

STREDA, 16. JANUÁRA 2008

PRESEDÁ: Predseda PÖTTERING

Predseda

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo ráno o 9.05 hod.)

2. Predstavenie programu slovinského predsedníctva (rozprava)

Predseda. – Dámy a páni, dnes je výnimočný deň. Výnimočný preto, lebo po prvýkrát v histórii Európskej únie predseda Európskej únii zástupca Slovinska, predseda vlády tejto krajiny.. Slovinsko je krajinou, ktorá vstúpila do Európskej únie 1. mája 2004 spolu s ďalšími deviatimi štátmi. Je to po prvýkrát, čo jedna z bývalých komunistických krajín, ktorá teraz žije v súlade so základnými zásadami slobody, demokracie a parlamentarizmu, konkrétne Slovinsko, predseda Európskej únii. Preto srdečne vítam úradujúceho predsedu Rady, predsedu vlády Slovinska, pána Janeza Janšu. Vitajte v Európskom parlamente!

(potlesk)

Dnešný deň je však výnimočný aj z iného dôvodu. Preto by som chcel obzvlášť srdečne privítať predsedu Európskej komisie, pána José Manuela Durão Barrosu. Presne pred 50 rokmi prvý predseda Európskej komisie, pán Walter Hallstein, zvolal prvé zasadnutie Komisie. 50. výročie Európskej komisie je pre nás ďalším dôvodom na oslavu. Rád by som Komisii počas týchto slávnostných chvíľ, zaželel všetko najlepšie k okrúhlym narodeninám.

(potlesk)

Dámy a páni, je mi potešením, vypočuť si správu úradujúceho predsedu Rady.

Janez Janša , *predseda Rady.* – (SL) Je pre mňa ctou a radosťou, že tu dnes s vami môžem byť. Som na to veľmi hrdý.. Som hrdým Slovincom, ktorého krajina je prvou z pomedzi nových členských štátov EÚ, ktorej bola zverená úloha, predsedáť Európskej rade. A som aj hrdým Európanom, ktorého Únia vstupuje do roku 2008 s podpísanou Lisabonskou zmluvou, s rozšírenou eurozónou a schengenským priestorom.

Ubezpečujem vás, že budem veľmi rád, ak ma počas nadchádzajúcich mesiacov pozvete aj častejšie, nielen po každom zasadnutí Európskej rady. Teším sa na úzku a konštruktívnu spoluprácu s Európskym parlamentom počas nasledujúceho šesťmesačného obdobia.

Dnešok je historickým v mnohých ohľadoch. Slovinsko ako prvý nový členský štát, ako prvý členský štát spoza bývalej železnej opony a rovnako aj ako prvá slovanská krajina predsedajúca Rade Európskej únie predstavuje v Európskom parlamente priority nového predsedníctva.

Nebolo by to možné, keby počas posledných 25 rokoch nedošlo na európskom kontinente k významným zmenám. Tieto zmeny umožnili, aby sa Európa vo veľkej miere zjednotila, aby sa zjednotila v únii mieru, slobody, solidarity a pokroku. Pred iba 20 rokmi si toto všetko milióny Európanov sotva vedeli predstaviť.

V máji tohto roku uplynie presne 20 rokov od mojej špecifickej osobnej skúsenosti. Rád by som sa o ňu s Vami podelil, lebo ide o veľkú symboliku zmien, na ktoré som práve poukázal.

V roku 1998 sme boli spolu s dvoma ďalšími žurnalistami a poddôstojníkom zatknutí, uväznení, postavení pred súd a odsúdení vojenským súdom za to, že sme kritizovali vtedajší totalitný komunistický režim v Juhoslávii, najmä militaristické pokusy vtedajšej juhoslovanskej armády. Neexistovali základné práva na obhajobu, právo na právnik a ani prítomnosť verejnosti. Boli sme súdení v centre Ľubľany, hlavného mesta Slovinska, ktoré bolo v tom čase súčasťou juhoslovanskej republiky, a boli sme vypočúvaní v cudzom jazyku.

Hoci sa proces konal v tajnosti, aj napriek hroziacej intervencii zo strany juhoslovanskej armády, obsadili desaťtisíce ľudí ulice a námestia v mierumilovnom proteste. Požadovali rešpektovanie ľudských práv a demokraciu. Spôsobili tak začiatok zmien. Takmer presne po 20 rokoch tu dnes stojím pred vami, v tejto rešpektovanej snemovni, v Európskom parlamente, v centre Štrasburgu, do ktorého sa dostanem bez toho, aby som zastavil na hraniciach. Ako predseda vlády Slovinska a predseda Európskej únie vás môžem osloviť v mojom materinskom jazyku.

Ak by mi niekto pred 20 rokmi v mojej cele vo vojenskej väznici povedal, že to bude možné, určite by som mu neveril ani slovo. No stalo sa a trvalo to iba 20 rokov života tej istej generácie.

Za ten čas v Slovinsku vznikol demokratický parlamentný systém a trhové hospodárstvo. Slovinsko sa stalo nezávislou, medzinárodne uznávanou krajinou. V súčasnosti je členom Európskej únie, NATO aj súčasťou eurozóny a schengenského priestoru. V roku 1988, pred 20 rokmi, náš príjem vyjadrený kúpnu silou na jedného obyvateľa predstavoval približne 4 000 EUR. V roku 2007 to bolo 22 000 EUR. Dosiahli sme 91 % priemeru Európskej únie, minulý rok náš hospodársky rast presiahol 6 %. Máme najnižšiu mieru v nezamestnanosti v histórii a jednu z najnižších v Európskej únii. Miera chudoby je druhá najnižšia v eurozóne. Sme tretím najmenej zadlženým členom eurozóny a patríme medzi prvých šesť členských štátov v rámci reformného barometra Európskej únie.

Po páde Berlínskeho múru a demokratizačných zmenách aj ostatné bývalé komunistické krajiny strednej a východnej Európy, ktoré sú teraz členmi Európskej únie, dosiahli podobne ako Slovinsko obrovský pokrok.

Po odstránení schengenských hraníc medzi Talianskom, Rakúskom, Maďarskom a Slovinskom v decembri minulého roka, oslavovali desaťtisíce ľudí v Slovinsku a na druhej strane bývalej hranice tento symbolický akt. Tí, ktorí boli v tom čase s nami – ako napr. predseda Európskej komisie, boli svedkami emocionálnych prejavov ľudí počas osláv, ktoré sa napriek chladnému počasiu konali aj na ďalších miestach. Situácia bola rovnaká všade na bývalých hraniciach niekdajšej železnej opony, od Baltského mora až po Jadran.

Pri tejto príležitosti som v šťastnom dave na bývalom hraničnom priechode stretol starší slovinský pár. Obaja mali slzy v očiach. Povedali mi o utrpení, ktoré desaťročia znášali počas života v krutom pohraničí a aj o neskoršom ponižovaní, ktoré znášali takmer vždy, keď prechádzali cez hranicu. Pani mi povedala, že sotva môže uveriť, že to všetko je skutočnosťou a hranica nebude viac v skutočnosti existovať. Že došlo k niečomu, čo by sa jej pred 20, či dokonca 15 rokmi ani len nepripadlo.

Želal by som členom Európskeho parlamentu, ktorí podporili rozšírenie Európskej únie a schengenského priestoru, aby tam v ten decembrový večer boli. Veľmi by sa im tam páčilo. Avšak, keďže ste tam nemohli byť všetci, rád by som využil túto príležitosť a poďakoval vám.

Ďakujem vám v mene toho staršieho páru za odstránenie hranice a bývalého hraničného priechodu. Ďakujem vám v mene tisícov, desaťtisícov a miliónov ľudí, v mene viac ako 100 miliónov Európanov zo strednej a východnej Európy, ktorí boli pred 20 rokmi stále na druhej strane železnej opony, niektorí vo väzení bez politických a mnoho z nich bez ľudských práv. Teraz, sú spolu v zjednotenej Európe a majú skutočné príležitosti na lepší život a s podobnými príležitosťami, ktoré našim predkom neboli nikdy dostupné. *(potlesk)*

Možno si vôbec neuvedomujete, aké obrovské následky malo vaše rozhodnutie, podporiť naše úsilie o slobodu a solidaritou, ktoré ste nám preukázali. Toto rozhodnutie s najväčšou pravdepodobnosťou nemá obdobu v dejinách ľudstva. Ďakujem vám v mene tých, ktorí sme tu, že ste sa nás zastali. V žiadnom prípade ste neboli nútení prijať také obetavé rozhodnutie. Sloboda a solidarita zvíťazili, pretože ste chceli.

Tí, ktorí patríme ku generácii, ktorá sa nenarodila v Európskej únii, pravdepodobne vnímame oveľa citlivejšie všetko, čo sa za posledné roky a desaťročia udialo. Pre nás Európska únia nie je ničím samozrejým. Vieme, že existuje iná, oveľa horšia alternatíva. To je ďalší dôvod, prečo sme pripravení urobiť všetko, aby sme zabezpečili, že Európska únia zostane zachovaná, že sa bude rozvíjať a bude silnejšia.

Naším zásadným cieľom je, aby Európa v nasledujúcich šiestich mesiacoch napredovala v čo možno najviac oblastiach. Tieto kľúčové oblasti sme si stanovili pred istým časom, keď sme pripravovali program predsedníctva na 18 mesiacov spolu s Nemeckom a Portugalskom. Bola to jedinečná skúsenosť. Spolupráca v trojici bola úžasná, rovnako aj príspevky Európskych inštitúcií. Tento Parlament bol informovaný o programe, ako aj o významnom pokroku, ktorý naši partneri dosiahli v rámci spolupráce v trojici minulý rok pri realizácii spoločného programu.

Slovinsko vynaloží všetko úsilie, aby dokončilo začatú prácu. Preto naším začiatočným bodom zostáva spomínaný program, pretože chceme udržať kontinuitu politik Európskej únie. Zároveň sa budeme venovať všetkým novým výzvam. Ako posledná krajina trojky zabezpečíme hladký prechod k ďalšej trojici krajín.

Doposiaľ bola hlavným úspechom pri realizácii programu dohoda o novej Zmluve EÚ, ktorá bola podpísaná v Lisabone v decembri minulého roka. Rád by som vyjadril svoje uznanie, pokiaľ ide o osobnú oddanosť kancelárky Angely Merkelovej a predsedu vlády José Socratesa, ktorá viedla k tomuto výsledku. Nezabudnime na neistotu a ťažkosti, za ktorých sa nemecké predsedníctvo pred rokom chopilo tohto projektu. Berlínska deklarácia a v nej obsiahnutá dohoda o tom, že Európska únia by mala mať nový zmluvný základ, bola prvým prelomom na ceste do Lisabonu. Po úspešnej dohode o mandáte pre medzivládnu konferenciu na Európskej rade v júni naši portugalskí kolegovia úspešne pokračovali v práci nemeckého predsedníctva. Pod ich vedením medzivládna konferencia úspešne skončila a dospeli sme k novej Lisabonskej zmluve.

Pri tejto príležitosti by som chcel zdôrazniť dôležitú úlohu a príspevky Európskeho parlamentu, najmä vašich zástupcov na medzivládnej konferencii, pri vypracovávaní novej Zmluvy. Takisto by som rád zdôraznil dôležitú úlohu Európskej komisie pri dosahovaní dohody o novej Zmluve. Dôkladne som túto prácu sledoval. Som s ňou oboznámený,

preto môžem hovoriť zo skúseností z prvej ruky. Predseda Parlamentu, pán Hans-Gert Pöttering, a predseda Komisie, pán José Manuel Barroso preukázali obrovskú osobnú oddanosť pri poskytovaní strategickej pomoci obom predsedajúcim krajinám v minulom roku. Synergia úsilia vyvinutá všetkými tromi kľúčovými inštitúciami Európskej únie umožnila dosiahnuť úspech a podpis Lisabonskej zmluvy.

Táto Zmluva zabezpečí väčšiu efektívnosť a demokraciu pri fungovaní rozšírenej Európskej únie. Uľahčí rozhodovanie v mnohých nových oblastiach a posilní úlohu Európskeho parlamentu, ako aj národných parlamentov.

Naša úloha však podpisom Zmluvy neskončila. Začali sme ratifikačné obdobie, ktoré, ako vieme zo skúseností z roku 2005, je najcitlivejšou etapou schválenia novej Zmluvy. Rád by som zdôraznil, že ratifikácia je výhradnou kompetenciou a zodpovednosťou každého členského štátu. V tejto súvislosti by som chcel zablahoželať Maďarsku, ktoré ratifikačný proces už uzavrelo. Dúfame, že do konca nášho predsedníctva bude jeho príklad nasledovať väčšina členských štátov. Slovinský parlament prijme rozhodnutie v súvislosti s ratifikáciou do konca tohto mesiaca.

Cieľom je schválenie Zmluvy k 1. januáru 2009. To okrem iného znamená, že budeme mať mnoho práce v súvislosti so všetkými nevyhnutnými prípravami. Úzko spolupracujeme s ďalšou predsedníckou krajinou, Francúzskom, aby sme zabezpečili, že bude všetko včas pripravené na schválenie Zmluvy. V tejto súvislosti budeme takisto úzko spolupracovať s Európskym parlamentom. Dámy a páni, pokrok Európskej únie v oblastiach hospodárskej reformy v členských štátoch a budovania vnútorného trhu je v posledných rokoch povzbudivý. Počas tohto obdobia sa hospodárstvo EÚ posilnilo a produktivita a zamestnanosť značne vzrástli.

Počas budúceho trojročného cyklu realizácie lisabonskej stratégie pre rast a zamestnanosť musíme predovšetkým naďalej pokračovať vo vytýčených cieľoch a sústrediť sa na investovanie do ľudí, modernizáciu pracovných trhov, zvýšenie podnikateľského potenciálu, poskytovanie spoľahlivých a dostupných zdrojov energie a ochranu životného prostredia. S cieľom spustiť na jarnej Európskej rade nový trojročný cyklus efektívne, je potrebné, prijať vo vhodnom čase integrované usmernenia, za ktoré budú zodpovedné inštitúcie EÚ. Vážení členovia Európskeho parlamentu, v tomto dôležitom okamihu by som chcel zopakovať význam konštruktívnej medziinštitucionálnej spolupráce.

Realizácia dobre naplánovaných reforiem v členských štátoch s podporou zo strany inštitúcií na európskej úrovni, kde implementácia spoločných politík znamená pridanú hodnotu, je kľúčom k udržateľnému hospodárskemu rastu. Existuje veľa problémov, ktoré by mohli spochybníť tento rast. Preto sú nevyhnutné neustále reformy a úpravy. V súčasnosti čelíme niekoľkým náročným výzvam. Kľúčovou otázkou je zvyšovanie cien ropy a potravín, ako aj panujúci rozruch na finančných trhoch spôsobený udalosťami na hypotekárnych trhoch v Spojených štátoch. Slovinské predsedníctvo bude venovať potrebnú pozornosť, aby zmiernilo následky vyplývajúce z uvedeného stavu. Z tohto dôvodu sa v prvej polovici roku stanoví komplexný program činností EÚ na posilnenie stability finančných trhov. Je potrebná väčšia transparentnosť trhu, posilnenie kontrolných mechanizmov a užšia spolupráca na medzinárodnej úrovni.

Investície do ľudí, vedomostí, výskumu a nových technológií zostávajú jedným zo základov lisabonskej stratégie. Spoločnosť založená na kreativite a znalostiach sa stáva stále viac nevyhnutnou pre modernú Európu. Nestačí však investovať iba do znalostí. Tento rok máme príležitosť na hlbokú diskusiu o tom, aký jednotný trh chceme mať v EÚ. Musíme

zabezpečiť, aby sa v toku myšlienok a znalostí nevyskytli žiadne prekážky. Na jarnej Európskej rade by sme preto k štyrom slobodám Európskej únie, v rámci ktorých sa doposiaľ dosiahol výnimočný pokrok, chceli pridať ďalšiu slobodu, slobodu pohybu vedomostí. Prispieje k nej väčšia mobilita študentov, výskumných pracovníkov a vysokoškolských učiteľov. Výhody vnútorného trhu EÚ sa musia stať prístupnejšími pre spotrebiteľov a malé a stredné podniky. Ďalší rýchly pokrok v zriaďovaní vnútorného trhu v oblasti služieb a inovácií je kľúčom k realizácii reformnej stratégie Európskej únie. Chceme urobiť čo najviac, aby sme dosiahli pokrok v liberalizácii vnútorného trhu s energiou. Na konci nášho predsedníctva by som vám chcel oznámiť, že v tejto záležitosti došlo k úspechu vo forme dosiahnutej dohody. Dúfame, že budeme úspešní pri prijímaní nevyhnutných krokov, pokiaľ ide o lepšie, lacnejšie a spoľahlivé dodávky energie pre našich občanov a podniky.

Vážený členovia Európskeho parlamentu, pokiaľ ide o budúcnosť EÚ, musíme spomenúť proces rozšírenia, ktorý ešte nie je dokončený. Rozšírenie je jednou z najúspešnejších politík Európskej únie. V roku 2006 Európska komisia vo svojom oznámení „Dva roky po rozšírení“ presvedčivo preukázala, že z doposiaľ najväčšieho rozšírenia, konkrétne z roku 2004, mali výhody tak staré, ako aj nové členské štáty Európskej únie.

Pohľad na mapu Európy potvrdí naše dojmy o tom, že rozšírenie nie je ukončeným príbehom. Je nevyhnutné, aby tento proces pokračoval v súlade so záväzkami, s ktorými sa doňho vstúpilo, a v súlade so základných zásadami, predovšetkým zásadou splnenia kritérií členstva. Slovinské predsedníctvo sa bude v súlade s týmito zásadami usilovať o pokračovanie v prístupových rokovaníach s Chorvátskom a Tureckom.

Krajiny západného Balkánu sú osobitným prípadom. Keď EÚ naposledy predsedala krajina hraničiacou s týmto regiónom, konkrétne Grécko, základy integrácie krajín západného Balkánu boli stanovené v solúnskej agende. Uvažujeme, že teraz, po piatich rokoch, je ten správny čas na to, aby sme potvrdili a upevnili vyhliadky spomenutých krajín na vstup do EÚ. Predsedníctvo má v úmysle podporiť ich pokrok. Chcem zdôrazniť, že nezastávame zníženie kritérií alebo poskytnutie skrátenie prístupového procesu. Vôbec nie. Chceme, aby Európska únia aktívnejšie zasahovala do tejto oblasti a zintenzívnila svoju pomoc reformným procesom v týchto krajinách.

Nemali by sme zabudnúť, že stabilná a skutočná vyhliadka členstva v EÚ je nevyhnutnou pákou na dosiahnutie potrebných zmien a reforiem v týchto krajinách. Preto si želáme posilniť túto vyhliadku aj pomocou osobitných krokov v mnohých oblastiach.

V úplnom jadre západného Balkánu leží Kosovo. V sedemdesiatych rokoch dvadsiateho storočia získalo Kosovo autonómiu a stalo sa súčasťou federálneho systému bývalej Juhoslávie. Štatút Kosova bol prakticky rovnaký ako za čias federálnych republík. Pätnásť rokov neskôr Milošević jednostranne odstránil tento štatút a potom sa pokúsil o etnické čistky, ktoré zastavilo iba medzinárodné spoločenstvo. Po tomto zásahu bol nastolený mier, no otázka trvalého štatútu Kosova zostala nevyriešená.

Kosovo je dnes tou najťažšou otázkou, ktorej Európska únia čelí. Samozrejme, že pre otázku štatútu Kosova by bolo vhodné, keby sa vyriešila spôsobom prijateľným pre obe priamo zainteresované strany. Bohužiaľ, zdĺhavý proces rokovaní ukazuje, že šance na takýto výsledok sa vyčerpali. Navyše sa zdá nepravdepodobné, že by v blízkej budúcnosti bolo možné dosiahnuť dohodu o tejto otázke v Bezpečnostnej rade OSN.

Na druhej strane všetci dobre vieme, že ďalšie odkladanie riešenia tejto otázky by mohlo vážne destabilizovať veľkú časť západného Balkánu. To by bol najhorší možný výsledok. Kosovo je predovšetkým európskou otázkou. Slovinské predsedníctvo bude stavať na rozhodnutiach Európskej rady z decembra. Máme základné kamene, na ktorých môžeme budovať konsenzus. Máme v podstate politickú dohodu Európskej únie o rozmiestnení civilnej misie v Kosove. Súhlasíme s tým, že udržanie *status quo* je neudržateľné a že otázka Kosova je osobitným problémom, ktorý nie je možné porovnať so žiadnou inou situáciou na svete. V rozsahu tohto rámca bude predsedníctvo koordinovať riešenia, ktoré majú čo možno najširšiu podporu v rámci Európskej únie a zároveň zabezpečí dlhotrvajúcu stabilitu v tejto oblasti.

Avšak Kosovo nie je samozrejme v tejto oblasti ostrovom. Všetky krajiny západného Balkánu sú pre Európu, pre Európsku úniu dôležité. Pre Slovinsko je to dôležitejšie ako pre mnohé iné členské štáty Európskej únie, pretože leží v našom priamom susedstve. Súčasná situácia na Balkáne nie je od skončenia studenej vojny skončeným príbehom geopolitickej transformácie. Želali by sme si, aby mal tento príbeh šťastný koniec. My, Európska únia, nesieme zaň zodpovednosť a dlhujeme ho národom a kultúram tejto oblasti. Stabilita v tejto oblasti je neobyčajne dôležitá pre Európsku úniu ako celok a je možné ju dosiahnuť iba v rámci európskej perspektívy.

Srbsko už tradične zohráva na západnom Balkáne dôležitú úlohu. Je nevyhnutné, aby sme Srbsko aj napriek krátkodobej turbulencii a nerozhodnosti podporovali na jeho ceste do Európy formou vhodného prístupu.

Bývalej juhoslovanskej republike Macedónsko bol v roku 2005 udelený štatút kandidáta, no doteraz jej nebol určený dátum začatia rokovaní. Krajina vykonala mnoho úspešných reforiem, no ešte stále ju čakajú ďalšie a my jej musíme v tomto ohľade pomôcť. Nesmie sa stať zajatcom situácie v regióne. Čo možno najskoršie rozhodnutie o štatúte Kosova je veľmi dôležité pre vnútornú stabilitu Macedónska.

Takisto by sme mali spomenúť úlohu Albánska, ktoré malo po druhej svetovej vojne odlišný vývoj, no teraz si ho ceníme za to, že prispelo k stabilite v regióne a za konštruktívny prístup k vyriešeniu otázky budúceho štatútu Kosova. Do tej istej kategórie môžeme takisto zaradiť Čiernu Horu, ktorá sa rovnako vážne chopila reformy s cieľom zahrnutia do Solúnskej agendy.

Štruktúra Bosny a Hercegoviny vrátane medzinárodnej prítomnosti a vnútornej politickej nestability, ktorá vznikla v období po podpise Daytonskej dohody, nám v posledných mesiacoch potvrdila, že krajina potrebuje osobitnú pozornosť. Urobilo sa už veľa a podpora členstva krajiny v EÚ je vzpruhou, no stále je potrebná ďalšia pomoc. Nemali by sme zabudnúť na utečencov, ktorí sa ešte stále nevrátili do svojich domovov, ani na vážne zločiny, ktoré doposiaľ neboli potrestané. Potrestanie týchto zločinov proti ľudskosti, mier a zmierenie majú elementárny význam pre európsku budúcnosť Bosny a Hercegoviny.

Existuje mnoho dôvodov pre ďalšie posilňovanie našej spolupráce so susedmi, strategickými partnermi a ostatnými. Dnes som už spomenul vonkajšie hranice Európskej únie. Za týmito hranicami máme dôležitých a hodnotných partnerov, ktorých musíme viac zapojiť do našich rôznych aktivít.

Európska susedská politika je vítaným nástrojom posilňovania stability a prosperity za našimi hranicami. Východný a stredomorský rozmer sú rovnako dôležité. Nemali by sme zabudnúť ani na Ukrajinu, Moldavsko, Zakaukazsko a severnú Afriku. Potrebujeme

intenzívny dialóg a nové podmienky, ktoré by sa opakovane dožadovali nových vítaných foriem špecifickej spolupráce.

Privítali by sme posilnenie inštitúcií a procesov ako barcelonský a euro- stredomorský proces. To, čo nepotrebujeme, je zdvojovanie alebo inštitúcie konkurujúce inštitúciám EÚ, ktoré zastrešujú časť Európskej únie a zároveň časť susedskej oblasti. EÚ je celok a iba ako celok môže byť dostatočne efektívna pri nastoľovaní mieru, stability a pokroku v susedskej oblasti a mimo nej.

Takisto posilníme spoluprácu s našimi strategickými partnermi vo svete. Počas nášho predsedníctva zorganizujeme štyri stretnutia na najvyššej úrovni: so Spojenými štátmi, Ruskou federáciou, Japonskom a krajinami Latinskej Ameriky a Karibiku. Nadviážeme spoluprácu s krajinami Latinskej Ameriky a Karibiku s cieľom dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj a bojovať s klimatickými zmenami a chudobou. Počas slovinského predsedníctva by sme chceli upevniť a, ak to bude možné, formálne schváliť naše partnerstvo a spoluprácu s Ruskou federáciou.

Počas slovinského predsedníctva Európska únia poskytne spoľahlivú podporu mierovému procesu na Blízkom východe. EÚ bude spolupracovať pri plnení záväzkov, ktoré prijala v Annapolise a v Paríži. Chceme, aby Izraelčania a Palestínčania žili bezpečne, slobodne a úspešne, a zaviazeme sa k súžitiu týchto dvoch mierumilovných krajín.

Dámy a páni, prišiel čas, aby Európska únia prevzala novú, posilnenú úlohu vo svete. Európa vstupuje do roku 2008 s podpísanou Lisabonskou zmluvou, s rozšírenou eurozónou a schengenským priestorom, so stabilným hospodárskym rastom, stabilným eurom a s viac ako tri a pol miliónmi nových pracovných miest v porovnaní so začiatkom minulého roka. Preto máme mnoho dôvodov na to, aby sme Európsku radu viedli s ambiciózne, optimisticky a, dúfam, že mi to moji francúzski priatelia nebudú mať za zlé, s víziou. Vízia je potrebná vždy. Pretože ak neviete točiť kormidlom, všetky vetry sú zlé. Vetra máme dosť, obzvlášť vetra prinášajúceho zmenu. Posledné dve desaťročia zmien postihli nielen Európu, ale aj celý svet. Navyše v posledných rokoch dochádza k zmenám ešte rýchlejšie ako predtým.

K niektorým zmenám už došlo, no neboli ešte naplno posúdené. Máme si čo povedať o hospodárskom raste Indie a Číny. V roku 2005, na začiatku predsedníctva Spojeného kráľovstva, som si vypočul príhovor britského predsedu vlády Tonyho Blaira v tejto váženej snemovni. On poukázal na tieto zmeny, ako aj na narastajúcu silu dvoch nových hospodárskych superveľmocí – Indie a Číny. Mimochodom, tento týždeň podpísali tieto dve krajiny niekoľko bilaterálnych hospodárskych a obchodných dohôd. Títo dvaja noví aktéri rapídne investujú do znalostí, výskumu a rozvoja, a zvyšujú tak svoju konkurencieschopnosť. Záver, že Európska únia je nútená znovu zvážiť a prijať kroky s cieľom zabezpečiť, aby sa jej konkurencieschopnosť nezhoršila, je správny. V posledných rokoch sme vypracovali zoznam všetkých našich nedostatkov a hovorili sme o opatreniach na ich nápravu. Mnohé z týchto opatrení sme uskutočnili, no niektoré bohužiaľ nie. Nechcem však opäť hovoriť o cieľoch a záväzkoch vyplývajúcich z lisabonskej stratégie.

Na záver by som chcel povedať, že nie je dostačujúce reagovať na zmeny, ktorým Európska únia čelí v celosvetovom meradle, výlučne pokiaľ ide o konkurencieschopnosť a boj proti terorizmu. Obe reakcie sú správne. No nestačia.

Na celosvetovej úrovni čelí Európska únia nasledujúcim kľúčovým výzvam, na ktoré bude musieť, skôr či neskôr, nájsť odpoveď, rovnako ako na tie, ktoré sme spomenuli predtým.

Prvou výzvou je otázka reformy OSN a nové usporiadanie sveta. Európska únia môže zohrávať kľúčovú úlohu v tejto reforme.

Druhá výzva sa týka boja s chudobou. Ide o jednu z absolútnych priorít. Medzinárodná rozvojová pomoc poskytovaná Európskou úniou je značná, no nie vždy efektívne využitá. Ak má byť využitá efektívnejšie, musíme predovšetkým urobiť dve veci. Po prvé, zamerať sa na vzdelávanie, to znamená zvýšiť vzdelanostné úrovne v chudobných spoločnostiach. Po druhé, nakúpiť potraviny a iný tovar určený na rozvojovú pomoc do krajín a regiónov, ktorým je táto pomoc určená. Je to jediný spôsob, ktorým môžeme efektívne pomôcť posilniť poľnohospodárstvo a hospodárstvo týchto krajín a z dlhodobého hľadiska skoncovať s príčinami chudoby. Pokiaľ ide o medzinárodnú rozvojovú pomoc, musíme slovo „konkurencieschopnosť“ nahradiť slovom „spolupráca“. Mala by nás povzbudiť skutočnosť, že menej rozvinuté krajiny sa stávajú rozvinutejšími a chudobní sa stávajú bohatšími. Čím viac budú krajiny rozvinuté, tým viac budú môcť pomáhať v boji proti chudobe.

Tretia výzva sa týka boja s klimatickými zmenami. Na základe záverov Európskej rady z minulého roka sa Európska únia stala celosvetovým lídrom so zvýšenou dôveryhodnosťou a oveľa silnejším vplyvom. Toto postavenie si musíme udržať. Dosiahneme ho aj tým, že, počas rokovaní s našimi celosvetovými partnermi zabezpečíme, že rovnaké kritéria, pokiaľ ide o rozdelenie bremena súvisiaceho s bojom proti klimatickým zmenám, ktoré uplatňujeme interne, budú uplatňované aj externe.

Štvrtou výzvou je, samozrejme, medzikultúrny dialóg. Je potrebnější ako kedykoľvek predtým. Z dlhodobého hľadiska nie je bez neho možné vytvoriť podmienky pre svetový mier, ani nájsť odpoveď na najväčšiu bezpečnostnú hrozbu pre moderný svet. Preto sa tešíme, že rok 2008 je rokom, kedy Európska únia venuje veľa pozornosti medzikultúrnemu dialógu. Takisto sme veľmi radi, že predseda Európskeho parlamentu bol začiatkom mesiaca prítomný na slávnostnom otvorení v Lubľane, a že Európsky parlament plánuje v tejto súvislosti zorganizovať mnoho dôležitých podujatí. Veľmi významne tým prispievate k zvýšenému uvedomeniu si potreby takéhoto dialógu. Okrem toho podporujete aj nás, lebo prijímate skutočné kroky vpred.

Z času na čas počúvame, že uvedené otázky nie sú naozaj skutočnými prioritami Európskej únie a že by sme sa mali zaoberať vnútornými problémami. No ja som presvedčený, že ide o príliš obmedzený názor. Veď nastolenie mieru a bezpečnosti pre našich občanov, stabilné a bezpečné dodávky energie do EÚ a riadenie migračných tlakov na Európsku úniu závisia od toho, ako v budúcnosti vyriešime tieto štyri kľúčové otázky a ako Európska únia uplatní svoju zvýšenú zodpovednosť a vplyv v celosvetovom meradle.

Čím lepšie bude Európska únia konať v úlohe celosvetového aktéra na týchto základoch, tým väčšie záruky na pokojný a bezpečný život a stabilný hospodársky a sociálny rozvoj budú mať jej.

Dámy a páni, rád by som skončil sľubom, že Slovinsko preberá na seba, alebo prevzalo na seba, úlohu, ktorú má pred sebou, s plnou zodpovednosťou a po troch rokoch intenzívnych príprav. Naše predsedníctvo možno nie je takého rozsahu ako francúzske a nepritahuje tak veľkú pozornosť ako nemecké, naši štátni zamestnanci možno nemajú takú dlhoročnú tradíciu ako britskí. Možno robíme chyby, povieme niečo príliš priamo alebo dosť naivne. Ale sľubujeme, že budeme pracovať zodpovedne a vrhneme sa na dôležité otázky. Nebudeme bojovať o pozornosť. To nie je pre nás dôležité. Vieme, kde sme pred 20 rokmi,

keď Slovinsko mnohí podceňovali, začali.. Sme si vedomí toho, čo sme museli urobiť, aby sme uspeli a boli dnes tu.

Je naším najväčším želaním, aby náš príspevok každým mesiacom urobil Európanov spokojnejšími. Aby jedného dňa ktokoľvek kráčajúci na ulici v ktoromkoľvek európskom meste na otázku, či sa zaujíma o budúcnosť Európskej únie, bezprostredne odpovedal „Zaujímam sa o budúcnosť Európy, pretože viem, že sa Európa zaujíma o mňa“.

Dámy a páni, možno sme tam ešte nie, no nie sme ďaleko a zreteľne na správnej ceste. Ďakujem vám. (*potlesk*)

Predseda. – Veľmi pekne ďakujem úradujúcemu predsedovi Rady, predsedovi vlády pánovi Janšovi. Je dobré, že Slovinsko vedie predsedníctvo. Predsedovia politických skupín čoskoro prednesú svoje vyhlásenia. Už teraz však môžem v mene celého Parlamentu vyhlásiť, že Európsky parlament stojí pri vytváraní úspešnej Európskej únie po boku Slovinska a sme si istí, že slovinské predsedníctvo bude obrovským úspechom.

Teraz by som chcel poprosiť predsedu Komisie, aby k nám prehovoril.

José Manuel Barroso, *predseda Komisie.* – Pán predseda, vážený pán predseda vlády, poslanci Parlamentu, svoje prvé slová venujem slovinskému predsedníctvu. Veď je to po prvýkrát, čo na seba túto veľmi zodpovednú úlohu prevzal členský štát z posledného rozšírenia. Slovinsko je výborným príkladom toho, že rozšírenie bolo úspešné. Bolo prvou krajinou, ktorá prijala euro.

Príklad Slovinska dokazuje, že členské štáty, ktoré vstúpili do Európskej únie v rokoch 2004 a 2007, sa teraz nachádzajú uprostred procesu európskej integrácie. Takisto potvrdzuje veľmi dôležité poverenie Slovinska zo strany EÚ. Rád by som predsedovi vlády Janšovi vyjadril svoju plnú podporu počas nasledujúcich šiestich mesiacov pre jeho dôležité pôsobenie vo funkcii predsedu Európskej rady. Vy, pán predseda vlády, drahý priateľ, vy a vaša krajina ste symbolmi boja za slobodu a za základné hodnoty Európy. Ďakujeme vám, že ste nám to pripomenuli veľkolepými oslavami súvisiacimi so Schengenom. Bol som veľmi dojatý, keď som s vami a ostatnými stál na hraniciach Slovinska s Talianskom. Nezabudnem na vaše slová, ktorými ste nám vtedy pripomenuli, že približne pred 20 rokmi tam rukou juhoslovanskej armády zomierali ľudia pri pokuse o útek za slobodou, do Talianska, do Európskej únie.

Cesta, ktorú som podnikol s predsedom vlády Socratesom a predsedom Európskej rady, bola veľmi pôsobivá. Koncom decembra sme navštívili Nemecko, Poľsko a Českú republiku. Boli sme aj na hranici Estónska s Fínskom a na hranici Slovenska, Maďarska a Rakúska a oči mnohých ľudí hovorili o veľkých emóciách.

Myslím, že je dôležité, pripomenúť si tieto súvislosti z miesta, na ktorom sme teraz. To, čo som si dnes od vás vypočul, pán predseda vlády Janša, iba posilnilo moje pevné presvedčenie, že rozšírenie v roku 2004 – 2007, ktorým sa Európa zjednotila v mieru a demokracii, je naozaj jedným z najväčších úspechov v európskej histórii. Na tento úspech by sme mali byť hrdí!

Komisia bude so slovinským predsedníctvom úzko spolupracovať na základných otázkach jeho programu, ktorými sú napríklad stabilita západného Balkánu, Kosova a najmä Bosny, rozšírenie, európska susedská politika, azyl a prisťahovalectvo, či spolupráca so strategickými partnermi a medzikultúrny dialóg.

Rád by som sa sústredil na tri otázky, ktoré úzko súvisia s naším poslaním. Chcel by som sa zamerať na tri priority: na Lisabonskú zmluvu, na balík opatrení pre oblasť energetiky a klimatických zmien a na obnovenú lisabonskú stratégiu.

Po roku 2007 je Európska únia v dobrom stave. Pokrok v procese uzatvárania novej zmluvy naplnil naše očakávania. Únia postupovala v súlade s plánom predloženým Komisiou v máji 2006. Prvým krokom bola Berlínska deklarácia, ktorá bola oslavou 50. výročia podpísania Rímskej zmluvy a predstavením vízie o budúcnosti Únie. Ďalšou fázou bola júnová Európska rada, na ktorej sme sa v rámci nemeckého predsedníctva dohodli na presnom mandáte medzivládnej konferencie. Celý proces vyvrcholil v decembri podpisom Lisabonskej zmluvy.

Postup pri dosahovaní dohody preukázal značný stupeň konsenzu medzi členskými štátmi a európskymi inštitúciami na ceste vpred.

Máme dôveryhodnú a vyváženú zmluvu a ja verím, že poskytne pevné základy pre budúcnosť. V predchádzajúcich inštitucionálnych rozpravách sme sa vyhli nejednote a sporom. To necháva Úniu v dobrej kondícii, aby zabezpečila naplnenie našich politických priorít pre tento rok. Politickou prioritou roka je ratifikácia Lisabonskej zmluvy. Vyzývam všetky členské štáty, aby konali rýchlo a rozhodne a zabezpečili ratifikáciu tejto zmluvy

Na budúci týždeň Komisia prijme balík opatrení pre oblasť klimatických zmien a obnoviteľnej energie. Naše návrhy spĺňajú ambície stanovené na minuloročnej jarnej Európskej rade. Navrhli ich všetky hlavy štátov a predsedovia vlád, ktorí požadovali presné a právne záväzné ciele.

Komisia v súčasnosti koná v zmysle tohto mandátu. S veľkou spokojnosťou sledujem, že ide o prioritu ako slovinského predsedníctva Rady, tak aj Parlamentu. Budeme musieť usilovne pracovať, aby sme balík opatrení prijali do konca roku 2008. Naš balík bude doplnením návrhov, ktoré boli predložené vlni v súvislosti s vnútorným energetickým trhom. Európsky energetický trh poskytne európskym občanom viac možností a lepšie ceny. Je nevyhnutné splniť tri základné výzvy, ktorým Európska únia čelí v oblasti energetiky, a to konkurencieschopnosť, trvalú udržateľnosť a bezpečnosť dodávok.

Od úplného začiatku sme vedeli, že premena Európy na hospodárstvo s nízkym obsahom uhlíka nebude ľahkou úlohou. Teraz však prišiel čas, aby sme sa k svojmu záväzku postavili vážne, zodpovedne a súdržne. Komisia zvolí vyvážený prístup k snahám členských štátov. Členské štáty začínajú z rôznych pozícií, majú odlišné podmienky. Niektoré sú schopné poskytovať investície viac, iné menej. Tiež musíme minimalizovať náklady súvisiace s adaptáciou európskeho priemyslu a reagovať na výzvy, ktorým čelia sektory s vysokou spotrebou energie. Komisia si tieto skutočnosti dobre uvedomuje a naše návrhy to aj dokážu

Neočakávajte však, že budeme robiť kompromisy ohľadom európskeho záujmu, ktorý spočíva vo vedení globálneho úsilia v boji s klimatickými zmenami, v zabezpečení energetickej bezpečnosti a v poskytovaní konkurenčných výhod našim hospodárstvám. Naša medzinárodná dôveryhodnosť, ako aj vierohodnosť v očiach európskych občanov závisia od splnenia cieľov stanovených v marci 2007.

Na konferencii na Bali sme úspešne stanovili plán, ako dospieť k dohode. Balík opatrení, ktorý predstavíme na budúci týždeň, je jasnou ukážkou našej vôle, nasledovať slová skutkami. Balík opatrení pre oblasť energetiky a klimatických zmien treba z hľadiska hospodárstva vnímať ako príležitosť pre Európu. Podporí inováciu a zvýši

konkurencieschopnosť. Je chybou pokladať boj s klimatickými zmenami za nepriateľa konkurencieschopnosti európskeho priemyslu. Únia by mala byť na čele globálneho úsilia v boji s klimatickými zmenami a európsky priemysel by mal aj naďalej ostať svetovým lídrom. Tým vzniknú nové trhy a nové pracovné miesta a v mnohých sektoroch budeme mať výhodu prvého ťahu.

Pravdou je, že cieľom nášho balíka opatrení je lepší vzťah Európy k životnému prostrediu, k priemyslu, k pracovným miestam či k spotrebiteľom. Bude to iniciatíva prospešná pre obe strany.

Tri roky po obnovení lisabonskej stratégie pre rast a zamestnanosť v roku 2005 sa ukazuje, že je účinná. Za posledné dva roky prispela k lepšiemu fungovaniu európskeho hospodárstva, najmä k vytvoreniu 6,5 milióna nových pracovných miest.

Do roku 2009 očakávame vytvorenie piatich miliónov pracovných miest. Štrukturálne reformy tiež napomáhajú hospodárskemu rastu a zlepšujú vyhlídky pre dlhotrvajúcu európsku prosperitu. Dosiahnuté úspechy sú veľmi motivujúce.

Pri spustení ďalšieho lisabonského cyklu je dôležité, aby sme na jarnej Rade prijali ambiciózne rozhodnutia pre oblasti, akými sú výskum, inovácie, podnikateľské prostredie, odborné znalosti a kvalifikácia pracovnej sily.

Komisia vypracúva návrhy, aby premenila piatu slobodu, slobodný pohyb poznatkov, na skutočnosť. Cieľom je zrýchlenie inovácie a jej sprístupnenie väčšiemu počtu európskych občanov.

Takisto potrebujeme zákon o malých podnikoch v Európe s cieľom podporiť ich rast, lebo malé a stredné podniky vytvárajú deväť z desiatich nových pracovných miest. Toto je prioritou Komisie v roku 2008.

V poslednom rade, Európa potrebuje aj aktívnu politiku trhu práce, politiku, ktorá ponúkne ľuďom priestor, aby si mohli uvedomiť svoj potenciál; politiku, ktorá umožní našim občanom zaistiť si zamestnanie. Investície do ľudí sú tým najlepším spôsobom, ako našim občanom zaručiť, že ostanú zamestnaní a nebudú nútení neustále meniť zamestnanie. Potrebujeme ponúknuť prosperitu, no nie iba niektorým či väčšine, ale všetkým. Preto ostávajú investície do ľudí a modernizácia pracovných trhov jednou zo štyroch prioritných oblastí lisabonského cyklu.

;

Musíme podporiť podnikateľského ducha Európanov, pretože tvorba pracovných miest, inovácia a konkurencieschopnosť sú kľúčom k európskemu úspechu. Ekonomické prognózy na rok 2008 a 2009 sú menej optimistické a tieto signály by sme mali brať vážne. Vieme, že ich príčinou je finančná nestabilita pochádzajúca z druhej strany Atlantiku.

Mali by sme bojovať s negatívnymi prejavmi. Naše hospodárske základy sú pevné a zdravé a vieme, že hospodárska recesia by mohla narušiť našu ochotu presadzovať hospodárske a sociálne reformy. Aj keď by mohlo ísť o prirodzenú reakciu, bolo by to nedostatočné poučenie zo skúseností minulosti.

Globálna konkurencieschopnosť a prosperita našich občanov si vyžadujú, aby Európa pokračovala v reformnom procese a zlepšila konkurencieschopnosť svojho hospodárstva. Je to jediný spôsob, ako udržať náš model sociálnej kohézie.

Jedným z kľúčov úspechu bola v roku 2007 schopnosť Komisie spolupracovať s Parlamentom a Radou. Bez tohto partnerského prístupu by sme nikdy nedosiahli dohodu ohľadom Lisabonskej zmluvy, ani riešenia náročných otázok, akými sú Európsky technologický inštitút a systém Galileo.

Trojstranné inštitucionálne partnerstvo Parlamentu, slovinského predsedníctva Rady a Komisie bude rozhodujúce pre náš úspech v roku 2008. S ratifikovanou zmluvou, so schváleným balíkom opatrení pre oblasť energetiky a klimatických zmien a s Lisabonskou stratégiou pre rast a pracovné príležitosti budeme mať v roku 2009 určite sebavedomejšiu a lepšie pripravenú Európu, aby mohla čeliť budúcnosti.

Na záver by som chcel poďakovať predsedovi Pötteringovi za jeho blahoželanie k 50. výročiu prvého zasadnutia Európskej komisie. Naozaj, táto inštitúcia prešla od roku 1958 dlhú cestu. Európska komisia bola ako zdroj dynamizmu a ambícií v centre európskeho integračného procesu. Bola a je svedectvom pre všetkých, ktorí veria v európsky projekt. Dnes som hrdý na to, že môžem na začiatku 21. storočia stáť na čele tejto inštitúcie práve v čase, keď čelíme novým výzvam a požadujeme nové riešenia.

Európska komisia zostane lojálna pánovi Walterovi Hallsteinovi a všetkým zakladateľom, ktorí pred 50 rokmi uviedli do života túto inštitúciu ako ústredného hráča v našom spoločnom projekte. V úzkej spolupráci s Parlamentom a Radou budeme pokračovať v podpore našich spoločných cieľov, ktorými sú silná a otvorená Európa, Európa slobody, prosperity a solidarity. A sme si celkom istí, že v úzkej spolupráci so slovinským predsedníctvom a pánom predsedom vlády Janšom dosiahneme pre našich občanov konkrétne výsledky.

Predseda. – Veľká vďaka, vážený pán predseda Komisie. Pán Walter Hallstein 16. januára 1958 povedal, citujem, krátku vetu, ktorú adresoval členom Komisie: „Vaša práca prinesie ovocie, no iba ak budete úzko spolupracovať s ostatnými orgánmi, obzvlášť s Radou ministrov a Parlamentným zhromaždením.“ Koniec citátu.

Dnes sme my Európskym parlamentom. To, čo platilo vtedy, v roku 1958, platí aj dnes v roku 2008. Vôbec nepochybujem, že ak európske inštitúcie spolupracujú, budú tiež úspešné.

Joseph Daul, *v mene skupiny PPE-DE.* – (FR) Vážený pán predsedajúci, úradujúci predseda Európskej rady, predseda Komisie, dámy a páni, je šťastím, že Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov chce mať Európu v roku 2008 efektívnu a schopnú odpovedať na otázky svojich občanov, čo sa zhoduje so slovinským predsedníctvom Európskej únie.

Slovinsko, vaša milovaná krajina, pán predseda vlády Janša, je naozaj krajina, ktorá funguje. Makroekonomické ukazovatele a povaha politickej diskusie to potvrdzujú. Slovinci vedú v schopnosti, vyvolať u občanov silný pocit príslušnosti k Európe.

Slovinci patria medzi tých najefektívnejších pri dosahovaní lisabonských cieľov. Počas prístupového procesu a od roku 2004 Slovinsko dosiahlo mnoho úspechov.

To, čo sme my dokázali, alebo aj nie úplne, za 50 rokov, zvládlo Slovinsko za 10 rokov, keď uskutočnilo náročný prechod od socializmu k trhovému hospodárstvu bez toho, aby narušilo spoločnosť.

Silné privatizované hospodárstvo, stabilná inflácia, rastúce platy, relatívne nízka miera nezamestnanosti a, predovšetkým, silná mena vám umožnili prijať euro v roku 2007.

Takisto ste vsúpili do schengenského priestoru. Teraz ste prvým z nových členských štátov, ktorý sa chopil oprát EÚ.

Slovinské predsedníctvo nepopierateľne poznačilo integráciu nových členských štátov v rámci Európskej únie. Prebratím záväzkov za pokračovanie v ratifikačnom procese Lisabonskej zmluvy, zameraním sa na úsilie vynaložené 27 členskými štátmi s cieľom naplniť výzvy, ktorým Európa musí čeliť pokiaľ ide o oblasť energetiky a klimatických zmien, rastu a zamestnanosti, pokračovaním v integračnom procese západného Balkánu, prispievaním prostredníctvom vašich iniciatív k Európskemu roku medzikultúrneho dialógu, vďaka ktorému sa poskytne šanca zdôrazniť hodnoty otvorenosti, tolerancie a dialógu, ktoré sú podstatou európskeho projektu, slovinské predsedníctvo dokazuje, že krajiny, ktoré vstúpili do EÚ od roku 2004 sú už oboznámené nielen s inštitucionálnymi záležitosťami EÚ, ale aj s jej vnútorným fungovaním a spôsobom, ktorým Európa presadzuje svoje záujmy na medzinárodnej úrovni.

Predseda Rady, skupina PPE-DE bude po vašom boku podporovať dosahovanie vašich priorít Budúcnosť Európy sa bude odvíjať od nadobudnutia platnosti Zmluvy z Lisabonu. Preto, ak máme dosiahnuť ratifikáciu, musíme byť efektívni, aby nové nástroje boli dostupné do volieb do Európskeho parlamentu v roku 2009. Naša skupina bude takisto podporovať vašu snahu, efektívne začať nový cyklus lisabonskej stratégie a zaručiť tak prosperujúcu, spravodlivú a životné prostredie zohľadňujúcu budúcnosť Európy, ako aj zabezpečiť, aby naše hospodárstvo bolo v dobrom stave, s cieľom čerpať výhody z príležitostí, ktoré ponúka globalizácia.

Preto s cieľom vytvoriť priaznivé podmienky na sociálny rast, vytvoriť zo znalostí a inovácií stimuly rastu a nájsť odpovede na demografické výzvy, dodávky energie a klimatické zmeny, musí Európa zohrávať vplyvnú úlohu v rámci rokovaní s jej celosvetovými partnermi o postkjótskom systéme.

Pán úradujúci predseda Rady, pokiaľ ide o Balkán a vyhliadky západného Balkánu na vstup do Európy, budeme podporovať vaše úsilie, napomáhať stabilite a spolupráci v tejto oblasti, pretože od toho závisí bezpečnosť a prosperita celej EÚ.

EÚ a vaše predsedníctvo musia zohrať svoju úlohu pri vyriešení otázky štatútu Kosova. Úloha premostovania západu s východom, ktorú Slovinsko často v Európe historicky aj geograficky zohrávalo, je prínosom pre EÚ, ako aj jej členské štáty. Na križovatke rôznych vplyvov, ktoré poznačili históriu nášho kontinentu, je Slovinsko konštantnou dopravnou tepnou pre ľudí, tovar, ako aj pre kultúrne prúdy všetkých druhov. Slovinsko bude ideálnym podporovateľom dialógu medzi rôznymi kultúrami, vyznaniami a náboženskými a duchovnými tradíciami v súvislosti s Európskym rokom medzikultúrneho dialógu.

Vážený pán predseda, pán úradujúci predseda, dámy a páni, v mene skupiny PPE-DE sa teším na efektívnu Európu v roku 2008, na úspešnú Európu. Predsedníctvo EÚ je nepochybne veľkou výzvou pre krajinu ako Slovinsko, najmä so zreteľom na jej ľudské zdroje a veľkosť jej vládneho aparátu, ako ste podotkli. Avšak, pán úradujúci predseda, iné členské štáty EÚ – Luxembursko, Rakúsko – mnohokrát potvrdili, že európske presvedčenie, tradícia a výkon sa nemerajú podľa veľkosti krajín.

Všetko najlepšie slovinskému predsedníctvu!

(potlesk)

Martin Schulz, v mene skupiny PSE. – (DE) Vážený pán predseda, pán predseda vlády, dámy a páni, rád by som za svoju skupinu ešte raz zdôraznilčo som vám povedal pri dvoch príležitostiach v Ľubľane. Ako socialistická skupina v Európskom parlamente sme pripravení podporovať vaše predsedníctvo všetkými možnými spôsobmi. Ide o historické predsedníctvo, ako ste správne podotkli. Predsedníctvo štátu, ktoré sa vymanilo z komunistickej diktatúry, a toto by sme nemali bagatelizovať, vedené predsedom vlády, ktorý bol sám obeťou tejto diktatúry, je v skutočnosti predsedníctvom, ktoré si nielenže zasluhuje plnú podporu všetkých demokratov, ale má takisto úžasnú príležitosť, znovu získať srdcia ľudí, pretože nám to opäť dáva tu v Parlamente, ako aj v Európe, príležitosť opäť dokázať, že zmena je možná. Z dlhodobého hľadiska sloboda vždy zvíťazí a demokracia bude vždy triumfovať!

Vaša krajina takisto potvrdzuje, že: žiadna diktatúra na svete z dlhodobého hľadiska neprežije. Môže tomu tak byť 10, 30 alebo 100 rokov, no v konečnom dôsledku demokracia vždy zvíťazí. A to je pozitívne znamenie.

Váš úvod, osviežujúci svojou objektivitou, by mal udať tón celému roku 2008. Nevieť, čo nás čaká v druhej polovici roka, no dnes sme aspoň prediskutovali politiku. To je niečo, čo si veľmi ceníme.

Skutočnosť, že dnes sme prediskutovali politiku a nie osobné záležitosti, je možno prvým rozdielom v porovnaní s druhou polovicou tohto roku. Je však pozoruhodné, že sme už zistili niekoľko rozdielov. Jeden z rozdielov, ktorý by som chcel rozviesť, je, že súhlasím s tým, že rozšírenie Európskej únie nie je ukončené. Áno, rozšírenie Európskej únie je v súčasnosti v priebehu rokovania. Áno, je v priebehu rokovania s Macedónskom, áno, je v priebehu rokovania s Chorvátskom a áno, je v priebehu rokovania s Tureckom.

Prezradili ste, že sa budete snažiť o rokovania s Tureckom, pokiaľ ide o členstvo. Predsedníctvo Rady v druhej polovici roka 2008 si to neželá. Čo si však želáme my, je jasný postoj Rady. Prebiehajú v súčasnosti rokovania s Tureckom s cieľom členstva alebo nie? Toto je jeden z rozhodujúcich bodov, ktorý budete musieť ako prvý čo možno najlepšie objasniť v rámci trojky počas vášho predsedníctva Rady.

Druhý rozdiel, a počúvali sme ho veľmi pozorne, je, že považujete Európske inštitúcie za dostatočne silné na to, aby plánovali susedskú politiku samé, vlastným úsilím. Súhlasím! Toto je jasné odmietnutie samostatných inštitúcií Stredozemnej únie, ktoré navrhol váš predpokladaný nástupca v kresle predsedu Rady. Skvelé, aj v tomto máte našu podporu!

(potlesk)

Takže môžeme byť v Rade svedkami niekoľkých hroziacich rozporov, no môžete sa spoľahnúť, že minimálne socialistická skupina je na vašej strane, pán Janša.

Úradujúci predseda Rady hovoril o otvorení schengenského priestoru. Toto je takisto dôležitým bodom. Ďakujem vám za oddanosť voči tejto úžasnej príležitosti, ktorú pridružená sloboda pohybu ponúka našim občanom. Ďakujem vám takisto za jasné vyhlásenie. Od štátu, akým je Slovinsko, štátu s históriou vašej krajiny, že to vnímate ako príležitosť pre slobodu vašich ľudí. Týmto tiež vysielate signál pravicovým extrémistom Európy, ktorí zneužívajú každú z týchto slobôd prázdnyimi rečami o strachu z Európy, a ktorí namiesto toho, aby ľudí ubezpečili o príležitostiach, ktoré sloboda prináša, im naháňajú strach z akéhosi nevyočítateľného vývoja.

(potlesk)

Vážený pán predseda Komisie, mám na vás prosbu. V súčasnosti je v Nemecku relokalizácia Nokie predmetom obrovskej diskusie. Vy ste práve povedali, že sila hospodárstva Európy spočíva v jej malých a stredných podnikoch. To je pravda. No takisto ešte stále máme obrovský podiel pracovných miest v priemyselnej oblasti. V mojej krajine pán minister pre hospodárske záležitosti Severného Porýnia-Westfálska v súčasnosti tvrdí, že by relokalizácia Nokie z Bochumu v Nemecku do Rumunska mala byť financovaná z fondov EÚ. Neverím tomu, no môžete to, prosím, overiť a objasniť, že tomu tak nie je. Pretože prázdne reči ako tieto, nenávisť a nepríjemné samé osebe, naháňajú, ak sú nepravdivé, len vodu na mlyn tým, ktorí sú proti budovaniu spoločnej Európy. Objasnenie v tomto prípade je preto veľmi dôležité.

(potlesk)

Jedna posledná poznámka pre pána predsedu Európskeho parlamentu a predsedu Komisie. Áno, pán Walter Hallstein bol úžasný človek. Ako jeden zo zakladateľov Európskej únie a jeden z predsedov Komisie nesmierne prispel k dielu. Ale ako ďaleko sa až epigóni Hallsteina dostali od toho, čo mal na mysli, vidíme až dnes, o 50 rokov neskôr. Pán Hallstein bol vášnivým zástancom členstva Turecka v Európskej únii. Vy ste pokiaľ ide o túto otázku, rovnako ako aj všetci vaši kolegovia, naozaj trochu skeptický. V tomto ohľade súhlasím, pán Walter Hallstein bol úžasným Európanom!

(potlesk)

Predseda. – Veľmi pekne ďakujem môjmu kolegovi, Martinovi Schulzovi. Zvyky snemovne neumožňujú – alebo aspoň nie tie tradičné – aby predseda poskytoval riadne odpovede na ironické poznámky predsedov skupín. Keby som bol v inej úlohe, bolo mi potešením, poskytnúť vám odpoveď, ale ďakujem za milé poznámky pána Waltera Hallsteina.

Graham Watson, v mene skupiny ALDE. – Pán predseda, rád by som adresoval niekoľko poznámok pánovi predsedovi vlády Janšovi. Pán úradujúci predseda, moja politická skupina k vám prichádza s jednoduchým posolstvom: Európa má očakávania. Od roku 2008 Európa očakáva, že bude rokom pokroku. Očakávame, že tento pokrok začne teraz. A od vášho predsedníctva očakávame, že sa chopí tejto výzvy.

Nepochybujem, že sa to stane. Nebol to vari bojovný Slovinec, ktorý ako prvý so zdvihnutou päťou proti mocnej ríši vyhlásil: „Nie všetky cesty vedú do Ríma!“? Nevedú ani do Paríža, lebo toto nie je začiatok francúzskeho predsedníctva. Toto je historické, prvé predsedníctvo pre krajiny, ktoré vstúpili do našej Únie v roku 2004.

Pán úradujúci predseda, hoci je vaša krajina rozlohou malá, vieme, že je mocná duchom. Vieme aj to, že malé európske krajiny vedú predsedníctva lepšie ako európski obri. Program vášho predsedníctva je kombináciou tichej ambície a konsenzuálneho štýlu, ktorý má šancu zjednotiť náš kontinent. Táto jednota bude potrebná na skorú ratifikáciu Lisabonskej zmluvy a na získanie podpory pre medziinštitucionálnu dohodu o spôsobe riadenia Európy podľa novej zmluvy.

Pokiaľ ide o medziinštitucionálnu spoluprácu, uvítali by sme priestor pre dialóg s vami a väčšiu účasť vašej vlády v tomto parlamente. Je škoda, že včera, keď sme mali možnosť počuť prvého hosťa v rámci Roka medzikultúrneho dialógu, bolo vaše miesto prázdne.

Vo vašom programe sa spomína dôležitosť vnútorného dynamizmu, a to je, pán Schulz, spôsob, ako vytvoriť a udržať pracovné miesta na tomto kontinente. Prostredníctvom

vnútornej dynamiky. Spoliehame sa na vás, pán úradujúci predseda, že posuniete vpred jednotný trh v oblasti energetiky, telekomunikácií, v oblasti služieb a zdravotnej starostlivosti. Európska únia prežíva ťažké chvíle, lebo musí svojich občanov presvedčať, že zvyšuje hodnotu ich každodenného života. Preto je viac ako jasné, že ak ide o rýchlejšiu zdravotnú starostlivosť, nižšie účty, či väčší výber pre spotrebiteľa, boli by sme hlúpi, keby sme návrhy práv pacientov zmietli zo stola len preto, že sú kontroverzné.

V iných oblastiach sa budete musieť navyše angažovať aj v ďalšej dôležitej úlohe – najmä spolu s vašimi predsedníckym kolegami, ktorí majú osobný záujem o podporu jadrovej energetiky ako všelieku na klimatické zmeny. Solidarita a spoločné zdieľanie bremena sú kľúčom k úspechu v oblasti znižovania emisií a dosahovania cieľov obnoviteľnej energie. Ako povedal predseda Barroso, v roku 2008 musí Únia ukázať, že dokáže premeniť pekné slová o boji s klimatickými zmenami na skutky.

Pokrok na západnom Balkáne je plným právom jednou z vašich priorít. Vaše skúsenosti v tejto oblasti budú výhodou pre Úniu. Obávam sa však, že váš názor, že situácia v Bosne a Hercegovine je horšia ako v Kosove, neodráža mienku väčšiny Únie. Rovnako si nie som istý, či je to dobrý spôsob motivácie obyvateľov Bosny a Hercegoviny. Ak je to určené na upokojenie Srbov, nebude to fungovať. Zmiernenie situácie súvisiacej s nezávislosťou Kosova prostredníctvom Dohody o stabilizácii a pridružení môže byť cestou vpred. No ak sa pán Đelić chystá podpísať dohodu v Bruseli, moja skupina viackrát dôrazne vyjadrila svoje stanovisko, že nemôže existovať Stabilizačná a asociačná dohoda bez toho, aby Srbsko naplno spolupracovalo s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu (ICTY).

(potlesk)

Serge Brammertz, nový hlavný žalobca, musí vidieť čerstvý dôkaz spolupráce. Nikto z nás, úradujúci pán predseda, si neželá vidieť Srbsko vyčlenené z Európy. Galantný a konštruktívny postoj vášho predsedníctva ho môže priviesť zvonku dovnútra a pomôcť pri vydaní Ratka Mladića.

Zatiaľ však, ako na Slovinsku hovoríte, „Pros o dobrú úrodu, a okopávaj ďalej“.

(potlesk)

Brian Crowley, v mene skupiny UEN. – (GA) Vážený pán predseda, slovinská vláda preberá zodpovednosť predsedníctva EÚ v čase mnohých výziev. Európske krajiny sa musia vrhnúť do ratifikácie Zmluvy. Pozornosť sa zameriava na oblasť Balkánu. Je potrebné dosiahnuť dohodu na úrovni EÚ, pokiaľ ide o balík opatrení pre oblasť energetiky. A je potrebné nájsť aj nový impulz na vyriešenie konfliktu medzi Palestínou a Izraelom.

Ako už kolegovia správne poznamenali, zoznam toho, čo Európa potrebuje urobiť, je nekonečný. Rozsah tém a rozhodnutí, ako aj oblastí záujmu a konfliktov, ktoré treba riešiť, je obrovský.

Namiesto toho, aby som vám rozprával o tom, čo sa vám nepodarilo alebo čo by sa iným nemuselo v budúcnosti podariť, sa v krátkosti sústredím na tri oblasti.

Po prvé, reformná zmluva, Lisabonská zmluva. Jej ratifikácia je nevyhnutná pre pokračovanie rozvoja Európskej únie.

Po druhé, pokiaľ ide o rozšírenia v budúcnosti, musíme zabezpečiť, aby kandidátske krajiny cítili, že majú možnosť a šancu stať sa členmi Európskej únie v blízkej budúcnosti.

Treťou a podľa môjho názoru najdôležitejšou otázkou je Kosovo a všetko, čo sa tam deje, vrátane jeho mierumilovného prechodu zo súčasnej pozície do postavenia, ktorá sa môže objaviť v budúcnosti. Boli sme svedkami obrovského úspechu v Kosove, keď spoločné policajné jednotky oboch etnických skupín spoločne hliadkovali v jednej i druhej oblasti. Už neexistuje predstava jednej policajnej jednotky pre jeden národ, ale spoločnej policajnej jednotky pre všetky národy Kosova.

Pán predseda vlády, vaša skúsenosť v istom zmysle rebela, ale aj intelektuála, a najdôležitejšia zo všetkých, skúsenosť demokrata a hlasu rozumu, ktorý vyviedol vašu krajinu z temného obdobia komunizmu do jasnejšieho svetla – niekedy tlmeného kvôli energetickej kríze – a do budúcnosti v Európskej únii. Tento obraz a takáto predstava sú najdôležitejšie pre ľud Bosny, Srbska, Kosova a, samozrejme, Turecka.

Teším sa na spoluprácu s vami a vašou vládou! Napriek skutočnosti, že vaša krajina môže byť považovaná za malú rozlohou, máte nielen obrovského ducha, ale oplývate aj vysokou kvalitou. Ako sa už potvrdilo vašim začatím tohto procesu, nebojíte sa obstať v boji s „dospelými“, keď vás dookola šikanujú. Avšak najdôležitejšie zo všetkého je, že to, čo prinášate, je morálnym presvedčením o vašej krajine.

Európska únia dnes potrebuje nových hrdinov – hrdinov, ktorí vedia, aké to je, žiť v neslobode. Hrdinov, ktorí vedia, aké to je nemať slobodu prejavu, voľnosť a demokraciu. To je to najlepšie svetlo, aké dnes môžeme zapáliť v tmavých kútoch európskeho kontinentu.

Monica Frassoni, v mene skupiny Verts/ALE. – (IT) Vážený pán predseda, úradujúci predseda Rady, dámy a páni, sme dosť sentimentálni, pokiaľ ide o Európu a to, čo dosiahla ako model mieru a demokracie, a čo by mohla dosiahnuť, pokiaľ ide o pozdvihnutie slobody ľudí a ich blahobytu, ako aj stelesnenie centra inovácií a dôslednosti pri riešení celosvetových environmentálnych výziev.

Teší nás preto, že vás tu dnes môžeme privítať. No sme aj trochu smutní, lebo táto skúsenosť môže byť istým spôsobom jedinečná. Veď, ako viete, jednou z reforiem Lisabonskej zmluvy je voľba predsedu Európskej rady. To je niečo, čo nás čiastočne znepokojuje, pretože žiaden z navrhnutých kandidátov by, podľa môjho názoru, nebol schopný posunúť podstatu Európy veľmi ďaleko.

Hovorím to však preto, lebo by som chcela spomenúť niektoré osobitné body, ktoré sa týkajú najmä Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie. Ako uviedol predseda Komisie, počas vášho predsedníctva sa má predložiť balík opatrení pre oblasť energetiky. Je výsledkom práce všetkých za minulý rok. Vieme, že okolo neho vznikol všeobecný zmätok a určité manévrovanie, že sú rozbehnuté tlaky na zníženie jeho významu a dopadu. Veríme, že základným aspektom vášho predsedníctva bude odolať tlakom na obmedzenie a oslabenie dopadu spomenutých nariadení vyvíjaných zo strany veľkých aj malých aktérov..

My budeme tiež pokračovať v našom boji za zásadu, v súvislosti s ktorou som presvedčená, že budeme mať rozdielne názory. Podľa nášho názoru nízkouhlíková ekonomika, tu by som takisto chcela osloviť predsedu Komisie, nemôže byť jadrovou ekonomikou. Financovanie a mrhanie časom na jadrovú budúcnosť, ktorá ešte ani neexistuje, alebo na nákladné technológie s nespoľahlivým použitím, ako sekvestrácia uhlíka a jeho uskladnenie, v skutočnosti priamo konkurujú skutočným obnoviteľným energiám, ktoré by sme mali podporiť a financovať. Slnecná a veterná energia, ako aj úspora energie, by mali byť tou najslubnejšou vyhlídkou pre inovácie a zamestnanosť.

Ďalšou zaujímavou otázkou počas vášho predsedníctva bude koordinácia územného a mestského rozvoja. Bude to veľmi dôležité vzhľadom na jarné stretnutie na najvyššej úrovni. Odkazuje na nadviazanie na Chartu z Lipsku. Otázky ochrany kvality našich miest a posilnenia územnej kohézie sú možno menej móдне ako iné otázky, no veríme, že sú absolútne rozhodujúce v boji s klimatickými zmenami.

Odpadová legislatíva sa takisto pravdepodobne skompletizuje počas vášho predsedníctva. Sme veľmi znepokojení. Nie iba tým, čo sa deje v mojej krajine, v Neapole, ale takisto preto, lebo sa nám zdá, že neúprimnosť zaúradovala v hierarchii odpadových stratégií a došlo k uprednostneniu prevencie a recyklácie, je v protiklade s legislatívou, ktorá znovu uprednostňuje spaľovacie stanice. Tie však, podľa nášho názoru, nie sú rozhodne jediným spôsobom ako, vyriešiť problém s odpadom.

Existujú dve dôležité otázky týkajúce sa obchodu a ochrany údajov. Na základe nich by sme radi zistili, či bude vaše predsedníctvo naozaj priateľom tejto inštitúcie alebo nie. Budete musieť tvrdo bojovať s niektorými vašimi kolegami ohľadom otázky súhlasu Parlamentu v súvislosti s hospodárskymi partnerskými dohodami s krajinami AKT, ktoré po vážnych rozdieloch v názoroch s africkými krajinami, ktoré sa objavili v Lisabone, považujeme za dôležitejšie ako kedykoľvek predtým. Ďalej tu máme slobodný prístup k rokovacím dokumentom o dohodách o partnerstve a spolupráci s krajinami ako Čína. Iba tak rozmýšľam – Európskemu parlamentu nebolo ešte vôbec oznámené nič o tom, ako tieto rokovania pokračujú. Všetko sa deje v úplnej tajnosti! Domnievame sa, že o tejto otázke by mala byť otvorená rozprava, že tento Parlament by mal byť aspoň upovedomený o tom, čo sa deje.

Na záver, pán úradujúci predseda, by som rada spomenula otázku ochrany údajov. Vieme, že Rada plánuje prijať rozhodnutie v tejto súvislosti počas vášho predsedníctva. Chceme vás požiadať, aby ste boli odvážny a požiadali o odloženie realizácie tohto rámcového rozhodnutia až po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy, pretože by to umožnilo Parlamentu priamu účasť na reforme. Môj kolega bude s vami o tejto téme ešte hovoriť neskôr. Ja vás, pán úradujúci predseda, žiadam, aby ste počas vášho predsedníctva usporiadali prvú národnú rómsku konferenciu. Významne by to prispelo k medzikultúrnemu dialógu.

Francis Wurtz, *v mene skupiny GUE/NGL. – (FR)* Vážený pán predseda, úradujúci predseda Rady, predseda Komisie, pokiaľ ide o prvé predsedníctvo nového členského štátu, Slovinsko zdedilo od svojich predchodcov niekoľko dosť nevďačných úloh. Teda, pokiaľ ide o ratifikáciu Lisabonskej zmluvy, žiada sa od vás, aby ste zabezpečili, že žiaden členský štát okrem Írska nepredvedie taký zlý príklad s organizovaním referenda, vrátane krajín, ktoré sa zaviazali tak urobiť. Toto je do určitej miery cesta späť v čase, veď dnes sa od občanov a inštitúcií EÚ očakáva, že budú navzájom viac späté. Úprimne, zaslúžili by ste si lepší osud.

Pokiaľ ide o sociálnu politiku, predsedníctvo bude mať najprv náročnú úlohu, dať Oveci opäť do pohybu. Mám na mysli dva emblematické návrhy smerníc. Jeden sa týka pracovného času a veľmi slávneho opt-out rozhodnutia o neúčasti. Druhý návrh sa, týka dočasnej práce a rovnakého zaobchádzania so zamestnancami. Neuniknete ani značnej diskusii o potrebe prijatia opatrenia v súvislosti s nedávnymi rozsudkami Európskeho súdneho dvora v prípadoch Laval/Vaxholm a Viking Line, ktoré poskytujú legitimitu sociálnemu dampingu. Moja skupina navyše žiadala, aby bola diskusia na túto tému zaradená do programu najbližšieho zasadnutia Parlamentu. Oživuje to opäť celý problém v súvislosti

s Bolkesteinovou smernicou a ustanoveniami zmluvy, na ktorých sa zakladá. Uprostred ratifikácie nového znenia, ktoré zahŕňa všetky tieto ustanovenia, to predstavuje poriadny zmätok.

Na záver, pokiaľ ide opäť o sociálnu politiku, Európa čelí rastúcemu dopytu po vyšších platoch. Jej podiel pridanej hodnoty sa naozaj už niekoľko desaťročí znižuje. Ešte nikdy nebol taký nízky, aby ho dokonca zdôrazňovala aj finančná tlač. Už aj Európska centrálna banka pohrozila zvýšením úrokových sadzieb v prípade, že dôjde k uspokojeniu tohto, hoci legitímneho, dopytu, a to aj napriek skutočnosti, že zisky neboli nikdy také vysoké, ako priznávajú odborníci. Ak nezaradíme túto otázku do programu, sama si tam čoskoro nájde cestu. Pripomínam, že spoločný dokument nemeckého, portugalského a slovinského predsedníctva vyzdvihuje v bode 68, citujem „Preklenujúce ciele týchto troch predsedníctiev budú viesť k posilneniu európskeho sociálneho modelu ako neoddeliteľnej súčasti lisabonskej stratégie“. Ako znie jedno príslovie, ochutnaj a uvidíš!

Krátko by som sa vyjadril k ďalšej citlivej téme, ktorá sa týka nelegálnych prisťahovalcov. Súčasná podoba návrhu smernice o ich návrate si zasluhuje označenie „hanebná smernica“ organizácií, ktoré ochraňujú ľudské práva. Prijatie súčasnej podoby by vrhlo zlé svetlo na dobré úmysly vyjadrené EÚ v súvislosti s medzikultúrnym dialógom.

Úplne na záver by som chcel spomenúť otázku Kosova. Pred tým, ako sa prijme akékoľvek rozhodnutie, by bolo opodstatnené, dostať odpoveď na 3 otázky. Po prvé, ako je možné vysvetliť skutočnosť, že pomoc vo výške dvoch miliárd eur zo strany medzinárodného spoločenstva mala v priebehu siedmich rokov za následok neexistujúci hospodársky rozvoj, endemickú chudobu, 50 % mieru nezamestnanosti a šírenie korupcie a mafie? Po druhé, ako je možné vysvetliť skutočnosť, že 17 000 vojakov NATO nedokázalo zabrániť zničeniu tuctov ortodoxných budov, únosu alebo zavraždeniu stoviek kosovských občanov z menšinových spoločenstiev a nútenému exilu tisícok ďalších? Na záver, ako vyrieši jednostranné vyhlásenie nezávislosti zo strany Kosova a nahradenie UNMIK Európskou úniou tieto životne dôležité problémy a zaručí stabilitu na Balkáne? Som zvedavý na vašu odpoveď.

Jens-Peter Bonde , v mene skupiny IND/DEM. – Pán predseda, rád by som poďakoval úradujúcemu predsedovi za príjemnú návštevu Slovinska pred Vianocami. Pán úradujúci predseda, dúfam, že Európsku radu budete viesť lepšie ako stretnutie s vedúcimi predstaviteľmi skupín. Väčšinu času ste rozprávali Vy a nepovedali ste nič, čo by sme nevedeli už predtým. Neumožnili ste svojim ministrom, od ktorých by som očakával, že budú poznať oblasti svojho pôsobenia, zodpovedať väčšinu našich otázok, a ani ste následne nezaslali odpovede v písomnej forme. Parlament sa skladá aj z opozície s určitými právami.

Včera som prijal petíciu od 571 slovinských novinárov, ktorí Vás kritizovali za nerešpektovanie ich tlačovej slobody. Umožníte nezávislé vyšetrenie?

Minulý týždeň ste vraj požiadali Portugalsko, aby zrušilo prípadné referendum, podporované väčšinou portugalských voličov. Môžem Vás upozorniť na existujúcu Zmluvu z Nice, ktorá stanovuje, že všetky rozhodnutia treba prijať čo možno najbližšie k občanom? Zrušenie referenda je porušením tohto článku. Členské štáty je možné kritizovať, no nie trestať, pretože ratifikácia stále patrí do kompetencie vnútroštátnych orgánov. Správanie sa predsedníctva a Európskej komisie je záležitosťou Spoločenstva. Vy musíte rešpektovať vnútroštátne ratifikačné postupy. Ak niečo poviete, mali by ste upozorniť členské štáty na spoločnú právnu povinnosť, vydávať zákon čo možno najbližšie k občanom.

Vy túto zmluvu porušujete a porušuje ju aj Európska komisia, ak sa nespráva ako strážca spomenutého článku zmluvy. V rámci predsedov vlád ste súčasťou politickej dohody o zabránení referendu. Touto dohodou sa porušuje zmluva. Komisia mala voči tomu vyjadriť nesúhlas namiesto toho, aby podporila pokus o obídenie národov Európy. Prečítajte si článok 1 Zmluvy o Európskej únii ešte raz: „Rozhodnutia sa prijímajú čo najotvorenejšie a čo najbližšie k občanovi“. Bola by to úžasná veta, keby sa dodržiavala!

O Lisabonskej zmluve sa rozhodlo čo možno najuzavretejším spôsobom a pokiaľ možno najďalej od voličov. Teraz sa zdá, že iba Írsko dokáže zachrániť našu európsku demokraciu. Rada však mohla aspoň uverejniť konsolidovanú verziu Lisabonskej zmluvy, aby ste si mohli prečítať, čo ste podpísali. Dňa 17. decembra Maďarsko podpísalo text, ktorý ani nedostalo! Toto nie je spôsob rozhodovania v blízkosti občanov alebo poslancov Parlamentu.

Predseda. – Vážení pán Bonde, spoliehame na vás ako na predsedu vašej politickej skupiny, že zabezpečíte, aby ste sa vy, ako ja vaši kolegovia správali ako poslanci tohto parlamentu. Vaše výčitky adresujte tiež do vlastných radov, nielen stále iba iným!

(potlesk)

Andreas Mølzer (NI). – (DE) Vážení pán predseda, pán úradujúci predseda Rady, predseda Komisie, ako pre poslanca z Korutánska, bezprostredného suseda Slovinska, je úžasne inšpirujúce a potešujúce, že národ, ktorý iba pred 20 rokmi stonal pod jarmom komunizmu, nesie teraz šesť mesiacov zodpovednosť za Európsku úniu. Je to pre mňa dôkazom, že cesta európskej integrácie je východiskom z tragédií 20. storočia a je to tá správna cesta k slobode a jednote.

Keď počujem, že cieľom Slovinska počas predsedníctva Rady je v prvom rade priblížiť všetky štáty bývalej Juhoslávie k Európskej únii, myslím si, že je správne a dôležité, aby sme tento proces integrácie teritoriálne, ako tomu bolo, uzavreli. A takisto sa domnievam, že toto je podstatne dôležitejšie, ako napríklad viesť rokovania o pristúpení s krajinou ako je Turecko, ktorej primárne územie je v Anatólii, v Ázii.

Som presvedčený, že spomenutý proces priblíženia štátov bývalej Juhoslávie k EÚ by bolo potrebné uskutočniť takým spôsobom, ktorý by umožnil Európanom konať bez vplyvu mocností mimo Európy, napríklad Spojených štátov amerických a Ruska. Dúfam, že si Slovinsko uvedomuje prvoradú túžbu Chorvátska po členstve v EÚ, a konflikty, ako napríklad tie súvisiace so zónami rybolovu medzi Chorvátskom a Slovinskom, nebudú predstavovať prekážku. Pretože z krajín bývalej Juhoslávie je Chorvátsko spolu so Slovinskom bezpochyby krajinou, ktorá je najlepšie pripravená pre Európu a takisto je demokraticky zrelejšou stredoeurópskou krajinou.

Pokiaľ ide o otázku Kosova, ktorá nepochybne najviac zaťažuje slovinské predsedníctvo Rady, situácia je taká, že na jednej strane si musíme uvedomiť právo každej skupiny ľudí na sebaurčenie, teda právo väčšiny albánskych Kosovcov, no na strane druhej musíme zväziť historické práva Srbov. Kosovo sa nesmie stať akýmsi americkým satelitným štátom. Ani Srbsko by nemalo byť vtiahnuté do náručia Moskvy, a teda Kremľa. Autonómia Kosova by sa nemala stať ani precedensom pre turecký severný Cyprus. Cieľom by mala byť stabilita na Balkáne a zavŕšenie európskej teritoriálnej integrácie.

Rád by som teraz stručne spomenul bilaterálny problém medzi Slovinskom a Rakúskom, otázku topografických tabúl v Korutánsku. Dúfam, že Rakúska spolková vláda čoskoro nájde prijateľné riešenie na uspokojenie pozoruhodne dobre chránenej slovinskej menšiny

v Rakúsku. A takisto dúfam, že Slovinsko nájde rozumné riešenie týkajúce sa nemecky hovoriacej starorakúskej menšiny v Slovinsku a uzná jej členov za autochtónnu menšinu, aby mohla byť kultúrna dohoda medzi Rakúskom a Slovinskom v tomto smere naplnená.

Mihael Brejc (PPE-DE). – (SL) Dámy a páni, program slovinského predsedníctva obsahuje všetky dôležité aktuálne témy a je dobre fungujúcim základom na ďalších šesť mesiacov. Keďže mám iba dve minúty, budem sa sústreďiť iba na jednu oblasť, ktorou je občianska sloboda, spravodlivosť a vnútorné záležitosti. Od slovinského predsedníctva očakávam, že bude venovať potrebný čas sledovaniu účinkov SIS 1 pre všetky informačné systémy a urýchli plnenie systému SIS 2.

Spoločná azylová a migračná politika sa musí zakladať na úzkej spolupráci s krajinami tranzitu a pôvodu. V súčasnosti existuje 27 rôznych režimov a prístupov k riešeniu tohto problému. Samozrejme, nemáme ilúzie, že túto náročnú otázku vyriešime v takom krátkom čase. Avšak túto náročnú úlohu musíme riešiť.

Treťou oblasťou je spolupráca s agentúrou Frontex, kde slovinské predsedníctvo, na základe analýzy Komisie, vypracuje smernice budúcich činností tejto agentúry. Štvrtá oblasť sa týka naliehavej harmonizácie európskej vízovej politiky a ustanovenia právneho základu pre vstup európskeho vízového informačného systému do platnosti.

Spoločnou témou všetkých doterajších predsedníctiev bol boj s organizovaným zločinom a terorizmom. Podporujem navrhované opatrenia a navrhujem, aby sme konečne začali riešiť aj príčiny terorizmu.

Slovinsko je jedným z najúspešnejších členov Európskej únie v oblasti elektronickej administratívy a eliminácie administratívnych prekážok. Preto od Slovinska očakávam, že počas svojho predsedníctva ponúkne ostatným členským štátom svoje dobré skúsenosti vo všetkých oblastiach. Rovnako dúfam, že spolupráca slovinského predsedníctva, Parlamentu a Komisie bude dobrá. Som presvedčený, že po skončení slovinského predsedníctva budeme môcť povedať, že Európska únia urobila ďalší krok vpred.

Borut Pahor (PSE). – (SL) Som hrdý na to, že predseda vlády Slovinska dnes oslovuje Európsky parlament z pozície predsedu Európskej rady. Ako spomenul pán predseda vlády, ide nielen o svedectvo nielen dramatických zmien, svedkom ktorých bolo Slovinsko za posledných dvadsať rokov, ale aj o svedectvo takmer nepredstaviteľných zmien, ktoré sa v Európe odohrali vo veľmi krátkom období.

Podpredseda Európskej komisie v Lubľane povedal, že začiatok slovinského predsedníctva Európskej rady je koncom rozdeľovania na starých a nových členských štátov Európskej únie.

Rád by som rozviedol jeho peknú myšlienku a podotkol, že až donedávna sme mohli ako kandidáti a následne noví členovia Európskej únie iba počúvať, čo od Európy môžeme očakávať. Dnes sa môže Európa pýtať predsedu vlády Slovinska a Slovinsko, ako predsedajúca krajina, môže odpovedať na to, čo môže Európa očakávať od Slovinska. Myslím, že čelíme výnimočnej historickej udalosti so symbolickými a skutočnými dôsledkami.

Som presvedčený, že Európa môže očakávať všetko, čo jej Slovinsko môže dať. Podľa môjho názoru je Slovinsko dobre pripravené a maximálne sústredené na svoju medzinárodnú úlohu a na úlohu súvisiacu s predsedníctvom Európskej rady.

Chcel by som sa poďakovať svojmu kolegovi, pánovi Schulzovi, za podporu, ktorú naša skupina poskytla slovinskému predsedníctvu. Ako predseda najväčšej slovinskej opozičnej strany, sociálnych demokratov, by som túto váženú snemovňu takisto rád ubezpečil, že vo svetle parlamentných volieb, ktoré budú nasledovať po skončení slovinského predsedníctva Európskej únie, nezneužijem európsku politiku slovinského predsedníctva Európskej únie ako cieľ či obeť nášho spoločného úsilia pre slovinský úspech v tejto dôležitej medzinárodnej úlohe. Úspech predsedu vlády bude úspechom slovinského predsedu vlády, bude úspechom celého Slovinska aj mojím úspechom.

Som presvedčený, že po skončení slovinského predsedníctva budeme môcť povedať, že, ako už raz niekto povedal, neexistujú menší alebo väčší členovia Európskej únie, ale iba tí úspešnejší, resp. trochu menej úspešní členovia vo vedení predsedníctva Európskej únie. Želám si, aby s troškou šťastia predseda vlády a slovinská vláda uspeli a zaradili sa medzi tých úspešnejších.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Vážený pán predseda vlády, váš dnešný príchod a príhovor predstavujú začiatok poslednej etapy zavŕšenia integrácie Slovinska do Európskej únie. Slovinsko je prvou krajinou spomedzi jedenástich nových krajín, ktorá bola schopná prebrať predsedníctvo. Je to obrovské privilegium pre Slovinsko, ako aj pre Európu. Želám vám veľa úspechov počas vášho predsedníctva.

Úloha predsedníctva je však veľmi náročná a preto by som sa chcel takisto spýtať na krivdy páchané v Európskej únii. Túto otázku neadresujem iba vám, no takisto predsedovi Parlamentu a predsedovi Európskej komisie. V roku 2004 vstúpilo do Európskej únie desať krajín. V skutočnosti ich bolo iba deväť a pol, keďže išlo iba o časť Cypru. Dva roky neskôr sme oznámili vstup Rumunska a Bulharska a opäť sme zabudli na severnú časť Cypru. Rovnako po vstupe Rumunska a Bulharska sme sa o Cypre opäť nezmienili.

Vážený pán predseda vlády, dnes ste hovorili o západnom Balkáne, Ukrajine, Moldavsku, Kaukaze a severnej Afrike bez toho, aby ste sa slovom zmienili o otázke severného Cypru. Je to, akoby bol prehliadnutý, vymazaný, čo nie je dobré. Je pravda, že v Ľubláne ste začali dialóg medzi kultúrami a náboženstvami. Oblasťou, v ktorej by sme naozaj mohli dosiahnuť veľký úspech, je práve Cyprus. Cyprus potrebuje dialóg medzi kultúrami a náboženstvami, aby tých 200 000 nevinných ľudí malo príležitosť stať sa členmi Európskej únie. Okrem toho Cyprus práve prijal euro za svoju novú menu. Na severe stále platia lírou.

A na záver, pán predseda vlády, keď ste hovorili o vašom previnení a o tom, že ste bol súdený v cudzom jazyku, bolo by bývalo lepšie, keby ste povedali, že to bolo v srbochorváčtine alebo srbčine. Niektorí ľudia v tejto snemovni by si mohli myslieť, že to bolo v ruštine. Ešte raz vám želim veľa úspechov vo vašom predsedníctve.

Adam Bielan (UEN). – (PL) Vážený pán predseda, rád by som najprv zaľahoželal pánovi predsedovi vlády Janšovi za prevzatie predsedníctva Únie. Je to jedinečná chvíľa v histórii európskej integrácie, pretože je to po prvýkrát, kedy nový členský štát preberá predsedníctvo.

Slovinsko je krajinou, ktorú mnohokrát zasiahla zmena hraníc na našom kontinente. Je preto dobrým príkladom európskeho zjednotenia, nie iba z ekonomického, ale aj z geopolitického hľadiska.

Z tohto dôvodu verím, že ďalších šesť mesiacov bude bohatých pokiaľ ide o stabilizáciu situácie na západnom Balkáne. Rád by som vyjadril nádej, že susedská politika, ako aj

politika rozšírenia Únie budú počas tohto obdobia uprednostnené. Takisto počítam s lepším pochopením snáh nášho východného suseda, Ukrajiny.

Som rád, že politika v oblasti energetiky bude takisto jednou z priorit Slovinska. Veľmi dobre si uvedomujeme, že bezpečná Európa nemôže existovať bez toho, aby nám nezabezpečila aj energetickú bezpečnosť. V budúcnosti už nesmie dôjsť k žiadnemu vydieraniu Európskej únie. Som presvedčený, že Slovinsko, krajina, ktorá znášala bremeno komunizmu viac ako 40 rokov, to veľmi dobre chápe.

Elly de Groen-Kouwenhoven (Verts/ALE). – Gratulujem Slovinsku a vítam Vás, pán predseda vlády Janša! Iba štyri roky ste členom EÚ a už vediete európske predsedníctvo. Je to nielen práca a zodpovednosť, ale zároveň aj dôkaz dôvery vo váš mladý štát, pán úradujúci predseda.

Čo ma znepokojuje a z čoho som sklamaná – teda sme sklamaní – je, že značný počet členov Európskeho parlamentu z rôznych krajín a skupín stále nedostal jasnú odpoveď na svoju opakovanú žiadosť ohľadom toho, či sa Slovinsko chystá usporiadať prvú výročnú rómsku konferenciu. Vážna záležitosť, ale aj obrovská výzva – no nie ste sami. Európska komisia ponúkla finančnú podporu. Morálna podpora vychádza zo strany Európskej rady, ktorá v záveroch v bode 50 zdôrazňuje, že EÚ by mala zareagovať konkrétnymi krokmi na problémy Rómov.

Logistická podpora prichádza z európskej rómskej spoločnosti, ktorá vyjadrila ochotu úzko spolupracovať, kedykoľvek to bude možné. Politická podpora prichádza od rôznych strán v tomto parlamente, od mnohých poslancov EP, ktorí si uvedomujú, že v Európe existuje zabudnutý národ, Rómovia, z ktorých sú mnohí stále obeť posledných vojen na Balkáne, a ktorí žijú ako utečenci roztrúsení po celej Európe.

Slovinsko uniklo len o vlások a samo naplno zažilo nedostatok slobody a bezpečnosti. Dúfam, že možnosť usporiadať prvú výročnú rómsku konferenciu bude Slovinsko považovať za česť. Nech si je vedomé, že má mnohých podporovateľov – a možno skôr fanúšikov.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). – Pán predseda, tiež by som chcela popriať slovinskému predsedníctvu všetko dobré. Dnes je naozaj historický deň! Nemám ani najmenšie pochybnosti, pokiaľ ide o kapacitu Slovinska, tohto malého členského štátu, že bude úspešne predsedáť počas celého predsedníctva.

Dúfam, pán úradujúci predseda, že to s tým, že chcete vidieť Európu, ktorej na veciach záleží, a Európu, ktorá kladie občana do stredu svojej pozornosti, myslíte naozaj vážne. Musím vám povedať, že ak by sme, pokiaľ ide o vyššie uvedené, chceli byť vážni, nehovorili prázdne slová a uskutočnili potrebné kroky, vyžadovalo by si to v skutočnosti radikálnu zmenu v našom prístupe aj v kontexte našej politiky v tejto inštitúcii a vo všetkých inštitúciách Európskej únie.

Mám rovnaké obavy ako predchádzajúci rečník, pokiaľ ide o fakt, že referendum ohľadom Lisabonskej zmluvy sa v členských štátoch nebudú konať. Pochádzam zo súdnej sféry, v ktorej referendum bude a ľudia budú mať možnosť reálnym spôsobom posúdiť, čo si o postupe a rozvoji tohto projektu myslia.

Pán úradujúci predseda, v Írsku ste spôsobili rozruch. V médiach ste vraj povedali, že je dôležité nezačať s rokovaniami, ktoré by mohli spôsobiť problémy vo vašej krajine. To

nám naznačuje, že plánujete odložiť kontroverzné alebo náročné otázky. Radi by sme vedeli, o ktoré otázky ide.

Ak berieme demokraciu v Únii vážne, ak to myslíme s Úniou, ktorej na veciach záleží, vážne, rozhodne musíme zabezpečiť, aby boli ľuďom poskytnuté úplné informácie o politických iniciatívach a o ich smerovaní.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). – (PL) Vážený pán predseda vlády, nedávno ste povedali, že Európska únia je zjednotená nie iba spoločným hospodárstvom a politikou, ale aj hodnotami spoločnej pamäte, kultúry a kreativity. Súhlasím s vami.

Pozdravujem vás, pán predseda vlády, z Poľska, z krajiny Adama Mickiewicza. Tento prorok, ako mu Francúzi hovoria, sa raz opýtal: Slovania, čo nové môžete ponúknuť? Čo nové prinášate svetu? Jeho odkazom bolo, že určité európske národy sú v podstate presiaknuté kresťanským duchom a všetok kresťanský pokrok v sebe obsahuje pokrok národov. Európa, matka národov, je zjednotená kresťanskou kultúrou na západe, ako aj na východe. Tu, v tomto Parlamente, mi nedávno francúzsky predseda Konventu, pán Valéry Giscard D'Estaing, povedal, že bol vždy za to, aby sa do EZmluvy o Ústave zahrnul odkaz na kresťanského Boha.

Pán predseda vlády, máte pravdu, že Európsky rok medzikultúrneho dialógu je príležitosťou Európy na vlastné posilnenie prostredníctvom kultúry. Jean Monnet, ktorý teraz odpočíva vo svetskom Panthéone v Paríži, zvykol hovoriť, že ak by mal začať odznova, začal by kultúrou. Kresťanská kultúra a náboženstvo, ako hovorieval profesor Tadeusz Zieliński, pochovaný v Schöndorfe pri Mníchove, sú vyjadrené v ľudskej túžbe. Takže nech Slovinsko, tá malá krajina EÚ, vyjadrí túto túžbu prostredníctvom svojich aktivít v prospech kresťanskej kultúry v Európe. Práve v tomto spočíva sila vašej krajiny v EÚ, práve v tomto spočíva sila našich slovanských krajín EÚ.

(predseda prerušil rečníka)

Jana Bobošíková (NI). – Dámy a páni, som rada, že sa chce slovinské predsedníctvo zaoberať hrozbami klimatických zmien a politikou bezpečnej a trvalo udržateľnej energetiky. Myslím si, že je najvyšší čas dať si dole populistické zelené okuliare a zbaviť sa neopodstatneného strachu z jadrových reaktorov. Máme šancu prestať občanom ťahať peniaze z vrecka nemravným obchodom s emisnými povoleniami, ktoré nie sú ničím iným ako odpustkami najväčším znečisťovateľom. Máme možnosť odhodiť nezmyselné dane z palivových článkov a technické pseudoriešenia, ktorých náklady vysoko prevyšujú ich prínos.

Dámy a páni, podľa doložených vedeckých záverov práve jadrová energia neprodukuje CO₂ a minimalizuje zhoršovanie klimatických zmien. Zároveň je najlacnejšou nízkouhlíkovou technológiou, je spoľahlivá a bezpečná. Jadro navyše znižuje závislosť krajín od dodávok palív z nestabilných teritórií. Som presvedčená, že pokiaľ chceme konať v záujme občanov Únie a čeliť klimatickým zmenám, mali by sme investovať do výskumu, vývoja a osvetu práve v oblasti jadrovej energetiky.

Werner Langen (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predseda, rád by som zablahoževal slovinskému predsedníctvu Rady k jeho komplexnému programu, k záverečnej etape programu trojpredsedníctva Rady, ako aj k úspešnému rozvoju vašej vlasti.

Ste súčasťou schengenského priestora, ste súčasťou eurozóny. Ide naozaj o historické predsedníctvo Rady, ktoré žiadam, aby nekonal tak, ako všetky ostatné predsedníctva

pred vami a nepredkladalo program, ktorý by v priebehu šiestich mesiacov nebola schopná splniť ani veľká krajina. Ako menšia krajina máte solidaritu väčších krajín, aj Európskeho parlamentu. Žiadam vás však, aby ste veci nepreháňali. Reforma OSN nebude určite možná v rámci šiestich mesiacov počas slovinského predsedníctva Rady.

Existuje niekoľko naliehavých problémov, ktoré je potrebné riešiť. Niektoré z nich ste spomenuli. Najnáročnejším bude otázka Kosova. Aj tu máte mimoriadne zložité postavenie. Ďalším problémom je nepretržitý rozvoj vnútorného trhu v oblasti energetiky a dohoda s Ruskom. Toto sú priority, ktorým sa budete môcť venovať. A ak sa podarí dosiahnuť pokrok v ratifikácii Lisabonskej zmluvy, potom na konci šesťmesačného predsedníctva budete môcť povedať: áno, ako prvá krajina z bývalého komunistického bloku sme dokázali vytvárať toto predsedníctvo Rady do ukážkovej podoby prosperity, slobody a mieru.

Na záver malú pripomienku nášmu kolegovi pánovi Schulzovi, ktorý tu už nie je. Hovoril tu o skupine socialistov. V Nemecku to zamlčiava, no my vieme, že tak urobil. Na záver vystríhal pred pravicovým radikalizmom, akoby bol komunizmus pravicovým extrémistickým systémom. Ak ho citujem správne, tak vám ešte prideliť úlohu, aby ste dosiahli pokrok v otázke členstva Turecka. Komisia už potvrdila, že s Chorvátskom a Tureckom zaobchádza rovnako. Nenechajte sa zatiahnuť! Nechajte to na väčšie štáty, ktoré túto otázku doposiaľ neboli schopné vyriešiť. Ak sa zameriате na západný Balkán, vykonáte pre Európu veľa dobrého a určite budete v tejto oblasti úspešnejší, ako keby ste mali riešiť otázku Turecka.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Vážený pán predseda, pán predseda vlády, neobmedzujte sa vo vašej úlohe, pokiaľ ide o Balkán. Pokračujte a buďte Európskym predsedníctvom! Začnem však s menšími záležitosťami a dúfam, že moja krajina, Rakúsko, takisto efektívne prispeje v rámci vášho predsedníctva tým, že vyrieši pretrvávajúci problém týkajúci sa slovinskej menšiny v Rakúsku a slovinská menšina si konečne príde na svoje.

Pokiaľ ide o Chorvátsko, dúfam, že počas vášho predsedníctva dosiahne veľký pokrok. Vy, rovnako ako aj Chorvátsko, musíte k tomu prispieť. Očakávam od vás, že počas svojho predsedníctva budete realizovať zmluvu, ktorú ste uzavreli s predsedom vlády, pánom Sanaderom, a že sa nájde riešenie, pokiaľ ide o sporné hranice, a to pomocou posudku tretej strany. Zo strany Chorvátska očakávam zvýšené úsilie. Pokiaľ ide o ekologickú zónu rybolovu, očakávam dodržanie sľubu o nerozšírení a neuplatnení tejto zóny na Chorvátsko a Taliansko.

Najväčším problémom je, samozrejme, otázka Kosova. Podľa môjho názoru idete správnou cestou. Konáte opatrne, rozvážne, no cielene. Toto je riešenie, o ktoré sa v prípade Kosova usilujeme, pretože, buďme úprimní, nie je možné ani rozumné, či už pre Kosovo alebo pre Srbsko, aby Kosovo spolunažívalo v rámci Srbska. To však neznamená, že by sme nezdíľali obavy Srbska a že nechápeme, prečo má Srbsko problémy, pokiaľ ide o túto otázku. No takisto je potrebné, veľmi jasne povedať Srbsku, a najmä predsedovi vlády Koštunicovi, jednu vec, veríme, že budúcnosť Srbska, demokratického Srbska, Srbska, ktoré spolupracuje s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu, leží v Európe! Ak si pán Koštunica myslí, že budúcnosť Srbska leží v Rusku, je to jeho problém. No nemyslím si, že by s ním súhlasilo obyvateľstvo Srbska.

Počas vášho predsedníctva by sa preto mal Srbsku vyslať jasný signál: v tejto otázke si musíte vybrať medzi Ruskom a Európskou úniou. Robíme čestnú ponuku celej oblasti a najmä Srbsku, aby počas primeraného obdobia pokračovalo na ceste do Európskej únie. Je to obrovská úloha a som si istý, že ju zvládnete dobre!

(potlesk)

Lena Ek (ALDE). – Pán predseda, chcela by som spojiť dve z otázok určené pre jarný samit. Po prvé, klimatické zmeny a balík opatrení pre oblasť energetiky a klimatických zmien. Samozrejme, je veľmi náročné, ak sa musí postupovať od cieľov k nástrojom. Toto vytvára bremeno pre všetky členské štáty. No stále je to niečo, čo musíme urobiť. Rada by som poukázala na dve oblasti, v rámci ktorých musíme byť veľmi opatrní pri otváraní rokovaní ohľadom zeleného balíka opatrení.

Prvá oblasť sa týka sociálnych otázok. V tomto parlamente sme už viedli mnoho rozpráv o lisabonskej stratégii a o príspevkoch na trvalo udržateľný sociálny rozvoj a na otázky životného prostredia. Je veľmi dôležité, aby bol trvalo udržateľný hospodársky rozvoj spomenutý v zelenom balíku opatrení pri jeho doručení na budúci týždeň.

Druhá oblasť sa týka technologickej neutrality. Slovinsko je lesnatou krajinou tak ako moja krajina – Švédsko - a myslím si, že je veľmi dôležité mať k dispozícii všetky ďalšie alternatívne palivá, aby bolo možné vybrať si a umožniť inovácii naplno využiť všetok potenciál. Nezapudnite na metanol a celulózu!

Nakoniec, lisabonská stratégia musí byť kombináciou rozvoja v klimatickej a hospodárskej oblasti. Vezmime si oblasť dopravy, ktorá je vynikajúcim príkladom toho, ako vlaky a autá môžu vytvoriť nielen ekonomický rozvoj a lepší vnútorný trh, ale aj dosiahnuť ciele balíka opatrení pre oblasť energetiky. Treba len začať, nech sa nedosiahnuteľné stane dosiahnuteľným. Želám vám veľa šťastia, pán úradujúci predseda!

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). – (PL) Vážený pán predseda, Slovinsko je prvé z nových členských štátov, ktoré sa ujíma predsedníctva Európskej únie. Toto predsedníctvo sa zhoduje s rokom 2008, ktorý bol označený za Rok medzikultúrneho dialógu. Dialóg je teda jedným zo základných bodov programu predsedníctva. Je však potrebné pripomenúť, že takýto dialóg je možný, iba ak majú zúčastnené strany silný zmysel pre kultúrnu identitu a chcú sa o toto bohatstvo podeliť s ostatnými.

Kultúrnym základom Európy je kresťanstvo. Kresťanské hodnoty potrebujú podporu a posilnenie, nie opak. Je náročné zaradiť takýto pozitívny prístup do najdôležitejších existujúcich dokumentov EÚ, akými sú napríklad Charta základných práv alebo reformná zmluva. Tieto neobsahujú žiaden odkaz na kresťanské korene Európy. Takisto sme vo fóre Európskeho parlamentu nemali žiadnu vážnu rozpravu na túto tému.

V tejto súvislosti sú teda určite isté pochybnosti, pokiaľ ide o to, či je Európska únia, ktorá zatiaľ zanedbáva a oslabuje svoje vlastné korene, dostatočne pripravená na medzikultúrny dialóg so silnými partnermi z iných častí sveta.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, ako povedal pán Barroso, slovinské predsedníctvo predstavuje historický úspech čo nám umožňuje zamyslieť sa nad vzťahom medzi Európou a Balkánom. Tento vzťah bol určite predmetom kritiky, čiastočne kvôli prítomným aspektom rozdrobenia. Európa by im teraz mala odporovať a podporiť mier a zblíženie posilnené dobrými vzťahmi Balkánu s ňou.

Preto by sme sa mali vyhnúť jednostrannej aktivite pokiaľ ide o otázku Kosova. Mali by sme na ňu uplatniť spoločnú európsku politiku tak, ako to stanovuje v nová zmluva. Musíme riešiť problémy súvisiace s novými vonkajšími hranicami, ktoré vznikli v dôsledku pristúpenia niektorých krajín k Európskej únii. Potrebujeme aktívnu politiku pre sociálnu,

ekonomickú a environmentálnu integráciu, ktorá bude zahŕňať celú oblasť. Ak mám byť úprimný, jadrová energia sa mi nezdá byť riešením problémov súvisiacich s energetikou.

Na záver by som rád slovinskému predsedníctvu pripomenul problém „zaniknutých“, to znamená bývalých juhoslovanských občanov, ktorí majú v Slovinsku stále problémy s občianstvom. Chcel by som predsedníctvo poprosiť, aby tento problém definitívne vyriešilo.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Vážený pán predseda, pán úradujúci predseda Rady, v detstve nám veľmi živo rozprávali, ako generál Tito pochodoval ulicami Belehradu. Ľudia odskakovali bokom, všetko bolo zatvorené, regulácia dopravy nefungovala. V našom detskom naivnom chápaní to bol príklad svojvoľnosti a bezohľadnosti určitého systému.

Neskôr sme zaregistrovali, že začali súdne konania proti disidentom a kritikom v krajine, od ktorej ste sa dokázali oslobodiť. Teraz ste tu a vaša radosť je pochopiteľná, no dávajte si pozor! Aj tu napríklad svojim správaním pripomína náš generálny tajomník, pán Harald Rømer, generála Tita. Rúti sa Štrasburgom a neobáva sa následkov, aj keď ide rýchlosťou 100 km/h a ľudia musia odskakovať nabok. A bohužiaľ, aj v Európskej únii existujú príklady svojvoľného konania proti neželaným kritikom.

Predseda. – Dôrazne odmietam útoky proti generálnemu tajomníkovi Európskeho parlamentu.

Giles Chichester (PPE-DE). – Pán predseda, rád by som srdečne privítal predsedu vlády v Parlamente a zaželel mu všetko dobré v jeho pôsobení vo funkcii úradujúceho predsedu Rady. Som presvedčený, že Slovinsko bude plniť budúce úlohy veľmi kompetentne.

Vítam dôraz, ktorý sa kladie na ďalšiu etapu lisabonskej stratégie. Ešte je potrebné veľa urobiť, aby sme presvedčili členské štáty, nech reformujú svoje hospodárstva. Dúfam, že predsedníctvo bude podporovať väčšiu liberalizáciu, reformy pracovných trhov a že zaistí európskym firmám zisky z globalizácie. Európa musí byť konkurencieschopnejšia a rozhodnejšia, pokiaľ ide o tvorbu nových pracovných miest, a musí sa menej zaoberať ochranou sociálneho modelu, ktorý bráni rastu zamestnanosti.

Uvítal by som činnosti zamerané na dobudovanie vnútorného trhu a oblasti telekomunikácií. Privítal som minuloročné vyhlásenie komisára o ďalšej liberalizácii trhu v oblasti telekomunikácií. Teraz máme príležitosť prehodnotiť existujúci rámec s cieľom zbaviť sa stagnácie a naplánovať konkurencieschopnejšiu budúcnosť pre tento dôležitý priemysel.

Teším sa, že vo Výbore pre priemysel, výskum a energetiku, v ktorom som aj hovorcom skupiny PPE-DE, budem počuť, ako má predsedníctvo v pláne posunúť veci vpred. Takisto vítam odhodlanie, rázne uskutočňovať program v oblasti energetiky a životného prostredia. EÚ stanovila prísne ciele emisií CO₂. Teraz je rad na členských štátoch, aby pokračovali skutočnými činmi a nie iba slovami, a aby zabezpečili, že sa spoločné nesenie bremena nekončí jeho zbavením sa.

So znepokojením som v tlači tento týždeň čítal, že sa niektoré členské štáty pokúšajú porušiť dohodu EÚ o klimatických zmenách z minulého roka. Budeme dávať mimoriadny pozor na to, či britská vláda dodrží záväzky, ku ktorým sa zaviazala.

Jan Marinus Wiersma (PSE). – (NL) Vážený pán predseda, rád by som sa vrátil k situácii týkajúcej sa Srbska. Myslím si, že, ako navrhlo slovinské predsedníctvo. Ide o dobrú

myšlienku vytvoriť podobnú pracovnú skupinu, ako tomu bolo v prípade Chorvátska, s cieľom pomáhať Srbsku naplno a efektívne spolupracovať s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu v Hágu. Čo sa mňa týka, mohlo by to byť prelomením ľadov v procese podpisu Dohody o stabilizácii a pridružení. Chcel by som tiež vyzvať vládu mojej vlasti, Holandska, aby spolupracovala a podporila návrh slovinského predsedníctva a aby si overila, ako dobre to fungovalo v minulosti s Chorvátskom.

Moja druhá poznámka sa týka našej susedskej politiky. Ukrajina má novú vládu. Budeme pokračovať v rokovaní s cieľom podpísať partnerskú dohodu a dohody o spolupráci s touto krajinou. Chceli by sme počuť návrhy a myšlienky slovinskej vlády, akú podobu by mali mať rokovania a očakávaný výsledok. V súčasnosti zatiaľ neplánujeme ponúknuť Ukrajine členstvo, aspoň to ešte definitívne nie je na programe. Je však dôležité, ponúknuť tejto krajine niečo konkrétnejšie vo vzťahu k jej prepojeniu s Európskou úniou.

Rád by som teraz povedal pár slov k situácii, pokiaľ ide o Gruzínsko, ďalšiu krajinu, na ktorú sa vzťahuje európska susedská politika. Osobne sa mi zdala reakcia Európskej únie na výsledky volieb a samotné voľby skôr príliš unáhlená a priveľmi pozitívna. Po voľbách nasledovali veľké demonštrácie. V súčasnosti stále prebiehajú diskusie o nezrovnalostiach, ktoré sa vyskytli počas volieb. Považujem za dôležité, aby sa Európska únia a predsedníctvo chopili iniciatívy aspoň na podporu väzieb medzi opozíciou tejto krajiny a prezidentom Saakašvilim.

Na záver by som sa chcel vyjadriť o situácii týkajúcej sa Ruska. Čoskoro sa v Rusku uskutočnia prezidentské voľby. Zdá sa, že je otvorená cesta k začatiu rokovaní o novej partnerskej dohode s touto krajinou. Podľa nášho názoru je celá problematika energetickej transparentnosti veľmi dôležitá pri prípravných rokovaní súvisiacich s novou dohodou.

Takisto sa chceme zapojiť do dialógu s Ruskom pokiaľ ide o kvalitu demokracie v tejto krajine, no najmä pokiaľ ide o problémy, ktoré sme zažili nedávno počas pozorovania volieb, a ako to vnímame my, a naopak, Rusko. Dúfam, že táto téma bude takisto na programe slovinského predsedníctva.

Bronisław Geremek (ALDE). – (PL) Vážený pán predseda, myslím si, že môžeme očakávať, že slovinské predsedníctvo v roku 2008 umožní Európskej únii vyriešiť otázku Ústavnej zmluvy a pripraví jej ratifikáciu, umožní nájsť riešenie jednej z náročných otázok, ktorej Európa čelí, otázky Kosova. Myslím si, že je dôležité povedať, že okrem týchto priorit existujú určité úlohy, ktoré by mali byť uprednostnené. Poprosil by som, keby bol medzikultúrny dialóg jednou z takýchto úloh. Myslím si, že tento dialóg spočíva na hodnotách, ktoré tvoria európsku jednotu a rovnako zdôrazňuje určitú geopolitickú hodnotu, ktorú politika EÚ možno má.

Domnievam sa, že v týchto mimoriadnych súvislostiach môže Európa zohrávať úlohu nositeľa mieru v čase, kedy sa zdá, že sa svet nachádza v stave medzinárodného zmätku. Rád by som dodal, že pokiaľ ide o Kosovo, je veľmi dôležité, aby otázkou medzikultúrneho dialógu bola práve otázka Kosova. To bude otázkou budúcnosti Kosova.

Vážený pán predseda vlády, slovinskému predsedníctvu želim veľa úspechov.

Jan Tadeusz Masiel (UEN). – (PL) Vážený pán predseda, úradujúci predseda Rady, blahoželám Slovinsku k predsedníctvu Únie a želim mu úspech, najmä pokiaľ ide o ratifikáciu novej Zmluvy.

Malé Slovinsko predstihlo veľké Poľsko, a to je dôvod na zamyslenie sa pre nás Poliakov. Možno vďaka slovinskému príkladu budeme svedkami odbúrania nášho strachu voči Únii a posilnenia našej viery v to, čo dáva zmysel. V konečnom dôsledku ste vy, pane, druhým Slovanom po Jánovi Paulovi II, ktorý viedol kultúru celej Európy vrátane jej západnej časti. Po jej rozšírení v roku 2004 sa Únia tešila prílivu novej krvi, novým mozgom a novým názorom. Pomocou vášho návrhu piatej slobody Únie, voľného pohybu vedomostí, toto očakávanie splníate.

Vaša krajina, kedysi súčasť bývalej Juhoslávie, si uvedomuje problémy kresťanského a islamského sveta a určite poskytne impulz pre prijateľný výsledok pre Kosovo v súčinnosti s rešpektovaním práv Srbov.

Alojz Peterle (PPE-DE). – (SL) S veľkou radosťou a hrdosťou zdieľam radostné pocity sprevádzané, samozrejme, silným pocitom zodpovednosti a obrovskými príležitosťami. Som presvedčený, že Slovinsko svojím predsedníctvom tiež dokáže, že jeho uvedenie do úradu pred niekoľkými rokmi nebolo iba geopolitickým rozhodnutím, ale aj uznaním, že sme boli ochotní zodpovedne spolupracovať na vytváraní slobodnej, demokratickej a úspešnej spoločnej Európy.

Veľmi podporujem úmysel uskutočňovať lisabonskú stratégiu, ktorá je veľmi dôležitá pre našu budúcnosť. V tomto duchu očakávam, že Slovinsko urobí všetko pre pokrok spoločnej politiky v oblasti telekomunikácií a informačných technológií. Je to dôležité pre realizáciu lisabonskej stratégie, nielen z dôvodu nevyhnutného zvýšenia konkurencieschopnosti, ale aj kvôli priblíženiu sa k občanom. Občania Európy chcú pocítiť spoločnú politiku aj vo svojich peňaženkách. So smernicou o roamingu, vďaka ktorej môžeme v Európe lacnejšie telefonovať, sme boli veľmi úspešní. Spoločná politika v tejto oblasti nám určite umožní pociťovať výhody takýchto politík častejšie.

Svoj druhý dôraz kladiem na oblasť zdravia. Som veľmi rád a nie som v tomto Parlamente sám, že priority slovinského predsedníctva zahŕňajú aj boj proti rakovine. Malo by to byť konštantným bodom programu rokovania Európskej Rady.

Rakovina sa netýka iba ministrov zdravotníctva. Každý tretí občan Európy môže ochoriť na túto chorobu a trend nie je sľubný. Je to otázka, ktorá sa týka širšej spoločnosti a politiky a súvisí aj s realizáciou lisabonskej stratégie. Ak sa zvýši počet ľudí s týmto ochorením, nebudeme môcť dosiahnuť vyššiu produktivitu a lepšiu konkurencieschopnosť. Zdravie je víziou, dimenziou a nie iba oblasťou činnosti. Budem veľmi rád, ak sa nám počas slovinského predsedníctva podarí dosiahnuť dve veci. Po prvé, viac pozornosti by sme mali venovať prevencii v boji proti rakovine, a po druhé, mali by sme vytvoriť interinštitucionálne pracovné skupiny na boj proti rakovine. Tento boj si vyžaduje dobrú spoločnú koordináciu medzi Európskym parlamentom, Radou a Európskou komisiou.

Vážený pán predseda Rady, želim vám úspešné predsedníctvo.

Magda Kósáné Kovács (PSE). – (HU) Ďakujem vám vážený pán predseda. Vážený pán predseda vlády, vďaka vášmu predsedníctvu urobili nové členské štáty ďalší krok na ceste k plnoletosti. Vaše predsedníctvo pravdepodobne prispeje k rozplynutiu pochybností, ktoré síce nikdy neexistovali v Európskych inštitúciách, no boli prítomné v každodennom živote v Európskej únii.

Vediete prvé predsedníctvo v Roku medzikultúrneho dialógu. Náš región vie, že vedľa veľkej červenej plochy na našej zemeguli sa stredovýchodná Európa stala ružovou plochou, no tento región nebol nikdy celý jednofarebný. Tento región si vždy zachoval svoju

historickú viacfarebnosť a rozmanitosť. Toto je predovšetkým známe o západnom Balkáne a hoci sa Juhoslavia snažila zakryť deliace čiary, nikdy ich nedokázala preklenúť.

Preto nie je náhodou, že najviac bojujeme so zmenou myslenia a s posilnením našej národnej, jazykovej a kultúrnej identity. Oočkávame od vás, že nám v tom pomôžete, pretože vaše predsedníctvo môže pomôcť pri znovuvytvorení identity, ktorá je teraz neoddeliteľná od povedomia európskych občanov.

Príležitosť a povinnosť slovinského predsedníctva je podniknúť ďalšie kroky v oblasti európskeho rozšírenia. Slovinsko je bránou na západný Balkán a európske cesty vedú cez túto bránu. Únava členských štátov z rozšírenia sa nesmie preniesť na únavu reformy v tomto regióne, pretože by to ohrozilo jeho stabilitu.

Na záver, pokiaľ ide o Reformnú zmluvu, som hrdá, že Maďarsko prvé ratifikovalo túto Zmluvu. Hoci existuje iba veľmi málo záležitostí, o ktorých je v dnešnom Maďarsku možné dosiahnuť dohodu, Európa bola jedna z nich. Náš región potrebuje Európu, ktorá pracuje viac a pracuje lepšie. V prípade slovinského predsedníctva sme si istí, že sa nám takejto spolupráce a pomoci dostane.

Vo vašom predsedníctve vám želám veľa úspechov.

Alexander Lambsdorff (ALDE). – (DE) Vážený pán predseda, Alpy sú tento rok pre Európu dôležité. Slovinsko vedie predsedníctvo Európskej rady, Švajčiarsko a Rakúsko usporadúvajú Európske majstrovstvá vo futbale a všetka pozornosť sa bude upriamovať na tieto hory. Blahoželám predsedníctvu k prevzatiu úradu.

Je to dôležité predsedníctvo. Proces lisabonskej ratifikácie je celkom oprávnene vašou hlavnou prioritou. V Kosove sa preverí aj európska bezpečnostná a obranná politika. V prípade, že nedosiahneme rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN dohliadneme v Parlamente dohliadneme na to, aby ste nám ozrejmili, — že rezolúcia 1244 je nevyvrátiteľným právnym základom pre všetky opatrenia európskej bezpečnostnej a obrannej politiky. Predseda mojej politickej skupiny povedal: sme proti urýchlenej Dohode o stabilizácii a pridružení so Srbskom, ak nebude spolupracovať s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhoslaviu.

Oslavujeme skutočnosť, že Slovinsko je prvým členským štátom z prístupných krajín, ktorý prevzal predsedníctvo. My, liberáli, sme vždy tvrdo bojovali za toto rozšírenie. A vždy sme ho obhajovali, keď sme doma narazili na odpor.

Momentálne však nemáme veľmi dôvod na oslavu. Pochádzam zo Severného Porýnia-Vestfálska, kde som sa včera od 2 300 ľudí v Bochume dozvedel, že Nokia zatvára svoje výrobné zariadenie a bude relokovaná do Rumunska. Následne vznikol dojem, že sa tak deje z finančných prostriedkov EÚ. Chcem, aby bolo úplne jasné, pokiaľ ide o FDP (Slobodnú demokratickú stranu), že relokácia pracovných miest v rámci Európskej únie nebude podporovaná zo zdrojov EÚ! Urobíme všetko preto, aby sme zabezpečili, že v tomto prípade nebudú poskytnuté žiadne dotácie EÚ. Vidím, že predseda Komisie prikyvuje. Dúfam, že sa nám zo strany Komisie dostane k tejto otázke jasná odpoveď. Ide o veľmi dôležitú tému, ktorá naháňa ľuďom strach, a prispieva k tomu, že sa ľudia Európy boja. K tomu nesmie dôjsť! Takisto zabezpečíme, aby bola preverená spôsobilosť pre pomoc v prípade, že budú Rumunsku vnútroštátne dotácie poskytnuté. Toto je problém a my dúfame, že kvalifikovaní a motivovaní ľudia v Bochume prácu čoskoro opäť nájdu.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Vážený pán predseda vlády, súcitím s vami a ľutujem vás. Po vstupe do eurozóny je inflácia vo vašej krajine o 100 % vyššia, ako tomu bolo pred rokom. Napriek tomu, ako povedal pán komisár Almunia pred dvoma mesiacmi, predseda Komisie, vy ste pripustili, že nárast inflácie je jedným z dôsledkov pristúpenia do eurozóny.

Jednou z vašich stanovených priorít je otázka Kosova. Berte však, prosím, na vedomie, že jeho nezávislosť by bola prvou jednostrannou zmenou hraníc v Európe od druhej svetovej vojny. Presne na toto sa tešia Abcházsko a Osetsko v Gruzínsku a aj Moskva sa zaujíma o destabilizáciu situácie v Zakaukazsku. To môže v skutočnosti znamenať nebezpečenstvo vojny v tejto oblasti, hrozbu najväčšiemu vojnovému konfliktu v Európe od vypuknutia konfliktu na Balkáne na začiatku 90. rokov 20. storočia. Jasne musíme rešpektovať právo obyvateľov Kosova na sebaurčenie.

Francisco José Millán Mon (PPE-DE). – (ES) Vážený pán predseda, slovinskému predsedníctvu želám všetko dobré! Je dobrým symbolom transformácie Európskej únie. Počas nasledujúcich šiestich mesiacov sa budú riešiť niektoré veľmi dôležité otázky. Dovoľte mi spomenúť aspoň niektoré z nich.

Po prvé, budeme mať jarnú Európsku radu, ktorá sa zameria na lisabonskú stratégiu. Je pravda, že sa nachádzame v náročnej ekonomickej situácii. Vyhliadky rastu sa snižujú v dôsledku finančnej krízy, inflácia rastie, euro posilňuje a dolár je veľmi slabý, ceny za ropu sú veľmi vysoké. Ceny potravín takisto rastú.

Verejnosť očakáva prijatie účinných rozhodnutí, ktoré v čase neistôt pomôžu znovu získať dôveru.

Voči zahraničiu tu máme otázku Kosova, ktorá ovplyvňuje také dôležité princípy ako stabilitu hraníc v rámci celej Európy. Neunáhľite sa. Myslím si, že decembrová Európska rada konala dosť unáhľene. Prijala rozhodnutia súvisiace s vyslaním civilných misií, no zdanlivo bez dohody ohľadom právneho základu. Je to paradoxné, že niečo také sa deje v EÚ, v spoločenstve založenom na právnom poriadku.

Otázka Kosova je citlivou otázkou, ktorá si vyžaduje opatrnosť. Usilovne sa snažte dosiahnuť novú rezolúciu Bezpečnostnej rady.

V máji, ako ste spomenuli, budeme mať dôležitú schôdzku na najvyššej úrovni v Lime s krajinami Latinskej Ameriky, ktoré majú k Európe blízko, pokiaľ ide o princípy a hodnoty. V Lime by sme sa mali snažiť odblokovať rozhovory s krajinami Mercosur a postúpiť v rokovaniach s andskými krajinami a krajinami Strednej Ameriky v súvislosti s príslušnými asociačnými dohodami.

V marci bude rozšírenie schengenského priestoru skutočnosťou aj na letiskách. Toto je rozhodujúcim momentom pre vonkajšie hranice EÚ. V súvislosti s tým by som chcel spomenúť boj proti nezákonnému prisťahovalectvu. Na pláne je stretnutie ministrov zodpovedných za hraničnú kontrolu, ktoré podľa môjho názoru prichádza v tej pravej chvíli. Je potrebné zvýšiť vzájomnú spoluprácu týchto ministrov. Pracovníci vykonávajúci kontroly na vonkajších hraniciach si musia byť plne vedomí, že vykonávajú úlohu nielen na vnútroštátnej, ale takisto na európskej úrovni a že nesú zodpovednosť za to, čo sa stane v rámci schengenského priestoru.

Na záver by som vás chcel požiadať, aby ste sa venovali aj otázke boja proti terorizmu. Verejnosť od Európskej únie očakáva výsledky v tejto oblasti, ktorá je taká významná a dôležitá pre ich životy.

Kristian Vigenin (PSE). – (BG) Vážení pán predseda, pán Barroso, pán Janša, nemôžem si nevšimnúť, že slovinské predsedníctvo je veľmi dôležitým znakom pre európskych občanov, najmä pre občanov v strednej a východnej Európe.

Slovinsko má príležitosť priniesť všetkým sebavedomie v zmysle naozaj rovnocenných účastníkov európskeho procesu. Slovinsko poznáme ako krajinu, ktorá oslovovala, bez veľkých okolkov, odhodlane a dôsledne dôležité otázky svojho prechodu. Dnes ju možno plným právom pokladať za „najlepšieho predstaviteľa východnej Európy“. Toto bolo možné vďaka politickému konsenzu v tejto krajine. Presne toto očakávame od slovinského predsedníctva, že bude pokračovať ďalej, bez fanfár alebo veľkých sľubov, v riešení otázok, ktoré sú kľúčové pre budúcnosť Európskej únie, tak ako bolo zdôraznené v prednesenom programe. Máte veľkú šancu, dosiahnuť to, pretože dnešná rozprava potvrdila politický, ako aj inštitucionálny konsenzus vo váš prospech.

Verím, že slovinské predsedníctvo prichádza v pravý čas, najmä so zreteľom na výzvy týkajúce sa západného Balkánu. Historické a politické skúsenosti Slovinska umožnia, aby Európska únia efektívnejšie využívala svoju politiku voči týmto krajinám. Tieto krajiny potrebujú nový impulz na pokračovanie v reformách a na urýchlenie ich pokroku smerom k Európskej únii. Ide o dosiahnuteľný cieľ, ako malo Slovinsko, bývalá republika, ktorá tvorila súčasť Juhoslávie, možnosť ukázať v praxi.

Som presvedčený, že prostredníctvom Slovinska bude Európska únia hovoriť hlasom zrozumiteľnejším pre mnohé národy západného Balkánu. V priamom slova zmysle, ako aj v prenesenom význame. Mám pocit, že musím spomenúť, že po prvýkrát bude Rada hovoriť slovanským jazykom. Zdá sa mi, že nikto iný by nemohol úspešnejšie riešiť otázku Kosova, ako práve Slovinsko. Riziká, ktorým čelí celý región, sú obrovské. Preto máme aj my vysoké očakávania na vás, pán Janša. Očakávame od vás, že uspejete v zachovaní jednoty Európskej únie, pokiaľ ide o rezolúciu o štatúte provincie, ako aj o záväzok Únie v náročnom období, ktoré bude nasledovať.

Pán Janša, pre nás socialistov je dôležité, aby bolo slovinské predsedníctvo úspešné, a preto nebudeme iba sedieť bokom a prizerať sa, ale budeme vaše úsilie podporovať, ako len budeme môcť a ako nám to dovoľia naše právomoci, aby ste mohli realizovať váš program. Želám vám veľa úspechov, aby ste dokázali, že malá krajina môže byť v Európe veľkou. Pán Janša, pre nás socialistov je dôležité, aby slovinské predsedníctvo bolo úspešné a my nebudeme iba sedieť bokom a prizerať sa, budeme vaše úsilie podporovať najlepšie ako budeme môcť a ako nám dovoľia právomoci, s cieľom umožniť vám realizovať váš program. Želám vám úspech, aby ste mohli dokázať, že malá krajina môže byť veľkou krajinou v Európe

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Vážení pán predseda, predseda vlády pán Janša, dámy a páni, vítam vás, vážení pán predseda vlády, v mene skupiny radikálov a druhov, ktorí sa koncom roka 1988 hnali za dosiahnutím vášho prepustenia a vašich druhov a kamarátov z časopisu *Mladina*. Boli ste väznený kvôli demokracii a kvôli Európe. Dnes ste sa ocitli v úlohe predsedu Európskej únie, ktorá likviduje hymnu a vlajku a deformuje eurozónu. šimajte si, prosím, pán predseda vlády, tradičné geopolitické hranice našej európskej mince. Ste za rozšírenie, no toto je tá istá Európa, ktorá nevenovala pozornosť dramatickým udalostiam v Juhoslávii. Dnes sa obracia chrbtom k Turecku, ako aj ku všetkým rozšíreniam, v ktoré dúfame.

Boli sme, vrátane mňa, v Ľubláne v čase leteckých útokov v Srbsku. V tom čase sme sa stretli s pánom Skolkom, mladými ľuďmi AZMSS, s prezidentom Kučanom a, dokonca,

s naším priateľom, pánom Kacinom. Vtedy ste bojovali za inú Európu, ako tá, ktorá vás zradila, ktorá si želala neutrálnu Juhosláviu, pretože jej to vyhovovalo.

Vitajte. Ak, v mene vašej krajiny, Slovinska, budete aj naďalej tým, kým ste boli, potom tu budete stáť vy za Európu Altiera Spinelliho a nie my, ktorí zastupujeme Európu, nie my, ktorí často zastupujeme jej rozpad.

(predsedajúci prerušil rečníka)

Othmar Karas (PPE-DE). – *(DE)* Vážený pán predseda, dámy a páni, v noci z 20. na 21. decembra 2007 sa rozšíril schengenský priestor. Získali sme opäť trochu viac slobody a priblížili sme sa o ďalší krok jeden k druhému. Ostnatý drôt bol nakoniec odstránený a Slovinsko 1. januára prevzalo predsedníctvo Rady zjednotenej Európy. Ako Európan, no najmä ako Rakúšan, priateľ, sused a spojenec sa veľmi teším.

Pán úradujúci predseda Rady, táto rozprava sa venuje približne šiestim otázkam. Po prvé, skutočnosť, že vediete predsedníctvo má viac ako symbolický význam. Pripomína nám historický pokrok, ktorý sa už pre mnohých stal samozrejým alebo ho, bohužiaľ, vnímajú ako hrozbu.

Po druhé, ratifikačný proces začal v Maďarsku. Musíte tento proces štrukturalizovať a dynamizovať a poskytnúť dostatočne koordinované informácie občanom Európy.

Po tretie, využite, prosím, klimatické ciele a posilnenie energetickej nezávislosti Európy na zavedenie nových podnetov pre rast, zamestnanosť a sociálnu kohéziu pri realizovaní lisabonskej stratégie.

Po štvrté, vaša geografická poloha, skúsenosti z minulosti a okamih, v ktorom ste sa ujali predsedníctva, vám dávajú osobitnú zodpovednosť za otázky týkajúce sa pristúpenia Chorvátska, slobody pre Kosovo a dohody so Srbskom.

Po piate, spolu začíname Európsky rok medzikultúrneho dialógu. Dbajte o to, aby toto predsedníctvo bolo predsedníctvom spolupráce, vzájomného rešpektu, ohľaduplnosti jedného voči druhému a vzájomného porozumenia.

Posledný šiesty bod: nezamieňajte svoju zodpovednosť za európske otázky s otázkami, ktoré je potrebné riešiť na bilaterálnej úrovni alebo so zodpovednosťou Rakúska voči slovinskej menšine v Rakúsku. Bilaterálne zmluvy medzi dvoma členskými štátmi nespádajú do rámca pôsobnosti Európskej únie.

Bernard Poignant (PSE). – *(FR)* Vážený pán úradujúci predseda, predstúpili ste pred nás so skromnosťou. Spomenuli ste dokonca možné chyby a pripustili možnú naivitu. V rámci trojky vám navrhujem, aby ste zmysel pre skromnosť prenechali francúzskemu predsedovi, ktorý bude váš následník.

Mám pre vás jeden odkaz. Dajte Európe pár donrych lekcí z vašej histórie. Vy ste Kelti, ja tiež! Vládlo vám Bavorsko, bažila po vás Benátska republika, boli ste súčasťou Rakúsko-Uhorskej monarchie, okupoval vás Napoleon, ospravedlňujem sa za to, boli ste rozdelení medzi Nemecko, Taliansko a Maďarsko a začlenení do Juhoslovanskej federácie. Od referenda v roku 1990 ste nezávislou krajinou.

Úžasná história! Kto môže byť lepšie poverený medzikultúrnym dialógom? Kto môže preukázať lepšiu dôveryhodnosť ako vy? Uprednostnite túto prioritu. Vy ste ju dali na štvrtú priečku; navrhujem, aby ste ju posunuli o priečku či dve vyššie!

Hovorím to preto, aby ste, prosím, neobmedzovali medzikultúrny dialóg na medzináboženský dialóg. Myslite takisto na príspevok pre Európu a tých, ktorí si myslia, že náboženstvo a politika by sa nemali miešať, pretože minulosť potvrdila, že keď sa jedno pletie do druhého, vždy to vyústi do problémov.

Na záver, ak mi dovoľíte, v zmysle toho, čo som práve povedal, by som chcel našim kolegom prečítať úryvok z vašej národnej hymny. Je nádherný! „Boh žehná všetky národy, ktoré túžia po jasnom dni, kedy nad pozemskými obydliami nieto vojen a nepanuje spor. Národy, ktoré túžia vidieť všetok ľud slobodný bez nepriateľov, iba susedov.“ Toto je duchom vášho predsedníctva a duchom Európy. Som Francúz a Marseillaisy sa nevzdám, no počas šiestich mesiacov budem rád Slovincom.

(potlesk)

Predseda. – Vážený pán Poignant, určite by sme si s veľkou radosťou od vás vypočuli Marseillaisu alebo dokonca Európsku hymnu.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Vážený pán predseda vlády, ciele, ktoré ste si stanovili v programe vášho predsedníctva zahŕňajú Zmluvu, stratégiu, klimatické zmeny, západný Balkán a ak k nim pridáme aj medzikultúrny dialóg, bude toho pre takú malú krajinu dosť veľa, po tom veľkom úspechu, ktorý vaša krajina dosiahla. Gratulujem vám a celému slovinskému národu!

Na poslednom zasadnutí Výboru pre zahraničné veci minister zahraničných vecí Luís Amado vôbec nespomenul východnú dimenziu, zatiaľ čo vy ste ju spomenuli veľmi všeobecne. Myslím si, že ide o jeden z cieľov. Ppredovšetkým ako zástupca slovanských krajín by ste mali mať lepšie pochopenie pre východnú dimenziu slovanských krajín než majú Portugalci. Niežby som mal nejaké pripomienky v tomto ohľade. Otázka znie, či sa rozšírenie, ako predpovedali Francúzi pred ich predsedníctvom, bude týkať najmä západného Balkánu a žiadnej inej krajiny. Bol by som rád, keby ste mohli objasniť váš názor na túto tému.

Po druhé, predsedníctvo vašej krajiny sa prekrýva s predvolebným obdobím do Európskeho parlamentu. Ako vieme, účasť európskych občanov, iba o niečo vyššia ako 20 %, nie je veľmi vysoká a tendencia je klesajúca. Ste pripravení ponúknuť niečo v tomto ohľade? Ako presvedčíte Európanov, že tento stánok je dobrou voľbou a účasť vo voľbách stojí za to?

Posledná otázka, ktorú chcem položiť, súvisí s prvou. Slovinský veľvyslanec na Ukrajine povedal, že Ukrajina by mala vstúpiť alebo vstúpi do zóny voľného obchodu počas tohto predsedníctva. Toto by bolo, samozrejme, dobré, no existuje niekoľko podmienok, ktoré by museli byť splnené, ako napríklad schválenie Dumou a riadne fungujúce hranice. Akým spôsobom bude predsedníctvo pomáhať Ukrajine v tomto procese?

Pán predseda, chcel som skončiť s tým, že:

Máte možnosť a zodpovednosť sledovať si svoj čas a ja vás žiadam, aby ste tak v budúcnosti robili.

Véronique De Keyser (PSE). – (FR) Vážený pán úradujúci predseda, počas predsedníctva je niekoľko tém, ktoré si môžete zvoliť vy a iné, ktoré prídu bez pozvania, ako napríklad bezpečnosť na Strednom východe alebo Irán. V tomto ohľade je jadrový materiál Iránu súčasťou komplexného procesu, ktorý sa dotýka bezpečnosti na Strednom východe a v

moslimskom svete. S cieľom opätovne získať dôveru musíme hovoriť o Iraku, Palestíne, Libanone, extrémistoch, ľudských právach či chudobe.

Mnoho obyvateľov v tomto regióne žije z menej ako dvoch dolárov na deň. Je to prijateľné? Nehovorím z morálneho, ale z bezpečnostného hľadiska. Títo ľudia sa stávajú extrémistami, pretože nemajú čo stratiť a cítia sa byť ponížení. Nikto sa nenarodí samovražedným útočníkom, nikto sa nenarodí teroristom. Musíme vytvoriť prostredie, ktoré umožní všetkým žiť dôstojne v mieri a slobode. Toto nie sú moje slová, sú to slová Mohameda El Baradei, vedúceho Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu a nositeľa Nobelovej ceny za mier. Tieto slová naznačujú, že s arabským svetom, a najmä s Iránom, by sa mal začať budovať vzťah založený na dôvere, ktorý by nemal vylučovať žiadne buričské témy, ani šokujúci revizionizmus tejto krajiny týkajúci sa holokaustu a ani bezpečnosť Izraela. Tento vzťah by mal spočívať na vzájomnom rešpekte a dôstojnosti.

Chce si slovinské predsedníctvo osvojiť tieto slová? Myslí si predsedníctvo aspoň to, že jedného dňa bude možné denuklearizovať tento región, keď sa budeme vyhýbať tabuizovaným témam ako je jadrový program Izraela?

Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE). – (RO) Vážený pán predseda vlády, rada by som vám zagratalovala k tomu, že ste nás dnes oslovili ako predseda Rady.

Slovinsku patrí obdiv ostatných európskych národov za obdivuhodný pokrok, ktorý dosiahlo od roku 1990 a za splnenie noriem pristúpenia, či sú to rokovacie kapitoly, prijatie jednotnej meny alebo predsedníctvo Rady.

Rada by som vám takisto zagratalovala k stanoveniu priorít EÚ na ďalších šesť mesiacov v spolupráci s nemeckou a portugalskou vládou.

Zaiste, je žiaduce, aby bola Lisabonská zmluva, ktorá skoncuje s dlhotrvajúcou krízou identity v Európskej únii, ratifikovaná čo najskôr a považovaná všetkými európskymi občanmi za autentický demokratický akt.

Zároveň je žiaduce, aby sa ciele lisabonskej stratégie uskutočnili čo najskôr. Pretože pokiaľ ide o túto politiku, medzi občanmi čelíme vlně pesimizmu. Posledné výsledky Eurobarometra Európskej komisie z decembra 2007 uvádzajú relatívny pokles občianskej dôvery voči obom zložkám stratégie, voči hospodárskemu rastu a zamestnanosti.

Hoci došlo k značnému zlepšeniu v porovnaní s rokom 2006, nezamestnanosť je aj naďalej hlavnou obavou európskych občanov. S novým cyklom lisabonskej stratégie, ktorý začína v roku 2008, prijme Európsky parlament akčný plan týkajúci sa mobility zamestnancov, s cieľom posilniť zamestnanosť na európskej úrovni. Avšak ešte stále nám zostáva otázka obmedzeného prístupu na európsky pracovný trh, ktorý postihuje viac ako 100 miliónov európskych občanov.

Vyzývam vás preto, pán predseda vlády, aby ste podporili iniciatívy Parlamentu a Európskej komisie týkajúce sa voľného prístupu na pracovný trh.

Pevne verím, že zaistením základných slobôd ustanovených v Zmluve si Európa zabezpečí svoju hospodársku budúcnosť.

Claudio Fava (PSE). – (IT) Vážený pán predseda, vážený pán úradujúci predseda Rady, dámy a páni, ako Talian by som chcel veľmi srdečne privítať skutočnosť, že Slovinsko prebralo predsedníctvo Rady. Že z krajín, ktoré nedávno pristúpili k Európskej únii, je

práve Slovinsko prvou krajinou, ktorá vedie predsedníctvo a že je v súčasnosti spolu s ostatnými európskymi krajinami v schengenskom priestore

Ako pre krajinu, ktorá vedie predsedníctvo, je pre vás základnou úlohou, intenzívne vyvíjať podnet na podporu procesu ratifikácie Lisabonskej zmluvy. Uvedenou zmluvou sa posilnia spolurozhodovacie právomoci tohto Parlamentu, ktoré umožnia prijímať rozhodnutia kvalifikovanou väčšinou ohľadom niektorých veľmi strategických otázok a ohľadom všetkých otázok, ktoré spadajú do oblasti, v rámci ktorej sa bude základným právom občanov venovať väčšia pozornosť a ochrana: Mám na mysli spoluprácu v oblasti súdnictva a legálneho prisťahovalectva.

Naše odporúčanie smeruje týmto smerom. Počas nadchádzajúcich mesiacov sa budeme musieť snažiť, nájsť priestor pre medziinštitucionálnu dohodu s cieľom regulovať prechodnú etapu ohľadom viacerých otázok: Mám na mysli napríklad balík opatrení Europol, o ktorom budeme hlasovať zajtra. Zajtra vás tento Parlament tiež požiada, aby ste sa zaviazali, že Rada bude v priebehu šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti zmlúv opätovne, vo svetle nových právnych ustanovení, ktoré nám zmluvy poskytnú, konzultovať s Európskym parlamentom.

Opäť, pokiaľ ide o spoločnú prisťahovaleckú politiku, by som vás chcel požiadať o záväzok, vytýčiť bezpečnostný rámec, lebo proti nelegálnemu prisťahovalectvu je možné bojovať, iba ak sa budú rešpektovať základné práva, s húževnatosťou, presvedčením a precíznosťou, čiastočne, aby sa nezopakovalo to, čo sa stalo pred niekoľkými mesiacmi, keď sa stovky ľudských bytostí v márnom pokuse o prekročenie Stredozemného mora a následné dosiahnutie Európy držalo sietí na lov tuniakov.

Valdis Dombrovskis (PPE-DE). – (LV) Vážený pán predseda vlády, dámy a páni, v prvom rade by som chcel zablahoželať Slovinsku k prvému predsedníctvu EÚ spomedzi nových členských štátov. Verím, že ostatné nové členské štáty sa budú môcť pri svojej príprave na predsedníctvo zo skúseností Slovinska veľa naučiť. Samozrejme, jednou z najdôležitejších úloh slovinského predsedníctva je podpora úspešného ratifikačného procesu Lisabonskej zmluvy. Z našej strany môžem oznámiť, že Lotyšsko plánuje ratifikovať Lisabonskú zmluvu v máji, teda počas slovinského predsedníctva. Víтам záväzok slovinského predsedníctva, posilniť úlohu EÚ ako celosvetového lídra v boji proti klimatickým zmenám a vo využívaní obnoviteľnej energie. Už niekoľko rokov priťahovala otázka klimatických zmien a energie pozornosť verejnosti a politikov. Je dôležité, že táto priorita nie je vyjadrená iba ako pekný záväzok, ale je možné zaradiť ju medzi priority v rámci rozpočtu EÚ. So zreteľom na skutočnosť, že by sa mali začať práce na strednodobej revízii finančných výhľadov na tento rok, bude veľmi dôležité, vypočuť si názor slovinského predsedníctva na možné priority rozpočtu EÚ v kontexte strednodobej revízie. Myslím si, že otázky klimatických zmien a energie, vrátane nasmerovania väčšej časti štrukturálnych fondov EÚ a kohézneho fondu na zvýšenie energetickej efektívnosti a na podporu využívania obnoviteľnej energie, by mali byť medzi prioritami. Je pochopiteľné, že slovinské predsedníctvo sa zaväzuje venovať viac pozornosti západnému Balkánu otázke Kosova. Avšak názor, ktorý vyjadril predseda vlády Slovinska, že bezpečnostná situácia v Bosne a Hercegovine môže byť horšia ako v Kosove, bol prijatý dvojznačne. Preto by bolo dôležité, mať určité pochopenie pre pozíciu, v ktorej sa slovinské predsedníctvo, pokiaľ ide o situáciu na Balkáne, nachádza, ako aj pre jeho návrhy vedúce k stabilizácii situácie. Ďakujem vám za pozornosť. Slovinskému predsedníctvu prajem veľa úspechov v jeho práci.

Anne Van Lancker (PSE). – (NL) Úradujúci predseda Rady nesie dôležitú zodpovednosť za spustenie nového cyklu lisabonského procesu na najbližšej jarnej schôdzke na najvyššej úrovni. Keď mám byť úprimná, moja skupina socialistov v Európskom parlamente je toho názoru, že návrhy, ktoré nám boli predložené predsedom Komisie v decembri, nie sú dosť ambiciózne.

Je určite pravda, že predchádzajúci cyklus lisabonskej stratégie spôsobil rast a vytvoril pracovné miesta, no je takisto pravda, že od Európy sa teraz vyžaduje, aby fungovala v kontexte zrýchlenej globalizácie a nových celosvetových aktérov. Skupina socialistov je preto presvedčená, že Európa bude schopná aj naďalej zohrávať svoju úlohu iba vtedy, keď sa bude maximálne sústrediť na trvalo udržateľný rozvoj, na výskum a inovácie, na investovanie do ľudí, v skratke na kvalitu, skôr ako na nízke náklady alebo nízke normy.

Takisto je nám jasné, že si to vyžaduje účasť každého v Európe. Lisabon nezabránil vzniku situácie, kedy 78 miliónom ľudí hrozí chudoba a kedy v prípade veľkej časti vytvorených pracovných miest ide o miesta citlivé alebo nezabezpečujúce slušný príjem. Preto nie je možné, aby Lisabon uspel bez skutočného posilnenia sociálnej dimenzie.

Toto si vyžaduje viac ako pripomienky, pán predseda Komisie. Je potrebné, aby to nadobudlo zrejmu a význačnú pozíciu v rámci usmernení, ako aj formou ambiciózneho sociálneho programu. Vážený pán úradujúci predseda Rady, spoliehame sa na slovinské predsedníctvo, že to na jarnej schôdzke na najvyššej úrovni objasní.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predseda, vážený pán úradujúci predseda Rady, predseda Komisie, ja som takisto rád, že Slovinsko preberá predsedníctvo Rady. Bol som generálnym spravodajcom tohto Parlamentu pre kolo rozšírenia 12 krajín a teraz, keď vidím jednu z týchto krajín preberať predsedníctvo po prvýkrát. Mňa osobne to veľmi teší.

Ako člen schengenského priestoru aj eurozóny je Slovinsko tiež najúspešnejším z nových členských štátov. Potvrďuje, že sa týmto krajinám v Európe darí veľmi dobre. Treba povedať, že malé krajiny sú často najúspešnejšie, pokiaľ ide o predsedníctvo Rady, pretože sa svojej úlohy zhostia naplno. Želám vám veľa úspechov.

Čakajú vás úlohy, ktoré sú veľmi rôznorodé. Musíte presadiť a podporiť ratifikáciu rozhodujúcej Lisabonskej zmluvy a budete musieť pripraviť jej realizáciu, čo je minimálne rovnako dôležité. Pred vami je náročná otázka týkajúca sa Kosova. Máte výnimočnú príležitosť, vyriešiť tento problém, veď oblasť poznáte veľmi dobre. Toto však takisto potvrďuje, že Európska únia je často v otázkach zahraničnej politiky postavená do veľmi háklivej pozície voči Američanom, či Rusom.

Keď vidím, že súčasne, ako diskutujeme o stratégiách pre strednú Áziu, Gazprom uzatvára zmluvy o plyne s Kazachstanom. Musím povedať, že nezaujímame veľmi strategický postoj v otázkach, ktoré sú dôležité pre našu budúcnosť. Myslím si, že v tejto oblasti musíme niečo vylepšiť.

Dovoľte mi ešte, prosím, poslednú poznámku. Keďže ja takisto pochádzam zo Severného Porýnia-Vestfálska, bol by som vďačný, keby predseda Komisie zaujal stanovisko k téme Nokia. Relokalizácie sú samozrejme povolené. Aby som to uviedol jasne, Nemecko, viac než možno ktorákolvek iná krajina, získava rozsiahle zisky z európskeho vnútorného trhu alebo rozšíreného európskeho vnútorného trhu. Je veľmi náročné, vysvetliť všetkým zúčastneným ak k strate ich zamestnania prispeli európske fondy alebo ak v nej boli

zahrnuté nezákonné vnútroštátne dotácie. Preto požadujeme objasnenie situácie, lebo ak by sa podobné chýry zopakovali, európskej myšlienke by to mohlo veľmi uškodiť.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predseda, slovinské predsedníctvo má veľké šťastie, že nadväzuje na dve úspešné predsedníctva. Slovinsko je aj prvým z 12 nových členských štátov, ktorý preberá predsedníctvo. O to väčšia je jeho zodpovednosť.

Program slovinského predsedníctva nepochybne obsahuje hodnotné prvky. Ja si však myslím, že sa bolo treba viac zamerať na pokus, dosiahnuť u verejnosti lepšie pochopenie a prijatie Reformnej zmluvy, ako aj Charty základných práv.

Slovinské predsedníctvo podporuje plány na pristúpenie štátov západného Balkánu. Je to aj postoj mojej delegácie. Ale zo skúseností vieme, že treba mať na zreteli, že predčasné stanovenie dátumu na začatie prístupových rokovaní môže viesť k mŕtvemu bodu. Mali by sme veľmi vážne zobrať do úvahy, že prevažná časť európskej verejnej mienky je mimoriadne opatrná, pokiaľ ide o akékoľvek ďalšie rozšírenie. Túto skutočnosť nemôžeme ignorovať.

Všetci musíme byť obzvlášť opatrní v otázke Kosova. Mali by sme si uvedomiť, že v tomto regióne sa odohráva súboj o moc. Na jednej strane sa politika USA usiluje získať úplnú kontrolu nad celým regiónom, zatiaľ čo Rusko. Na strane druhej, si chce udržať kontakt s regiónom, s ktorým tradične a po celé stáročia udržiavalo osobitné vzťahy. V tejto hre je Kosovo ako pingpongová loptička.

Na nedávnom samite európski lídri nedospeli k rozhodnutiu, či uznajú jednostranné vyhlásenie nezávislosti Kosova. Dúfajme, že všetci zvážime nebezpečenstvá obsiahnuté v jednostrannom uznaní a že budeme konať mimoriadne opatrne, pretože neúspešné postupy by mohli v širšom regióne vyvolať reťazové reakcie s nepredvídanými následkami.

John Bowis (PPE-DE). – Pán predseda, dozvedel som sa, že keď Slovinsko nedávno otvorilo hranice, zástupy ľudí porovnávali záznamy o prepašovanom tovare počas komunizmu. Vraj tam bola dokonca napodobenina spovednice pre každého, kto sa chcel vyspovedať z hriechov, a potom ho obdarovali kávou a fľašou brandy. Viem pochopiť, prečo sa predseda Barroso na oslavy tak ponáhlal!

Avšak, pán predseda, na začiatku ste nám poskytli súhrn dojímavých informácií o vašej krajine a o vašej histórii. O Slovinsku ste rozprávali s hrdosťou. Precítene ste opísali svoju skúsenosť z väzenskej cely. Dúfam, že svoje emócie prenesiete aj do predsedníctva – vieru v ľudské práva a odhodlanie, aby aj Európa mohla byť taká hrdá.

Rád by som sa vyjadril k dvom oblastiam. Jedna sa týka životného prostredia, pretože s ľudskými právami a naším lisabonským programom sa snúbi čisté životné prostredie, zdravé životné prostredie a, samozrejme, zdraví ľudia. Životné prostredie z konferencie na Bali, o ktorom sa toho veľa narozprávalo, je potrebné posunúť vpred. Teraz potrebujeme konať. Potrebujeme skutočné činy, reálne činy. Tie musia začať spolu s naším balíkom opatrení pre oblasť životného prostredia na budúci týždeň.

V oblasti zdravia potrebujeme právnu istotu pre oblasť cezhraničného zdravia. Existuje úžasná nová príležitosť pre občanov Európy – pacientov – ak to môžeme takto spresniť. Čakali sme a mali sme v tejto oblasti meškanie. Už však nemôžeme ďalej čakať. Musíme zabezpečiť posun vpred. Ak to tak nebude, možnosť, nespraviť nič, neexistuje. Alternatívou zostáva, že právnici nám pripraví právny podklad.

Po tretie, a k tomuto bodu by som vás chcel požiadať o osobitnú pozornosť, ide o duševné zdravie. Ak viem o nejakej kritike na adresu Slovinska, tak je to pre jeho pomalosť, s ktorou prijalo právne predpisy súvisiace s duševným zdravím. Teraz máte príležitosť urobiť niečo v oblasti duševného zdravia v súlade so Zelenou knihou. Dúfam, že tú príležitosť využijete.

Vaša krajina je malá, no hrdá. Malé krajiny Európy sú obvyčajne najlepšimi predsedajúcimi krajinami Európskej únie. Želám vám počas predsedníctva veľa úspechov! Som presvedčený, že Slovinsko pod vašim vedením dosiahne na konci šesťmesačného obdobia hrdosť v podobe úspechu a dosiahnutých výsledkov.

Predseda . –Aj tak ešte máme 10 minút na postup „catch the eye”, každý rečník má najviac minútu

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). – (SL) To množstvo dobrých želaní adresovaných Slovinsku ako prvému z nových členských štátov, ktorý preberá predsedníctvo Rady, naznačuje, že aktivity Slovinska vzbudia osobitnú pozornosť. Očakávania sú veľké a rovnako veľká je aj zodpovednosť.

Ľudia pôsobiaci mimo politických inštitúcií v nových členských štátoch si často myslia, že Úniu vedie len niekoľko veľkých krajín. Práve tu má Slovinsko výnimočnú príležitosť dokázať, že Úniu tvorí 27 štátov, ktoré sú spolu zodpovedné za vypracovanie spoločnej politiky. Očakávam, že prostredníctvom uskutočňovania priorít a prevzatej agendy bude Slovinsko venovať veľkú pozornosť kohézii a znižovaniu rozdielov v Európe.

V tejto krátkej minúte by som ešte rada spomenula klimatické zmeny a energetickú politiku, pretože Európa si stanovila mimoriadne ambiciózne ciele, a to dosiahnuť úroveň spoločnosti s nízkymi uhlíkovými emisiami. A práve toto je dôležité: spoločnosť s nízkymi uhlíkovými emisiami. Bola by som rada, keby Slovinsko predložilo nejaké konkrétne návrhy a projekty a keby v tejto oblasti dosiahlo výsledky.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Vážený pán predseda, vážený pán predseda vlády, slovinské predsedníctvo má pred sebou veľa ambiciózných úloh. Na ich čele stojí ratifikácia Lisabonskej zmluvy. Budete ich strážcom, celý proces bude vo vašich rukách. Preto sa na vás obraciam so žiadosťou, aby ste, prosím, mysleli aj na tie krajiny, ktoré neprijali Chartu základných práv, na tie krajiny, ktoré hlasovali proti.

Je pravda, že Poľsko a Veľká Británia hlasovali proti, ale som si istá, že tieto dve krajiny si uvedomia, že urobili chybu a budú chcieť Chartu prijať. Budú chcieť venovať Chartu svojim občanom. Treba im v tom pomôcť. Preto vás vyzývam/žiadam, aby ste vypracovali ustanovenie pre zjednodušený opakovaný postup, pre postup, ktorý bude jednoduchý a rýchly, ktorý bude hlasovaním za a nebude vyžadovať ďalšie ratifikácie.

Mojca Drčar Murko (ALDE). – (SL) Vážený pán predseda vlády, vítam príspevky, ktoré ste dnes venovali ľudským právam. Ako liberálna členka parlamentu zo Slovinska a bývala novinárka som toho názoru, že sloboda vyjadrovania a sloboda tlače sú dve najdôležitejšie ľudské práva. Preto by som rada využila túto slávnostnú príležitosť na to, aby som zdôraznila závažnosť petície, ktorou štvrtina slovinských novinárov protestuje proti otvorenému i skrytému nátlaku, ktorému sú vystavení.

Verejná diskreditácia signatárov, pri ktorej sa použili ich vyhlásenia vytrhnuté z kontextu s cieľom vykresliť ich ako nedôveryhodných ľudí, je nevhodne načasovaným činom. Podľa môjho názoru je povinnosťou predsedníctva Európskej únie zabezpečiť, aby sa jej zástupcovia zaoberali obsahom vyhlásení a dôkazov v petícii.

Adamos Adamou (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predseda, pokiaľ ide o návrhy riešenia pre Kosovo, naše najväčšie obavy sa týkajú pokusu postaviť jednostranné vyhlásenie nezávislosti na právny základ, čo by malo významné následky pre medzinárodné právo.

Uznanie nezávislosti Kosova mimo rámca Organizácie spojených národov prostredníctvom jednostranného vyhlásenia by podnietilo nebezpečný vývoj; možno by viedlo k ďalšiemu krviprelievaniu a k novej zmene hraníc. Myslíme si, že ako veľmi jasné porušenie medzinárodného práva by bolo použité aj v iných konfliktných situáciách ako metóda riešenia sporov. Mohlo by sa to stať aj v prípade členských štátov EÚ, napr. Cypru.

Situácia v Kosove je pokračovaním a výsledkom intervencionistických politík. Problém sa môže vyriešiť len v rámci OSN a existujúceho medzinárodného práva, bez vonkajšieho zásahu a porušenia zásad samotnej Charty OSN.

Dosah opatrení, ktoré sa prijímajú jednostranne, možno v súčasnosti vidieť v Iraku. Mier možno zabezpečiť iba prostredníctvom právnych, schválených politických riešení

Avril Doyle (PPE-DE). – Pán predseda, pripájam sa ku svojim kolegom a vítam tu dnes pána predsedu vlády. Pán úradujúci predseda, to teda bola dvadsaťročná púť: od útrap vo väzení až po post predsedu vlády Slovinskej republiky, či úradujúceho predsedu Európskej rady, a teraz dokonca aj člena EÚ, NATO, eurozóny a Schengenskej oblasti.

Je pravdou, že súčasná situácia na Balkáne predstavuje nedokončenú záležitosť. Mier v regióne je veľmi dôležitý pre nás všetkých. Ďakujem vám najmä za to, že citlivo vnímate blížiac sa írské referendum, ktoré je potrebné pre ratifikáciu Lisabonskej zmluvy.

Možno by som do nášho referendového sloganu mohla pridať vaše slová použité v záverečnej poznámke, keď ste povedali: „Záleží mi na Európe, pretože Európe záleží na mne“. Neexistuje lepší slogan pre írské referendum! Nič nemôžeme pokladať za samozrejmé – a bude ťažké to uskutočniť – ale verte mi, politická strana Fine Gael, členka ktorej som, náš vedúci predstaviteľ a všetci členovia Európskeho parlamentu nenechajú kameň na kameni, aby nezaručili „áno“ pre referendum o Lisabonskej zmluve v Írsku. Ďakujem vám a teším sa, že to uskutočníme počas vášho predsedníctva.

Alexander Stubb (PPE-DE). – Pán predseda, ako Fín som veľkým fanúšikom skokov na lyžiach a – ak mám použiť alegóriu – povedal by som predsedovi vlády, že úloha slovinského predsedníctva je taká veľká ako vrch Planica, pričom máte k dispozícii nástroje podobné lyžiam značky Elán a dúfam, že aj odhodlanie Primoža Peterku.

Myslím si, že toto bude úspešné predsedníctvo, a to z troch dôvodov. Po prvé, ste veľmi dobre pripravení. Po druhé – a mali sme možnosť počuť to aj dnes vo vašom prejave – ste mimoriadne skromní. A po tretie, robíte dojem obchodníka. To je receptom úspechu.

Stoja pred vami tri veľké úlohy. Ak ich do konca predsedníctva zvládnete, klobúk dole! Prvá z nich sa týka zmluvy. Ak budete mať mnoho členských štátov, ktoré ju ratifikujú bez problémov, dosiahnete skvelý výsledok. Druhá sa týka balíka opatrení pre oblasť energetiky. Ak zvládnete časť tejto úlohy, dosiahnete skvelý výsledok. A tretia úloha: ak budete úspešní v otázke Kosova, zvládli ste to.

Myslím si, že slovinské predsedníctvo bude jedno z najlepších predsedníctiev, akého sme mali možnosť byť svedkami počas dlhej doby. Veľa šťastia!

Tunne Kelam (PPE-DE). – Pán predseda, Slovinsko je prvým členským štátom, ktorý sa po tom, čo trpel v totalitnom komunistickom režime, môže ujať vedenia celej Európy.

Preto je to, pán predseda vlády, vaša historická šanca a výzva, ujať sa vedenia, aj pokiaľ ide o podporu využitia rôznych skúseností z histórie. Vytvoríte tak jednotné a vyrovnané vnímanie našej histórie ako spoločnej európskej histórie.

Myslím si, že ako aj my všetci, musíte byť presvedčení, že masové zabíjanie, ku ktorému došlo počas komunizmu, sa už nikdy nezopakuje. Podarí sa to, iba ak my všetci v celej Európe prijmemo rovnaký morálny a politický verdikt voči totalitnému komunizmu, tak ako sa to stalo v prípade nacizmu.

Predseda. – Prihlásili sa ešte dvaja rečníci, obaja zo Skupiny Európskej ľudovej strany (Kresťanskí demokrati) a Európskych demokratov, zo skupiny, ktorá bola v najsilnejšej opozícii proti postupu „catch-the-eye”. Z tohto hľadiska je zaujímavé, kto tento systém najviac využíva.

Anna Ibrisagic (PPE-DE). – (SV) Vážený pán predseda, najprv mi dovoľte vyjadriť úprimnú gratuláciu Slovinsku a zaželať vám všetko najlepšie vo vašom predsedníctve. Janez Janša, môj kolega, už položil otázku týkajúcu sa vášho vyhlásenia, že bezpečnostná situácia v Bosne je horšia ako v Kosove. Chcem mať istotu, že naozaj na tú otázku odpoviete. Preto ju kladím znova: na čom sa zakladá toto vaše tvrdenie? Pretože to jednoducho nie je tak.

Týmto tvrdením ste preukázali nielen nedostatočnú informovanosť, ale aj nedostatok diplomacie. Keby situácia v Bosne bola taka zložitá a horšia ako v Kosove, vaše tvrdenie by bolo pozitívne nebezpečné. Preto od vás očakávam odpoveď.

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predseda, vážený pán predseda vlády, máme rozličné projekty, ktoré sú pre nás veľmi dôležité, vrátane projektu Výskum malých a stredných podnikov. Rád by som požiadal, aby sa v záveroch Rady naliehalo, aby sme uvedenú otázku boli schopní uzavrieť v prvom čítaní, pretože si myslím, že je to naliehavý problém pre naše malé a stredné podniky.

Druhým bodom je, že v diskusii by sme sa mali sústrediť predovšetkým na energetickú účinnosť vo výrobe a spotrebe. Môže sa tu vytvoriť veľké množstvo pracovných miest. Lisabonská agenda pre nové pracovné miesta a zamestnanosť je pre nás všetkých veľmi dôležitá.

Janez Janša, úradujúci predseda. – (SL) Dámy a páni, ďakujem vám za diskusiu, otázky, návrhy a podnety s aktuálnym a zaujímavým obsahom. O mnohom z toho, čo tu odznelo, budeme v budúcich šiestich mesiacoch s potešením uvažovať. Potešila ma vaša podpora našich priorít. Mimoriadne ma dojalo, keď som počul, že sa tu citovala slovinská štátna hymna. Necitoval ju žiadny z mojich slovinských kolegov, ale kolega z Francúzska. Spomínali ste aj slovinské výrobky, napr. lyže Elán, atď. Skrátka, s potešením som si vypočul diskusiu a rád odpoviem na niektoré otázky. Čas mi, bohužiaľ, nedovolí odpovedať na všetky.

Ratifikácia Lisabonskej zmluvy je určite jednou z hlavných politických priorít Európskej únie v roku 2008. Dôležitosť Zmluvy sme si veľmi dobre uvedomovali už v období pred jej podpísaním. V tom čase všetci hovorili o kríze. Teraz, keď je Zmluva podpísaná, je stále rovnako dôležitá, aj keď ešte nebola ratifikovaná. Práve v tom spočíva naša zodpovednosť. Presnejšie povedané, konkrétna zodpovednosť každého členského štátu spočíva v tom, aby sa ratifikácia uskutočnila v súlade s postupmi stanovenými jeho národnou ústavou alebo právnymi predpismi. Ak to bude možné, malo by sa to uskutočniť do dohodnutého termínu. Nechceme zasahovať do vnútorných záležitostí žiadnej krajiny ani ako členský

štát, ani ako štát, ktorý zastáva predsednícku funkciu týchto šesť mesiacov. Najmä niektoré krajiny zle pochopili niektoré vyhlásenia. Nikdy sme netvrdili nič iné. V diskusiách o citlivých otázkach, ktoré môžu ovplyvniť proces ratifikácie v tých členských štátoch, kde táto téma môže niekedy byť dokonca sporná, sme sa vždy dovoľovali solidárnosti.

Pokrok Európskej únie sa nezačína slovinským predsedníctvom. Sme presvedčení, že bude pokračovať vo všetkých oblastiach. Stanovené priority neboli uvedené v konkrétnom poradí v tom zmysle, že určitej priority sa budeme venovať, keď dokončíme predchádzajúcu. Budeme sa pokúšať dosiahnuť maximum vo všetkých oblastiach uvedených ako priority, ako aj v ostatných oblastiach.

Teší ma, že sa predseda Európskej komisie vyjadril trochu konkrétnejšie k bodom, na ktoré mi nezostal čas. Environmentálny a energetický balík bude určite jednou z kľúčových úloh v najbližších šiestich mesiacoch a potom až do konca tohto roka. Musíme v praxi ukázať, že splnenie našich cieľov, stanovených v marci minulého roka, sme mysleli vážne.

Rád by som ešte raz zdôraznil, že nemám ani najmenšie pochybnosti o tom, že zdravý hospodársky rast je jediným základom prosperity. A to musí byť určite prioritou. Lisabonská stratégia je v tomto smere jasná a rád by som zdôraznil, že tu sa príbeh nekončí. Tu sa začína príbeh sociálnej spravodlivosti. Oba príbehy sú dôležité. Musíme však uznať, že najprv je potrebné niečo vytvoriť, a až potom to môžeme rovnomerne rozdeľovať.

Pokiaľ ide o najčastejšie otázky týkajúce sa situácie na západnom Balkáne, rád by som odpovedal na tie špecifické z nich. V prvom rade na tie, ktoré sa týkajú právnych základov riešenia tohto problému. Neboli by sme radi, keby sa v Európskej únii začala dlhá diskusia o právnych základoch, ktoré z nich sú lepšie a ktoré horšie, keď dospejeme na koniec dlhého hľadania zhodných riešení.

Európa vôbec nepotrebuje, aby bola v tejto otázke rozdelená len preto, že sú rozdelené iné orgány. Jednota Európskej únie v riešení tohto problému bude jednou z našich priorít.

Rád by som vám pripomenul, že podobná otázka a diskusia o právnych základoch v polovici 90. rokov minulého storočia mali za následok 100 000 mŕtvych v Bosne a Hercegovine a milión vysídlených ľudí. Je ťažké získať späť stratený čas, ale môžeme sa z toho nejako poučiť.

O Bosne a Hercegovine sa nikdy nehovorilo, že je väčším bezpečnostným problémom ako Kosovo. Hovorilo sa však, že v niektorých aspektoch je veľmi vážnym problémom napríklad návrat utečencov. V Bosne a Hercegovine je ešte vždy veľa utečencov, ktorí sa nemohli vrátiť do svojich domovov. Veľa vecí, ktoré v tej krajine treba urobiť, bolo naplánovaných, ale nemôžu sa vykonať dovtedy, kým sa utečenci nevrátia domov. Je to jedna z úloh, ktorá na nás čaká. Obávam sa, že niektoré veci, ktoré sa o tom povedali, boli dezinterpretované.

Preto, dámy a páni, Vážený pán predseda parlamentu, Vážený pán predseda Komisie, predložené priority sú našou spoločnou úlohou. Teší ma vaša podpora v tom, aby sme ich zvládli spoločne. Ešte raz by som rád zdôraznil význam spolupráce a synergie, ktorú môžeme dosiahnuť spoločnou účasťou všetkých troch kľúčových inštitúcií Európskej únie – Európskeho parlamentu, Európskej komisie a, pravdaže, Rady.

Urobíme všetko, čo bude v našich silách, aby táto synergia dosiahla čo najvyššiu úroveň. Teším sa, že tu budem s vami pri mnohých príležitostiach počas slovinského predsedníctva, ako aj na plodné a – ako sme už videli – veľmi živé diskusie s vami.

(potlesk)

Predseda. – Pán úradujúci predseda Rady, úprimne vám ďakujem za presvedčivé uvedenie vášho programu slovinského predsedníctva. Všetky príspevky do diskusie od zodpovedných predsedov skupín a iných členov vytvorili dojem, že sa možno spoliehať na obrovskú a bezvýhradnú pomoc Európskeho parlamentu. V mene nás všetkých vám úprimne želám veľa úspechov vo vašej práci.

José Manuel Barroso, *predseda Európskej komisie.* – Pán predseda, ďakujem za túto veľmi zaujímavú diskusiu, v rámci ktorej podľa mňa odznela veľká dávka zhody v otázke podpory priorít prednesených slovinským predsedníctvom. Počas môjho prvého vyhlásenia som podčiarkol niektoré z priorít našej práce počas nasledujúcich šiestich mesiacov, lebo som nemohol ísť viac do detailov ohľadom všetkých ich aspektov. Patria k nim ratifikácia Lisabonskej zmluvy, nový cyklus lisabonskej stratégie a takisto balík opatrení pre oblasť energetiky a klimatických zmien. Najmä pokiaľ ide o tento bod, bol som veľmi povzbudený podporou, ktorú ste mnohí z vás preukázali našej práci v tomto ohľade. Je veľmi dôležité, aby sme teraz splnili naše záväzky.

Hlavy štátov a vlád sa dohodli na ambiciózných cieľoch – na 20% znížení emisií skleníkových plynov a na 20 %, pokiaľ ide o obnoviteľné zdroje. Nemôžeme mať ciele, a potom ich nesplniť pre nedostatok prostriedkov na ich dosiahnutie. Je to otázkou súdržnosti a dôveryhodnosti. Počas dnešnej rozpravy ma veľmi povzbudzovala podpora prejavovaná týmto bodom.

Rád by som zareagoval na otázku položenú v rámci rozpravy pánom Schulzom, pánom Lambsdorffom a pánom Brokom ohľadom špecifického problému, ktorý je v súčasnosti veľmi diskutovaný v Nemecku. Ide o otázku možného financovania relokalizácie spoločnosti v rámci Európy. Môžem vám povedať, že operačný program o hospodárskej súťaži pre Rumunsko obsahuje špecifickú klauzulu, ktorou sa zakazuje využitie štrukturálnych fondov na spolufinancovanie delokalizácie. Európska komisia nedostala žiadny program týkajúci sa tejto otázky, a tak môže potvrdiť, že žiadny európsky regionálny rozvojový fond nie je zapojený do tejto relokalizácie. Samozrejme, berieme do úvahy, že na relokalizáciu v rámci Európskej únie by bolo neprijateľné využiť financovanie z fondov Európskej únie.

(potlesk)

Zároveň je pravdou, že Európska únia financovala prostredníctvom programu PHARE priemyselný park v Rumunsku, v rámci ktorého v súčasnosti investuje niekoľko spoločností. Toto je dôležité. Preto upriamim pozornosť všetkých svojich kolegov, najmä našich nemeckých priateľov, na túto rozpravu s tým, že je veľmi dôležité niesť zodpovednosť v tejto rozprave.

Musíme rozlišovať medzi delokalizáciou mimo Európskej únie a relokalizáciou v rámci Európy. V prípade, že smerujú investície z Fínska do Nemecka, rovnako môžu smerovať z Nemecka do Rumunska. Povedzme si to úprimne. Musíme jasne uviesť, že nejde o delokalizáciu mimo Európskej únie. Ako si pamätáte, Komisia a ja sme navrhli Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii, ktorý už funguje presne v prípadoch, kedy by niektoré pracovné miesta mohli byť postihnuté delokalizáciami mimo Európsku úniu. Je veľmi dôležité, aby európski čelní predstavitelia na všetkých úrovniach Európskej únie – v Komisii, Európskom parlamente, ako ja na národnej úrovni, mali tiež odvahu vysvetľovať výhody súvisiace s rozšírením.

(potlesk)

Nemecko je krajinou, ktorá v súčasnosti vyváža viac do nových členských štátov. Prostredníctvom rozšírenia Európskej únie sa aj v Nemecku vytvárajú pracovné miesta. Nemecké spoločnosti tiež veľa investujú v nových členských štátoch. Z európskej perspektívy je preto veľmi dôležité, aby sme všetci pochopili, že rozšírenie Európskej únie je dobré nielen pre nových členov, ale je takisto príležitosťou pre Európsku úniu ako celok.

(potlesk)

Zároveň súhlasím, že musíme skontrolovať, či žiadne financie zo štrukturálnych fondov nie sú využívané na financovanie určitej delokalizácie spoločnosti. Išlo by o nespravodlivú hospodársku súťaž. Vyzývam však všetkých proeurópsky orientovaných občanov, aby sa zastali zjednotenej rozšírenej Európy, hájili ju, využívali výhody, ktoré my všetci v členských štátoch môžeme čerpať z dynamickejšej Európy, ktorú dnes môžeme budovať.

(potlesk)

Predseda. – Veľmi pekne vám ďakujem, vážený pán predseda Komisie, za toto vyhlásenie. Slovinskému predsedníctvu želáme veľa úspechov. Teraz sa spolu odoberieme na tlačovú konferenciu. Potom sa tu uskutoční hlasovanie. Ďakujem vám za veľmi zanietenu a kvalitnú diskusiu.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Blahoželám vám, vážený pán predseda vlády Janša, k prejavu v Európskom parlamente. Ste prvým vedúcim predstaviteľom jedného z národov oslobodených spod jarma komunizmu, ktorý v roku 2004 vstúpil do Európskej únie a stal sa predsedom Európskej rady.

Je to výzva pre vás, pre váš ľud a pre vašu vládu. Neexistujú veľké a malé krajiny, sú len dobré a zlé krajiny. Vaše ekonomické výsledky, vaše nedávne prijatie do eurozóny a prosperita vášho ľudu z vás robia vzor, ktorý by mal byť inšpiráciou pre mnoho krajín, ktoré dávajú lekcie iným.

Ste poslednou časťou „trojky“, ktorá sa začala Nemeckom a pokračovala Portugalskom, a budete dláždiť cestu pre úspech predsedníctiev v ďalšej „trojke“: Francúzsko, Česká republika a Švédsko. Ako píšem tieto riadky, myslím na Kosovo, na vašich bratov na západnom Balkáne a na ich budúcnosť v Európe

Alessandro Battilocchio (PSE), písomne. – (IT) Ďakujem, vážený pán predseda. Slovinské predsedníctvo sa začína v čase, keď v Európe zasa začíname cítiť skromný optimizmusohľadom budúcnosti EÚ. Po niekoľkých rokoch zmätku a neistoty naozaj nadišiel čas, aby sme projektu EÚ 27 pomohli nabrať výšku. Ešte raz by som chcel požiadať úradujúce predsedníctvo, aby pouvažovalo nad jednou osobitnou otázkou, a tou sú dve miesta zasadnutí Európskeho parlamentu.

Teraz, keď neprestajne žiadame občanov našich jednotlivých krajín, aby prinášali obety, dáme im skutočne silný signál, ak sa rozhodneme sústrediť všetku našu prácu do Bruselu. Náklady z hľadiska finančných zdrojov a organizačných ťažkostí, ktoré si spôsobuje Európa touto každomesačnou zmenou pôsobiska, sa stávajú skutočne neprijateľnými v očiach občanov, ktorí nevedia pochopiť dôvody pre takúto absurdnú situáciu. Sídlo v Štrasburgu, ktorý je samozrejme nádherné mesto, by sa mohlo využiť na iné významné účely v rámci činností EÚ. Poslúžme ako dobrý príklad a zmeňme v tejto téme slová na činy.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Ako z diskusie jasne vyplynulo a ako slovinské predsedníctvo výslovne uviedlo vo svojom programe, slovinské predsedníctvo

bude ďalej prísne rešpektovať pracovný program nemeckého predsedníctva, pričom bude klásť hlavný dôraz na ratifikáciu Lisabonskej zmluvy. Vieme, že politické elity Európskej únie chcú, aby bola Zmluva ratifikovaná všetkými členskými štátmi pred voľbami v roku 2009. Preto neprestajne vyvíjajú silný tlak, aby zabránili referendum všade okrem Írska, kde to vyžaduje ústava. Dávajú tak jasne najavo svoj postoj k demokracii a približujú sa k občanom, iba ak neexistujú nijaké riziká, že občania budú hlasovať proti ich názorom a záujmom.

Okrem toho sa zdá, že ich hlavnou prioritou je to, čo nazývajú „druhý cyklus lisabonskej stratégie“, cieľom ktorého je zvýšiť liberalizáciu a útoky na verejné služby a sociálne a pracovné práva. Takisto sa obávame, že situácia, ktorá vzniká v Kosove, bude väčšou hrozbou pre mier a rozvoj v Európe, ak dôjde k jednostrannému vyhláseniu nezávislosti.

Pritom vážne sociálne problémy, ako nezamestnanosť, riziková zamestnanosť, chudoba a rastúca sociálna a územná nerovnosť, zostávajú nevyriešené.

Budeme pokračovať v boji za zrušenie týchto neoliberalných politík a za prijatie odlišnej Európy sociálnej spravodlivosti, mieru a sociálneho pokroku.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) So slovinským predsedníctvom Rady prichádza začiatok tretieho dejstva frašky režírovanej silami podporujúcimi federalistickú, neoliberálnu a militaristickú integráciu v Európe, v ktorej EÚ, s Nemeckom pri kormidle, vnucuje zmluvu, ktorá bola predtým odmietnutá, aby zabránila uskutočneniu národných referend.

Hovoria, že netreba uskutočňovať referendum:

- pretože v každej krajine, najmä v národných parlamentoch, existuje „široký konsenzus“ o tom, čo sa v Zmluve navrhuje. Jedným z hlavných poučení z referend vo Francúzsku a Holandsku bolo však určite to, že odhalili hlboký rozpor medzi vôľou ľudu a „parlamentnými väčšinami“;

- pretože ratifikácia parlamentmi je rovnako legitímna a demokratická ako ratifikácia referendum. Ako teda máme chápať tvrdenie, že uskutočnenie referenda v Portugalsku by zvýšilo riziká, že Zmluva nenadobudne platnosť? Boja sa práve výsledku referenda, ktorý by sa líšil od toho, čo chcú, a tak referendum neuskutočnia;

- pretože návrh Zmluvy je odlišný od toho, ktorý bol predtým odmietnutý, a obsahuje „podstatnú zmenu“. A pritom nepovedia, akú. Netvrdia však práve tí, čo ju podporujú, že podstata je rovnaká? Prečítajte si vyhlásenia Giscarda d'Estaingna.

Vedie ich k tomu strach

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), písomne. – (PL) Program slovinského predsedníctva spĺňa všetky požiadavky každého, kto sa zaujíma o ekonomiku a je presvedčený, že byť v dobrom ekonomickom stave je jedným z kľúčov k úspechu Únie.

V programe predsedníctva som našla veľa dôležitých odkazov na lisabonskú stratégiu a na úlohu vnútorného trhu v procese posilňovania EÚ na medzinárodnej scéne.

Únia 21. storočia by sa mala sústrediť na vzdelávanie a odbornú prípravu. Kvalitne vzdelaná spoločnosť má obrovský potenciál, ktorý musí nájsť uplatnenie v ekonomike založenej predovšetkým na prosperujúcich malých a stredných podnikoch, ktoré sa dajú zriadiť ľahko, bez zbytočných formalít a výdavkov. Tieto spoločnosti musia mať prístup k odborne

kvalitne pripraveným zamestnancom, k výskumným zdrojom, novým technológiám, atď. Predsedníctvo tomu venuje veľkú pozornosť.

Predsedníctvo svojím vyhlásením, že sa bude zapájať do odstraňovania prekážok a sústreďovať sa na lepšiu reguláciu, vysiela podnikom dôležitý signál. Vieme, že nie je nič horšie ako zlá legislatíva.

Pokladám za mimoriadne dôležité, spojiť iniciatívu odstraňovania administratívnych prekážok pre podniky s otváraním nových prístupov k novým technológiám.

Predsedníctvo zohľadní aj spotrebiteľov. Zájmy spotrebiteľov sú rovnako dôležité ako záujmy podnikov a mali by byť zastúpené a chránené rovnakým spôsobom.

Program predsedníctva je veľmi ambiciózny, ale jasne stanovuje aj svoje priority. Ja s tými prioritami súhlasím.

Gábor Harangozó (PSE), písomne . – (HU) Skôr než začnem, rád by som uvítal ambiciózny program slovinského predsedníctva, v ktorom sa dôležitá súdržnosť západného Balkánu traktuje ako veľmi významná otázka pre celú EÚ.

Podľa výročnej správy Komisie za rok 2006 pristúpenie v roku 2004 bolo významným výsledkom pre staré i nové členské štáty. Kľúčovým faktorom jeho úspechu bolo plynulé riadenie celého procesu.

EÚ musí v súčasnosti čeliť novým výzvam, ktoré si vyžadujú väčšie úsilie. Maximálna podpora slovinského predsedníctva pri plnení všetkých priorít jeho programu je nevyhnutná pre náležité zvládnutie týchto záležitostí, vrátane vytvorenia predbežných podmienok na pristúpenie Chorvátska a Turecka.

Základným záujmom EÚ je podporovanie reformných procesov na západnom Balkáne a vyriešenie situácie v Kosove v rámci európskej perspektívy takým spôsobom, ktorý je prijateľný pre všetkých. Rozšírenie je pre EÚ strategickým záujmom a záujmom bezpečnostnej politiky. Vyžaduje si účinnú rozvojovú politiku a partnerskú spoluprácu.

Aj naďalej sa musí klásť dôraz na riešenie programov pre západný Balkán, ktoré slúžia na znižovanie rozdielov v rozvojovom štádiu a na posilňovanie sociálnej, hospodárskej a regionálnej kohézie. Posilňovanie investícií do ľudských zdrojov a podporovanie rozvoja tvorivej a na vedomostiach založenej spoločnosti je nevyhnutné pre zabezpečenie rovnováhy medzi narastajúcou hospodárskou súťažou a kohéziou, ako aj pre podporu rozvoja západného Balkánu. V súlade so zásadami európskej solidarity treba vyvinúť úsilie na odstránenie chudoby a na zabezpečenie „priamej pomoci“ aj pre krajiny západného Balkánu. Je našou spoločnou zodpovednosťou podporovať program slovinského predsedníctva s cieľom splniť hlavné ciele Únie.

Janusz Lewandowski (PPE-DE), písomne . – (PL) Všetky krajiny, ktoré sú od roku 2004 v Európskej únii, sú hrdé na to, že jedna z nich, Slovinsko, preberá predsedníctvo. Vítame oznámenia nového predsedníctva a prvé kroky, ktoré urobilo. Priority na prvú polovicu roka 2008 sú vo veľkej miere dôkazom, že sa pokračuje v práci predchodcov, predovšetkým v oblasti oživenia lisabonskej agendy, ratifikácie novej Zmluvy a činností zameraných na zamedzenie globálnemu otepľovaniu. Kontinuita práce je v Európskej únii želanou črtou, ak berieme do úvahy polročný cyklus predsedníctva.

Nezávisle od deklarováných priorít sa Slovinsko na základe svojej zemepisnej polohy a histórie pokladá za krajinu s väzbami na Balkán. To prináša so sebou tak možnosti na

ďalšie rozšírenie Únie, ako aj, a to predovšetkým, vážne problémy týkajúce sa otázky nezávislosti Kosova. Znalosť tejto problémovej oblasti je jasným tromfom, ktorý má nové predsedníctvo v rukách.

Takisto dúfame, že krajina, ktorá prekonala úskalia transformácie a prispôsobenia sa normám EÚ, si uvedomí problémy, ktorým čelia nové členské štáty vzhľadom na nerozumné záväzky týkajúce sa obnoviteľnej energie a emisií skleníkových plynov. Treba nájsť rovnováhu medzi starostlivosťou o ochranu prirodzeného životného prostredia a potrebou udržať európsku ekonomiku konkurencieschopnú v globálnych podmienkach. Želám vám úspech a ďakujem vám za pozornosť.

Zita Plešinská (PPE-DE), písomne . – Začiatok roka 2008 – Európskeho roka interkultúrneho dialógu: Spolu v rozmanitosti je významným obdobím pre EÚ. Umocňuje ho hlavne skutočnosť, že predsednícky post v jeho prvom polroku po prvýkrát bude patriť novej členskej krajine, Slovinsku.

Štyri prioritné oblasti s dôrazom na implementáciu nového lisabonského cyklu pre rast a zamestnanosť, energetiku, klimatické zmeny a vzťahy so západným Balkánom môžu prispieť k súčinnosti Európy. Slovinsko má šancu stať sa architektom svetového líderstva EÚ v boji proti globálnemu otepľovaniu.

Prijatie eura je v súčasnosti horúcou témou na Slovensku. O prijatí Slovenska do eurozóny sa bude rozhodovať práve počas slovinského predsedníctva Európskej únie. Slovinsko je príkladom pre Slovensko, pretože ako prvá z krajín EÚ-10 a trinásty člen zo všetkých členských štátov Únie zaviedla euro už v roku 2007. Z mnohých slovinských skúseností sa môže Slovensko poučiť a využiť ich pri vlastnej príprave na zavedenie eura. Očakávam, že Slovinsko urobí všetko pre to, aby bolo rozhodnutie zaviesť euro na Slovensku v plánovanom termíne 1. januára 2009 pozitívne.

Prajem slovinskému predsedníctvu, aby svojimi aktivitami dokázalo presvedčiť 500 miliónov európskych občanov, že aj malá 2-miliónová krajina je schopná úspešne viesť EÚ počas svojho šesťmesačného predsedníctva. Verím, že odhodlanie byť úspešným sa Slovinsku podarí naplniť.

Margie Sudre (PPE-DE), písomne. – (FR) Rada by som z celého srdca zaželala úspech slovinskému predsedníctvu, ktoré predstavuje určitú formu posvätenia nového zjednotenia Európy rozdelenej studenou vojnou.

Slovinsko, ktoré spolupracovalo s Nemeckom a Portugalskom na príprave osemnásťmesačného programu, završuje cyklus predsedníctiev vyznačujúcich sa úspešným obnovením činnosti inštitúcií a veľkou zodpovednosťou za dovŕšenie procesu ratifikácie Lisabonskej zmluvy.

Je to obrovská výzva, ku ktorej musíme prispieť všetci, v každom z našich príslušných členských štátov, s cieľom zabezpečiť, aby nadchádzajúce francúzske predsedníctvo mohlo tieto nové spoločné základy definitívne upevniť pred európskymi voľbami v roku 2009.

Slovinské predsedníctvo musí takisto pokračovať v lisabonskej stratégii a naplniť ju, aby sa vyriešili problémy, ktoré musí Európa riešiť v oblasti energetiky a klimatických zmien, rastu a zamestnanosti.

Úprimne dúfam, že slovinskému predsedníctvu sa podarí zabezpečiť mier a stabilitu na západnom Balkáne a vytvoriť spoločný postoj EÚ k otázke konečného štatútu Kosova, tak aby rok 2008, Európsky rok medzikultúrneho dialógu, mohol naozaj byť šancou pre

všetkých Európanov znovu sa uistiť vo svojich hodnotách tolerancie a vzájomného porozumenia.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE), *písomne*. – (HU) Skutočnosť, že nový členský štát, ktorý vstúpil do Únie v roku 2004, vedie Úniu v prvom polroku 2008, má historický význam. Je to veľký krok vpred v tom, že krajinám, ktoré nedávno pristúpili k Únii, patrí za stolom Únie miesto, ktoré si zaslúžia.

Pre jeden z nových členských štátov, ktorý je prvýkrát v predsedníckej funkcii, je v hre veľmi veľa. Slovinsko vedie Úniu v rozhodujúcom období. Najdôležitejšími povinnosťami slovinského predsedníctva je pomáhať v ratifikačnom procese prijatia Lisabonskej zmluvy, dynamicky uvádzať do chodu nový trojročný cyklus lisabonskej stratégie a naďalej rozvíjať integrovanú energetickú politiku a politiku ochrany podnebia.

Slovinské predsedníctvo sa zaoberá integráciou západného Balkánu, najmä otázkou budúceho štatútu Kosova, ktorá je prioritou. Slovinská citlivosť a znalosť regiónu môžu trochu uľahčiť zložitý organizačný proces a podporiť zachovanie jednoty dosiahnutej na zasadnutí Európskej rady v decembri 2007 v súvislosti s misiami, ktoré majú byť vyslané do Kosova.

V marci počas slovinského predsedníctva navrhne Európska komisia právne predpisy na kontrolu „zdravotného stavu“ spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktoré budú predohrou ku komplexným koncepčným a finančným reformám pre SPP. Predsedníctvo bude v roku 2008 klásť dôraz aj na programy Európskeho roka medzikultúrneho dialógu.

PRESEDA: Diana WALLIS

podpredsedníčka

3. Program

Predsedajúca. – Skôr ako začneme s popoludňajšou rozpravou, máme tu jeden oznam. Rada by som navrhla, aby sa uskutočnila rozprava o správe pani poslankyne Díaz de Mera García Consuegra o EUROPOL-e a aby bola druhým bodom programu pred vyhláseniami Rady a Komisie o situácii v Pakistane.

Rokovací poriadok dnes popoludní bude takýto: od 15.00 do 18.00 vyhlásenia Rady a Komisie o situácii v Keni, potom správa pani poslankyne Díaz de Mera García Consuegra o EUROPOL-e, ďalej vyhlásenia Rady a Komisie o situácii v Pakistane. Potom o 18.00, ako je zaužívané, by sme pokračovali hodinou otázok s Radou.

Sú nejaké pripomienky?

Hannes Swoboda, *v mene skupiny PSE*. – (DE) Vážená pani predsedajúca, tentoraz môžeme súhlasiť. Avšak rád by som Komisiu upozornil, že program zasadnutia určuje Parlament, a len za výnimočných okolností môžeme vyhovieť želaniam jednotlivých komisárov. Dnes však môžeme výnimočne súhlasiť.

Predsedajúca. – Ďakujem vám za túto pripomienku, pán Swoboda. Ide naozaj o výnimku. Ďakujem parlamentu za súhlas.

(Parlament súhlasil s požiadavkou)

4. - Hlasovanie

Predseda júca. – Ďalším bodom je hlasovanie.

(Výsledky hlasovania a ďalšie podrobnosti sú dostupné v zápisnici)

4.1. - (A6-0508/2007, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf) Opatrenia Komisie 2008 - 2013, ktoré sa majú vykonávať technikami diaľkového pozorovania, implementovanými v rámci SPP (hlasovanie)

4.2. - (A6-0504/2007, Kurt Lechner) Spotrebiteľský úver (hlasovanie)

- Pred hlasovaním:

Meglana Kuneva, *členka Komisie.* – Pani predsedajúca, rada by som využila príležitosť a objasnila bod, ktorý bol témou včerajšej rozpravy, a ktorý sa týka návrhu smernice o spotrebiteľskom úvere. Tento bod sa týkal nového znenia článku 8 týkajúceho sa povinnosti posúdenia úverovej bonity spotrebiteľa. Obe zmeny a doplnenia 46 a 45 predpokladajú, že členské štáty, legislatíva ktorých vyžaduje, aby veritelia posúdili úverovú bonitu spotrebiteľov na základe konzultácií príslušnej databázy, si môžu ponechať túto požiadavku. Ak tomu dobre rozumiem, znamená to tiež, že sankcie predvídané v rámci vnútroštátnej legislatívy za nesplnenie požiadaviek zo strany veriteľa by tiež mohli zostať zachované.

Kurt Lechner, *spravodajca.* – *(DE)* Vážená pani predsedajúca, keďže o tomto usmernení diskutujeme v inštitúciách už šesť rokov, rád by som predniesol niekoľko poznámok. V prvom rade by som chcel uviesť, že by sa to nemalo chápať ako kritika, lebo toto príliš dlhé obdobie svedčí o tom, že európski zákonodarcovia pristupovali k zložitej téme vážne a že nám ochrana spotrebiteľa v Európe leží veľmi na srdci. Verím, že legislatívny proces sa uzavrie dnešným hlasovaním. Je to aj mojím zámerom, napriek všetkým rozdielnym názorom na túto tému v rozličných štádiách. Výslovne chcem poznamenať, že podľa môjho názoru všetky spoločné pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré sú teraz k dispozícii, bez výnimky vylepšujú text Rady, spoločnú pozíciu. A určite sa vo väčšine prípadov vracajú k mojím vlastným návrhom.

Aby som celú vec objasnil, rád by som uviedol, že sme chceli dosiahnuť dohodu. S cieľom dosiahnuť dohodu aj o článku 16 ods. 2, o ktorom sa donedávna viedol spor len pre jeho formuláciu, sme sa rozhodli, schváliť návrh socialistov a liberálov, aby sme tento problém vyriešili priateľsky, tak ako sme v záujme súladu stiahli aj niekoľko ďalších pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov.

Rád by som taktiež poďakoval Komisii, Rade a osobitne členom Parlamentu (absolvovali sme zanietené, ba až vášnivé diskusie) za príjemnú tímovú prácu v kolektívnom duchu. Pokiaľ ide o zostávajúce návrhy, rád by som zdôraznil, že podľa môjho názoru sú len doplnkovým zlepšením spoločnej pozície a v žiadnom prípade nespochybnia ochranu spotrebiteľov a výhody, ktoré by pre ňu vyplývali zo smernice, keďže je aj pre nás vysokou prioritou.

Na záver by som rád vyslovil nádej, že sa splnia kladné očakávania vyplývajúce zo smernice.

(potlesk)

Marios Matsakis (ALDE). – Pani predsedajúca, včera skupina IND/DEM požiadala o to, aby boli všetky hlasovania hlasovaniami podľa mien. V dnešnom hlasovaní poznamenávam, že všetky hlasovania sú opäť hlasovaniami podľa mien. Včera sa predseda vyjadril, že preskúma, či je vôbec možné, aby skupina IND/DEM požiadala o hlasovania podľa mien. Mám tomu rozumieť tak, že to je možné a že odteraz budú všetky hlasovania hlasovaniami podľa mien?

Predsedajúca. – Pán Matsakis, bude to prediskutované zajtra na schôdzke predsedov. Ja by som však povedala, že ide o dôležité hlasovanie, takže je azda v záujme nás všetkých, aby išlo o hlasovanie podľa mien.

Pán Bonde požiadala o slovo.

Jens-Peter Bonde, v mene skupiny IND/DEM. – Pani predsedajúca, o slovo som požiadala už skôr.

Včerašie hlasovanie prebehlo veľmi dobre. Prebehlo rýchlejšie ako bežne – hladko, pokojne a nevyskytli sa nijaké zdĺhavé a provokujúce prekážky. Z tohto dôvodu moja skupina navrhuje, aby sme pokračovali v elektronickom hlasovaní.

Pred približne šiestimi mesiacmi mi bolo sľúbené, že počet správ a počet pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov bude zobrazený spolu s hlasovaním. Na nových, oveľa väčších obrazovkách je možné zobrazit' celkový zoznam hlasovaní a ušetriť tak oveľa viac času, pretože by sme mohli hlasovať okamžite po tom, ako uvidíme čísla na obrazovke v rôznych farbách. Nebudeme musieť čakať na tlmočenie. Vyhneme sa situácii, keď čakajúci na vysielaný tlmočený text hlasujú o jednom bode, zatiaľ čo hlasujúci bez toho, aby čakali na vysielaný tlmočený text, hlasujú o ďalšom bode. Ušetrili by sme veľa času.

(potlesk)

Predsedajúca. – Ďakujem pán Bonde, už sme to zaregistrovali. Práce súvisiace s týmto projektom sú rozbehnuté, teraz by však podľa mňa parlament rád prešiel k dnešnému rannému hlasovaniu.

4.3. - (A6-0520/2007, Roberta Angelilli) K európskej stratégii v oblasti práv dieťaťa (hlasovanie)

- Pred hlasovaním:

Francesco Enrico Speroni (UEN). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, rád by som predniesol faktickú poznámku. Bez toho, že by som chcel zasahovať do ustáleného postupu, rád by som vedel, či existuje pravidlo, podľa ktorého je povinné zakaždým uviesť okrem výsledku aj počet hlasujúcich, počet zdržaní, atď. alebo či je to vaša vlastná voľba.

Predsedajúca. – Ak si neželáte, aby som vám to povedala, neurobím tak, no určite je dobré, byť si istý.

Po hlasovaní o odseku 60:

Thomas Wise (IND/DEM). – Pani predsedajúca, mohli by ste tie výsledky aspoň uviesť na obrazovke pred nami, keď ich už nebudete vyhlasovať?

Predsedajúca. – Ak chcete vidieť výsledky, stačí sa pozrieť hore.

- Po hlasovaní:

Robert Evans (PSE). – Pani predsedajúca, služby mi poskytli informáciu, že každé dodatočné hlasovanie podľa mien vyjde na 400 EUR, čo znamená, že cena včerajšieho nerozvážneho činu dosiahla výšku 25 000 EUR.

Takže by som sa spýtal tých, čo sa stále dožadujú hlasovaní podľa mien, či si myslia, či ide o dobré využitie peňazí daňových poplatníkov.

Daniel Hannan (PPE-DE). – Pani predsedajúca, ak cena každého hlasovania podľa mien naozaj predstavuje 400 EUR, navrhujem, aby táto snemovňa fungovala so všetkou efektívnosťou, ktorú uplatňuje aj vo veciach spoločnej poľnohospodárskej politiky, štrukturálnej pomoci, medzinárodného rozvoja a zvyšného rozpočtu Európskej únie. Určite to dokážeme lacnejšie!

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Pani predsedajúca, mám praktický návrh. Jeden z nákladov je preklad hlasovaní, no ide iba o čísla, takže potrebujeme iba jedno vydanie týchto hlasovaní. Nemusíme ich prekladať do každého jazyka, pretože ide len o čísla. Mená sú rovnaké v každom jazyku. Tu môžeme ušetriť. Takisto mám na mysli všetok papier spotrebovaný v Parlamente. Najdôležitejšie pre občana je vedieť, ako hlasujeme.

(potlesk)

4.4. - (A6-0502/2007, Balík Doris) Vzdelávanie dospelých: Na vzdelávanie sa nikdy nie je neskoro (hlasovanie)- (A6-0502/2007, Balík Doris) Vzdelávanie dospelých: Na vzdelávanie sa nikdy nie je neskoro (hlasovanie)

Po hlasovaní:

Arlene McCarthy, predsedníčka Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľov. – Pani predsedajúca, chcela som intervenovať po hlasovaní o správe pána Lechnera. Nechcela som prerušiť hlasovanie, no chcela som len poďakovať skupine PPE-DE za jej podporu spoločnej pozície, ktorou sme získali veľmi silnú väčšinu. Bude to veľmi dobrým signálom ako pre spotrebiteľov, tak aj pre podniky, pre ktoré máme v úmysle sprístupniť trh a chrániť spotrebiteľov.

Pani predsedajúca, viem, že ste sa ujali veľmi aktívnej úlohy v rámci tohto dokumentu, a myslím si, že je to zásluha všetkých strán, že sme po mnohých pochybnostiach a výhradách nakoniec dosiahli obrovskú väčšinu.

5. 5 – Vysvetlenia hlasovania

Ústne vysvetlenia hlasovania

- Správa: Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf (A6-0508/2007)

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Pani predsedajúca, ako niekto, kto sledoval prostredníctvom Výboru pre kontrolu rozpočtu niekoľko správ Dvora audítora, týkajúcich sa sprenevery a podvodného vynakladania financií z poľnohospodárskeho rozpočtu, musím povedať, že som potešený, keď vidím ako tento parlament víta novú technológiu rôznymi spôsobmi, najmä v tejto oblasti poľnohospodárstva.

Dúfam, že v nasledujúcich rokoch bude možné túto informáciu – ako je v správe uvedené v jednom z pozmeňujúcich a doplnujúcich návrhov – poskytnúť prostredníctvom internetu všetkým ľuďom v rámci Európskej únie, ktorí ju budú chcieť vidieť, predovšetkým rôznym

národným audítorským orgánom v každom členskom štáte, aby videli, či napr. v Grécku žiadajú väčšiu plošnú výmeru pôdy na pestovanie olív, než akou v súčasnosti disponujú.

Vstal som aj preto, lebo chcem hovoriť o Ústavnej zmluve. Chcem sa ubezpečiť, že táto snemovňa sa vyjadří a že ľudia v budúcnosti budú mať referendum. To je dôvod, prečo ponúkam vysvetlenia hlasovania na všetky správy.

Syed Kamall (PPE-DE). – Pani predsedajúca, možno nie je jasné, prečo ja, ako zástupca Londýna, poskytujem vysvetlenie hlasovania o záležitosti týkajúcej sa poľnohospodárskej činnosti a spoločnej poľnohospodárskej politiky. Musíme však uznať, že spoločná poľnohospodárska politika má dosah na spotrebiteľov v rámci celej EÚ vo forme vyšších cien.

Preto sme všetci povinní zabezpečiť kontrolu, ako sú finančné prostriedky daňových poplatníkov vynakladané v určitých oblastiach, vrátane oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Chápem, že pokiaľ ide o reakciu na riadiace potreby spoločnej poľnohospodárskej politiky, existuje značná potreba informácií o využívaní pôdy. Preto si myslím, že všetci vítame využitie lepšej technológie. Dúfam, že mnoho mojich voličov bude mať prospech vo vzťahu k poskytovaniu tejto technológie.

Takisto musím súhlasiť so svojim kolegom v tom, že jedným z dôvodov, prečo vysvetlujem hlasovanie, je, že by ľuďom v Európe a v Británii malo byť umožnené, vyjadriť sa k Ústavnej zmluve formou referenda.

Predsedajúca. – Rada by som pripomenula kolegom, že sa venujeme vysvetľovaniu hlasovania o príslušných správach. Ak niekto vystúpi na inú tému, je mi ľúto, budem musieť jeho prejav v súlade s pravidlami zastaviť.

Daniel Hannan (PPE-DE). – Pani predsedajúca, s radosťou budem hovoriť o správe samej. Správa pána Graefe zu Baringdorf, ktorou sa vysvetľuje, ako sa vykonávajú nové metódy riešenia podvodu a agrárnej politiky v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP), sa venuje jednému z najneefektívnejších, finančne nákladných, neúsporných, byrokratických a nemorálnych systémov podpory fariem, aký človek kedy poznal. Žiadne agrometeorologické triky ho nezachránia. Vychádzajte zo skúseností SPP; vyvodzujte z nich.

Predtým ako poskytneme nové právomoci ktorejkoľvek organizácii, mali by sme najprv preskúmať, ako vykonáva právomoci, ktorými už disponuje. Poľnohospodárstvo je od roku 1960 hlavnou právomocou Európskej únie. Pozrite sa na ťažkosti, ktoré spôsobilo. Ničenie životného prostredia, likvidácia prebytkov, chudoba uvalená na Afriku. Je toto tá inštitúcia, ktorú teraz chceme urobiť zodpovednou za zahraničnú politiku, trestné súdnictvo, obranu? Ak je tomu tak, nemali by sme sa poradiť s ľuďmi prostredníctvom referend, ktoré nám boli sľúbené?

Cato starší vraj každý svoj prejav, bez ohľadu na tému, ukončil žiadosťou, aby bolo Kartágo zničené. Ja ukončím svoj prejav žiadosťou, aby bola Lisabonská zmluva ponúknutá ľudu: *Pactio Olisipio censenda est!*

Jim Allister (NI). – Pani predsedajúca, nemyslím si, že by ktokoľvek z nás mal byť príliš znepokojený, pokiaľ ide o novú technológiu. Je však dôležité, aby bola správne využitá a nedošlo k jej zneužitiu.

Pokiaľ ide o spoločnú poľnohospodársku politiku, zneužívanie vo veľkej miere existuje v južnej Európe, Verím, že by táto technológia mohla niečo v tomto smere urobiť a zneužívanie ukončiť. Ak by sa to podarilo, mohli by sme ušetriť oveľa viac ako 400 EUR, ohľadom ktorých sa niekto sťažoval v súvislosti s transparentnosťou hlasovania.

Všimol som si, že sa táto správa venuje problematike diaľkového pozorovania. Rád by som povedal nasledovné: ak by Európa dokázala pochopiť demokratické pozorovanie, potom by si uvedomila obrovský odpor v rámci Európy kvôli vylúčeniu občanov a odopretiu ich práva vyjadriť názor, pokiaľ ide o najdôležitejšie záležitosti, najmä spôsob ich riadenia.

Roger Helmer (NI). – Pani predsedajúca, spoločná poľnohospodárska politika je pozostatkom 20. storočia. Sme svedkami stále väčšieho dopytu po poľnohospodárskych produktoch, ktorý spôsobujú demografické faktory a biopalivá. Myšlienka, že my, Európska únia, by sme mali vynaložiť veľkú časť nášho rozpočtu na dotovanie poľnohospodárskej produkcie, je jednoducho zastaralá. Neexistuje dôvod, prečo by sme potrebovali lepšiu technológiu na realizáciu zlej veci. Mali by sme prestať robiť zlé veci.

Musím sa priznať, že ako lojálny konzervatívec som hlasoval za toto opatrenie v súlade s rozhodnutím vedenia strany, no urobil som tak s obrovskou neochotou.

Okrem iného musím spochybniť právo tohto parlamentu – jeho demokratickú legitimitu – na prijatie spomenutého opatrenia a ostatných opatrení, pokiaľ vezmeme do úvahy, že neprijmeme verdikt ľudu o Lisabonskej zmluve.

Nirj Deva (PPE-DE). – Pani predsedajúca, tuším, že toto opatrenie týkajúce sa diaľkového pozorovania by v skutočnosti bolo veľmi účinné so zreteľom na odstránenie byrokracie, ktorú musia niektorí moji farmári v juhovýchodnom Anglicku v súčasnosti trpieť v súvislosti so značením štítkami. Ak má tento mechanizmus riadne fungovať, pripúšťam, že by bol účinnejší v prevádzke extrémne neefektívneho byrokratického systému, ktorým je, ako priznávame, SPP. Preto som ako lojálny konzervatívec hlasoval v súlade s rozhodnutím vedenia strany a navrhované opatrenie som podporil. Priznávam však, že prepracovanie celkového SPP systému prišlo veľmi neskoro. Vyzývam našich kolegov v tomto parlamente, ktorí majú rovnaký názor ako ja, aby urýchlili spomenutý proces. Tak sa pýtam, ak môžeme na diaľku pozorovať kravy, prečo na diaľku nepozorujeme názory ľudí o referende?

Derek Roland Clark (IND/DEM). – Pani predsedajúca, som veľmi rád, že môžem vstať a vysvetliť svoje hlasovanie ohľadom správy Graefe zu Baringdorf, ktorú som nepodporil. Urobil som tak preto, lebo akýkoľvek druh prístroja na diaľkové pozorovanie určite vedie k pozorovaniu na dlhšiu vzdialenosť. Kde to končí? Nechceme, aby boli ľudia v Európe pozorovaní nejakým druhom diaľkového senzora – kamerami vo vesmíre – pretože to je presne to, k čomu bude viesť po rozšírení správy Graefe zu Baringdorf.

Musíme sa spýtať sami seba, či je toto ospravedlnením obrovských nákladov vynaložených v prospech práce na projekte Galileo, ktoré by, ak by sa nepoužili na projekt, stačili na zaplatenie všetkých hlasovaní podľa mien v tomto parlamente počas nasledujúcich desiatich rokov?

Ak chce EÚ niečo skúmať, nech bez meškania skúma želania ľudí v Európe a nech usporiada referendum o novej ústave podpísanej v Lisabone.

Godfrey Bloom (IND/DEM). – Pani predsedajúca, viem, že v skutočnosti máte rovnaký názor ako my, pokiaľ ide o referendum, pretože viem, že vy sama ho chcete, pretože by tomuto miestu ponúklo legitimitu. Nechajme však politické odlišnosti bokom. Ja, našťastie,

nie som konzervatívec, a preto nemusím slepo hlasovať za úplný nezmysel. Môžem hlasovať sedliackym rozumom. Proti správe Baringdorf som hlasoval preto, lebo sa mi celá myšlienka špionáže vo vesmíre a satelitov zdá nanajvýš ohavná a veľmi mi naháňa strach. Myslím, že môže viesť iba k dlhotrvajúcemu zneužívaniu. Určite k tomu dôjde. Poznám jednu našu známu, ktorá s tým všetkým súhlasí a myslí si, že je to úplne úžasné. Ale my musíme myslieť na budúcu generáciu. Obávam sa, že politikom vôbec nedôverujem. Ak môžu zneužiť moc, vždy tak urobia. Totosa mi nezdá vôbec iné, takže som hlasoval proti.

Graham Booth (IND/DEM). – Pani predsedajúca, rád by som vysvetlil, prečo som hlasoval proti správe pána Graefe zu Baringsdorf. Spoločná poľnohospodárska politika nerobila nič, iba ruinovala naše farmy v Spojenom kráľovstve viac ako 30 rokov. My nechceme zásahy zo strany EÚ, ktoré táto správa znova rozširuje. Dôvodom, prečo som hlasoval proti, je, že by sme chceli získať právomoci riadenia svojho vlastného poľnohospodárstva späť do Británie. Aj keď to má len veľmi malú šancu, keďže ignorujeme hlasovanie ľudí vo Francúzsku a v Holandsku, vyjadrené v referende o ústave, ktoré by nám malo byť umožnené.

- Správa: Kurt Lechner (A6-0504/2007)

Jan Březina (PPE-DE). – Chcel by som zdôrazniť, že som hlasoval za správu o spotrebiteľských úveroch, pretože sa domnievam, že sa uberá správnym smerom. Oceňujem, že sme skrotili regulatívne nadšenie Komisie a Rady, presadzujúce podrobnejšiu právnu úpravu, ktorá podľa môjho názoru nie je nežiadúca. Medzi členskými štátmi totiž existujú rozdiely prameniace z odlišných právnych tradícií a kultúr financovania. Snahanásilne zmazávať tieto rozdiely by podľa môjho názoru nevedla k úspechu. Je preto dobré, že sa Európsky parlament sústredil na základné prvky, princípy harmonizácie spotrebiteľských úverov. Z nich by som rád spomenul právo na zrušenie zmluvy a možnosť predčasného splatenia bez finančnej ujmy pre spotrebiteľa. Stanovenie dvojtyždňovej prekľuzívnej lehoty pre jednostranné zrušenie zmluvy považujem za nevyhnutné z hľadiska právnej istoty všetkých zainteresovaných subjektov. Zároveň je dôležité, aby pri viazaných úveroch mohla byť táto lehota na žiadosť spotrebiteľa skrátená na 3 dni, čo spotrebiteľovi umožní skôr prevziať zakúpený výrobok. Myslím si, že úplne stačí ustanovenie, ktoré bude dávať záruku, že predčasné splatenie úveru nemôže byť pre spotrebiteľa poškodzujúce. Toto ustanovenie budú štáty povinné zapracovať do vnútroštátnych právnych predpisov, takže záujem spotrebiteľa bude chránený.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – Dámy a páni, teší ma, že sme dnes v Európe po šiestich rokoch otvorili diskusiu na tému spoločné úverové pravidlá. Zvýši sa ochrana spotrebiteľa, a to aj na cezhraničnej úrovni. A možno to trochu pomôže znížiť aj nechcenú zadlženosť domácností. Pomôcť by mala štrnásťdňová lehota bezplatného odstúpenia od zmluvy a najmä povinnosť vopred poskytnúť kupujúcim štandardizované informácie o všetkých nákladoch súvisiacich s pôžičkou. Novinkou je právo na jej predčasné splatenie. To, čo nás najviac rozdeľovalo, bolo, ako zaistiť, aby si banky za túto službu neúčtovali obrovské poplatky. Ich výška by teraz mala zodpovedať iba skutočným nákladom, ale myslím, že je správne, aby ich výška bola takisto obmedzená, a to so zreteľom na zostatkovú hodnotu úveru tak, ako sme dnes odhlasovali.

Zita Pleštinová (PPE-DE). – Pani predsedníčka, hlasovala som za spoločnú pozíciu Rady, zmenenú správou Kurta Lechnera.

Smernica o zmluvách o spotrebiteľskom úvere po viac ako 6-ročnej legislatívnej práci znamená významný krok vpred v ochrane zmluvnej slobody a posilňovania zodpovedného

rozhodnutia spotrebiteľa. Je potrebné mať na mysli, že väčší počet predpisov neznamena automaticky vyššiu ochranu spotrebiteľa. Priveľa informácií môže spôsobiť práve u neskúsených spotrebiteľov väčší zmätok a minie sa účelu jednoduchosti a transparentnosti. Navyše sú s nimispojené aj zvýšené náklady, ktoré v konečnom dôsledku musí znášať spotrebiteľ.

Aj napriek pretrvávajúcemu záujmu predaja na splátky a využívania produktov spotrebiteľského úveru si málokto zo spotrebiteľov uvedomuje riziká, ktoré sú spojené so spotrebiteľským úverom, napríklad že by ho v dôsledku choroby či straty zamestnania nedokázal splácať. Verím, že táto smernica pomôže spotrebiteľom urobiť dobré rozhodnutia na základe rýchleho a jednoduchého porovnania viacerých ponúk domácich aj cezhraničných poskytovateľov.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Pani predsedajúca, vo Výbore pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa, kde sa táto správa rodila po dlhý čas v oboch čítaniach, je dobre známe, že sa mi za ňu spočiatku dostalo tvrdej kritiky. Keď zamieňala nové výrobky dostupné na jednom trhu – ako napr. trh Spojeného kráľovstva, akými sú hypotéky, v rámci ktorých je možné vykompenzovať váš úverový zostatok s rovnakou bankou, voči vašej hypotéke – ktorá by v súlade s pôvodnými návrhmi bola v tejto správe zakázaná. Aj dnes, po šiestich rokoch, máme ďalšie nové obavy. Hoci sme o tejto správe diskutovali šesť rokov, starosti nám robí včasné splatenie nákladov úveru.

Ide o veľmi dôležitú časť legislatívy, ktorá bude mať vplyv na obrovské množstvo ľudí, vrátane každého, kto vlastní dom v mojom volebnom obvode. Diskutovali sme o tom na stretnutí Konzervatívnej strany v obci Harpole, v dome muža, ktorý sa volá Michael Orton-Jones. Spolu s týmto človekom som tvoril smernicu o spotrebiteľských úveroch a smernice o praní špinavých peňazí, ktoré schvaľuje tento parlament.

Musíme byť oveľa opatrnejší, pokiaľ ide o spôsob, akým sa zaoberáme touto mimoriadne dôležitou legislatívou.

Syed Kamall (PPE-DE). – Pani predsedajúca, zastupujem Londýn, najúžasnejšie mesto na svete, ktoré je náhodou aj domovom dvoch najväčších európskych finančných štvrtí. V prvom rade ide o štvrť City of London, ktorá, ako všetci vieme, je najdôležitejšou finančnou silou na svete. V druhom rade ide o štvrť Docklands – Canary Wharf – kde sa zvyklo obchodovať s tovarom všetkého druhu z celého sveta a ktorá sa v súčasnosti zaoberá obchodmi v oblasti finančných služieb po celom svete.

Myslím, že to bola slávna skupina švédskych filozofov, ktorí povedali: „Peniaze, peniaze, peniaze, pracujem celý deň, pracujem celú noc, aby som uhradil účty, ktoré musím zaplatiť. Nie je to smutné? Ale vo svojich snoch mám plán. Stanem sa zámožným človekom.“

V mojom prípade tomu tak nebude, pretože nepodporujem tento spôsob. Čo však chcem povedať, je, že pre spotrebiteľov v rámci Európy je dôležité, aby sme sa aj naďalej snažili uľahčiť prístup k spotrebnému úveru nie iba pre občanov v mojom volebnom obvode v Londýne, ale tiež pre priemysel v oblasti finančných služieb.

Predsedajúca. – Pán Kamall, snažím sa brať toto všetko veľmi vážne, no dúfam, že sa to nezvrhne na rozhlasový program *Just a Minute*, ktorý v Spojenom kráľovstve tak dobre poznáme.

(Smiech)

Daniel Hannan (PPE-DE). – Pani predsedajúca, jednu minútu bez napodobňovania, odbočovania a – čo bolo to ďalšie? Otáľania! Presne tak.

Začnime teda so základnými zásadami. Prečo potrebuje Európska únia politiku na harmonizáciu právnych predpisov o spotrebiteľskom úvere? Zdá sa, že za touto otázkou sa skrýva kontextové nedorozumenie. Voľný obchod a otvorené trhy si nevyžadujú spoločné právne predpisy pre všetky aspekty obchodnej činnosti. Ak aj áno, v skutočnosti je opak pravdou. Voľné trhy sú závislé od rozmanitosti, pestrosti, pluralizmu. Stupeň nepatrnej regulácie na vnútroštátnej úrovni môže byť niekedy v poriadku, no nezhoduje sa s euroharmonizáciou všetkých aspektov činnosti trhu.

Toto je dôležité, pretože sa mi zdá, že za rozšírením právomocí EÚ v rôznych oblastiach navrhovaných v Lisabonskej zmluve je rovnaká kontextuálna chyba. Tak v oblasti ochrany spotrebiteľa, ako aj v oblastiach spravodlivosti a vnútorných záležitostí, zahraničných vecí, obrany, atď.

Ak majú byť tieto oblasti presunuté prevažne alebo úplne do Bruselu, mali by sme mať aspoň toľko ohľaduplnosti a najprv sa poradiť s občanmi nášho volebného obvodu. Lisabonskú zmluvu je potrebné predložiť ľuďom: *Pactio Olisipio censenda est!*

Jim Allister (NI). – Pani predsedajúca, harmonizácia, ako všetci vieme, je primárnym nástrojom EÚ od jej založenia. Zasiahla do všetkých aspektov našich životov a je celkom jasné, že ide o stratégiu. Je stratégiou na zníženie závažnosti a zmyslu vnútroštátnych rozhodnutí a schopnosti prijať vnútroštátne rozhodnutia, a tým pokoriť vnútroštátne inštitúcie.

Takže to bol modus operandi prehlbenia európskej integrácie. Preto ide o niečo, čo odmietam. V zásade totiž verím v právo členských štátov, riadiť v rámci svojich hraníc všetko, čo má vplyv na ich občanov.

Jednému aspektu harmonizácie by sme mohli pomôcť. Mohli by sme zosúladiť poskytnutie práva občanom Európy vyjadriť sa k Lisabonskej zmluve.

Roger Helmer (NI). – Pani predsedajúca, myslím si, že je relevantné, aby sme sa pri vysvetľovaní hlasovania vyjadrili k svojmu hlasovaniu. V mojom prípade som hlasoval za toto opatrenie. Opäť ako lojálny konzervatívce, opäť v súlade s rozhodnutím vedenia strany. A opäť, keby bolo spravenie vlastného rozhodnutia na mne, by som hlasoval proti nemu, a to z dôvodov veľmi jasne spomenutých niektorými mojimi kolegami, najmä v zmienke pána Hannona o voľných trhoch, ktoré potrebujú rozmanitosť.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Pani predsedajúca, môžem sa spýtať ctihodného poslanca, či mi dá možnosť reagovať? Uvažoval som, či by možno neprehodnotil svoj príspevok, pretože keďže ide o druhé čítanie správy, ...

(Predsedajúca prerušila rečníka)

Predsedajúca. – Prepáčte, no teraz si vypočujeme výklad hlasovania pána Helmera. Každý rečník má jednu minútu, v rámci ktorej môže vysvetliť svoje hlasovanie. Pán Helmer, pokračujte, prosím.

Roger Helmer (NI). – Pani predsedajúca, keďže ide o predmet miestnych zvykov a praxe, súhlasím s tým, že pokiaľ ide o úver, mali by to byť vnútroštátne vlády, ktoré rozhodnú. Veľkosť úverov, prekračujúcich hranice nie je dostatočným ospravedlnením harmonizácie.

Môžem len konštatovať, že samotná Európska únia stráca dôveru voči občanom, pretože odmieta prostredníctvom referendum prijať nevyhnutné kroky pre to, aby sa legitimovala.

Nirj Deva (PPE-DE). – Pani predsedajúca, pripomína mi to moje pôsobenie v Dolnej snemovni britského parlamentu. Ak by táto správa vôbec pomohla pánovi Brownovi a nemotornej labouristickej vláde v Británii vyhnúť sa kríze banky Northern Rock; ak by táto správa bola nejakým spôsobom užitočná a naučila by labouristickú vládu u mňa doma, ako riadiť ekonomiku, v tom prípade by som možno povedal, že táto správa je dobrá.

Avšak, keďže som lojálny konzervatívce, musel som správu podporiť a hlasoval som v súlade s rozhodnutím vedenia strany. Ale ak hovoríme o úvere, úver znamená dôverovať niekomu. Ak Európska únia nedôveruje svojim občanom a ak občania Európy nedôverujú európskym inštitúciám, je to dôvod, prečo nechceme referendum? Pretože nedôverujeme našim občanom, že sa rozhodnú správne?

Derek Roland Clark (IND/DEM). – Pani predsedajúca, o správe som hlasoval, aby som pomohol členským štátom, a preto vyberám tieto časti: pozmeňujúci a doplňujúci návrh 46, hlasovanie po častiach – členské štáty sa nesmú vzdať svojich právnych predpisov. Hlasoval som za to a som rád, že ma podporili. Hlasoval som za pozmeňujúci a doplňujúci návrh 9, časť 1 – rozšírenie oblastí, na ktoré sa povinnosť nebude uplatňovať. Je mi ľúto, že to neprešlo. Hlasoval som za pozmeňujúci a doplňujúci návrh 29, v ktorom sa stanovuje, že kompenzácia musí byť v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi. Takisto mi je ľúto, že to neprešlo.

Hlasoval som preto, aby som pomohol vládam členských štátov. Nemali by sme to však chápať tak, že chcem, aby vláda členského štátu zasahovala do záležitostí finančných inštitúcií a bánk. Ako môj kolega, pán Deva, podotkol, vlády sú očividne zle vybavené, aby mohli konať. V prípade banky Northern Rock sa minula polovica finančných prostriedkov zo štátnej pokladnice pri pokuse o jej záchranu. Ktovie, či sa to už skončilo. Vieme však, že je koniec referendum o Lisabonskej zmluve, a nemalo by byť tmu tak .

Graham Booth (IND/DEM). – Pani predsedajúca, musím sa vyspovedať. Vôbec nemám pre túto prácu kvalifikáciu, a predsa tu sedím a pomáham tvoriť legislatívu, ktorá ovplyvňuje približne 400 miliónov ľudí. Keď sa tak rozhlídnem po parlamente a uvedomím si úroveň rozpravy, ktorú tu vedieme, naplňa ma strach, že je tu veľmi veľa členov, ktorým takisto chýba kvalifikácia. Ľudia, občania členských štátov, sú spoločne nesmierne inteligentní, a predsa im odopierame právo, aby prijali vlastné rozhodnutia. Podľa môjho názoru ide o oblasť, kde by politici mali zostať bokom a mali by umožniť ľuďom, prijať samostatné rozhodnutia. Najmä však, prosím, umožnite im vyjadriť sa v referende o Ústave EÚ.

- Správa: Roberta Angelilli (A6-0520/2007)

John Attard-Montalto (PSE). – (MT) Rád by som stručne vysvetlil spôsob, akým som hlasoval, aby som vzbudil pozornosť maltských orgánov. Chcel by som upozorniť najmä na dva prípady. Prvým je prípad gozovského chlapca, syna pána Attarda, ktorý v posledných dvoch rokoch pritiahol pozornosť médií pre spôsob, akým chlapcov otec utrpel ujmu, keďže mu boli ako otcovi odňaté rodičovské práva a dieťa bolo premiestnené do svojho kraja Gozo, aby tam žilo. Druhým je nedávny trestný prípad trinásťročného dievčaťa, v ktorom orgány nevedeli, kam majú dievča poslať; najprv ho poslali do väzenia a potom do psychiatrickej liečebne. Je to vážne zlyhanie. Ďakujem.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, vystupujem za ÖVP-Europa-Club (Európsky klub Rakúskej ľudovej strany). Vetovali sme všetky články, ktoré zahŕňajú právo na sexuálne a reprodukčné zdravie, pretože výklad tohto textu môže byť, samozrejme, použitý na skončenie tehotenstva v akomkoľvek štádiu a my sme proti tomu.

Hlasovali sme za článok 127 o nosení šatiek na hlave, pretože mladí ľudia by sa nemali podporovať v tom, aby nosili politické symboly. Chceme zaručiť, aby sloboda hlasovania a sloboda výberu boli pre mladých ľudí aj naďalej zachované.

Hlasovali sme aj za článok 116, ale to neznamená, že by z toho boli vyvedené povinné právne dôsledky.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Pani predsedajúca, k tejto správe sa dostávam trochu so znepokojením, lebo stále očakávam, že mnoho z týchto správ si žiada rozšírenie právomocí, ktorými my už nedisponujeme.

Vo svojom volebnom obvode zastupujem mesto Rothley v grófstve Leicestershire, kde žije rodina McCannovcov. Táto rodina je veľmi aktívna vo vyzývaní tohto parlamentu k väčšej aktivite, pokiaľ ide o vedenie registra stratených detí a rôzne iné záležitosti.

Takisto v meste Northampton zastupujem novú charitu s názvom „KidsAid“ (Pomoc deťom), založenú pánom Davidom Mackintoshom, ktorý bol silne presvedčený, že väčšina tejto správy je v skutočnosti veľmi, veľmi dobrá.

Ako je tomu však vždy v tomto parlamente, politická korektnosť zvíťazila. Keď sa pozriete na pozmeňujúce a doplňujúce návrhy 162, 163 a 164 zistíte, ako sa toto miesto pokúša rozšíriť si právomoci.

Často tu zaznieva motto: ak neuspeješ, predefinuj svoj úspech. Presne to ste urobili s Lisabonskou zmluvou. Dúfam, že ľudia v mojom volebnom obvode budú mať možnosť sa k nej vyjadriť.

Syed Kamall (PPE-DE). – Rád by som ponúkol vysvetlenie hlasovania o správe pani Angelilli „K stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa“. Vo vysvetlivkách som si všimol, že spravodajkyňa tvrdí, že si „želá zdôrazniť, že cieľom tejto správy nie je zostaviť zoznam úloh, ktoré je potrebné riešiť, alebo práv, ktoré je potrebné brať do úvahy ako prioritné“.

Ja zastupujem volebný obvod Londýn, najlepšie mesto na svete, hlavné mesto najúžasnejšej krajiny na svete, a v tomto obvode je určité množstvo detí. V skutočnosti som otcom dvoch detí, a ako raz povedal jeden slávny filozof, verím, že deti sú naša budúcnosť. Je teda dôležité, aby sme brali do úvahy práva detí. Preto musím spochybniť, či by sa tak malo stať na úrovni EÚ.

Pozrime sa napríklad, či chceme, aby mladým dospelujúcim boli poskytnuté informácie a vzdelanie o oplzlom pojme, akým sú „práva, vzťahujúce sa na oblasť sexuality a reprodukcie“. Myslím si, že by sme mali byť veľmi opatrní pri hľadaní miestnych riešení a dať ľuďom Británie možnosť vyjadriť sa v referende o Ústave.

Daniel Hannan (PPE-DE). – Pani predsedajúca, Disraeli raz odpovedal delegácii frázou „pred liberalizmom, ku ktorému sa hlásime, uprednostňujem slobody, ktoré si užívame, pred právami človeka uprednostňujem práva Angličanov“.

Naša tradícia v oblasti práva nie je iba odlišná od európskeho chápania všeobecných oprávnení, no je aj s ním nezlučiteľná. My sa hlásime k určitým slobodám, ktoré boli v niektorých momentoch zadané v chartách, či už ide o dokumenty Magna charta, Bill of Rights alebo o jednoduché právne ustanovenia. My nevkladáme našu dôveru do univerzalistických zbierok zákonov o ľudských právach interpretovaných sudcami, za ktoré nemôžeme hlasovať.

Musím poznamenať, že naša tradícia je úspešnejšia ako tradícia niektorých kontinentálnych štátov, ktoré prijali cestu univerzalistov. My sme sa neutiekali k revolúcii alebo k diktátorstvu, ako to bolo v prípade iných krajín. My veríme, že všetky práva vychádzajú z človeka.

Ako sa raz vyjadril Aldous Huxley, „slobody nie sú dávané, tie sú ubierané“. Preto zásadne nesúhlasím so zapracovaním Charty EÚ do Lisabonskej zmluvy bez referenda. Je nevyhnutné spýtať sa ľudí. *Pactio Olisipio censenda est!*

Jim Allister (NI). – Pani predsedajúca, ide tu o vážne záležitosti, ktoré sú vážnymi morálnymi otázkami. Isteže, moje hlasovanie bolo do veľkej miery stimulované zohľadnením niektorých z nich. Niektoré časti tejto správy sa mi zdajú urážlivé. Zdá sa mi urážlivé zaujať stanovisko, že musíme uvaliť na deti to, čo niekto zo svojho hľadiska pokladá za reprodukčné práva adolescentov, ktoré je možné nájsť v odôvodnení L a v odsekoch 162, 163 a 164 atď.

Zdá sa mi naozaj nesprávne a nevhodné, že sme podstrčili spoločnosti ideologické a morálne škodlivé hodnoty, ktoré by mohli byť nezlučiteľné s ustanoveným etickým názorom príslušného regiónu. Mám voči tomu zásadné námietky, a ako sa vyjadril pán Hannan, toto nám bude charta prinášať stále častejšie. Z tohto dôvodu chcem, aby mali moji občania možnosť vyjadriť súhlas alebo nesúhlas.

Roger Helmer (NI). – Pani predsedajúca, ja som hlasoval proti tomuto opatreniu. Po prvýkrát sme sa dostali k bodu, keď vedenie strany konzervatívcov rozhodlo o slobodnom hlasovaní, a ja som využil túto slobodnú voľbu.

Veľmi sa stotožňujem s tým, čo už povedali moji kolegovia. Toto opatrenie zahŕňa takisto mnohé, s čím súhlasím. Obsahuje body, s ktorými všetci súhlasíme, body, ktoré máme my všetci radi.

Na druhej strane sa v tomto opatrení navrhuje poskytovanie sexuálnej výchovy pre deti s cieľom znížiť prípady tehotenstva u dospievajúcich a šírenie pohlavne prenosných chorôb. Moja skúsenosť je taká, že ak niečo dieťaťu poviete a vysvetlíte mu, ako to robiť, prvé, čo chce, je ísť von a vyskúšať to. A vôbec by sme sa nemali čudovať, keď to urobí! Oveľa viac počujeme o reprodukčných právach adolescentov ako o morálnych povinnostiach súvisiacich s reprodukciou. Mali by sme zaujať voči deťom zodpovednejší prístup. Malo by sa tak stať zo strany rodičov a na miestnej úrovni.

Na záver si myslím, že skôr, ako by sme mali pokračovať v tomto, mali by sme ponúknuť referendum o Lisabonskej zmluve.

Nirj Deva (PPE-DE). – Pani predsedajúca, som veľmi sklamaný, pokiaľ ide o tento návrh. Musím sa priznať, že vďaka slobodnému hlasovaniu som hlasoval proti väčšine tohto návrhu. Tento návrh sa netýka práv dieťaťa. Je o právach dieťaťa na sex a o právach dieťaťa na potrat, čo je pre mňa len ťažko akceptovateľné.

A čo je s právami detí a ich rodičov na rozhodovanie o budúcnosti Európy, budúcnosti Lisabonskej zmluvy a o budúcnosti, kam spejeme? V konečnom dôsledku sa všetky tieto inštitúcie nevytvárajú pre nás – vytvárajú sa pre naše deti. Spýtame sa ich, ako aj ich rodičov, čo si myslia a čo si želajú povedať k tomu, ako sa má Európa ďalej vyvíjať? Nie. My rozhodneme bez toho, aby sme im udelili akékoľvek právo vyjadriť sa k svojej vlastnej budúcnosti. Nie je to správne.

(potlesk)

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Vážená pani predsedajúca, len na uvedenie v zázname, hlasoval som proti správe pani Angelillovej. Samozrejme nie preto, že som proti právam detí. Práve naopak. Naozaj vítam skutočnosť, že sa v správe ruší niekoľko tabu tejto inštitúcie, ako napr. tabu štrukturálneho násillia voči dievčatám v moslimskej komunite. V správe sa dokonca podľa mňa správne uvádza, že povinnosť dievčat z moslimskej komunity, nosiť šatky na hlave, škodí rozvoju ich osobnosti.

I keď s tým všetkým súhlasím, hlasoval som proti uvedenej správe, pretože je ďalším príkladom obrovského európskeho zasahovania. Verím, že všetky tieto záležitosti sa môžu vyriešiť lepšie na národnej úrovni a že Európa s tým má pramálo spoločného.

Rád by som uviedol iba jeden príklad. V tejto správe sa veľmi silno namieta proti trestom väzenia pre mladistvých, pričom v mojej krajine existuje široký verejný konsenzus o uväznení aj tých vážnych zločincov, ktorí sú pod vekovou hranicou, aby sme ich povzbudili pri náprave spôsobu života.

- Správa: Doris Pack (A6-0502/2007)

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – Pani predsedníčka, vedomosti je potrebné obnovovať počas celého pracovného života, nielen počas rokov strávených v škole.

Vzdelávanie je dôležité kvôli osobnému rastu a lepším možnostiam zamestnania. Ak podniky odhadnú potreby nových kvalifikácií a požiadaviek pracovného trhu, vzdelávanie dospelých sa týmto požiadavkám prispôsobí, čo pomôže prekonať nesúlady na trhu práce. Toto všetko zohľadňuje návrh Komisie na akčný plán pre vzdelávanie dospelých, a preto som ho v hlasovaní podporil. Som za to, aby členské štáty Európskej únie pomohli vzdelávaniu dospelých aktívnymi opatreniami a tým občanov motivovali k vzdelávaniu a zamestnávateľov k poskytovaniu vhodných podmienok pre vzdelávanie. Malo by ísť o ekonomické stimuly v podobe grantov, daňových úľav, príspevkov či spolufinancovania.

Takisto na tento účel je potrebné aktívnejšie využívať štrukturálne fondy a najmä Európsky sociálny fond. Za mimoriadne dôležité pokladám, aby sa do celoživotného vzdelávania zapojili aj starší ľudia, a takto sa mohli uplatniť na trhu práce.

Toomas Savi (ALDE). – Pani predsedajúca, keďže jedným z cieľov celoživotného vzdelávania je zvýšenie flexibility na trhu práce, hlasoval som za správu Pack. Pre ľudí nad 50 rokov, ku ktorým patrí aj ja sám, táto politika vytvára širší rozsah príležitostí, ako reagovať na zmeny v rámci pracovného trhu a prispôbiť sa situácii bez vážnejších následkov. V návrhu sa zdôrazňuje pozitívny účinok celoživotného vzdelávania na sociálne začlenenie a zamestnateľnosť. Tieto skutočnosti by sa v každom prípade nemali prehliadať v prípade starnúcej spoločnosti, ako je tomu napríklad aj v mojej krajine – v Estónsku.

Agnes Schierhuber (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, správa pani Packovej na tému Vzdelávanie dospelých: Na vzdelávanie sa nikdy nie je neskoro je podľa môjho

názoru jedným z najdôležitejších akčných programov v Európskej únii. Motivácia na zapojenie sa do programov vzdelávania dospelých, výučba cudzích jazykov, motivácia na dokončenie terciárneho vzdelávania, a tým aj šanca na získanie lepších pracovných príležitostí, a teda aj lepšieho príjmu, ako aj možnosť lepšej integrácie prisťahovalcov. Pre ženy je však osobitne dôležité, že sú do programu zahrnuté aj príslušné rámcové programy starostlivosti o dieťa.

Mimoriadne veľkú pozornosť musíme venovať aj možnosti výmeny vedomostí medzi generáciami. Preto ÖVP-Europa-Club túto správu s potešením schválil.

Nina Škottová (PPE-DE). – *(Začiatok vystúpenia nebolo počuť)* úvod tejto správy o vzdelávaní dospelých celkom jasne naznačuje pozornosť, ktorá je celoživotnému vzdelávaniu venovaná vo všetkých inštitúciách Európskej únie. Hromadenie dokumentov, pekných slov, výziev a hlasovaní za, ako som urobila aj ja, však nestačí. Motivujme vzdelávacie inštitúcie, aby sa skutočne koncepčne zapojili do procesu celoživotného vzdelávania. Tento proces nie je možné považovať za nejaký prílepok klasického školstva. Mal, by sa stať súčasťou vzdelávacích systémov. A to si vyžaduje závažné zmeny. Preto tento proces so sebou prinesie v každej krajine výrazné finančné zaťaženie, ktoré môže byť obmedzujúcim faktorom rozvoja vzdelávania. Pri zvažovaní, kam nasmerovať financie pri zmenách financovania jednotlivých politík EÚ, by sa na tento okruh, a najmä na univerzity ako prirodzené strediská vzdelávania, nemalo zabudnúť.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Pani predsedajúca, táto správa má názov „Vzdelávanie dospelých: Na vzdelávanie sa nie je nikdy neskoro“. Želám si, aby si Európska komisia a všetci, ktorí chcú, aby Lisabonská zmluva prešla, z tohto vyhlásenia zobrali ponaučenie.

Vzdelávanie dospelých je jednou z najdôležitejších súčastí vzdelávacieho systému. Celoživotné vzdelávanie je veľmi dobrá vec a dúfam, že v tomto so mnou bude väčšina tohto parlamentu súhlasiť.

Všetci sme mali úžasných učiteľov a všetci sa na nich pamätáme. Ja som mal skvelého učiteľa matematiky, ktorý ma naučil, že existujú tri skupiny ľudí: tí, ktorí vedia počítať, a tí, ktorí nevedia.

Mal som aj úžasného učiteľa vedy, ktorý ma naučil, že rádioaktívne mačky majú 18 polovičných životov. Najdôležitejšia je hádam veta, ktorú isto poznáte. Je to veta, ktorú dnešní mladí ľudia používajú stále častejšie. „Nepotrebujeme vzdelanie, nepotrebujeme kontrolu názoru.“

S Lisabonskou zmluvou robíme asi toľko, že staviame múr medzi voličmi, ktorí nám dali mandát, a európskou elitou, ktorá ho zneužíva.

Syed Kamall (PPE-DE). – Pani predsedajúca, chcel by som iba oceniť vašu trpezlivosť počas týchto vysvetľovaní hlasovania. Ďakujem vám takisto za to, že ste sa na niektorých vtipoch pobavili.

Možno viete, že zastupujem Londýn, najúžasnejšie mesto na svete, hlavné mesto najúžasnejšej krajiny na svete. V Londýne je niekoľko vzdelávacích inštitúcií. Sám som navštevoval školu v Londýne, konkrétne magisterské štúdium na London School of Economics.

Čo by som však chcel ohľadom tohto konkrétneho vysvetlenia hlasovania povedať, je, že by sme nemali podceňovať úlohu sektora ďalšieho vzdelávania v oblasti celoživotného

vzdelávania. V tejto oblasti existuje niekoľko vynikajúcich inštitúcií: Bromley College so skvelým riaditeľom, pánom Peterom Jonesom, to len tak pre zaujímavosť, a Westminster College. Všetci si zaslúžime možnosť vyjadriť sa v referende o Ústave.

Predseda júca. – Mohal by som spätne polichotiť a povedať, že doposiaľ som si myslela, že podávame celkom dobrý výkon, no začíname sa akosi opakovať.

Daniel Hannan (PPE-DE). – Pani predsedajúca, rád by som poďakoval vám, vašim zamestnancom a tlmočníkom za trpezlivosť a dobrý humor.

Chcem sa opýtať, čo z uvedeného má niečo spoločné s Bruselom? V ktorom článku zmluvy, v skutočnosti podľa ktorých pohnútok zdravého rozumu, je vzdelávanie dospelých v kompetencii EÚ?

Väčšina z nás akceptuje, že existujú prípady hodné iniciatívy viacerých štátov na riešenie vyslovene cezhraničných otázok. S týmto argumentom môžem súhlasiť. Alebo prinajmenšom s argumentom pre koordinovanú európsku stratégiu, pokiaľ ide, povedzme, o znečisťovanie alebo znižovanie sadzieb, možno zložky letectva atď. Hoci aj v týchto prípadoch sa európska koordinácia nezrovnáva s právomocami EÚ.

Ale vzdelávanie dospelých? Zo všetkých oblastí je táto určite tou, o ktorej by mali rozhodovať národní voliči prostredníctvom svojich vlastných riadnych demokratických mechanizmov a postupov.

Prečo sa vždy domnievame, že páni v Bruseli vedia viac ako bežný volič? Tá istá domnienka sa skrýva za Ústavou EÚ, ktorá sa teraz nazýva Lisabonská zmluva, a preto by sme túto zmluvu mali dať ľuďom: *Pactio Olisipio censenda est!*

Jim Allister (NI). – Pani predsedajúca, v tejto správe je veľa bodov, s ktorými všetci súhlasíme. Jej elementárny význam však spočíva tom, že znamená a reprezentuje presvedčenie, že Brusel má právo stanovovať program a diktovať členským štátom, ako by mali uprednostniť otázky a výdavky, ktoré celkom jasne spadajú do ich vlastnej oblasti. To by aj výlučne mali, pretože každý región má v rámci svojho obmedzeného rozpočtu právo rozhodnúť, aké sú jeho priority. V prípade, že vzdelávanie dospelých a zvýšené výdavky sú prioritou, mal by tak rozhodnúť región alebo národ, a nie Brusel. A nie preto, že ide o Brusel, ale preto, že ide o právo dané okolnosťami.

Všetci sa učíme – ja som sa veľa naučil, odkedy som sem v roku 2004 prišiel. Čomu som sa priučil najviac, je spôsob, akým európska elita úplne opovrhne vlastnými občanmi a odopiera im základné právo voľby.

Roger Helmer (NI). – Pani predsedajúca, môžem vám povedať, že v tomto prípade som hlasoval proti opatreniu. Ale zároveň som hlasoval v súlade s rozhodnutím vedenia strany konzervatívcov. Tentokrát som tak urobil z vlastnej vôle, pretože som mal v úmysle aj tak hlasovať proti opatreniu z dôvodov, ktoré tu jasne vysvetlili moji priatelia a kolegovia, najmä pán Hannan a pán Allister.

Toto nemá nič spoločné s Európskou úniou. Podporujem vzdelávanie. Podporujem vzdelávanie dospelých. Som však úplne proti tomu, aby Brusel rozhodoval o tom, ako má vyzeráť. Rovnako ako pán Hannan, ani ja sa neviem v rámci zmlúv dopracovať k žiadnemu právnemu základu, z ktorého by sme mohli vychádzať. Zo zmlúv nemáme oprávnenie na to, aby sme mohli prijať podobné opatrenie.

Rovnako napriek odmietnutiu Ústavy vo Francúzsku a Holandsku nemáme oprávnenie prijať podobné opatrenie. Teraz by sme mali mať v rámci Európskej únie referendá na túto tému.

Thomas Wise (IND/DEM). – Pani predsedajúca, pokiaľ ide o námietku, mohol by som sa, keďže som dospelý a mám nejaké vzdelanie, spýtať pána Hannana, ktorý má zrejme lepšie vzdelanie ako ja, čo jeho vyjadrenie v latinčine znamená?

Predsedajúca. – Určite vám to povie po zasadnutí!

Nirj Deva (PPE-DE). – Pani predsedajúca, toto bola jedna z najživších rozpráv v Európskom parlamente od jeho začiatku. Keby sme to boli urobili skôr, mohli sme tu mať televízne kamery a naši voliči mohli vidieť, čo tu robíme už niekoľko dní namiesto tých nudných, nafúkaných povinností.

Teraz však späť k vzdelávaniu dospelých. Hovorí sa, že nikdy nie je neskoro vzdelávať sa. V tomto prípade ide určite o záležitosť, na ktorú sa vzťahuje zásada subsidiarity. Je teda na národných štátoch, aby si stanovili priority. Bezpochyby to nie je Komisia v Bruseli a ani Európsky parlament, kto by mal rozhodnúť, či je vzdelávanie dospelých povinné alebo nie!

No hovorí sa aj, že na vzdelávanie nikdy nie je neskoro, všakže? Jednou z vecí, ktorú sa musíme naučiť veľmi rýchlo, je, že nemôžeme oddeliť občanov Európy od tvorcov ich rozhodnutí. Musíme im nariadiť, ako chceme, aby Európska únia fungovala, a preto musíme mať referendum.

Derek Roland Clark (IND/DEM). – Pani predsedajúca, ja som hlasoval proti tomuto opatreniu. Urobil som tak najmä preto, lebo, ako viete, som učiteľ. Toto opatrenie bez pochyb vedie priamo k Európskemu kvalifikačnému rámcu, ktorý to všetko prealcoval. Podľa tohto opatrenia budú ľudia študovať na svojich tradičných univerzitách, dosiahnu na nich kvalifikáciu a potom ju prepečiatkujú novým dokumentom s logom EÚ, znakom EÚ, mottom EÚ, bez akéhokoľvek odkazu na univerzitu alebo vysokú školu, na ktorej príslušné vzdelanie dosiahli. To je jasné a veľmi desivé popretie miesta vzdelania. Toto poznamenávam za všetky univerzity v Európe, a nie iba za tie slávne v Británii.

Späť k otázke vzdelávania dospelých. Chcel by som vám navrhnúť, aby sme v každom prípade podporili vzdelávanie dospelých. Dajme každému dospelému človeku v EÚ kópiu Lisabonskej zmluvy a požiadajme ho, aby o nej hlasoval.

Graham Booth (IND/DEM). – Pani predsedajúca, áno, hlasoval som proti tejto správe. Moje vysvetlenie je, že Nezávislá strana Spojeného kráľovstva podporuje návrat grantového systému pre Spojené kráľovstvo. A ja by som rád upozornil na to, že jeho zrušenie v Anglicku a Walese zapríčinilo v prvom rade naše členstvo v EÚ. Ale je na členských štátoch, a nie na EÚ, aby rozhodli ohľadom daňových stimulov a znížení pre zamestnávateľov, ktorí spolupracujú s programom vzdelávania dospelých. Ako je to vo väčšine prípadov, zo strany EÚ potrebujeme menej zásahov, a nie viac.

Keďže vidím, že s časom som na tom dobre, chcel by som dodať, že blížiaci sa ratifikácia európskej ústavy, napriek jej odmietnutiam v dvoch referendách, je nedemokratická, zbabelá a nelegitímna.

Predsedajúca. – S časom áno, ale s vašou témou až tak nie.

Philip Claeyns (NI). – (NL) Vážená pani predsedajúca, hlasoval som proti správe Pack; pravdaže nie preto, že by som bol proti celoživotnému vzdelávaniu. Práve naopak, žiadny súdny človek by nepochyboval o veľkom význame vzdelávania dospelých v našom neustále sa meniacom svete.

Myslím si však, že Európa, a nadovšetko Európska komisia, by nemala priveľmi zasahovať do vecí, ktoré sú v kompetencii členských štátov. Nie je to len záležitosť zdravého rozumu; je to zahrnuté aj v princípe subsidiarity, ktorý sa tu vždy velebí, ale v praxi sa čoraz viac potvrdzuje, že je to len bezobsažný pojem.

- Správa: Roberta Angelilli (A6-0520/2007)

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, rád by som predniesol ústne vyhlásenie týkajúce sa veľmi dobrej správy Angelilli o stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa. Radikálne riešenie otázok detskej prostitúcie a sexuálnej turistiky je mimoriadne dôležité. Obete týchto trestných činov môžeme nájsť aj na dvoroch za našimi vlastnými domami. Napríklad prostitúcia v pohraničnej oblasti medzi Nemeckom, Českou republikou a Rakúskom, do ktorej sú zapojené ženy a v čoraz väčšom počte aj deti, nadobudla po otvorení hraníc oveľa väčšie rozmery. Na úrovni EÚ sa však tejto téme dlhý čas vôbec nevenovala pozornosť.

S hlavnými problémami týkajúcimi sa detskej prostitúcie, ako napr. činnosť siete páchatel'ov prostredníctvom internetu a chýbajúca spolupráca, pokiaľ ide o cezhraničný dohľad a presadzovanie práva, možno bojovať len na európskej úrovni. Správa sa zaoberá týmito oblasťami a zahŕňa ich do podrobnej stratégie. Aj keď ešte vždy treba urobiť veľmi veľa v boji proti zneužívaniu detí, je to povzbudivým signálom.

Písomné vysvetlenia hlasovania

- Správa: Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf (A6-0508/2007)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Hlasoval som v prospech legislatívneho uznesenia k správe môjho nemeckého kolegu Friedricha-Wilhelma Graefe zu Baringdorfa, ktorá sa týka návrhu nariadenia o krokoch, ktoré má Európska komisia podniknúť v období 2008–2013 prostredníctvom zariadení detekcie na diaľku zavedených v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Podporujem návrh, aby bola činnosť detekcie na diaľku financovaná vlastným rozpočtom a nie z prostriedkov Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF). Aj keď sa moji kolegovia nazdávajú, že je lepšie usilovať sa o zlepšenie existujúcej internetovej stránky poľnohospodárskeho odvetvia Spoločného výskumného centra EÚ tak, aby všetky relevantné údaje zhromaždené v rámci týchto výskumov mohli byť voľne dostupné verejnosti, som veľkým zástancom vytvorenia infraštruktúry družicových údajov a elektronickej stránky podľa navrhovaných cieľov Európskej komisie.

Podporujem návrhy na vytvorenie súpisu všetkých družicových dát, projektov detekcie na diaľku a agrometeorológie a na konsolidáciu infraštruktúry a existujúcich elektronickej stránok v oblasti družicových dát na použitie v poľnohospodárstve.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Európska komisia sa domnieva, že na to, aby mohla zareagovať na potreby riadenia spoločnej poľnohospodárskej politiky, sú potrebné informácie o využívaní pôdy, o pôdnych podmienkach a podmienkach úrody. Komisia preto navrhla diaľkové snímanie ako výskumnú metódu na získanie ľahšieho

prístupu k informáciám obsiahnutým v bežných poľnohospodárskych štatistikách a predpovedných systémoch.

V návrhu sa zohľadnil pilotný projekt o technológiách diaľkového snímania v súlade s rozhodnutím č. 1445/2000/ES, ktoré sa medziačasom iniciovalo. Podľa Komisie sa týmto projektom umožnilo, aby agro-meteorologický systém prognózy úrody plodín a monitorovania pôdnych podmienok a podmienok úrody (MARS) dosiahol dokonalejšiu úroveň.

Teraz Komisia navrhuje, aby sa aj naďalej uplatňovali technológie diaľkového snímania v poľnohospodárstve v období 2008 – 2013 v oblasti monitorovania poľnohospodárskych trhov. Projekt sa začne uplatňovať od 1. januára 2008 a potrvá šesť rokov. Zariadenia na diaľkové snímanie by teda vytvorili pre Komisiu nástroj na uskutočňovanie a monitorovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky, aj keď tieto informácie by mohli byť užitočné aj pre členské štáty.

Otázkou je, ako sa budú používať a kto ich bude používať, a preto sa zdržiavame hlasovania.

Duarte Freitas (PPE-DE), písomne. – (PT) Hoci všeobecne súhlasím s návrhom Európskej komisie, hlasujem za správu Graefe zu Baringdorf, keďže obsahuje niekoľko relevantných bodov.

Chápem spravodajcove obavy, keďže nie je možné porovnávať údaje medzi jednotlivými členskými štátmi vzhľadom na rozdielnu frekvenciu analýz.

Hélène Goudin and Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Hlasujeme proti tejto správe, pretože Výbor Európskeho parlamentu pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka sa, ako zvyčajne, usiluje zaviesť pozmeňujúce a doplňujúce návrhy zamerané na prevod väčšieho množstva peňazí z rozpočtu EÚ do poľnohospodárskej politiky. V pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 4 z pera Výboru pre poľnohospodárstvo sa navrhuje, aby sa 9,2 milióna EUR vyčlenilo do samostatného rozpočtu, tak aby sa táto suma neprevádzala cez Európsky poľnohospodársky záručný fond. Môžeme si to vykladať len ako spôsob zabezpečenia zvýšenia rozpočtu.

David Martin (PSE), písomne. – Hlasoval som pre túto správu. Domnievam sa, že rozšírenie akéhokoľvek návrhu, ktorého snahou je prispieť k tomu, aby bola spoločná poľnohospodárska politika presnejšia v rozdeľovaní prostriedkov, môže byť len pozitívny krok zaručujúci spravodlivé riešenie pre škótskych poľnohospodárov. Schopnosť odhadovať výnosy presnejšie a zaistiť voľnejšiu dostupnosť súvisiacich informácií imožní zlepšenie politiky, ktorá zatiaľ nemá povest politiky spravodlivej, transparentnej a citlivej k životnému prostrediu.

- Správa: Gurt Lechner (A6-0504/2007)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), písomne. – (FR) Na základe vynikajúcej správy môjho nemeckého kolegu Kurta Lechnera schvaľujem, aby Európsky parlament v druhom čítaní postupu spolurozhodovania prijal legislatívne uznesenie o spoločnom stanovisku Rady k prijatiu smernice o harmonizácii legislatívnych, regulačných a administratívnych ustanovení členských štátov, pokiaľ ide o spotrebiteľské úvery, ktoré n ahradia rámec Spoločenstva z roku 1987, ktorý bol dvakrát zmenený. Víтам vôľu Komisie k nastoleniu podmienok nevyhnutných pre skutočný vnútorný trh so spotrebiteľskými úvermi, zaručeniu vysokého stupňa ochrany spotrebiteľov a vyjasneniu právnej úpravy Spoločenstva

formou prepracovania troch smerníc z rokov 1987, 1990 a 1998, ktoré sa tohto typu úveru týkajú.

Vítam významnú prácu, ktorú odviedol môj francúzsky kolega Jean-Paul Gauzès, ktorý vďaka múdrosti a sile svojho presvedčenia do značnej miery prispel k tomuto dôležitému kompromisu, ktorý bude prínosom pre hospodársky rast, ochranu spotrebiteľov a úverové inštitúcie.

Gérard Deprez (ALDE), *písomne*. – (FR) Po piatich rokoch diskusií európski spotrebiteľia čoskoro dostanú rovnaké informácie o spotrebiteľskom úvere, čím sa im umožní, robiť lepšie porovnania so zahraničnými ponukami, keď si budú kupovať auto, umývačku na riad alebo rozkladací gauč.

Hoci si Európania už v zahraničí môžu vziať bankové pôžičky na nákup spotrebného tovaru, málo túto možnosť využívajú. Menej ako 1 % z celkovej sumy tohto typu úveru sa v súčasnosti požičiava v zahraničí. Pomer sa však v súčasnosti líši až o 100 % (Portugalsko 12 %, Fínsko 6 %)! Hlavné prekážky, ktoré boli zistené, sú jazyková bariéra, vzdialenosť a chýbajúca spotrebiteľská dôvera.

Smernica, ktorú podporujem, by mala pomôcť zvýšiť dôveru, lepšie informovať spotrebiteľov a uľahčovať im výber, čím sa im umožní využívať výhody jednotných pravidiel ochrany (predčasné splatenie, právo na odstúpenie od zmluvy atď.).

Na záver ešte dve otázky:

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *písomne*. – (PT) Toto hlasovanie sa vzťahuje na druhé čítanie návrhu, ktorý pôvodne vypracovala Európska komisia v roku 2002. Kompromisy sú zamerané na dosiahnutie dohody s Radou o texte, ktorým by sa zrušila súčasná smernica 87/102/EHS a ktorým by sa zaviedol spoločný právny rámec pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Jeho zámerom je uľahčiť otvorenie národných trhov a podporovať cezhraničné operácie so spotrebiteľskými úvermi s cieľom zvýšiť hospodársku súťaž a „zlepšiť“ vnútorný trh.

Okrem iného sa v ňom stanovuje vzorec na výpočet ročnej percentuálnej sadzby (APR), podmienky pre prípad predčasného splatenia a informácie, ktoré treba poskytnúť spotrebiteľom v súvislosti so zmluvami o úvere.

Hlasovali sme za návrhy, ktoré sú vypracované s cieľom poskytnúť spotrebiteľom lepšiu ochranu, čo je mimoriadne dôležité v Portugalsku, kde je zadlženosť rodín trvale na vzostupe a presahuje 124 % dostupného príjmu a kde veľké finančné skupiny dosahujú škandalózne zisky.

Hlasovali sme proti všetkým návrhom na uľahčenie otvorenia finančných trhov a cezhraničných úverov, ktoré sú vypracované skôr s cieľom odstrániť prekážky pre vstup veľkých finančných skupín ako s cieľom ochraňovať spotrebiteľov.

Françoise Grossetête (PPE-DE), *písomne*. – (FR) Hlasovala som za správu, v ktorej sa navrhuje harmonizácia zákonov členských štátov o spotrebiteľskom úvere.

Hoci si európske domácnosti už môžu v zahraničí vziať bankové pôžičky na nákup spotrebného tovaru, málo túto možnosť využívajú. Jazykové problémy, vzdialenosť a chýbajúca dôvera sú najväčšími prekážkami.

Nová smernica zvýši transparentnosť trhu v prospech spotrebiteľov pre úvery v rozmedzí 200 až 75 000 EUR. Spotrebiteľia dostanú informácie, ktoré potrebujú, aby si mohli s plnou znalosťou veci zvoliť, či sa rozhodnú nakupovať v zahraničí.

Pokiaľ ide o ponuky úverov, informácie poskytnuté spotrebiteľom budú zahrnuté v novom európskom formulári s informáciami o úveroch. Spotrebiteľia budú v konečnom dôsledku využívať aj výhody jednotnej ročnej percentuálnej sadzby porovnateľnej v celej EÚ.

Smernica poskytne spotrebiteľom veľmi kvalitné základné informácie, ktoré sa dajú ľahko porovnať. Právo na odstúpenie a právo na predčasné splatenie bez platenia nadmerných nákladov, ako aj transparentná prezentácia ich práv a povinností, v nich vzbudia dôveru potrebnú na porovnávanie cien.

Astrid Lulling (PPE-DE), *písomne.* – (FR) Kompromis, ku ktorému musí Parlament vyjadriť svoj názor, je určite zlepšením stanoviska Rady, ale ešte stále má nedostatky v mnohých hlavných bodoch týkajúcich sa zmlúv o spotrebiteľskom úvere.

Spodná hranica 200 EUR, suma úveru, od ktorej sa smernica uplatňuje, je podľa môjho názoru príliš nízka, ak berieme do úvahy životnú úroveň vo väčšine členských štátov.

Podobne nie je potrebné zosúlaďovať ustanovenia, ktorými sa riadi odškodnenie za predčasné splatenie. Rozdiely medzi členskými štátmi sú príliš veľké. „Kompromis“ dosiahnutý Radou na základe rokovaní je len doplnením o rozličné vnútroštátne ustanovenia a prináša viac komplikácií ako zosúladienie.

Smernica je podľa môjho názoru až príliš byrokratická pre podniky, úverové inštitúcie a spotrebiteľov. Minimálne množstvo informácií, ktoré poskytuje, je príliš veľké a príliš nestráviteľné. Predstavuje nebezpečenstvo, že medzi dobre informovanými spotrebiteľmi spôsobí zmätok.

Toine Manders (ALDE), *písomne.* – (NL) Výsledok dnešného hlasovania v Európskom parlamente znamená, že po vyše piatich rokoch sa dosiahla dohoda o smernici o spotrebiteľskom úvere. Dialóg medzi Európskou komisiou, Radou a Parlamentom bol na konci minulého týždňa ešte stále neplodný, pretože spravodajca mal zamietavé pripomienky voči kompromisnému návrhu o predčasnom splatení, ktorý boli všetky ostatné strany pripravené prijať. Kompromis, ktorý sa následne dosiahol medzi vyjednávačmi zo Socialistickej skupiny v Európskom parlamente a Skupinou Aliancie liberálov a demokratov pre Európu a ktorý bol prijateľný aj pre Európsku komisiu a Radu, dnes získal širokú podporu Parlamentu. Teší ma, že Skupina Európskej ľudovej strany (Kresťanskí demokrati) a Európskych demokratov sa teraz rozhodla podporiť kompromis. Som presvedčený, že predstavuje to najlepšie, čo sa pre spotrebiteľov a priemysel dalo dosiahnuť. Rád by som poďakoval všetkým, ktorí sa na tom podieľali, predovšetkým však spravodajcovi, za ich angažovanosť počas celého procesu.

Diamanto Manolakou (GUE/NGL), *písomne.* – (EL) Spotrebiteľské pôžičky a pôžičky na bývanie v Grécku dosiahli 95 miliárd EUR. Spotrebiteľský úver rastie najväčším tempom spomedzi všetkých krajín eurozóny a približuje sa celkovému ročnému rozpočtu EÚ. Je to znakom zväčšujúcej sa chudoby.

Dva milióny domácností žijú na pôžičku, z čoho 3-4 % nie sú schopné splácať dlh. Vo väčšine prípadov presahuje dlh 40 % príjmu, čo má za následok neustále vymáhanie dlhu súdnymi exekútormi. To isté platí aj pre malé a stredné podniky, ktoré sú nútené používať pôžičky ako východisko.

Banky nemilosrdne zhrabujú obrovské zisky z vysokých úrokov z pôžičiek a z nízkych úrokov z vkladov, z protiprávnych a nespravodlivých zrážok a poplatkov, zavádzajúcich reklám atď., čo vedie k tomu, že sa pracujúci ľudia topia v ešte väčších dlhoch.

EÚ podporuje finančné inštitúcie zaručovaním ziskov a zmierňovaním dôsledkov svojej nepopulárnej politiky, čím obmedzuje kúpnu silu pracujúcich ľudí a znižuje ich kvalitu života.

Navrhovaná smernica ochraňuje zásadu slobody vytvárať zmluvy napriek nerovnakým vyjednávacím schopnostiam. Posilňuje finančný kapitál prenesením zodpovednosti na spotrebiteľa. Zabezpečuje proti náhrade za predčasné splatenie, podporuje harmonizáciu legislatívnych ustanovení a otváranie národných trhov v sektore spotrebiteľského úveru a je zámerne zložitá a nezrozumiteľná pre tých, ktorí si požičiavajú.

Členovia z KKE (Komunistická strana Grécka) hlasujú proti posilňovaniu finančného úveru a vedú kampaň za čistú ľudovú ekonomiku v prospech pracujúcich ľudí.

David Martin (PSE), *písomne*. – S výzvou na harmonizáciu právnych predpisov týkajúcich sa spotrebiteľského úveru v rámci Európy súhlasím. Správa nielenže vytvára vnútorný trh s úverom pre spotrebiteľov, ale uvádza aj požiadavky na zabezpečenie regulárnej dohody tak pre spotrebiteľa, ako aj pre veriteľa. Pravidlá v tejto oblasti musia byť prijateľné pre spotrebiteľa. Predvšetkým pokiaľ ide o včasné splatenie a úhradu. Podľa môjho názoru sa správa týmto bodom venuje adekvátne. Harmonizácia v oblasti reklamy takisto pomôže zabezpečiť, aby boli spotrebiteľia v rámci Európy rovnako dobre informovaní pri prijímaní rozhodnutí súvisiacich so spotrebným úverom.

Béatrice Patrie (PSE), *písomne*. – (FR) Hlasovala som za kompromis, ku ktorému dospela Skupina PSE s Radou (pozmeňujúci a doplňujúci návrh 46), pretože umožňuje zachovať rovnováhu dosiahnutú počas nemeckého predsedníctva minulý rok na jar.

Teší ma, že spotrebiteľské úvery definované v tomto návrhu smernice majú spodnú hranicu 200 EUR a hornú hranicu 75 000 EUR. Bola by som však radšej, keby bola horná hranica stanovená na 50 000 EUR.

Obzvlášť ma teší, že na plenárnom zasadnutí sa jednoducho väčšinou zabezpečilo, že úroky spotrebiteľov sú jasne chránené v prípade predčasného splatenia úveru. Odškodnenie, ktoré môžu banky vyžadovať, budú prísne kontrolované a môže byť zakázané pre úvery nižšie ako 10 000 EUR.

V každom prípade, boj proti tomu, aby sa ľudia priveľmi zadlžovali, by mal zostať prioritou. Ak sa ľudia rozhodnú vziať si úver, mali by si jeho výšku stanoviť v rozumnej miere. Je iluzórne myslieť si, že spotrebu môžeme oživiť prostredníctvom úverov pre domácnosti. Takýto prístup vedie k chudobe len u tých najzraniteľnejších spotrebiteľov.

Oživenie rastu prostredníctvom spotreby sa dosiahne zvyšovaním platov, a nie zvýšením dostupného úveru!

Pierre Pribetich (PSE), *písomne* – (FR) Správa pána Lechnera o otvorení európskeho trhu so spotrebiteľskými pôžičkami bola dnes prijatá.

Zdá sa mi, že zmena trhu, ktorý bol doteraz silno národný, na európsky trh, pri súčasnom zachovaní vysokej úrovne spotrebiteľskej ochrany, je prvým krokom k harmonizácii pravidiel o spotrebiteľskom úvere.

Riziko pre spotrebiteľov, že sa upadnú do dlhu, zostáva až príliš vysoké. Kontrola a transparentnosť prostredníctvom zavedenia databáz úveruschopnosti každého spotrebiteľa je nevyhnutnosťou.

Hlasoval som však, ako väčšina mojich kolegov, proti pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu 29 k článku 16 a som rád, že bol zamietnutý. Podľa môjho názoru by tento bod zjavne penalizoval spotrebiteľov, ktorí sa rozhodnú splatiť pôžičku predčasne.

Ak sa spotrebiteľom ponúkne možnosť splatenia pôžičky pred vypršaním termínu, ide o dobrú iniciatívu. Nemala by sa pokaziť tým, že sa veriteľovi poskytne možnosť vymáhať náhradu za akékoľvek náklady, ak to nie je spravodlivé alebo opodstatnené.

Luís Queiró (PPE-DE), *písomne. – (PT)* V spoločnom právnom rámci pre spotrebiteľský úver sa musia stanoviť jasné, jednoduché a stručné pravidlá na poskytnutie európskej pridanej hodnoty s cieľom podporovať vnútorný trh.

Preto by som dnes chcel zagratulovať Parlamentu za pozitívnu dohodu dosiahnutú v tomto právnom predpise. Otvorenie národných trhov pre spotrebiteľský úver pokladám za veľmi dôležité, lebo zvýši hospodársku súťaž, čo bude mať veľmi pozitívne dôsledky pre spotrebiteľov.

Týmto novým návrhom EÚ jasne podporuje hospodársku súťaž medzi finančnými inštitúciami a zavádza potrebnú transparentnosť na prístupnenie predzmluvných a zmluvných informácií o úverovej provízií, o údajoch, ktoré pokladám za podstatné pre spotrebiteľov. Prípadne umožňuje aj zníženie úrokovej sadzby vzhľadom na zvýšené zásoby, najmä na menších trhoch.

Úverové limity stanovené podľa tejto dohody sú aj veľmi pozitívnym aspektom pre portugalský trh. Som presvedčený, že nový rámec uľahčí prístup k väčšiemu množstvu úverových príležitostí, keďže v súčasnosti treba zabezpečiť správnu ochranu pre spotrebiteľov a ich úveruschopnosť, čím sa zabráni nadmernej vystavenosti dlhu, v kontexte zdravej sociálnej politiky. Výhody treba získať tým, že sa problémy vyriešia, a nie tým, že sa budú riešiť tak, že sa vytvoria nové problémy.

Frédérique Ries (ALDE), *písomne. – (FR)* Smernica, ktorá takmer šesť rokov ležala ladom a ktorú dnes Parlament schválil, je veľmi sporná. A predsa je to text, ktorý je veľmi blízky srdciam Európanov, pretože zabezpečuje harmonizáciu trhu so spotrebiteľským úverom.

Tento trh má hodnotu 800 miliárd EUR (dve tretiny Európanov používajú úver na nákup nábytku, televízora alebo auta) a úrokové sadzby sú v súčasnosti v rozpätí od 6 % (vo Fínsku) do vyše 12 % (v Portugalsku). Aj napriek tomu sa však transakcie doteraz uskutočňovali najmä na národnej úrovni. Cezhraničné úver tvoria v súčasnosti menej ako 1 % úverov.

Smernicou sa otvárajú európske hranice pre spotrebiteľov, ktorí hľadajú najlepšie úverové obchody. Môžu si vybrať najlepšiu ponuku a mať zaručené rovnaké práva a rovnakú úroveň informácií, porovnania a predovšetkým ochrany proti tomu, aby sa príliš nezadĺžili. Medzi hlavné ciele smernice patrí stanovenie úveruschopnosti toho, kto si požičiava, slobodný a rýchly prístup k informáciám v prípade odmietnutia a 14-dňové právo na odstúpenie od zmluvy.

Jedno však treba ľutovať, a treba to veľmi ľutovať, a to nejasnosť týkajúcu sa podmienok predčasného splatenia úveru. Ťažkým finančným postihom spotrebiteľov, ktorí splatia úver predčasne, by sa ostatné výhody harmonizácie stali úplne zbytočnými!

Luca Romagnoli (NI), *písomne*. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, hlasoval som za správu pána Lechnera o spotrebiteľskom úvere. Myslím si, že pre Európsku úniu je životne dôležité, aby sa vyzbrojila všobecným referenčným rámcom určeným na ochranu občanov v sektore, ktorý sa v posledných rokoch značne rozvinul.

Osobitne v Taliansku rástol obrat v oblasti zmlúv o spotrebiteľskom úvere geometrickým radom. Spotrebiteľia si veľmi často, niekedy v dôsledku vábivých reklamných kampaní, vzali úvery, pričom neboli plne informovaní o svojich právach a zmluvných podmienkach, a potom zistili, že sú viazaní celým radom podmienok a povinností. V tejto súvislosti preto zdôrazňujem prospešnosť spotrebiteľskej ochrany, vrátane jej zavedenia prostredníctvom tejto smernice.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *písomne*. – (PL) Hlasujem za správu Kurta Lechnera o odporúčaní druhého čítania spoločnej pozície Rady pre prijatie smernice Európskeho parlamentu a Rady o zmluvách o úvere pre spotrebiteľov a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS.

Mám pocit, že kompromis dosiahnutý počas postupných rokovaní je uspokojivý. Navrhnuté riešenie je zamerané na zjednodušenie postupu pri poskytnutí úveru a na uľahčenie získania prístupu spotrebiteľov k úveru v celej Európskej únii. Zosúladenie a zjednotenie noriem bude viesť k zvýšeniu hospodárskej súťaže medzi inštitúciami, ktoré sprístupňujú úver, zníži náklady a vytvorí aj skutočný vnútorný trh v oblasti spotrebiteľského úveru.

Jacques Toubon (PPE-DE), *písomne*. – (FR) Hlasovanie o návrhu smernice o spotrebiteľskom úvere znamená podľa názoru francúzskych členov Parlamentu z UMP (Union pour un Mouvement Populaire/Únia pre ľudové hnutie) značný pokrok.

Vďaka príspevku zo strany Európskeho parlamentu, a, predovšetkým, jeho spravodajcu, pána Lechnera, podporuje konečný text otvorenie hraníc v dôležitej oblasti každodenného života, pričom zachováva existujúce práva spotrebiteľov, najmä francúzskych spotrebiteľov.

Transpozícia smernice preto umožní poskytovať v budúcnosti lepšie úverové podmienky a obmedziť riziko pre ľudí, ktorí sú príliš zadĺžení.

Bernadette Vergnaud (PSE), *písomne*. – (FR) Šesť rokov po príchode eura Európa ešte stále nemá jednotný trh v oblasti bankovníctva, ktorý by prinášal výhody spotrebiteľom a poskytoval im hmatateľnejšiu skúsenosť, pokiaľ ide o výhody jednotnej meny.

Informácie o úrokových sadzbách a o úverových podmienkach budú normalizované, aby sa uľahčilo porovnanie ponúk. Spotrebiteľia si budú teda môcť vyberať s plnou znalosťou veci, čím získajú najlepší úverové podmienky.

Veritelia budú musieť poskytnúť spotrebiteľom jasné informácie o výhodách a nevýhodách svojich úverových ponúk. Otázky týkajúce sa práva na odstúpenie od zmluvy v prípade spojeného úveru (okamžité dodanie tovaru) a výšky uloženej pokuty, ak je úver splatený predčasne, sú jasne sformulované. Penále musia byť „spravodlivé a opodstatnené“. Nesmú presiahnuť 1 % sumy úveru splateného predčasne a nebudú povolené pri pôžičkách s rozličnými úrokovými sadzbami. Obzvlášť ma teší, že členské štáty môžu povedať, tak ako v súčasnosti vo Francúzsku, že sa nemôže požadovať nijaké odškodnenie za úvery nižšie ako 10 000 EUR, a preto som hlasovala za.

- Správa: Roberta Angelilli (A6-0520/2007)

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark and Anna Ibrisagic (PPE-DE), písomne. – (SV) Umiernení hlasovali za návrh stratégie EÚ v oblasti práv dieťaťa. Sme toho názoru, že práva detí musia byť rešpektované rovnako ako ľudské práva. Podporujeme činnosti na boj proti takým javom, ako je detská pornografia a pohlavné zneužívanie detí. Musíme však zdôrazniť, že sa veľa bodov v správe týka oblastí, pre ktoré by sa mali stanoviť pravidlá na medzivládnom základe, napríklad otázka adopcií. Okrem toho sú v návrhu zahrnuté témy, pre ktoré sú už stanovené pravidlá v existujúcich právnych predpisoch ES, ako napr. televízna reklama a označovanie výrobkov.

Proinsias De Rossa (PSE), písomne. – Hlasoval som za túto správu, pretože verím, že pozitívne prispieva k boju so všetkými formami násilia a zneužívania detí, ako aj k boju s chudobou, diskrimináciou a podporuje prístup k vzdelaniu.

Mimoriadne vítam obhajobu mechanizmu Európskeho parlamentu, vďaka ktorému je v rámci Európy možné stíhanie dodávateľov produktov vyrobených zneužívaním detskej práce. Takisto vyzývam Komisiu, aby bezodkladne predložila mechanizmy, ktoré zakotvia zodpovednosť hlavnej zmluvnej strany dodávateľského reťazca za porušenie dohovorov OSN o detskej práci.

Je mi ľúto pokusov na odstránenie odkazov v správe súvisiacich s právami adolescentov na sexuálne a reprodukčné zdravie, ako aj na vzdelanie a služby týkajúce sa plánovaného rodičovstva.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu Roberty Angelilli „K stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa“, pretože je dôležité upriamiť pozornosť na skutočnosť, že mnohé nástroje prijaté na úrovni EÚ priamo alebo nepriamo nepriaznivo ovplyvňujú práva detí. Preto si myslím, že je nevyhnutné vytvoriť právny rámec, v ktorom sa uznajú práva dieťaťa, aby mohli byť kodifikované v právnej forme.

V tejto súvislosti predstavuje správa významný príspevok na zabezpečenie toho, aby sa práva dieťaťa dodržiavali, a to tým, že presadzuje právne predpisy Spoločenstva, ktoré zakazujú všetky formy násilia voči deťom, a že zdôrazňuje význam takých oblastí, ako napr. vzdelávanie, zdravie, osvojenie a boj proti chudobe a diskriminácii. Chcela by som ďalej poznamenať, že nová Lisabonská zmluva poskytuje právny základ pre práva dieťaťa, ktoré sú teraz zahrnuté v cieľoch Európskej únie.

Hélène Goudin and Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Práva detí sú nepochybne univerzálnymi a nedotknuteľnými právami a členovia strany *Junilistan* s potešením konštatujú, že všetky členské štáty EÚ ratifikovali Dohovor OSN o právach dieťaťa. To znamená, že sme už viazaní medzinárodnými právnymi predpismi na ochranu detí pred detskou prácou, obchodovaním s deťmi, násilím a mnohými inými formami zasahovania do životov detí. Navyše práva detí sú vo švédskom právnom systéme oblasťou, v ktorej sa najdôležitejšie záujmy detí kladú jednoznačne do popredia pozornosti.

Rozhodli sme sa, zdržať sa hlasovania o správe z jednoduchého dôvodu. Spravodajkyňa totiž vo svojej správe zrejme zabudla sústrediť pozornosť na najdôležitejšie záujmy dieťaťa. Správa sa zameriava takmer výlučne na to, aký osobitný sociálny model by mali členské štáty prijať v jednotlivých krajinách, aby uviedli do platnosti to, čo Európsky parlament pokladá za najlepšie riešenie. Táto správa zahŕňa všetko od zákazu ukazovania násilia v televízii a predaja počítačových hier zobrazujúcich násilie až po manželstvá z donútenia, nelegálne osvojenie a nelegálnu prácu.

Jednoznačne sme hlasovali za pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, v ktorých sa zdôrazňuje dôležitosť úplného súladu s Dohovorom OSN o právach dieťaťa ako záruke právnej ochrany a všeobecných ľudských práv detí.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *písomne*. – (PT) Táto správa má takmer 200 článkov. Zahŕňa niektoré aspekty, ktoré podporujeme, ale aj také, ktoré nepodporujeme. Naše hlasovanie by sa malo chápať z hľadiska tohto vyjadrenia.

Mali by sme však poznamenať, že v tejto správe sa neriešia príčiny situácií, diagnóza ktorých sa v správe niekedy stanovuje.

Táto správa sa zjavuje zodpovednosťou tým, že v nej chýba kritika neoliberálnych politík EÚ, za ktorými sa skrýva pôvod chudoby miliónov ľudí, predovšetkým detí. Tieto politiky vedú k hlbokým a neprijateľným sociálnym nerovnostiam spôsobeným kapitalistickým vykorisťovaním a koncentráciou moci. Politiky, ktoré podporujú sociálne rozbroje, spôsobujú stratu hodnoty miezd pracujúcich ľudí; svojvoľné prepúšťanie a čoraz neistejšie zmluvné podmienky; dlhší a pohyblivejší pracovný čas, liberalizáciu a privatizáciu verejných služieb. Politiky, ktoré majú vyslovene nepriaznivé dôsledky na výkonnosť a životné podmienky pracovníkov a ich rodiny, a teda aj na ich deti.

Dodržiavanie a plné uplatňovanie práv dieťaťa si okrem iného vyžaduje spravodlivé rozdeľovanie bohatstva, pracovné miesta s právami, riadne mzdy, kratší pracovný čas, rozvoj silných verejných systémov sociálneho zabezpečenia, zdravotníctva a všeobecného a bezplatného vzdelávania.

Marian Harkin (ALDE), *písomne*. – Keďže som ohľadom tohto bodu hlasovala „za“, chcela by som objasniť svoj postoj k odseku 2 spomenutej správy. Uvádza sa v ňom, že rozhodnutie medzivládnej konferencie z 19. októbra 2007, ktorým sa práva detí ako jeden z cieľov EÚ zapracúvajú do Lisabonskej zmluvy, poskytuje nový právny základ pre práva detí. V súlade s odpoveďou komisára Fratiniho na moju otázku ohľadom uvedeného počas plenárnej rozpravy, Lisabonská zmluva nezavádza určitý právny základ a je dôležité to objasniť. Pokiaľ ide o odsek 127, tento nepodporujem, pretože nie som zástancom zákazu nosenia šatiek na hlavu a hidžábu.

Milan Horáček (Verts/ALE), *písomne*. – (DE) Rád by som uviedol niekoľko poznámok k správe Angelilli o stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa. Je to veľmi dobrá správa. Radikálne riešenie problémov detskej prostitúcie a sexuálnej turistiky je mimoriadne dôležité.

Obete týchto trestných činov môžeme nájsť aj na dvoroch za našimi vlastnými domami. Napríklad prostitúcia v pohraničnej oblasti medzi Nemeckom, Českou republikou a Rakúskom, do ktorej sú zapojené ženy a v čoraz väčšom počte aj deti, nadobudla po otvorení hraníc oveľa väčšie rozmery. Na úrovni EÚ sa však tejto téme dlhý čas vôbec nevenovala pozornosť.

S hlavnými problémami týkajúcimi sa detskej prostitúcie možno bojovať len na európskej úrovni (činnosť siete páchatel'ov prostredníctvom internetu a chýbajúca spolupráca, pokiaľ ide o cezhraničný dohľad a presadzovanie práva).

Správa sa týmito oblasťami zaoberá a začleňuje ich do komplexnej stratégie. Aj keď v oblasti boja proti zneužívaniu detí ešte zostáva veľa práce, je to povzbudzujúce znamenie.

Jean Lambert (Verts/ALE), *písomne*. – Hlasovala som za túto správu, lebo som presvedčená, že je komplexným vyhlásením plným dobrých návrhov. Obzvlášť vítam

uznanie práv dieťaťa na to, aby bolo zahrnuté do rozhodnutí, ktoré sa ho priamo týkajú, a aby bolo riadne zastúpené v právnych alebo správnych konaniach. V správe je jasne vyjadrená potreba zdravého životného prostredia a právo na hranie. Takisto je v nej uznané, že deti s legálnym právom pracovať by mali byť zaplatené na základe zásady rovnakej pláce za rovnakú prácu. Príliš veľa mladých ľudí je zvyknutých poskytnúť lacnú alternatívu iným pracovníkom rovnako dobrou a usilovnou prácou v mnohých oblastiach. Hlasovala som za zrušenie odseku odkazujúceho na štáty, ktoré podporujú zákaz nosenia hidžábu mladými dievčatami. Som presvedčená, že ide o nevhodne zameraný návrh Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť v domnienke, že hidžáb je automatickým znakom ženského útlaku. No nie je tomu tak. Osobne ma uráža, keď vidím dievčatá v predpubertálnom veku nosiť veci s nápismi sexuálneho charakteru, no nepokúšala by som sa to zakázať prostredníctvom správy Parlamentu. Som rada, že správa prešla bez tohto odseku.

David Martin (PSE), písomne. – Veľmi podporujem myšlienku všeobecnej a súdržnej európskej stratégie práv detí. Boj so všetkými formami násilia, chudobou a diskrimináciou, ktorými deti trpia, je niečím, čo by jednoducho nemalo byť prerokovávané na národnej úrovni. Pri ochrane práv detí na vzdelanie, zdravie a adopciu ide vo všetkých troch prípadoch o práva, ktoré by Európa aj naďalej mala uznávať a ochraňovať ako celok .

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Násilie prekvitá v paralelných spoločnostiach so starodávnou islamskou tradíciou. Deti prejavujú nenávisť voči úpadkovej západnej kultúre, ktorú majú vštepenu, na školskom ihrisku a na ulici alebo sa z nich dokonca stávajú potenciálni teroristi. Nebrali sme na vedomie predbežné varovné znamenia, keďže sme vychádzali z nesprávne chápanej tolerancie. Odmietli sme prijať to, čo bolo výbušným podnetom.

Nárast obchodovania s deťmi a detskej pornografie je takisto alarmujúci. Ako je všeobecne známe, sexuálni delikventi sa vo veľkej miere vracajú k svojej trestnej činnosti. V tomto smere sa zatvárali oči pred pochybnými postupmi osvojenia detí z rozvojových krajín, postupmi, v ktorých sa neprejavila nijaká reakcia na obchodovanie s deťmi, obchodovanie s ľudskými orgánmi ani na prostitúciu.

Vzhľadom na veľké množstvo sirôt čakajúcich na osvojenie, predovšetkým na Východe, a na milióny nenarodených detí v Európe, prísny zákaz osvojenia neeurópskych detí by bol ťažkým úderom proti obchodovaniu s deťmi, rovnako ako zavedenie celoeurópskeho zoznamu sexuálnych delikventov a väčších trestov za sexuálne aktivity s deťmi a za vlastníctvo detskej pornografie. Nakoniec, ale nie s najmenšou dôležitosťou, treba bojovať aj proti domácemu násiliu v migrujúcich rodinách. Pomer cudzincov v školách musí byť obmedzený, aby sa zmiernilo špirálovito narastajúce násilie.

Barónka Nicholson of Winterbourne (ALDE), písomne. - Zatiaľ čo sa v Lisabonskej zmluve stanovuje podpora práv detí za všeobecný cieľ EÚ, nevytvárajú sa v nej nové legislatívne právomoci pre tento účel. Som presvedčená, že akýkoľvek posun v tejto oblasti by mal nastať v rámci existujúceho právneho rámca. V správe sú dôležité oblasti, ktoré prekračujú hranice právneho rámca. Správa tiež neponúka reálne riešenia problémov detí. Jedným z príkladov je inštitucionalizovaná starostlivosť. Hlasovali sme za jej obmedzenie na dočasné opatrenie. No státisíce detí v Európe sa rodia s takýmto vážnym fyzickým alebo duševným postihnutím alebo ho získajú, takže sa pre nich stáva lekárskou resp. sociálnou nevyhnutnosťou, aby im bola ponúknutá dlhodobá inštitucionálna starostlivosť. Spolu so starostlivosťou odborných lekárov a návštevami príbuzných môže dieťa postihnuté kvadruplegiou, rázštepom chrbtice alebo ochorením hydrocefalus, žiť dôstojný a šťastný

život. Prioritou je posilnenie systému a nie jeho zrušenie. My v Európe sme povinní dodržiavať Dohovor OSN o právach dieťaťa. Táto správa deformuje niekoľko hlavných myšlienok obsiahnutých v dohovore. Preto mi je ľúto, že som ju nemohla podporiť. Hoci, pokiaľ ide o blahobyt detí, mám rovnaké obavy ako tí, ktorí správu podporili.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), písomne. – (EL) Táto rozvláčna správa, plná literárnej rétoriky, sa pokúša skryť zodpovednosť EÚ a jej členských štátov za ich barbarskú politiku, výsledkom ktorej sú neľudské podmienky pre deti a rodičov v priemerných rodinách. EÚ sa tvári pokrytecky, keď prejavuje záujem o práva detí. Svojou politikou však udupáva pracujúcich ľudí nezamestnanosťou, čiastočnou zamestnanosťou, poklesom životnej úrovne, privatizáciou zdravotníctva a vzdelávania a komercializáciou športu a kultúry. Povznášajúce odvolávanie sa na boj proti násiliu voči deťom, detskej pornografii atď. nemôže skryť skutočnosť, že systém, prevažujúcou hodnotou ktorého je zisk, zaobchádza so samotnými deťmi ako so zdrojom zisku. Komercializuje osvojenie a poháňa ľudí k využívaniu detskej práce, prostitúcie a obchodovaniu s orgánmi. Ako sa odvažujú advokáti EÚ rozprávať o právach detí, keď lietadlá EÚ/NATO dokonca bombardovali pôrodnicu v Belehrade! Nezabúdajme, že ozbrojené sily EÚ/NATO zabíjajú tisíce detí v Afganistane, Iraku a inde. Nezabúdajme, že odsudzujú státisíce detí v Afrike, Ázii a po celej planéte na smrť od hladu a chorôb. To sú zločiny, o ktorých sa v správe naďalej úplne mlčí.

Zita Pleštinská (PPE-DE), písomne. – Deti sú osobnosti s vlastnými právami už od svojho počatia. Každé dieťa má právo na rodinu, ktorá je základom jeho výchovy. Nesmieme zabudnúť ani na deti ulice a deti migrantov, ktoré sú najviac vystavené násiliu. Práva detí musia byť kľúčovou prioritou EÚ. Víтам iniciatívu na zriadenie horúcej linky dôvery.

V hlasovaní som vyjadrila svoj súhlas stratégií EÚ v oblasti práv dieťaťa, ktorá je predmetom kvalitnej správy kolegyne Angelilli s vypovedacou hodnotou.

Musíme si uvedomiť, že stále nám chýba právny základ, preto popri dlhodobej stratégii je potrebné prijať v oblasti práv dieťaťa konkrétne opatrenia a urýchlene ich zaviesť do praxe. Ratifikáciou Lisabonskej zmluvy sa právne záväznou stane aj Charta základných práv EÚ, v ktorej článok 24 sa odvoláva výslovne na práva dieťaťa.

V nasledovných dňoch stoja pred nami výzvy: čo najrýchlejšie zminimalizovať internetovú kriminalitu, skončiť s detskou pedofiáliou a sexuálnym zneužívaním detí a maloletých, vytvoriť pravidlá pre medzinárodnú adopciu, ktorá musí byť v záujme dieťaťa, a nie v záujme dospelých. Akákoľvek forma násillia musí byť zakázaná.

Nastal čas, aby sme premenili slová na činy. EÚ musí načúvať deťom, ktoré sú základom spoločnosti

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) V rámci diskusie o vypracovaní európskej stratégie v oblasti práv dieťaťa by sme podľa môjho názoru mali uprednostniť pojem „záujmy dieťaťa“, nie však v protiklade k idei práv, ale ako ich doplnok a zároveň ako ústrednú tému stratégie.

Hrozby pre práva dieťaťa v širšom svete a v celej Európe sa líšia povahou a rozsahom. Kým na niektorých miestach je prioritou bojovať proti chudobe a jej príčinám alebo podnikat kroky proti využívaniu detí ako vojakov a na sexuálne zneužívanie, v iných prípadoch potrebujeme zabezpečiť právo prístupu k zdravotnej starostlivosti, k ochrane pred sexuálnym zneužívaním alebo obchodovaním s deťmi, alebo právo detí na osvojenie vhodným spôsobom a v súlade s transparentnými pravidlami, ako aj posilniť úlohu rodiny. Vo všetkých prípadoch však musia byť kritériom „najlepšie záujmy dieťaťa“.

To je norma, kritérium, ktoré by sa malo použiť na posúdenie užitočnosti, potreby a hodnoty každého rozhodnutia, právneho predpisu alebo činnosti. Preto si myslím, že najdôležitejšie pri navrhovaní tejto stratégie je stanoviť tento pojem, ktorému sa musia zoznamy práv podriaďovať, keďže nie sú vždy logické, dosiahnuteľné ani vhodné.

Lydia Schenardi (NI), *písomne*. – (FR) Táto správa má veľkú hodnotu v tom, že jasne definuje práva dieťaťa, ale predovšetkým v tom, že takmer kompletne odsudzuje nebezpečenstvá, ktorým sú deti vystavené: počnúc zobrazovaním hrôz, pornografie a násilia v médiách, ktorým sú vystavené v útlom veku, až po uctievanie zločinov, manželstvá z donútenia a genitálne zmrzačenie na kultúrnom alebo náboženskom základe.

Bez toho, že by sa spomínali slová islam alebo islamizmus, výrazy, ktoré sú prísne tabuizované, keďže politická korektnosť a strach z represálií úplne zakazuje akúkoľvek formu komentára o tomto náboženstve, a tým viac nejakú kritiku, spravodajcovi sa predsa len pod rúškom všeobecnejších poznámok podarilo v rámci pravidiel odsúdiť všetku diskrimináciu, ktorú plodí vyznávanie Islamu. Takto sa teda odsudzuje zákaz pre dievčatá, zúčastňovať sa na niektorých druhoch vyučovania a športu, ako napr. plávania, ako aj zákaz všetkých tradičných cvičení, ktoré sú pre mladé moslimky barbarské a škodlivé.

Veľmi nás to teší. Táto správa je prvým krokom k začiatku slobody prejavu a k jasnozrakosti. Budeme za ňu hlasovať.

Olle Schmidt (ALDE), *písomne*. – (SV) Jeden odsek spôsobil problém všetkým skupinám. V odseku 127 pôvodnej správy bol návrh, v ktorom sa všetky členské štáty EÚ vyzývali, aby zakázali v škole nosenie šatiek na hlave a *hidžábu*. Ako súkromné osoby môžeme byť naklonení tejto základnej myšlienke, ktorou je ochraňovať právo detí slobodne sa hrať, zúčastňovať sa na telesnej výchove v škole, ako aj, keďže ide o neplnoleté osoby, využívať určitú ochranu voči donucovacej moci rodičov. Takáto zložitá a citlivá otázka sa však sotva môže vyriešiť na úrovni EÚ. Európske národy uvádzajú do rovnováhy práva a povinnosti detí, rodičov a štátu z hľadiska svojej vlastnej histórie a politickej situácie. Úplne súhlasíme s tým, že EÚ by mala vytvoriť dobrý rámec. V rozumnej perspektíve odsek ale 127 nespadá do žiadneho takéhoto rámca.

Kathy Sinnott (IND/DEM), *písomne*. – Potešilo ma, že výbor a nasledujúca správa prijali za svoje väčšie zdôraznenie rodiny a uznali postavenie rodiny vo vzťahu k deťom. Taktiež vítam výraznú ochranu detí v súvislosti s nezákonným obchodovaním, umiestňovaním do inštitúcií, pornografiou a postihnutím.

Správa však viaže politiku EÚ na medzinárodný Dohovor OSN o právach dieťaťa, ktorý presúva právomoc vo vzťahu k deťom z rodičov na štát. Aj keď sa o ňom neuvádza jasná zmienka, predstavuje to posun obrovských rozmerov, ktorý vyvoláva veľké obavy.

Napriek tomu, že správa obsahuje pozitívne prvky, ako sme spomenuli vyššie, bohužiaľ sa použila na propagovanie programu sexuálnych a reprodukčných práv (ktorý v Dohovore OSN zahŕňa umelé prerušenie tehotenstva), čo je nezlučiteľné s deťmi a ich ochranou. Hoci veľmi dôrazne podporujem všetky druhy ochrany detí, túto správu podporiť nemôžem .

Bart Staes (Verts/ALE), *písomne*. – (NL) Napriek Dohovoru OSN o právach dieťaťa, ktorý podpísalo veľa členských štátov, ešte vždy existuje príliš veľa porušení základných práv mladých ľudí a detí.

Preto je iniciatíva Komisie, predložiť európsku stratégiu, veľmi vítaná. Aj keď práva detí zostávajú v kompetencii národných štátov, tak Komisia, ako aj spravodajkyňa EP, pani Angelilliová, upozornili na množstvo naliehavých tém, ako napr. boj proti všetkým formám násilia a proti chudobe a diskriminácii zasahujúcej deti, ako aj dodržiavanie práv detí prisťahovalcov. Skupine Zelených/Európskej slobodnej aliancie sa podarilo doplniť správu o tieto témy: venovať väčšiu pozornosť právu detí zúčastňovať sa na rozhodnutiach, ktoré sa ich týkajú, uznanie detského ombudsmana, zákaz detskej práce, rovnaká mzda za rovnakú prácu pre osoby, ktoré majú menej ako 18 rokov, uznanie práv detí utečencov a právo na čisté a chránené životné prostredie.

Veľmi ma teší, že Parlament venoval diskusný čas tejto téme. Uvedenú správu plne podporujem!

Konrad Szymański (UEN), *písomne*. – (PL) Nemohol som podporiť správu o stratégii v oblasti práv dieťaťa, pretože ľavici sa podarilo zahrnúť do týchto takzvaných práv a do reprodukčného zdravia až päť referencií, ktoré okrem iného obsahujú aj prípustnosť potratu.

Jeffrey Titford (IND/DEM), *písomne*.

– Podporujem EÚ v podpore práv detí. A opätovne by som rád upriamil pozornosť Komisie na jeden nedávny príklad diskriminácie detí v prípade ich práva na cestovanie. Letecké spoločnosti zrušili svoje kapacity pre nedospelé osoby letiace bez sprievodu. Ak by sa to isté stalo postihnutým alebo inej podobnej skupine ľudí, vyvolalo by to skutočný škandál. EÚ sa však zjavne domnieva, že je v poriadku, ak dôjde k odstráneniu práv detí takýmto svojvoľným spôsobom.

V rovnakom čase vznikol spor ohľadom článku 127, ktorým sa „členské štáty vyzývajú zakázať nosenie šatiek a hidžábov minimálne na základných školách.“ Ja som hlasoval proti tomuto článku kvôli dvojznačnosti jeho znenia a kvôli skutočnosti, že som presvedčený, že táto veľmi dôležitá otázka by sa nemala riešiť ako okrajová časť spomenutej správy. Bol by som sklamaný, ak by sa táto prax stala bežnou na základných školách v Európe.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE), *písomne*. – Som najväčším zástancam potreby dať deťom dobrú výchovu v silnom, milujúcom a bezpečnom rodinnom prostredí; potreby chrániť deti pred ubližovaním a zneužívaním, poskytnúť im mravné vedenie a prvotriedne vzdelanie a najlepšie možné príležitosti v živote. Som presvedčený, že úloha štátu je v tomto procese obmedzená. Nemal by sa snažiť o narušanie práv a povinností rodičov, cirkví a škôl. Preto rozhodne nevidím dôvod na to, aby sa EÚ angažovala v tejto otázke. Je mi ľúto, že došlo k vypusteniu výzvy na zákaz nosenia šatiek a hidžábov aspoň na základných školách. Ako možno dúfať v plnohodnotné začlenenie sa do našich tradičných západných spoločností, ak sa takýto odev povolí? Tiež ľutujem, že došlo k použitiu slovníka týkajúceho sa sexuálnych „práv“ dospievajúcich, čo predstavuje ďalší krok v rozrušovaní predstavy o detstve. Kvôli týmto a mnohým ostatným dôvodom som hlasoval proti tejto správe.

- **Správa: Doris Pack (A6-0502/2007)**

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), *písomne*. – (FR) Na základe vynikajúcej správy mojej nemeckej kolegyne Doris Packovej som hlasoval za rezolúciu Európskeho parlamentu o vzdelávaní dospelých, ktorá je odpoveďou na oznámenie Komisie s názvom Vzdelávanie dospelých: Na vzdelávanie sa nikdy nie je neskoro.

Vzdelávanie a odborná príprava, najmä celoživotné vzdelávanie dospelých, sú podstatné faktory na dosiahnutie cieľov lisabonskej stratégie zvýšenia hospodárskeho rastu, konkurencieschopnosti a sociálneho pokroku. Či už ide o konkurencieschopnosť, sociálne začlenenie dospelých alebo o výzvy súvisiace s demografickými zmenami, táto iniciatíva, ktorá sa datuje od roku 2001, je dobrou správou pre Európsku úniu a jej občanov.

Pokiaľ ide o vzdelávanie, a, všeobecnejšie, o otázky súvisiace s podnikmi, navrhujem, aby sa táto záležitosť odovzdala sociálnym partnerom, ktorí, a to treba stále pripomínať, majú právne nástroje na vypracovanie európskeho sociálneho práva na základe súčasných zmlúv, článku 137 a nasledujúcich článkov Zmluvy o vytvorení Európskeho spoločenstva, potvrdenej Lisabonskou zmluvou, ktorá je v súčasnosti v procese ratifikácie.

Proinsias De Rossa (PSE), písomne. – Hlasoval som za túto správu, pretože rozsah súčasných hospodárskych a spoločenských zmien, rýchly prechod k spoločnosti založenej na poznatkoch a demografické zmeny v dôsledku starnutia obyvateľstva v Európe sú výzvami, ktoré si vyžadujú nový prístup k vzdelávaniu a odbornému vzdelaniu v rámci celoživotného vzdelávania.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu Doris Packovej s názvom Vzdelávanie dospelých: Na vzdelávanie sa nikdy nie je neskoro, pretože sa domnievam, že vzdelávanie dospelých formou nadobudnutia základných zručností je rozhodujúce pre splnenie cieľov lisabonskej stratégie vyššieho hospodárskeho rastu, konkurencieschopnosti a sociálneho začlenenia.

Na druhej strane, a na doplnenie toho, čo som uviedla, súhlasím aj s názorom, že celoživotné vzdelávanie je podstatné pre riešenie súčasných problémov hospodárskej a sociálnej zmeny, rýchly prechod k spoločnosti založenej na vedomostiach a k demografickým zmenám vyplývajúcim zo starnúceho obyvateľstva.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Je dôležité venovať viac pozornosti vzdelávaniu dospelých. Program vzdelávania dospelých treba urýchliť. Účasť dospelých na vzdelávaní a odbornej príprave nie je dostatočná, ak EÚ chce dosiahnuť benchmarkový cieľ 12,5 % účasti na vzdelávaní dospelých do roku 2010.

Je však nevyhnutné zabezpečiť kvalitu vzdelávania dospelých, venovať osobitnú pozornosť rozličným dimenziám kvality vo vzdelávaní, predovšetkým rozvoju pedagógov, mechanizmom na zabezpečenie kvality a učebným metódam a materiálom.

Ako sa uvádza v správe, vzdelávanie dospelých je mimoriadne dôležitou zložkou celoživotného vzdelávania a veľmi zložitou oblasťou. Dospelí potrebujú spojiť vzdelávanie so svojimi vedomosťami, skúsenosťami a kultúrnym pozadím.

Hélène Goudin and Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Máme vysokú dôveru v schopnosti členských štátov, riešiť otázky týkajúce sa veľmi dôležitého problému vzdelávania dospelých. Je dôležité, aby katedry vzdelávania v členských štátoch mali dostatočné finančné prostriedky na rozvoj vzdelávania dospelých. Jeden spôsob, ako pre ne sprístupniť finančné zdroje, je znížiť príspevky členských štátov do rozpočtu EÚ, aby mali k dispozícii viac peňazí na investovanie do sociálneho zabezpečenia, vzdelávania a prosperity.

Ešte raz poznamenávame, že federalistická väčšina v Európskom parlamente nerešpektuje výlučnú právomoc členských štátov v organizácii vzdelávania a obsahu systémov odbornej prípravy.

Janusz Lewandowski (PPE-DE), písomne. – (PL) Správa, o ktorej hlasujeme, sa týka vzdelávania dospelých, inými slovami niečoho, čo nadobúda obrovský význam v celej Európskej únii, ktorý je však oveľa väčší než v mojej krajine. Je to prospešný trend a vášň pre tisíce ľudí. Nie je to vždy diktované čisto komerčnými úvahami. Rád by som upriamil vašu pozornosť na jeden aspekt pokračujúceho vzdelávania dospelých, ktorý súvisí tak s modernými demografickými a civilizačnými výzvami, ako aj s dedičstvom starého poriadku. Socialistický systém presadzoval osobitný vzdelávací model, ktorý bol v oblasti humanitných predmetov presiaknutý propagandou a ideológiou, pričom v ostatných oblastiach vyjadroval odtrhnutie od svetových trendov. Z týchto dôvodov je vzdelávanie dospelých v nových členských štátoch jednak príležitosťou urobiť nápravu nedostatkov socialistického modelu vzdelávania, načrtnutého vyššie, a zároveň aj skutočným otvorením sa svetu.

V oblasti znalosti cudzích jazykov, pri pripravenosti vziať na seba riziko preškolenia a zmeny zamestnania, ako aj podpory európskych vzdelávacích noriem, je to zjavným predpokladom mobility a možnosti nájsť si zamestnanie. Tým sa vysvetľuje široký záujem o pokračujúce vzdelávanie medzi mne rovnými v strednej a východnej Európe.

Bogusław Liberadzki (PSE), písomne. – (PL) Pani Packová vo svojej správe vyzýva, aby vzdelávanie pokračovalo počas celého pracovného života človeka bez toho, aby sa štúdium obmedzovalo len na školské roky.

Súhlasím s hodnotením, že súčasné tempo hospodárskych a sociálnych zmien si vyžaduje neustály, dlhodobý osobný rozvoj. Je tiež pravdou, že vzdelávanie dospelých má u dospelých pozitívny vplyv na uvedomenie si vlastnej hodnoty, pomáha podporovať lepšiu sociálnu integráciu a buduje medzikultúrny dialóg.

David Martin (PSE), písomne. – Mám dojem, že cieľ správy, ktorým je zabezpečiť, aby členské štáty dosiahli cieľový 12,5 % podiel na vzdelávaní dospelých do roku 2010, nielenže zlepši konkurencieschopnosť EÚ, ale umožní tiež dosiahnuť vyšší stupeň sociálneho začlenenia a medzikultúrneho povedomia. Presne toto potrebujeme v roku medzikultúrneho dialógu. Vyššie využitie technických prostriedkov a návrhov s cieľom zvýšiť počet zariadení detskej starostlivosti napomôže každému zvýšiť šancu skutočne čerpať výhody zo vzdelania. Preto som hlasoval za túto správu.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Je kontraproduktívne, na jednej strane brániť vlastnému obyvateľstvu vo vzdelávaní a na strane druhej prísť s plánmi pre „modrú kartu“, keďže vzhľadom na nárast netypických vzťahov a väčší konkurenčný tlak nie je už dobré základné a pokračujúce vzdelávanie nijakou ochranou pred nezamestnanosťou. Dost' ľudí s dobrým vzdelaním podniky odmietli len preto, lebo hľadajú najlacnejších McJob absolventov alebo chcú ponúknuť nie celkom bežné pracovné zmluvy.

Nedostatok kvalifikovaných pracovníkov, ktorý sa v týchto prípadoch používa ako zámienka, by sa mal zo zásadného hľadiska odstrániť. Ak to nie je možné, mal by sa uprednostňovať sezónny model. Zabránilo by sa tým ďalšej masovej migrácii.

Napriek nezrovnalostiam, ktoré sa prejavujú v cieľoch EÚ, si snahy a programy v oblasti celoživotného vzdelávania aj tak zaslúžia našu podporu.

6. 6 – Opravy hlasovaní a zámerov hlasovať: pozri Zápisnica

Predseda. – Hlasovanie sa týmto uzatvára.

Rád by som sa poďakoval službám, predovšetkým tlmočníkom, že s nami mali trpezlivosť aj cez obedovú prestávku.

(Zasadnutie bolo prerušené o 13.30 a pokračovalo o 15.00)

PRESEDA: Pán BIELAN

podpredseda

7. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

8. SKSituácia v Keni (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom sú vyjadrenia Rady a Komisie týkajúce sa situácie v Keni.

Janez Lenarčič, *úradujúci predseda*. – (SL) Veľmi sa teším, že dnes bude Európsky parlament diskutovať o situácii v Keni a rokovať o navrhovanej rezolúcii o tamojšej súčasnej situácii.

Samotný fakt, že Európsky parlament tam vyslal volebnú pozorovaciu misiu pod vedením pána Lambsdorffa a aj svoju vlastnú delegáciu vedenú pánom Mulderom, je veľmi dôležitým znakom toho, že sa Európsky parlament o situáciu v Keni zaujíma.

Voľby v Keni sa, ako vieme, konali 27. decembra. Vysoká účasť kenských voličov je dôkazom angažovanosti kenského ľudu v demokratickom procese, znakom viery v tento proces.

Volebná pozorovacia misia Európskej únie bola prítomná priamo na mieste a viedol ju pán Lambsdorff. Upozornila na viaceré nezrovnalosti pri sčítaní a zapisovaní hlasov počas volieb. Tieto nezrovnalosti vzbudzujú vážne pochybnosti o aktuálnych výsledkoch týchto volieb. Ako vieme, po zverejnení výsledkov vypukli v hlavnom meste Nairobi a v iných častiach Kene násilnosti.

Prívrženci opozičného lídra, pána Odingeho, sa niekoľko ráz dostali do konfliktu s bezpečnostnými silami a zaútočili aj na stúpcov prezidenta Kibakiho. Bezpečnostné sily strieľali do zástupu ľudí. Podľa Louise Arbourovej, vysokej komisárky OSN pre ľudské práva, bezpečnostné sily reagovali s neprimeraným násilím.

Najmenej 600 ľudí prišlo o život a takmer štvrt milióna ľudí bolo vyhnaných z domova. A to všetko sa stalo v Keni, v krajine, do ktorej zvyčajne prichádzajú utečenci zo susedných krajín, zo Somálska a z južného Sudánu.

Malo to nepriaznivý účinok na hospodárstvo nielen v samotnej Keni, ale aj v susedných krajinách, najmä v tých, ktoré nemajú vlastný prístup k moru. Je to tragédia. A zároveň je to tvrdý úder demokratizačnému procesu a celému africkému kontinentu, kde Keňa slúžila ako vzor.

Európska únia odsúdila násilie v Keni. Obraciame sa s výzvou na kenských lídrov, aby sa pokúsili reagovať na pochybnosti o regulárnosti volieb, ale aby predovšetkým nadviazali dialóg a našli politické riešenie. Samozrejme sme zareagovali na humanitárne potreby kenského obyvateľstva. Európska únia uvítala mediáciu ghanského prezidenta Kufuora, ktorý predsedá Africkej únii.

Vyjadрили sme podporu aj skupine významných afrických osobností na čele s bývalým generálnym tajomníkom OSN pánom Kofim Annanom, ktorá by do Nairobi mala prísť v

najbližšom čase. Prezident Kibaki medzitým vymenoval vládu bez konzultácií s opozičným lídrom, pánom Odingom. Ten vyzval kenskú obyvateľstvo na masové demonštrácie, ktoré sa majú konať o tri dni.

Lepšou správou je, že kenský parlament mal včera svoje prvé zasadnutie. Za predsedu parlamentu bol zvolený opozičný kandidát. Je to povzbudzujúci jav v tom, že v krajine sa ešte vždy dodržiavajú určité demokratické pravidlá a opozícia má ešte vždy hlas.

Pokiaľ ide o Európsku úniu, je úplne jasné, že normálne obchodovanie s Keňou nebude možné, kým sa nenájde politický kompromis. Kompromis musí viesť k trvalému riešeniu, ktoré potvrdí vôľu kenského ľudu, získa si jeho dôveru a privedie Keňu naspäť k stabilite.

V mene Európskej únie môžem povedať, že všetko, čo sa odohralo po kenských voľbách, predstavuje veľké sklamanie a situácia je ešte stále znepokojujúca. Nedá sa to však porovnávať so sklamaním, ktoré prežíva samotný kenský ľud, ľudia, ktorí sa masovo zúčastnili na voľbách v nádeji na lepšiu budúcnosť.

Louis Michel, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, je úplne samozrejmé, že Európska komisia je hlboko znepokojená vážnou krízou, ktorú Keňa prežíva. Okrem toho, na druhý deň po voľbách, keď sme videli varovné znamenia chaosu po tom, čo sa stalo najmä pri sčítaní hlasov, sme sa zmobilizovali a nadviazali sme kontakty s orgánmi na oboch stranách, s odstupujúcou väčšinou aj s opozíciou. V tejto súvislosti by som vám mal povedať aj to, že som nemal žiadny problém nadviazať priamy, osobný kontakt s pánom Odingom. Na druhej strane, napriek opakovaným pokusom sa mi odvtedy vôbec nepodarilo nadviazať priamy osobný kontakt s pánom Kibakim, čo je prekvapujúce, ak vezmeme do úvahy, ako ľahko sa s ním dalo spojiť v minulosti. Jasne to svedčí o neistote, ktorá tam vládla.

Povolebné násilnosti, pri ktorých zahynulo vyše 600 ľudí a viac ako 250 000 ľudí bolo presídlených, boli zjavným odrazom hlbokého sklamanie a strachu, ktorý prežíval kenský ľud v dôsledku vážnych problémov, sociálno-ekonomickej nerovnosti a korupcie, podkopávajúcich kenskú spoločnosť, a s rizikom konfrontácie v etnickej oblasti. Tieto voľby však boli aj odrazom demokratických túžob kenského ľudu. Tieto túžby boli výsmešne znevážené nezrovnalosťami, ktoré sa objavili v deň volieb, čo vyvoláva vážne pochybnosti o platnosti oficiálnych výsledkov. Plne sa stotožňujeme so závermi a vyhláseniami volebnej pozorovacej misie Európskej únie vedenej vaším kolegom, členom Parlamentu, pánom Alexandrom Lambsdorffom, ktorému by som rád zablahoželal za vynikajúcu prácu, ktorú vykonal. A to až do takej miery, že medzinárodné orgány, ktoré nepatria do EÚ a ktoré spočiatku prejavovali menej kategorický, a v určitom smere aj menej objektívny postoj, nakoniec podporili zistenia a závery pána Lambsdorffa a schválili ich.

Postoj Komisie vzhľadom na politickú situáciu v Keni nemohol byť jasnejší. Kenské politické lídri musia urýchlene zhodnotiť svoje povinnosti a okamžite a vážne sa zaviazat, že dosiahnu politické zmierenie. Bez takéhoto záväzku nebude mať Európska únia nijakú inú možnosť, ako zrevidovať svoje vzťahy s Keňou, ktoré boli doteraz, a to treba povedať, výborné. Keňa je krajinou, ktorá vzbudzovala dojem, že je na správnej ceste, pokiaľ ide o riadenie, ľudské práva a demokraciu. Zohrávala aj dôležitú úlohu v oblasti regionálnej stability. Je potrebné, aby sme na tieto veci nezabúdali.

Hľadanie politického zmierenia je preto prvoradou povinnosťou kenských predstaviteľov. Vyžaduje si to okamžité zastavenie provokácií a násilia na uliciach, ale aj v médiách a vo verejných vystúpeniach. Pre prezidenta Mwai Kibakiho, ako aj pre opozičného lídra Railu

Odingu je rozhodujúce, aby sa dohodli na kompromise tým, že uznajú, že volebné výsledky sa neodrážajú spravodlivo vo vykonávaní moci a v plnení povinností a že sa nevyhnutne musí uplatňovať delenie moci s cieľom zamedziť pokračovaniu politickej krízy. Toto delenie moci by mohlo byť dočasným riešením, až kým sa, napríklad, nebudú môcť uskutočniť nové voľby.

Na záver je pre kenskú politickú vrstve dôležité, aby uznala naliehavú potrebu, vyriešiť základné problémy pôvodu tohto výbuchu násilia, či už je to ústavná organizácia moci, politické riadenie krajiny alebo vážna diskriminácia a sociálno-ekonomické nerovnosti.

Komisia a Európska únia ako celok plne podporujú africkú mediáciu, ktorú začal uskutočňovať prezident Kufuor a v ktorej vďaka pánovi Graça Machelovi a pánovi Benjaminovi Mkapovpokračoval Kofi Annan. Vyzývajú prezidenta Kibakiho a pána Railu Odingu, aby naplno spolupracovali s cieľom dosiahnuť politické urovanie. Na začiatku krízy som mal počas jeho mediáčnej misie dlhý rozhovor s pánom Desmondom Tutu. Veľmi dlho som diskutoval aj s pánom Kofim Annanom, ktorý naznačil, že pre africkú mediáciu by bolo najvhodnejšie, keby sa zúčastňovala na procese obnovenia priateľských vzťahov. Sľúbil som tejto mediácii podporu Komisie, či už politickú alebo finančnú.

V každom prípade sme radi, že včera večer bol riadne zvolený hovorca kenského parlamentu. Mali by sme to chápať ako znak rešpektovania ústavného rámca, aspoň z tohto hľadiska. Niekoľko najbližších dní bude rozhodujúcich. Budeme pozorne monitorovať situáciu a naďalej budeme v stálom kontakte s africkými mediátormi. Upravíme naše vzťahy s Keňou, vrátane spolupráce s cieľom reagovať na zmeny situácie a na činnosti na oboch stranách

O všetkých možnostiach sa v súčasnosti rokuje. Je potrebný európsky a medzinárodný dialóg, aby to, čo robíme, malo maximálny dosah. Zdá sa, že medzinárodné spoločenstvo je v súčasnosti na rovnakej vlnovej dĺžke, že už neexistujú odlišnosti v prístupe, politickom trende, dokonca ani v stratégii. To je dôležité. Na začiatku, hneď po voľbách, to nebolo celkom tak. Myslím, že práve to sme teraz dosiahli, a to je dobré.

Maria Martens, v mene skupiny PPE-DE. – (NL) Vážený pán predsedajúci, ako sa už spomenulo, Keňa bola od roku 2002 dôležitým vzorom demokracie a stability v regióne. V posledných rokoch dosiahla krajina významný politický a hospodársky pokrok. Kenské voľby ukázali, že veľká väčšina Keňanov uprednostňuje demokraciu pred diktatúrou. Keňania ukázali, že viac dôverujú zvoleným zástupcom ako armáde. Napriek tomu však došlo k alarmujúcim výbuchom násilia a teraz nastala humanitárna kríza, ktorá má za následok stovky mŕtvych a 250 000 utečencov. A určite to bude mať vplyv aj na hospodársku situáciu krajiny.

Čo treba urobiť? Pre Európsku úniu je dôležité, aby poskytla plnú podporu skupine významných afrických osobností vymenovaných Africkou úniou a vedených pánom Kofim Annanom. Ak sa môžeme z minulosti v niečom poučiť, tak v tom, že si nesmieme myslieť, že my, Európa, môžeme vyriešiť problémy Afriky. Africké problémy si vyžadujú africké riešenia, a preto vítam podporu Európskej komisie v tomto smere.

Vážený pán predsedajúci, naša skupina plne podporuje rezolúciu. Ešte by som však rád uviedol niečo, čo ma ťaží: niečo, čo naša skupina pokladá za mimoriadne poľutovaniahodné. Ide o to, že deň po voľbách, to znamená v čase, keď už bolo o výsledkoch rozhodnuté a, ako povedal pán komisár, už sa objavilo množstvo nezrovnalostí, Európska komisia poskytla vláde vyše 40 miliónov EUR v rámci rozpočtovej podpory. Nepočkala ani na

zistenia nášho vlastného pozorovacieho tímu, ktoré boli, mimochodom, zverejnené len o tri dni neskôr.

Toto politické rozhodnutie nemôže byť opodstatnené formálnym dôvodom, že platba bola už raz odložená na obdobie po voľbách a že to bola v rade platieb len tretia platba. Táto platba mohla a mala byť odložená. Bolo to mimoriadne nešťastné rozhodnutie o to viac, že samotné členské štáty už predtým dočasne pozastavili svoju pomoc. Toto sa už nesmie zopakovať.

Emilio Menéndez del Valle, *v mene skupiny PSE.* – (ES) Vážený pán predsedajúci, ďalším dôkazom, že väčšina kenského ľudu nepodporovala prezidenta Kibakiho, je to, že v parlamentných voľbách, ktoré sa konali v rovnakom čase ako prezidentské voľby, opozičná strana pána Odingu získala vyše dvakrát toľko hlasov ako strana pána Kibakiho.

Ako vieme, strane pána Odingu to umožnilo získať funkciu hovorca, keď parlament začal včera zasadať v Nairobi. Medzitým 22 ministrov pána Kibakiho, ktorí sa uchádzali o poslanecké miesta, bolo vo voľbách porazených.

Prezident Kibaki nesie podľa môjho názoru veľkú zodpovednosť nielen preto, že voľby boli zmanipulované. Päť rokov, počas ktorých riadil krajinu, priviedlo obyvateľstvo k pocitu bezmocnosti, k rozčarovaniu a ku sklamaniu. Je pravdou, že hospodárstvo dosiahlo nárast 6 %, ale viac ako polovica obyvateľov ešte vždy žije pod hranicou chudoby. Navyše, niekoľko ministrov vo vláde, ktorých vymenoval pán Kibaki, čo bolo jasnou provokáciou, je spájaných s prípadmi korupcie.

Tento prezident, ktorý sa podvodným spôsobom usiluje zotrvať vo funkcii, je zodpovedný aj za ďalší vážny problém. Jeho konanie vyvolalo oživenie medzietnického konfliktu, špirálu, ktorú bude možno ťažké zastaviť.

A akoby toho nebolo dosť, pred dvoma týždňami, ako viete, predseda kenskej volebnej komisie dokonca vyhlásil, že nevie, kto vyhral prezidentské voľby.

Vzhľadom na toto všetko je podľa mňa úplne rozumné, požadovať, tak ako sa uvádza v odseku 11 spoločného návrhu rezolúcie Parlamentu, aby sa uskutočnili nové voľby, ak nezávislá inštitúcia nie je schopná zorganizovať jasné, transparentné a dôveryhodné nové sčítanie hlasov odovzdaných vo voľbách 27. decembra.

Alexander Lambsdorff, *v mene skupiny ALDE.* – (DE) Vážený pán predsedajúci, rád by som začal vyjadrením vďaka Rade, Komisii, ako aj svojim kolegom, tu prítomným členom Európskeho parlamentu. Medzi inštitúciami vládne veľká jednota. Mám z toho osobne veľkú radosť a hovorím to za svoj tím, ktorý tvorí vyše 150 volebných pozorovateľov, z ktorých najmenej 50 sa vyše mesiaca zdržiavalo v Keni. Naša jednota v tejto veci je dobrým znamením.

Niektorí z týchto pozorovateľov, a to tu chcem uviesť, sú teraz na ceste do Pakistanu, alebo tam už prišli., Očakávajú ich tam ďalšie náročné voľby. Monitorovanie volieb je niekedy ťažká a nebezpečná práca. Rád by som týmto ľuďom úprimne poďakoval za ich angažovanosť v tejto veci.

Nech ste už zástancami čohokoľvek, Európa je spoločnou hodnotou. Môžeme byť hrdí, ako práve povedal pán komisár, že ostatné monitorovacie misie, napríklad delegácia Spoločenstva a Medzinárodný republikánsky inštitút zo Spojených štátov, sa stotožnili s naším úsudkom. Myslím si, že monitorovacia misia takto vytvorila základ pre spoločné

úsilie, v ktorom Európska únia, Afrika a Spojené štáty ťahajú za jeden povraz s cieľom dosiahnuť riešenie krízy v Keni.

Európsky parlament bude vo svojej rezolúcii klásť dôraz na postupy, ktoré pokladá za vhodné. Ako hlavný pozorovateľ som sa na týchto konzultáciách nezúčastnil. Neutralita našej misie musí byť podľa môjho názoru jednoznačne zachovaná až do konca. Do konca znamená dovtedy, kým nebude predložená záverečná správa, ktorú teraz zostavujeme.

Okrem profesionálnej práce našich pozorovateľov v teréne bola našou najväčšou prednosťou výsledná neutralita. Neutralita a profesionalita zahŕňajú aj skutočnosť, že pracujeme len na základe dôkazov. Vo svojich záveroch sme zistili, že sa prejavuje skeptický postoj k výsledkom prezidentských volieb. Ako monitorovacia misia sme nikdy nepovedali, že voľby vyhral niektorý konkrétny kandidát. Povedali sme len, že nie je možné určiť, kto je víťazom.

„Pri zvážení celého volebného procesu boli, podľa nášho názoru, všeobecné voľby v roku 2007, pokiaľ ide o hlasovanie a proces sčítania, dôveryhodné. So zreteľom na sčítanie a vyhlásenie výsledkov prezidentských volieb stratili voľby vo svojom závere na dôveryhodnosti.

v mene skupiny ALDE. – Toto vyhlásenie pochádza od národných kenských pozorovateľov, ktorí tam rozmiestnili 16 000 až 20 000 ľudí. Je v úplnom súlade s našimi zisteniami.

Teraz by som veľmi rád povedal niečo, čo poviem za seba, za tím a za všetkých. Dúfame, že kríza sa rýchlo urovná, že sa násilie skončí a utečenci sa čo najrýchlejšie vrátia do vlasti.

Konrad Szymański, *v mene skupiny UEN.* – (PL) Vážený pán predsedajúci, vážený pán predseda vlády, vážený pán komisár, Keňa je viac ako len problémom zneužitia volieb prezidentom Kibakim. Ide tu o humanitárnu krízu civilného obyvateľstva.

Najdramatickejšia situácia sa zrejme odohráva v Eldorete, v katolíckom kostole Ducha svätého v Langase. Tu ide o početné vraždy vykonané s politickým a etnickým pozadím. Veľa Keňanov bolo vyhnaných zo svojich domovov, ktoré boli vzápätí spálené. Dňa 1. januára 2008 sa vyše 3000 ľudí ukrylo na fare v Langase. Utečenci trpia nedostatkom potravín, čistej vody a hygienických zariadení. 2. januára tohto roku informovala Tlačová agentúra Katolíckej misionárskej služby MISNA, že v katedrále v Langase sa skrýva 7 000 až 10 000 ľudí. Potrebná je teda nielen politická mediácia, ale aj činnosti na zabezpečenie toho, že sa zamedzilo výbuchom etnickej a náboženskej nenávisti.

Marie-Hélène Aubert, *v mene skupiny Verts/ALE.* – (FR) Vážený pán predsedajúci, myslím si, že vzhľadom na súčasnú situáciu by Európska únia mala vyvinúť úsilie na uplatnenie svojej dôveryhodnosti, pokiaľ ide o pozorovacie misie, ktoré vysiela do týchto krajín. Pretože ak sa celkom spoľahlivo zistí, ako sa to teraz stalo, že výsledky volieb sú jednoznačne sfalšované, že prezident nemôže byť považovaný za legitímne zvoleného prezidenta, Európska únia by mala byť vo svojej politike dôsledná a hneď na začiatku prinajmenšom neuznať prezidenta, v tomto prípade pána Kibakiho. Ďalej by EÚ mala navrhnúť a zabezpečiť, a to čo najrýchlejšie, aby sa konali nové prezidentské voľby, čím sa umožní, aby bol prezident zvolený riadne, tentoraz čestným spôsobom.

Bohužiaľ, podobné prípady sa už stali, konkrétne v Etiópii, kde prezident takisto používal silu, aby sa dostal do funkcie napriek dôkazom o podvode, čo malo za následok veľa represívneho násilia. Tým, že Európska únia akceptuje tento *fait accompli*, pomáha znižovať hodnotu toho, že vysiela pozorovacie misie.

Aký má zmysel, vysielat' európske pozorovacie misie, kde všetci naši kolegovia v tejto oblasti s vážnosťou a angažovanosťou robia závery, ktoré všetci jednomysel'ne uznávame, ak sa s tým nakoniec zmierime a o niekoľko mesiacov akceptujeme prevrat zorganizovaný prezidentom, ktorý nás nebude ani počúvať? Akceptovali by sme takúto situáciu vo svojich vlastných krajinách? Zrejme nie.

Preto vzhľadom na demokraciu a na volebné postupy, ktoré podporujeme, nemôžeme mať dvojaké normy, jednu uplatňovanú v Európskej únii a druhú kolísajúcu v súlade so záujmami ľudí v týchto regiónoch.

Verím, že kenský ľud chce prísť na koreň tejto situácie a vyzýva na nové voľby, aby sa všetko úplne vyjasnilo.

Gabriele Zimmer, v mene skupiny GUE/NGL. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, určite všetci súhlasíme s tým, že udalosti v Keni sú tragické a že súčasné pokračujúce násilie musí bezpodmienečne skončiť. Kríza v Keni je veľmi vážna a podľa môjho názoru nie je svojou podstatou len politická. Podľa všetkého to môže mať vplyv aj na situáciu v susedných afrických krajinách.

Je pravda, že v Keni pôsobia demagogickí agitátori, ktorí sa snažia vzbudiť nenávisť medzi etnickými skupinami s cieľom získať moc. Ak však napríklad v týchto dňoch čítate kenskú slobodnú tlač, je veľmi povzbudzujúce, koľko novinárov sa neprestajne zo všetkých síl snaží verejne podporovať jednotu v krajine a jednotu medzi kenským ľudom a stavia sa proti roztriešťovaniu spoločnosti. Prvoradým problémom je to, že širším vrstvám kenského obyvateľstva nebolo umožnené získať podiel v kenskom hospodárskom rozmachu a že násilie sa môže šíriť na tomto základe. V kontexte našej rozvojovej spolupráce by sme mali skôr zdôrazniť skutočnosť, že tu prebieha ozajstný pokus o dosiahnutie zmeny a najmä o uskutočnenie účelnej kampane proti chudobe v Keni.

Takisto si myslím, že viesť diskusie o zrušení rozpočtovej podpory pre Keňu je problémom, lebo podporuje obavy o budúcnosť v Keni. Osobitne vítam skutočnosť, pán komisár Michel, že EÚ je jasne na strane Kofiho Annana a iných prostredníkov z Africkej únie pokiaľ ide o pomoc pri riešení týchto procesov v Keni a s africkými politikmi.

Takisto si myslím, že viesť diskusie o zrušení rozpočtovej podpory pre Keňu je problémom, lebo to podporuje obavy o budúcnosť v Keni. Osobitne vítam skutočnosť, pán komisár Michel, že EÚ je jasne na strane Kofiho Annana a iných mediátorov z Africkej únie, pokiaľ ide o pomoc pri riešení týchto procesov v Keni a s africkými politikmi.

Valdis Dombrovskis (PPE-DE). – (LV) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, najprv by som rád vyzdvihol vysoký stupeň aktivity medzi kenskými občanmi v deň volieb. Voľby boli charakterizované vysokou mierou účasti a trpezlivosti zo strany občanov bez ohľadu na dlhé rady a technické problémy v určitých obvodoch. Situácia týkajúca sa zverejnenia výsledkov prezidentských volieb bola, bohužiaľ, úplne odlišná. Požadovaná transparentnosť nebola dosiahnutá. Veľa rozporov a nezrovnalostí v informáciách vrhá tieň pochybnosti na zverejnené výsledky volieb. Bohužiaľ vznikol dojem, že výsledky boli vytvorené podľa zásady, že nie je dôležité, ako volíte, ale ako spočítame hlasy. Ak nebude možné vykonať spoľahlivú a transparentnú revíziu hlasov, prezidentské voľby v Keni by sa mali uskutočniť znova. Po vyhlásení volebných výsledkov sa už dovedy napätá atmosféra sa, bohužiaľ, zmenila na násilnosť. Najväčšou prioritou je teraz zastavenie násillia a odvrátenie humanitarnej krízy. Európska únia musí podporovať misiu vedenú Africkou úniou a Kofim Annanom, ktorej cieľom je sprostredkovanie medzi prezidentom a

opozíciou, aby sa zastavilo násilie a našlo riešenie politickej krízy. V prípade potreby by Európska únia mala byť pripravená pokračovať v sprostredkovaní. Európska únia musí nepochybne poskytnúť Keni humanitárnu pomoc potrebnú na uľahčenie situácie mnohých tisícok presídlených osôb, ktoré boli v dôsledku násilia nútené opustiť svoje domovy. Humanitárna pomoc by sa však mala poskytnúť takým spôsobom, aby sa naozaj dostala k presídleným osobám a aby bola zabezpečená riadna kontrola spôsobu, akým sa finančné prostriedky použijú. Z tohto hľadiska je rozhodnutie Európskej komisie poskytnúť na druhý deň po voľbách kenskej vláde 40 miliónov EUR rozpočtovej podpory bez toho, aby vzala do úvahy kritiku pozorovateľov Európskej únie, týkajúcu sa vedenia volieb, sporné. Rozpočtová podpora, bohužiaľ, nezabezpečuje prísnu kontrolu využitia finančných prostriedkov a poskytnutie takejto pomoci prezidentovi a vláde, ktorí sa dostali k moci v sporných voľbách, by sa malo starostlivo zhodnotiť. Vyzývam Európsku komisiu, aby preverila tento prípad a aby informovala Európsky parlament o opatreniach prijatých na zamedzenie opakovania takejto situácie.

Glenys Kinnock (PSE). - Pán predseda, zjavne potrebujeme identifikovať skutočnosť, že Keňa je krajinou, kde ľudia žijú z pár dolárov na deň.

Existuje tam obrovská nespokojnosť a chudoba. Ako sme mohli vidieť, celá armáda nespokojných ľudí bola dôsledkom tamojšej situácie. Ľudia si uvedomujú, že priepasť medzi majetnými a nemajetnými sa v Keni zväčšila, a to v kontexte 6 % rastu HDP, čo uviedli ostatní.

Keňa je ekonomikou s nízkou úrovňou príjmov a zdrojov. Je tiež krajinou, ktorá sa tragicky brodí v klientelizme a korupcii. A ako tu dnes práve rozprávame, to čo vidíme, je, že ľudia si robia zásoby potravín a sú opäť v uliciach Nairobi a v iných častiach Kene.

Preto by som rada pripojila svoj hlas k tým, ktorí sa vyjadrili, že EÚ musí dočasne zastaviť pomoc z rozpočtu pre Keňu, kým sa nenájde politické riešenie súčasnej krízy. Nemožno totiž akceptovať skutočnosť, že sa deň po vyslovení kritiky k voľbám poslalo do krajiny 40,6 mil. EUR.

Veľmi ma povzbudilo, keď komisár Michel na zasadnutí nášho výboru v pondelok naznačil, že dôjde k okamžitému prehodnoteniu pomoci z rozpočtu. Rada by som o tom počula viac podrobností. Namiesto sústreďovania financií cez príslušné ministerstvá v Keni musíme nájsť spôsoby, ako by sme to uskutočnili prostredníctvom projektov. Aby sa zaistilo, že chudobné obyvateľstvo Kene touto činnosťou neutrpi ujmu.

Podľa môjho názoru by sme sa mali jasnejšie vyjadriť, pokiaľ ide o potrebu zaviesť podmienenosť poskytnutia pomoci od dobrého spôsobu vládnutia, ako to jasne stanovuje Dohoda o partnerstve z Cotonou, a my sme to doteraz neurobili. Obávam sa, že sme v tejto krajine prižmúrili oko pri mnohých vážnych obvineniach z korupcie.

Záverom konštatujem, že osoby zodpovedné za neregulárne volebne výsledky v zmysle informácií pozorovateľov musia byť vzaté na zodpovednosť. Nemožno dopustiť, aby im to len tak prešlo.

Taktiež som za to, že Európska únia musí plniť svoju úlohu pri monitorovaní sprostredkovacieho procesu. Boli sme predvojom, ktorý žiadal, aby sa zvažili okolnosti. Bola by som rada, keby Rada a Európska únia vo svojom prístupe vystupovali razantnejšie, keby boli súdržnejšie a zabezpečili, aby sa Kofimu Annanovi dostalo všetkej podpory, ktorú od Európy potrebuje. Potešilo by ma, keby, došlo k čo najskoršiemu vytvoreniu novej volebnej komisie.

Anna Záborská (PPE-DE). – Dovoľte mi niekoľko otázok a niekoľko poznámok.

Ako to bolo s finančnými prostriedkami Európskej únie, ktoré boli od novembra na zastupiteľstve v Nairobi? Prečo sa čakalo s poukázaním do volieb a boli vyplatené deň po voľbách? V tom čase boli len predbežné výsledky a prvé pochybnosti o regulárnosti procedúry. Kto kontroluje využitie finančných prostriedkov daňových poplatníkov Európskej únie na rozvojovú pomoc? Ak boli pochybnosti o priebehu volieb, už dopredu mali platiť jasné regule, že do oficiálneho vyhlásenia výsledkov sa finančné prostriedky nebudú poukazovať.

Keď som bola v Keni mesiac pred voľbami, viacerí ma upozorňovali a pán komisár to tiež naznačil, že situácia môže skončiť násilnosťami. Ak sú to finančné prostriedky určené pre ľudí, nemôžu byť podmienené urovnaním situácie. Inak by sme museli pozastaviť finančnú pomoc vo viacerých krajinách a nielen v Afrike.

Odmietam rozvojovú pomoc ako prostriedok manipulácie. Pozastavenie financií je politický nátlak, na ktorý doplatia tí, ktorým je pomoc určená. Skladajú sa na ňu daňoví poplatníci Európskej únie a ľudia, ktorým pomáhame, sa nemôžu stať rukojemníkmi politických lídrov. Dohody by sa nemali podmieňovať rozvojovou pomocou, keď sa často nepodmieňujú dodržiavaním ľudských práv. Ľudia v Keni našu pomoc potrebujú, či sú stúpenkami Kibakiho alebo Odingu. Žijú vedľa seba v slumoch v extrémnej biede.

Vieme, že sa voľby konali v Afrike. Podľa ľudí z Kene, aj keď sčítanie výsledkov nebolo možno celkom presné, na ich výsledku by to aj tak nič nezmenilo. Preto netrestajme ľudí, ktorí sú odkázaní na našu pomoc, a myslíme na Európanov aj na Slovákov, ktorí napriek vážnej situácii zostali na mieste a pokračujú v napĺňaní bilaterálnych projektov. Môžem zaručiť, že finančné prostriedky v týchto projektoch sú využívané efektívne a bez korupcie.

Josep Borrell Fontelles (PSE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, my Európania nemôžeme len hovoriť, že sme veľmi znepokojení, ale veľmi dúfame, že veci sa vrátia do normálneho stavu, lebo návrat do normálneho stavu za cenu akceptovania podvodného víťazstva pána Kalibiho nie je riešením, ktoré môžeme akceptovať.

Vo veľmi mnohých afrických krajinách zmanipulované voľby obrali občanov o všetku nádej a vieru v demokratický systém. Ďalší takýto prípad, tentoraz v Keni, by pochoval demokratické nádeje Afriky.

Riešenie môže priniesť len silný vonkajší tlak. Bez silného vonkajšieho tlaku nedospeli dvaja lídri k nijakej dohode a pánovi Kibakimu musíme jasne povedať, že jeho vláda je nelegálna, a podľa toho aj konať. V opačnom prípade by boli naše volebné pozorovacie misie zbytočné.

Hovorili sme o povinnostiach afrického ľudu, ale nemali by sme zabúdať ani na svoje vlastné povinnosti. Príliš dlho sme zatvárali oči pred tým, čo sa odohrávalo v Keni. Príliš dlho sme spievali chválospevy o tejto krajine ako o vzore demokracie, pričom sme zabúdali na sociálne nerovnosti a na korupciu, ktorá bola rozšírená v celej krajine: od vyhlásenia nezávislosti dostala táto krajina 16 miliárd dolárov vo forme pomoci a za ten čas mala len štyroch prezidentov.

Keňa platí veľmi draho za ochranu a podporu, ktorú sme poskytli jej slabým vládam, pričom sme ich verejne neodsúdili. Tentoraz už nemôžeme zatvárať oči.

Keňa platí veľmi draho za ochranu a podporu, ktorú sme poskytli jej slabým vládam, pričom sme ich verejne neodsúdili. Tentoraz už nemôžeme zatvárať oči.

Thijs Berman (PSE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, dnes sa odohrali ďalšie vážne násilné policajné zásahy proti demonštrantom. V Keni sú ďalší mŕtvi. Môže sa toto napätie skončiť bez obnovených prezidentských volieb? Pochybujem o tom. V každom prípade je potrebné nezávislé vyšetrenie tohto volebného podvodu, ktorého výsledky musia rešpektovať všetky strany, aj keď to bude znamenať nové voľby.

Keňa na seba berie obrovské riziko. Je v záujme všetkých Keňanov, regiónu, a dokonca aj samotnej EÚ, aby sa nepokoje skončili. Odmietnuť teraz dialóg by bolo nezodpovedné. Navyše, jedna vec je jasná: ďalšia rozpočtová podpora pre takúto nedemokratickú vládu neprichádza do úvahy.

Kofi Annan ochorel, a zriedkakedy zaútočila chrípka v horšej chvíli. Napriek tomu však EÚ nesmie strácať čas a musí plne podporovať jeho misiu a poskytnúť technickú a finančnú pomoc tam, kde to je potrebné. V prvom rade sprostredkovanie musia samozrejme robiť africkí lídri, ak však bude hroziť ďalšie zhoršenie situácie ešte pred príchodom pána Annana, samotná EÚ bude musieť byť pripravená spojiť sa s Africkou úniou a bez meškania poslať do Nairobi delegáciu na vysokej úrovni. Keňa sa nesmie stať druhým Somálskom. Ešte nie je prineskoro.

Kofi Annan ochorel, a zriedkakedy zaútočila chrípka v horšej chvíli. Napriek tomu však EÚ nesmie strácať čas a musí plne podporovať jeho misiu a poskytnúť technickú a finančnú pomoc tam, kde to je potrebné. V prvom rade musia samozrejme robiť mediáciu africkí lídri, ale ak bude hroziť ďalšie zhoršenie situácie ešte pred príchodom pána Annana, samotná EÚ bude musieť byť pripravená spojiť sa s Africkou úniou a bez meškania poslať do Nairobi delegáciu na vysokej úrovni. Keňa sa nesmie stať druhým Somálskom. Ešte nie je neskoro.

David Martin (PSE). - Pán predseda, súhlasím s pánom Borrellom Fontellesom, že ak vôbec niečo dobré vzišlo zo situácie v Keni po voľbách, ide o odhalenie, že tzv. kenský úspech je postavený na vratkých základoch. Pričom je pravdou, že smäď obyčajných Keňanov po demokracii je veľký a Keňa zažila veľký ekonomický rozmach. Rovnako je jasné, že vláda, ktorá roky dozerá na ekonomický rozmach, neuspela. Nepodarilo sa jej zabezpečiť, aby z neho mali hospodárske a sociálne výhody všetci obyvatelia.

Teraz vieme, že v krajine existuje hlboko zakorenený sociálny a hospodársky zmätok. Že vláda roky fungovala na základe korupcie a zlého ekonomického hospodárenia. Ako správne uviedla pani Kinnocková, koncept dobrého spôsobu vládnutia a dodržiavanie demokracie sú nevyhnutnými predpokladmi poskytnutia pomoci zo strany Európskej únie. Ale na rozdiel od názorov ostatných diskutujúcich to neznamená, že by sme túto krajinu mali nechať napospas. Znamená to, že by sme mali naše financie presmerovať cez agentúry a organizácie, ktoré ich dokážu dostať k chudobným, najbiednejším a najslabším v Keni. Je zjavné, že ak nedôjde k primeranému monitorovaniu a dodržiavaniu volebných výsledkov, nemôžeme pokračovať v rozdeľovaní financií prostredníctvom kenskej vlády. Mali by sme vyslať jasné posolstvo: dobré vládnutie je nevyhnutným predpokladom poskytnutia pomoci zo strany Európskej únie.

Anders Wijkman (PPE-DE). - Pán predseda, ako sa už vyjadrili ostatní rečníci, táto situácia je nanajvýš tragická. Veľmi pripomína situáciu, ktorá sa pred pár rokmi odohrala v Addis Abebe.

Pochybujem, či bude možné nájsť riešenie bez nových volieb. V ideálnom prípade by sa však k riešeniu v Keni malo dospieť dialógom, pokiaľ možno za podpory Africkej únie.

Ale doteraz sme videli iba veľmi malý pokrok. Čas sa kráti. V čase našej diskusie sa štruktúry krajiny nachádzajú v rozpade.

Nemôžeme byť nezúčastnenými divákmi, ak sa situácia ešte nevyriešila. Za súčasných okolností je dočasné zastavenie pomoci nevyhnutnosťou. Navyiac, ak nedôjde k zmiereniu, EÚ sa musí zapojiť a ponúknuť svoje sprostredkovateľské služby. Sú na to Rada a Komisia pripravené? Z dlhodobého hľadiska by som navrhol, aby sme vážne prehodnotili nielen našu rozvojovú spoluprácu, ale predovšetkým náš program dobrého spôsobu vládnutia a pomohli najmä politickým stranám stať sa skutočnými stranami. A navyše, treba napomôcť posilneniu inštitúcie kenského parlamentu, lebo to je v súčasnosti ten najväčší problém.

Colm Burke (PPE-DE). - Pán predseda, ako niekto, kto v minulosti Keňu, a predovšetkým slumy v Nairobi navštívil, mám poznatky o korupcii, ktorá tam existovala už pred týmito voľbami. Odsudzujem tragickú stratu takmer 600 ľudských životov a kritickú humanitárnu situáciu, ktorá v Keni nastala po voľbách z 27. decembra. Príslušné orgány a zainteresované strany vyzývam, aby urobili maximum pre nastolenie mieru v Keni a zabezpečili dodržiavanie ľudských práv a zásad právneho štátu.

Je nanajvýš poľutovaniahodné, že Keňa patriaca medzi najstabilnejšie a hospodársky najrozvinutejšie štáty východnej Afriky teraz upadla do takéhoto zmätku. S najväčšou pravdepodobnosťou to bude mať na jej susedov nepriaznivé účinky lavínového charakteru. Volebná pozorovateľská misia EÚ dospela k záveru, že nedostatok transparentnosti a primeraných bezpečnostných postupov vážnym spôsobom podkopali vierohodnosť výsledkov prezidentských volieb.

Dnes opozičná strana pána Odingu opäť vyzvala na uskutočnenie celonárodných protestov proti výsledkom prezidentských volieb z minulého mesiaca. Napriek vládnemu zákazu majú opozičné zhromaždenia trvať tri dni. Takéto protesty môžu mať za následok ďalšie krviprelievania. Zdá sa, že mnohé zo zabíjaní vychádzali z čisto etnických rozdielov. Najhorším bolo brutálne prepadnutie kostola v blízkosti mesta Eldoret. Odhaduje sa, že tam zahynulo viac ako tridsať etnických Kikuyuov.

Vyzývam pána Kibakiho, aby rešpektoval demokratické záväzky svojej krajiny, ktoré uchováva ústava Kene a ustanovenia Africkej charty ľudských a národných práv. Vyzývam predsedníctvo EÚ a Európsku komisiu, aby dôkladne monitorovala sprostredkovateľskú misiu vedenú pánom Annanom, ktorá sa uskutoční v druhej polovici tohto týždňa. A ak si to bude situácia vyžadovať, aby zabezpečila okamžité pokračovanie sprostredkovateľského úsilia prostredníctvom vyslanectva EÚ na najvyššej úrovni, eventuálne prostredníctvom spoločnej iniciatívy EÚ-AÚ.

Karin Scheele (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, rada by som nadviazala na otázku svojej kolegyne Glennys Kinnockovej komisárovi Michelovi. Ktoré sú hlavné body? Ako ich môžeme zviditeľniť? Akým smerom sa upravuje rozpočtová podpora?

Ešte jedna otázka: predpokladám, že v súčasnom systéme rozpočtovej podpory sú už zavedené opatrenia na to, aby sa v takej situácii, aká zavládla v Keni po voľbách, pomoc dočasne pozastavila.

Ešte jedna otázka: predpokladám, že v súčasnom systéme rozpočtovej podpory sú už zavedené opatrenia na to, aby sa v takej situácii, aká zavládla v Keni po voľbách, pomoc dočasne pozastavila.

Jan Mulder (ALDE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, všetci súhlasíme s tým, že to, čo v Keni zjavne zlyhalo, bol priebeh prezidentských volieb. Pomerne dobre však prebehli parlamentné voľby, voľby členov národného parlamentu.

Súhlasím s pánom komisárom Michelom, že včerajší vývoj v kenskom parlamente je povzbudzujúci: bol zvolený hovorca – strany a opozícia boli dostatočne silné na to, aby presadili voľbu nového hovorca. Preto si myslím, že Európsky parlament musí urobiť všetko, čo je v jeho silách, aby podporil parlamentnú demokraciu v Keni a aby ju posilňoval tam, kde to bude možné. Rozpočtová podpora, ktorá bola pridelená presne deň po voľbách, vyvolala kritiku z mnohých častí Parlamentu.

Rád by som položil pánovi komisárovi túto otázku – aj keď to pravdepodobne nie je oficiálne povolené. Bol by ochotný prijímať budúce rozhodnutia o pridelovaní rozpočtovej podpory v závislosti od stanoviska Európskeho parlamentu? Prijatá takéto rozhodnutie podľa môjho názoru neprináleží malej skupine úradníkov vo Výbore Európskeho rozvojového fondu; namiesto toho by sa mal komisár najprv usilovať získať stanovisko Európskeho parlamentu. Bol by som rád, keby som dostal jasnú odpoveď na túto otázku.

Rád by som položil komisárovi túto otázku – aj keď to pravdepodobne nie je oficiálne povolené. Bol by náchylný prijímať budúce rozhodnutia o pridelovaní rozpočtovej podpory v závislosti od stanoviska Európskeho parlamentu? Podľa môjho názoru prijatá takéto rozhodnutie neprináleží malej skupine úradníkov vo výbore Európskeho rozvojového fondu; namiesto toho by sa mal komisár najprv usilovať získať stanovisko Európskeho parlamentu. Bol by som rád, keby som dostal jasnú odpoveď na túto otázku.

Filip Kaczmarek (PPE-DE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, kenský príklad ukazuje, kam môže viesť porušenie demokratických noriem a aké je dôležité, aby boli voľby slobodné, transparentné, čestné a spravodlivé.

Ľudia, ktorí prehrali voľby bez ohľadu na to, či to bolo v čestnom súboji, alebo či ich podviedli tí, ktorí organizovali volebný proces, by sa aj tak nemali uchýľovať k násiliu a ničeniu. Náhodné ubližovanie ľuďom vrátane žien a detí, nemá nič spoločné s prijateľnými formami boja za vlastné práva. Jediná nádej na účinné riešenie problémov tohto typu spočíva v tom, presvedčiť vládcov a opozíciu, že prvoradým cieľom politiky nie je získať moc, ani sa jej pevne držať; cieľom politiky je dobro ľudí.

Návrat do normálneho stavu v Keni sa preto musí začať zastavením násilia a ničenia. Uvedomujem si, že to je cieľom prostredníkov z Africkej únie a Európska únia by mala podporovať tento proces. Rád by som poďakoval komisárovi Michelovi za to, že predniesol toto vyhlásenie.

Návrat do normálneho stavu v Keni sa preto musí začať zastavením násilia a ničenia. Oceňujem, že to je cieľom mediátorov z Africkej únie, a Európska únia by mala podporovať tento proces. Rád by som poďakoval komisárovi Michelovi za to, že predniesol takéto vyhlásenie.

Michael Gahler (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, rozsah korupcie v Keni sa neprejavil len v nedávnej dobe a v dôsledku toho veľa členských štátov (vlastne všetky členské štáty) posledných pár rokov zastavilo rozpočtovú podporu, a dokonca prešli na projektovú pomoc. Toto je vlastne jedna z kritických pripomienok, ktorú by som chcel adresovať Komisii, keďže Komisia zjavne neinformovala členské štáty o týchto problémoch a pokračovala v rozpočtovej podpore. Aj ja som teraz za pokračovanie pomoci v primeranej

forme, ale nie v takej, ktorá by poskytla predchádzajúcim štruktúram možnosť spravovať peniaze prostredníctvom rozpočtovej podpory.

Som dôrazne aj za to, aby sa v budúcnosti podporovala inštitúcia, ktorá bola teraz oficiálne schválená, a to kenský parlament. Nemôžeme automaticky pokladať za samozrejmé, že všetci členovia parlamentu sa správajú slušne a že v ňom neprevláda korupcia. Nemám v tomto smere nijaké ilúzie. Tak či onak by sme mali veľkú časť pomoci usmerňovať do kenských politických inštitúcií, do podpory kenského parlamentu a do skvalitňovania pracovných schopností našich kolegov. Takto budeme umožniť novozvoleným kolegom, aby v budúcnosti viedli Keňu účinnejšie, ako sa to darilo súčasnej vláde.

Eoin Ryan (UEN). - Pán predseda, myslím si, že sa všeobecne prijíma skutočnosť, že nedávne prezidentské voľby v Keni neprebehli regulárne. Myslím si, že je to veľká škoda, pretože Keňa bola mnoho desaťročí politicky stabilnou krajinou. Žiaľ, toto sa za posledné dva týždne zmenilo. Videli sme, že došlo k zabití viac ako 600 ľudí a 250 000 ľudí bolo donútených, vysťahovať sa zo svojich domov. Žiaľ, toto násilie je opäť etnickej povahy.

Teraz je otázkou, čo môže medzinárodné spoločenstvo a my sami urobiť, aby sa do Kene vrátila politická stabilita skôr, ako sa situácia ďalej zhorší? Konštruktívny politický dialóg medzi oboma stranami musí byť kľúčovou prioritou. Súhlasil by som s ostatnými rečníkmi v tom, že včerašok bol pozitívnym dňom v kenskom parlamente. Avšak bez politického angažovania sa nebude možno dosiahnuť dohodu. Európska únia vyzýva k politickým rozhovorom. Teší ma, že Kofi Annan a prezidenti Tanzánie a Ugandy do krajiny čoskoro pricestujú a pokúsia sa dosiahnuť určitú dohodu.

Mnoho ľudí, ktorí boli donútení opustiť svoje domovy, odišlo do Ugandy. Znamená to, že účinky situácie sa už prejavujú v regiónoch v okolí Kene. Pokiaľ ide o pomoc a zvýšenie úrovne finančnej pomoci na humanitárne programy v Keni zo strany Európskej únie, podobne ako mojich predrečníkov by ma zaujímalo, vypočúť si odpoveď komisára Michela na otázku, akým spôsobom dôjde k použitiu financií a ako sa zabezpečí, že financie budú vynaložené riadnym spôsobom.

Domnievam sa, že všetci, a najmä obyvatelia Kene a jej politici, by sme si mali zapamätať, že história zas a znova dokázala, že tam, kde vznikne politické vákuum, ho často zaplnia extrémisti. Ale obyvatelia Kene si zaslúžia niečo lepšie.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda. - (SL) Pán Borrell upozornil na to, že sa nesmieme obmedziť len na vyjadrovanie obáv. Súhlasím a z tohto hľadiska by som rád odpovedal na otázku pána Wijkmana, či je Európska únia pripravená pomôcť pri hľadaní riešenia. Názor predsedníctva je, že EÚ musí byť pripravená aktívne pomáhať pri hľadaní riešenia. Ale akého riešenia?

Pani Martensová zdôraznila potrebu afrického riešenia afrických problémov. Aj s tým súhlasím. Inými slovami, Európska únia nie je tou inštitúciou, ktorá by mala vnucovať svoje vlastné riešenia problémov tohto druhu – práve naopak. Je však potrebné, aby poskytovala aktívnu podporu pri hľadaní vhodného riešenia spolu s ostatnými stranami v medzinárodnom spoločenstve, najmä s tými, s ktorými máme spoločné hodnoty a ktoré spomenul pán Lambsdorff. V tomto smere sa predsedníctvo bude usilovať poskytnúť silnú podporu skupine významných afrických osobností, vedenej bývalým generálnym tajomníkom OSN, pánom Annanom. Podľa nášho názoru bude potrebné pokračovať aj v humanitárnej pomoci, pravdaže vhodným spôsobom.

Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi poďakovať všetkým cteným členom Parlamentu za ich príspevky. Určite s nimi svedomito oboznámime našich kolegov v Rade. Veľmi nás teší, že všeobecný postoj inštitúcií je veľmi podobný. Vývoj udalostí v Keni budeme veľmi pozorne sledovať.

Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi poďakovať všetkým cteným členom Parlamentu za ich príspevky. Určite s nimi svedomito oboznámime našich kolegov v Rade. Veľmi nás teší, že všeobecný postoj inštitúcií je veľmi podobný. Vývoj udalostí v Keni budeme veľmi pozorne sledovať.

Louis Michel, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, najprv rýchlo spomeniem nie 30 miliónov, ale 40,6 milióna EUR, ktoré pred niekoľkými mesiacmi tvorili platbu druhej časti programu v hodnote 120 miliónov EUR, známeho ako Rozpočtová podpora na zníženie chudoby (Poverty Reduction Budget Support, ďalej len PRBS).

Rozhodnutie o platbe bolo odložené s cieľom počkať na výsledky a odporúčania tretej revízie programu PRBS vypracovanej Medzinárodným menovým fondom.

Tieto výsledky boli známe od začiatku novembra a v novembri Komisia na základe priaznivého stanoviska Medzinárodného menového fondu v zásade schválila platbu vo výške 40,6 milióna EUR a oznámila to listom kenskému ministrovi financií.

So zreteľom na volebný kontext a na riziko, že vláda použije túto platbu na volebnú agitáciu, sa však Komisia po konzultáciách s členskými štátmi rozhodla, že neuskutoční platbu pred voľbami, ale až po ich skončení, a to do 31. decembra, konečného dátumu pre finančné záväzky, v súlade s príslušnými postupmi. Preto sa platba technicky zrealizovala 28. decembra.

Chápem rozruch, ktorý táto záležitosť spôsobuje, ale chcem vám len pripomenúť, že nezrovnalosti sa začali objavovať až v piatok, 28. decembra večer a v sobotu, 29. decembra, keď sa dodanie výsledkov z posledných 49 z celkových 210 volebných obvodov nenormálne oneskorilo a, ako viete, až v pondelok 1. januára, na základe víkendových udalostí, informovala volebná pozorovacia misia vo svojej predbežnej analýze, že voľby nezodpovedali medzinárodným normám. Preto bolo technicky už neskoro zastaviť alebo zablokovať túto platbu vo výške 40,6 milióna EUR.

Ďalej by som chcel spomenúť, pretože je to dôležité z hľadiska tohto sporu, že súhlasím s mnohými vecami, ktoré odzneli, ale že sú aj veci, s ktorými vôbec nesúhlasím. Keď niekto naznačí, že technika alebo metóda rozpočtovej podpory je metódou alebo technikou, ktorá nepodlieha žiadnym podmienkam ani kontrolám, zjavne sa mýli. Rád by som len upriamil pozornosť na to, že predtým ako náhle dočasne pozastavíme rozpočtovú podporu, mali by sme najprv skontrolovať, či návrh predložený pani Kinnockovou a ďalšími, podľa ktorého sa má rozpočtová podpora zmeniť na projektovú podporu, je možné uskutočniť rýchlo alebo tak rýchlo, ako to rozpočtová podpora umožňuje, aby sme neprivedli ľudí do ešte katastrofálnejšej situácie, v ktorej budú trpieť ešte väčšou biedou. Je pravdaže ľahké hlásať zásady, ale aj tak sa musíme ubezpečiť, že výsledky a dôsledky ich uplatňovania neprispievajú k tomu, že sa situácia ešte zhorší.

To ma privádza k dvom myšlienkam o rozpočtovej podpore. Rozpočtová podpora je kontrolovaná. Dajú sa o tom poskytnúť dôkazy a tie nie sú o nič menej transparentné ako systém projektovej podpory.

Isteže, pani Kinnočková a ďalší, je úplne samozrejmé, že ak sa medzi stranami rýchlo nedosiahne urovnanie na obnovenie pokoja a, dúfam, aj dohoda o možnom zorganizovaní nových volieb, ako si to želá pán Wittmann, rozpočtová podpora (ktorá do určitej miery v prípade krajín, pre ktoré sa použije, predpokladá, že spĺňajú určité normy) sa už určite nebude môcť použiť a bude treba nájsť iné spôsoby poskytovania podpory. Nesúhlasím však s tým, že by sme mali jednoducho pozastaviť rozvojovú pomoc pre Keňu. Nikdy nesmieme zabudnúť, že za touto pomocou sú ľudia, ktorým prináša úžitok. Chcel som to objasniť a myslím si, že je to dôležité.

Nakoniec posledná odpoveď na dve ďalšie otázky. Majú sa voľby zorganizovať ihneď? Myslím, že pre obidve strany by bolo žiaduce, aby dosiahli dohodu. Môžeme si to želať akokoľvek, ale veriť, že voľby sa zorganizujú ihneď bez dohody medzi stranami, je nereálne. Treba dávať pozor aj na to, aby sme neprispeli k tomu, že situácia sa vyvinie tak, že ťažkosti a útrapy ľudí sa ešte zhoršia. Toto by sme nemali spustiť zo zreteľa a myslím si, že musíme konať s veľkou opatrnosťou. Som za voľby za predpokladu, že budú nasledovať po urovaní.

Budeme plne podporovať africké prostredníctvom a samozrejme, ako uviedla Rada, Komisia je ochotná zabezpečiť sprostredkovateľskú misiu. Skontaktoval som sa s Kofim Annanom a mal som s ním dlhý rozhovor. Povedal som mu, že sme k dispozícii, vrátane vysokého zástupcu, pre sprostredkovateľskú prácu. Je jasné, že teraz sa všeobecne dúfa, že to môže byť predovšetkým africké prostredníctvom. Mám pocit, že toto nemôžeme spustiť zo zreteľa.

Na záver moja posledná poznámka ako odpoveď na otázku, ktorú položil pán Mulder: keby bol Európskemu rozvojovému fondu pridelovaný rozpočet, ako požaduje Parlament a ja, rozpočtová podpora, napríklad jej výška, technika, kontroly, overovanie a monitorovanie, by sa uskutočňovala automaticky, čo by veľmi zjednodušilo tento proces.

Neviete si predstaviť, o čo ľahší a výkonnejší by bol môj život, keby som bol bezprostrednejšie závislý od parlamentných rozhodnutí, možností a kontroly nad využívaním môjho rozpočtu.

Ak vychádzam zo súčasného stavu, obávam sa, že to bohužiaľ nebude možné, ale je to rozhodne téma, o ktorej by som rád diskutoval. Otázka, ktorú ste položili, znova dokazuje, že pridelovanie rozpočtu pre Európsky rozvojový fond by bolo značným pokrokom na úrovni efektivity našej podpory.

Ak vychádzam zo súčasného stavu, obávam sa, že to bohužiaľ nebude možné, ale je to rozhodne téma, o ktorej by som rád diskutoval. Otázka, ktorú ste položili, znova dokazuje, že pridelovanie rozpočtu pre Európsky rozvojový fond by bolo značným pokrokom na úrovni efektivity našej podpory.

Predsedajúci. – Dostal som šesť návrhov na vyhlásenia¹ predložených v súlade s článkom 103 ods. 2 rokovacieho poriadku.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok, 17. januára 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

1 Pozri zápisnicu.

Glyn Ford (PSE). – Ja k diskusii prispejem určitou dávkou smútku. Pred piatimi rokmi, v decembri 2002, som bol členom volebnej pozorovateľskej misie Európskeho parlamentu

v Keni pod vedením barónky Nicholsonovej. Voľby sa uskutočnili podľa medzinárodných pravidiel. Podľa nich boli výsledky poctivé, čo bolo potvrdením výsledkov, ktoré znamenali víťazstvo opozície. Keďže som mal možnosť stretnúť sa s Mwaim Kibakim, vtedajším budúcim prezidentom, všetci sme mali popri presvedčení o poctivosti jeho zvolenia pocit, že budúcnosť Kene vyzerá jasnejšie v novej ére vyššej efektivity a menšieho vábenia korupcie.

Podobne ako na konci Zvieracej farmy Georgea Orwella sa svine stali ľuďmi a ľudia sviňami. V ničení nádejí a budúcnosti miliónov Keňanov sa režim, ktorý tak veľa sľuboval, stal rovnako skorumpovaným a neschopným, ako bol jeho predchodca. Vítam pevné vyhlásenia hlavného volebného pozorovateľa EÚ. Dúfam, že Komisia podporí zmierenie medzi znepriatelenými frakciami a, v prípade neúspechu ohľadom cieľa dohodnúť sa, pohrozí silnými opatreniami.

James Nicholson (PPE-DE), písomne. - Ako bývalý volebný pozorovateľ Európskeho parlamentu pre Keňu mám hlboké obavy z vývoja udalostí po decembrových voľbách. Skutočnosť, že Keňa bola roky považovaná za najstabilnejšiu krajinu v tejto časti afrického kontinentu, má za následok, že tunajší vývoj vyvoláva dvojnásobné starosti. Keňa je podobne ako moja krajina členom Britského spoločenstva národov. Vyslovujem sa za návrh pozorovateľského tímu Britského spoločenstva národov, aby boli do Kene vyslaní jeho sudcovia s cieľom skontrolovať volebné výsledky. Náš vlastný pozorovateľský tím EÚ navrhol, aby sa uskutočnila nezávislá kontrola výsledkov. Som presvedčený, že obyvatelia Kene by mali dôveru k takejto kontrole, ktorú by vykonali sudcovia Commonwealthu.

Našou bezodkladnou prioritou je, aby sa Keňa vrátila do normálu. Tým myslím spoločnosť žijúcu v mieri, v ktorej nedochádza k spochybňovaniu demokratického procesu. Dnešné správy o tom, že bezpečnostné sily zabránili opozičným politikom uskutočniť protestné zhromaždenie, neveštía nič dobré. Vyzývam EÚ, aby urobila všetko, čo je v jej silách, aby v spolupráci s ostatnými medzinárodnými organizáciami zaistila návrat Kene ku stabilite a k demokracii.

9. EUROPOL (rozprava)

Predsedaajúci. – Ďalší bod programu je správa Agustína Díaza de Mera García Consuegru, v mene Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, o návrhu rozhodnutia Rady o zriadení Európskeho policajného úradu (EUROPOL) (KOM(2006)0817 – C6-0055/2007 – 2006/0310(CNS)) (A6-0447/2007).

Janez Lenarčič, úradujúci predseda. – (SL) Najprv by som chcel poďakovať pánovi Díazovi de Mera García Consuegrovi za správu, ktorú pripravil, o rozhodnutí Rady v prospech zriadenia Európskeho policajného úradu, Europolu, na základe návrhu predloženého Komisiou.

V tomto okamihu Rada stále diskutuje o návrhu uvedeného rozhodnutia a v tejto rozprave bude predsedníctvo odkazovať na vyššie spomínanú správu člena Parlamentu alebo ju bude brať do úvahy. Predsedníctvo zohľadní alebo sa bude snažiť zohľadniť pochybnosti vyjadrené spravodajcom, najmä v oblasti ochrany osobných údajov a demokratickej kontroly.

Jednou z prioritných úloh nášho predsedníctva je konečné dotvorenie rozhodnutia Rady do júna 2008. Cieľom rozhodnutia, ktoré nahradí dohovor o Europole, je v prvom rade

zlepšiť operatívnu a administratívnu funkciu Europolu, čím sa mu umožní rýchlejšie a účinnejšie reagovať na nové výzvy.

Musím zdôrazniť, že nemecké a portugalské predsedníctvo už v tejto veci dosiahli dôležitý pokrok, na základe ktorého sa dospelo ku konečnému dotvoreniu časti jeden, dva, tri, šesť, sedem a deväť. Tieto časti sa týkajú založenia a úloh, systémov na spracovanie údajov, ustanovení o spoločnom spracovaní informácií, organizácii, dôverných záležitostí a iných ustanovení.

Predsedníctvo sa preto odteraz v prvom rade sústreďí na zostávajúce časti týkajúce sa vzťahov s partnermi, bezpečnosti a zabezpečenia údajov, ustanovení o rozpočte, t. j. monitorovania a hodnotenia, a prechodných a záverečných ustanovení.

Podľa rozhodnutí Rady z júna minulého roku sa predsedníctvo v diskusiách k otvoreným častiam bude venovať osobitným úvahám s cieľom nájsť primerané riešenia týchto otázok: po prvé, sú to otázky týkajúce sa odobratia imunity úradníkom Europolu pracujúcim pre spoločné vyšetrovacie jednotky; po druhé, zásada rotácie a možnosť pre zamestnancov Europolu pracujúcich v spoločných vyšetrovacích jednotkách, aby dostávali pokyny od vedúceho jednotky; a po tretie, je to otázka rozpočtovej neutrality.

Expertné skupiny už začali diskutovať o uvedených otázkach a pracovná skupina Europolu a výbor tiež pokračujú v diskusiách podľa článku 36. Spomedzi všetkých diskusií bude zvýšenie operačnej kapacity Europolu a zohľadnenie zásady rozpočtovej neutrality patriť k dvom kľúčovým prvkom.

Predsedníctvo si kladie za cieľ dosiahnuť v týchto otázkach dohodu už v prvom štvrtroku 2008. Predsedníctvo bude taktiež pozorne sledovať vývoj udalostí súvisiaci s vykonávacím plánom. Tento plán určuje všetky kľúčové body, ktoré by sa mali vyriešiť, ak má rozhodnutie o Europole nadobudnúť účinnosť 1. januára 2010. Začiatok úvodných diskusií o všetkých takýchto vykonávacích opatreniach je naplánovaný na prvú polovicu tohto roka.

PRESEDÁ: PANI ROURE

podpredsedníčka

Franco Frattini, *podpredseda Komisie*. – (FR) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, slovinské predsedníctvo, ktorému ďakujem, uviedlo, že návrh Komisie z decembra 2006, ktorého cieľom je nahradiť dohovor o Europole rozhodnutím Rady, je jednou z ich priorit a že dúfajú, že čo najskôr dosiahnu politickú dohodu. Samozrejme im ponúkam svoju úplnú podporu, pretože som presvedčený, že tým dôjde vo fungovaní Europolu po administratívnej stránke k jasnému zlepšeniu a že schopnosť viesť operácie účinným spôsobom je kľúčovým cieľom reformy Europolu, ako na to v júni poukázala Rada ministrov pre spravodlivosť a vnútorné veci.

Takisto srdečne ďakujem aj spravodajcovi, pánovi Díazovi de Mera za kvalitnú správu a chcel by som zdôrazniť kvalitu pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov predkladaných na základe tohto návrhu, ktorý bol však medzičasom predmetom mnohých úprav po diskusiách v období nemeckého a portugalského predsedníctva, ako to uviedlo terajšie predsedníctvo. Komisia teraz posúdi, akým spôsobom bude možné zväziť tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy.

Komisia si spomedzi pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov všimla návrh pána Díaza de Mera, že parlamentný demokratický dohľad nad Europolom by mohol fungovať tak, že

Europol by bol financovaný zo všeobecného rozpočtu Európskej únie. Podporujem tiež myšlienku financovania Spoločenstvom, ktorá sa uvádza v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 6, ktorý súvisí s odôvodnením 5. Taktiež podporujem ukotvenie Europolu v rámci Spoločenstva, ako to požaduje pozmeňujúci a doplňujúci návrh 5. Vo všeobecnosti ma veľmi zaujímajú prejednané pozmeňujúce a doplňujúce návrhy týkajúce sa úlohy úradníka pre ochranu údajov, ako je pozmeňujúci a doplňujúci návrh 9 a všetky pozmeňujúce a doplňujúce návrhy týkajúce sa ochrany údajov. Je ich veľa, ale rád by som najmä spomenul pozmeňujúci a doplňujúci návrh 13, 16, 17, 18, 23, 24 a 25 a súhlasím s ich cieľom.

Pokiaľ ide o úlohu úradníkov Europolu v koordinácii spoločných vyšetrovacích tímov, rád by som podotkol, že Rada tejto koordinačnej úlohe nevyslovila podporu. Prebehli o tom obsiahne diskusie a s ohľadom na právne predpisy v súčasnosti uplatňované na spoločné vyšetrovacie tímy, môžu členské štáty v rámci dohôd uzavretých medzi zúčastnenými členskými štátmi zriadiť spoločný vyšetrovací tím a upresniť a ohraničiť úlohu úradníkov Europolu. Preto musíme o tomto bode aj naďalej viesť diskusie s cieľom dosiahnuť dobrý kompromis. Následne by vytvorenie podobného ustanovenia v návrhu rozhodnutia o Europole v tejto fáze, žiaľ, nepostačovalo na udelenie širšie založenej úlohy koordinácie vyšetrovania úradníkom Europolu, po právnej a systematickej stránke, čo by som, samozrejme, osobne uvítal. Súhlasím s pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom 15, ktorý navrhuje vytvorenie osobitnej väzby medzi národnou jednotkou a príslušnými národnými orgánmi.

Toto sú teda moje poznámky, ktoré som chcel k tejto správe uviesť a ešte raz ďakujem spravodajcovi. Dúfam, že hlasovanie Parlamentu sa bude môcť uskutočniť tento týždeň, aby sme mohli všetci Europolu poskytnúť výborné výhľady do blízkej budúcnosti a možnosť, že dostane nový štatút, ktorý mu umožní lepšie fungovanie.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra, *spravodajca*. – (ES) Vážená pani predsedajúca, pán úradujúci predseda Rady, pán podpredseda Komisie, chcel by som sa vám poďakovať za vaše vyjadrenia a vašu podporu.

Rád by som začal otázkou týkajúcou sa záväzku Rady voči Parlamentu v súvislosti s rozhodnutím, o ktorom vedíme rozpravu s cieľom posúdiť ho Európskym parlamentom nie neskôr, ako šesť mesiacov od okamihu, kedy vstúpi do platnosti Lisabonská zmluva.

Ako poslanec som dôrazne za rozširovanie právomocí Parlamentu, najmä tých, ktoré v dohľadnej budúcnosti tomuto Parlamentu poskytnú základnú funkciu spoločného zákonodarcu v takých dôležitých záležitostiach, ako sú tie v oblasti slobody, bezpečnosti a súdnictva.

Taktiež som presvedčený, že Parlament nemôže svoju prácu podmieňovať predpokladaným vstupom Lisabonskej zmluvy do platnosti, ani ju na základe toho prerušiť. Preto musíme v našej práci pokračovať. Musíme pokračovať v prebiehajúcom procese a využiť ho dvomi spôsobmi: byť efektívnejší v boji proti zločinu a rozhodným spôsobom uplatňovať práva Európskeho parlamentu.

Zločin je dynamický a neustále sa mení, preto sa aj Europol a ostatné nástroje EÚ na ochranu bezpečnosti svojich občanov musia rýchlejšie prispôbovať meniacim sa časom. Dohovor z júla 1995 je zastaraný, preto je pre rozhodnutie o Europole a jeho značnú pokrokovosť nevyhnutné, aby čo najskôr nadobudlo účinnosť s cieľom poskytnúť lepšiu ochranu občanom EÚ.

Pokračovať v systéme protokolov, ktoré menia a dopĺňajú dohovor je úplne anachronistickým postupom. Nový návrh, ktorý predkladám do diskusie, zavádza výrazné zmeny. Po prvé, prostredníctvom rozhodnutia Rady založeného na článku 34 ods. 2 Zmluvy o EÚ, sa navrhuje omnoho pružnejší nástroj. Po druhé, návrh predkladá značné podstatné zmeny, ako je premena úradu na agentúru EÚ, čo bude znamenať, že jej zamestnanci získajú postavenie úradníkov EÚ a že dôjde k jej financovaniu z rozpočtu Spoločenstva, čo je potrebné.

Ďalšou významnou zmenou je rozšírenie pôsobnosti právomoci Europolu v oblasti neorganizovaného zločinu. Nezávislý úradník na ochranu údajov je ďalším významným krokom vpred pokiaľ ide o monitorovanie a záruky.

Práca, ktorú odviedol Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, splnila dva ciele. Po prvé, pozmenil sa návrh Rady s cieľom dať Europolu osobitný rámec na ochranu osobných údajov a s týmto vedomím by som chcel zdôrazniť potrebu, aby Rada v tejto veci prijala návrh rámcového rozhodnutia čo najskôr. Po druhé, dal Parlamentu väčšiu kontrolu na aktivitami Europolu; aby to dosiahol, navrhli sme vytvorenie ad hoc výboru, ktorý by sa skladal z poslancov Parlamentu a národných parlamentov, pričom by bol Parlament zapojený do vymenúvania a odvolávania riaditeľa, ako aj iné opatrenia zamerané na zaistenie rozpočtovej kontroly novej agentúry a jej pracovného programu.

Úprimne verím, že návrhy prijaté v našom parlamentnom výbore zlepšia pôvodný návrh dokumentu Rady, ktorý inak predstavuje mnoho zmien. Pán úradujúci predseda, preto vás žiadam o vašu podporu pre našu správu.

Rád by som uzavrel s úprimným poďakovaním mojim kolegom zo všetkých politických skupín za ich hodnotné príspevky a najmä by som chcel spomenúť úsilie pánov Moraesa, Alvara a Favu pri rokovaníach a príspevky pani Buitenwegovej a pána Cataniu.

Jutta Haug, *spravodajkyňa stanoviska Výboru pre rozpočet*. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán úradujúci predseda Rady, pán komisár, Výbor pre rozpočet zastáva kladné stanovisko k návrhu Komisie zmeniť postavenie Europolu z medzištátneho na komunitné. Ak skoro dôjde k úplnému financovaniu Europolu z rozpočtu EÚ, príslušné štruktúry musia chrániť práva Parlamentu v oblasti rozpočtu. Zodpovedný výbor ochotne prijal všetky príslušné pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy.

Dúfam tiež, že zoznam, ktorý teraz komisár Frattini predniesol nie je konečný, pretože som si všimla, že nebolo uvedených niekoľko pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov.

Avšak ihneď sme pochopili, že časť administrácie by sa opäť financovala z prevádzkových zdrojov. Radu teraz vyzývame, aby s nami neodkladne rokovala a dospela k vzájomnej dohode o financovaní Europolu, pretože jedna vec je istá: čokoľvek zajtra rozhodneme, bude platiť len vtedy, ak výsledok rokovaní Rady bude v súlade s článkom 47 medziinštitucionálnej dohody z mája 2006.

Hubert Pirker, *v mene skupiny PPE-DE*. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, v mene skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov z niekoľkých dôvodov výslovne podporujem návrh Rady na integrovanie Europolu do rámca Európskych inštitúcií.

Po prvé preto, lebo budeme mať k dispozícii nový právny základ, ktorý nám ušetrí zdĺhavé ratifikačné postupy a umožní tak Europolu rýchlo a pružne sa prispôbiť novým situáciám; a po druhé preto, lebo nedôjde len k prijatiu protokolov, ale sa rozšíri jurisdikcia tak, že

zahrnie prípravné údaje a údaje o obstarávaní finančných prostriedkov, keďže sa zvýšia vyčlenené prostriedky určené na prevádzku, pretože financovanie pochádza z rozpočtu EÚ a tým Europol získava aj väčšiu nezávislosť a my, ako Parlament, lepšie možnosti monitorovania a v neposlednom rade, preto, lebo v budúcnosti bude ochrana údajov aj naďalej zabezpečovaná na veľmi vysokej úrovni.

Chcel by som sa spravodajcovi poďakovať za jeho veľmi realistické pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, pokiaľ ide najmä o úlohy zmiešaného výboru, imunitu zamestnancov Europolu pri svojich prevádzkových záväzkoch, úlohu Parlamentu pri vymenúvaní riaditeľa a najmä pokiaľ ide o ochranu údajov. Vykonal v mene Parlamentu vynikajúcu prácu.

Ak budú všetky tieto návrhy prijaté, Europol sa stane efektívnejším, pružnejším a lepšie riaditeľným.

Nemám porozumenie pre návrh liberálov s cieľom odložiť tieto opatrenia na posilnenie Europolu, aby sa zabezpečila väčšia bezpečnosť v záujme občanov, kým Zmluva nevstúpi do platnosti.

Bezpečnosť potrebujeme teraz, to znamená, že aj Europol potrebujeme teraz.

Prácu musíme urobiť teraz, a potom sa touto témou musíme zaoberať ešte raz, ak to bude potrebné, po vstupe zmluvy do platnosti.

Preto by som chcel liberálov požiadať, aby ešte zvážili svoj návrh a, ak by to bolo možné, stiahli svoj pozmeňujúci a doplňujúci návrh.

Claudio Fava, v mene skupiny PSE. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, skupina socialistov víta prijatie správy o Europele a návrh premeniť Europol na agentúru EÚ. Po nesmierne dlhej dobe sme konečne v postavení premeniť Europol na konkrétny a účinný nástroj na boj proti organizovanému zločinu, ako aj iným nebezpečným formám zločinu, ktoré sa v súčasnosti prejavujú na európskej úrovni (myslím napríklad to, že Europol bude môcť podniknúť aktivity voči praniu špinavých peňazí).

Naša skupina chcela posilniť dozorné právomoci uvedené v návrhu na úroveň skutočného parlamentného dozoru, ktorý by sa samozrejme neobmedzoval iba na rozpočtové právomoci, a chceli sme posilniť ustanovenia týkajúce sa ochrany osobných údajov a bezpečnosti údajov, najmä pri neprítomnosti dobrého rámcového rozhodnutia o ochrane údajov v rámci tretieho piliera, ktorý si stále dáva načas.

Nemôžeme však ignorovať to, že medzičasom sa súvislosti zmenili, ako podotkol pán Díaz de Mera García: podpis Lisabonskej zmluvy vytvára perspektívu, že sa policajná spolupráca v blízkej budúcnosti stane predmetom postupu spolurozhodovania v Európskom parlamente a tým sa stane našou úplnou zodpovednosťou, predmetom hlasovania kvalifikovanou väčšinou v Rade a pôsobnosti Súdneho dvora. Preto slovinské predsedníctvo žiadame, aby formálnou cestou do šiestich mesiacov od vstupu do platnosti Lisabonskej zmluvy predložilo celý tento materiál Európskemu parlamentu na posúdenie.

Na záver je skupina socialistov stále presvedčená, že by bolo vhodnejšie, aby sa spravodajca v tak citlivých záležitostiach, ako je táto, do určitej miery stiahol so zreteľom na politické udalosti v jeho krajine, do ktorých bol zapojený. Naša skupina však rozhodla, že nevynechá jeho príspevok k tomuto materiálu, o ktorom sme presvedčení, že má strategický význam v procese európskej integrácie.

Alexander Alvaro, v mene skupiny ALDE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán podpredseda, pán minister, prv ako začnem, by som rád poďakoval pánovi Díazovi de Mera García Consuegrovi za jeho konštruktívnu a vynikajúcu spoluprácu. Náš pracovný tím vrátane kolegov zo socialistickej skupiny v Európskom parlamente bol veľmi dobrý, napriek izolovanému prípadu kritiky socialistov voči spravodajcovi.

Nemáme vôbec žiadne pochybnosti o rozšírení pôsobnosti Europolu, ktorý bol založený v roku 1994 ako Európska protidrogová jednotka a transformoval sa na Europol v roku 1999, ako ho poznáme teraz. Tento orgán je nevyhnutný na ochranu nášho obyvateľstva v boji proti organizovanému zločinu, ktorý sa nezastavuje na hraniciach, či už morských, vzdušných alebo pozemných. Európski úradníci musia byť tak isto schopní podniknúť účinné kroky a zaoberať sa týmto javom. Musí byť však rovnako jasné, že existujú určité presne vymedzené pravidlá policajnej práce.

Imunita úradníkov Europolu tak, ako ju upravuje dodatok, nedáva zmysel. Toto treba povedať. Nedáva zmysel, aby mali európski policajní príslušníci, ako úradníci Europolu, viac právomocí ako ostatní. Taktiež nedáva zmysel, aby neexistovala parlamentná kontrola policajnej spolupráce. Koniec koncov chceme vytvoriť účinný orgán, ktorý by bol tiež braný na zodpovednosť za akékoľvek omyly, ktorých by sa dopustil, a nie šerifa z Nottinghamu!

To isté sa týka aj súdnej kontroly Europolu. Je nemysliteľné, aby mohol policajný orgán v Európe vyvíjať činnosť bez toho, aby nepodliehal súdnej kontrole. V dôsledku toho sme my liberáli (náš kolega pán Pirker to možno nepochopil správne) predložili pozmeňujúci a doplňujúci návrh, na základe ktorého by sa prijala opravná doložka, ako už uviedol pán Fava, takže Európsky parlament by bol schopný sa týmto opäť zaoberať šesť mesiacov po vstupe Lisabonskej zmluvy do platnosti.

Pokiaľ ide o ostatné záležitosti, očakávame, t. j. aspoň skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu, aj jasné vyhlásenie zo strany Rady, že sa zväží opravná doložka a zahrnie do rokovania. Napriek štrukturálnej väčšine by sme neradi použili článok 53 alebo článok 168 rokovacieho poriadku, to znamená odvolanie sa k výboru, pretože sme tiež presvedčení, že Europol potrebujeme hneď a rozšírenie jeho právomocí by sa nemalo odkladať. Ak však budeme k tomu donútení, budeme musieť konať takýmto spôsobom.

Seán Ó Neachtain, v mene skupiny UEN. – (GA) Vážení páni predsedajúci, najprv by som mal spravodajcovi pánovi Díazovi de Mera García Consuegrovi zablahoželať k jeho správe. Ako vieme, žijeme v Únii, kde môžu občania voľne cestovať, ale koordinácia na úrovni EÚ v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí by aj tak mala zohrávať dôležitejšiu, ústrednú úlohu.

Organizovaný zločin smeruje k väčšej internacionalizácii a je teda povinnosťou EÚ, aby Europolu umožnila prevziať aktívnu úlohu pri brzdení ilegálneho toku drog z krajín, ktoré nie sú členmi EÚ. Europol sa musí snažiť o potlačenie nezákonného obchodovania s ľuďmi, pomocou ktorého je do EÚ prepašovaných mnohých ľudí, často najmä proti ich vôli, aby tu napríklad pracovali v priemysle so sexuálnymi službami.

Írsko čoskoro uskutoční referendum o európskej zmluve a rád by som do zápisnice uviedol, že budeme v budúcnosti aj naďalej zohrávať našu úlohu v oblasti európskej spravodlivosti a vnútorných vecí v plnej miere tak, ako sme to robili doteraz. A že by sme nemali využívať možnosť povedať nie, pokiaľ nevznikne problém v súvislosti s domácimi právnymi predpismi.

Kathelijne Maria Buitenweg, *v mene skupiny Verts/ALE.* – (NL) Vážená pani predsedajúca, rada by som sa spravodajcovi pánovi Díazovi de Mera García Consuegrovi poďakovala za jeho prácu. Už odviedol poctivý kus práce a veľmi konštruktívnym spôsobom vtedy narábal s pozmeňujúcimi a doplňujúcimi návrhmi, ktoré predložili poslanci. Moja skupina preto môže túto správu podporiť.

Chcela by som však Rade vysvetliť, že podpora správe pána Díaza de Mera García Consuegru sa nerovná podpore rozhodnutiu Rady, pretože medzi správou a rozhodnutím existujú určité rozdiely, najmä pokiaľ ide o ochranu údajov. Správa vylučuje neobmedzené využívanie databáz, keďže údaje možno použiť iba na konkrétne účely, použitie musí byť predmetom súdnej kontroly členských štátov a k ich spracovaniu môže dôjsť iba v jednotlivých prípadoch.

Moja otázka pre Radu je, či chce na tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy reagovať. Pán komisár Frattini dal teraz dobrý príklad, keď sa rozoberal podrobnosti správy, čím nám umožnil nazrieť do stanoviska Komisie. Úprimne mu za to ďakujem. Dúfam teraz, že úradujúci predseda objasní, čo si Rada o dodatkoch Európskeho parlamentu myslí.

Nie každý v mojej skupine je horlivým zástancom silného policajného zboru, ale zlepšenia v oblasti súdnej a demokratickej kontroly môžu rátať s našou výraznou podporou. Preto podporujeme premenu Europolu na agentúru so súvisiacim zvýšením rozpočtovej kontroly. Taktiež sme za vyššiu súdnu kontrolu, a považujem tak návrh skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu za veľmi rozumný a vyslovujem mu svoju podporu.

Pán Alvaro práve povedal, dozaista trochu opatrne, že sa na návrh môžeme pozrieť o šesť mesiacov. Pokiaľ ide o mňa, nielenže sa na návrh pozrieme, ale ho aj upravíme. Moja otázka Rade je: plánujete tento návrh prijať? Ak áno, v čom bude podľa vášho presvedčenia rozdiel, pokiaľ ide o kontrolu Súdnym dvorom, vrátane kontroly nad Europolom?

Giusto Catania, *v mene skupiny GUE/NGL.* – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, tiež zastávam názor, že potrebuje nadnárodný policajný zbor schopný osobitne riešiť problém medzinárodného zločinu, ktorý sa už dávno nepohybuje v rámci národných hraníc.

Iba pred pár dňami komisia talianskeho parlamentu zameraná na boj proti mafii navštívila Nemecko, kde zistila, že obrovské množstvo finančných zdrojov investovaných v Nemecku bolo získaných prostredníctvom mechanizmu, do ktorého sú priamo zapojení sicílski a kalábrijski zločinci. Som presvedčený, že je to symbolom skutočnej potreby bojovať proti zločinu na medzinárodnom základe a jedným zo spôsobov, ako to dosiahnuť, je nasadiť európske policajné zdroje.

Som presvedčený, že Europol môže túto úlohu splniť, ale mám určité pochybnosti, či transformácia Europolu na agentúru to môže okamžite zachrániť. Našou povinnosťou je zhodnotiť aktivity Europolu od roku 1994 doteraz a som presvedčený, že budeme pravdepodobne musieť prehodnotiť aj jeho osobitné poslanie, pretože sa domnievam, že jeho prioritami by malo byť riešenie problému obchodovania s drogami, prania špinavých peňazí a nadnárodných organizácií typu mafie.

Som presvedčený, že sa tu stále vyskytujú určité problémy, pokiaľ ide o potrebu úplne uznať právomoci Parlamentu. Parlament by mal mať dozorné právomoci (to sa týka všetkých národných parlamentov, ktoré majú dozorné právomoci nad národnou políciou) a som presvedčený, že Európsky parlament by mal mať dozorné právomoci nad agentúrou

EÚ, ktorej kľúčovými úlohami sú policajná kontrola a boj proti medzinárodnému zločinu. Tiež som presvedčený, že si potrebujeme vyjasniť niektoré veci týkajúce sa ochrany údajov.

Som mimoriadne znepokojený, lebo návrh v podobe, v akej bol Radou prijatý a pravdepodobne bude v budúcnosti prijatý, má vážne nedostatky, ktoré vystavujú osobné údaje občanov EÚ vážnemu riziku

Roger Knapman, *v mene skupiny IND/DEM*. - Pani predsedajúca, ako som pochopil, spravodajca bol v rozmedzí rokov 2002 až 2004 generálnym riaditeľom španielskej polície. Znamená to, že jednou z jeho posledných úloh pred odchodom z funkcie bolo vysporiadanie sa s bezprostrednými následkami hrozných bombových útokov v Madride. Prijímam teda úprimnosť, s ktorou predkladá rozšírenie právomocí EUROPOL-u s cieľom čeliť novým teroristickým hrozbám.

Asi mu nemusím pripomínať, že moja krajina má tiež dlhú históriu boja s terorizmom. Podobne ako v prípade jeho krajiny, hrozba dlhé roky pochádzala od separatistov: V posledných rokoch tomu zodpovedá nová hrozba islamského extrémizmu. To, o čom tu hovorím je skutočnosť, že moja krajina je vďačná za pomoc zo strany svojich susedov a za ich spoluprácu tam, kde je to nevyhnutné. V konečnej analýze však musí byť schopná konať presne podľa svojej metodiky a postupov a z vlastnej iniciatívy.

No to, čo sa tu navrhuje, nie je iba ďalším zásahom EUROPOL-u do oblastí, ktoré by mali zostať pod kontrolou členských štátov. Je to oveľa horšie, lebo Komisia chce zmeniť právny rámec, ktorým sa riadi EUROPOL. A to tak, že akékoľvek rozšírenie jeho právomocí nemusí podliehať ratifikácii členskými štátmi. Spravodajca vyhlásenie uzatvára vetou, že musíme zaistiť, aby mal EUROPOL čo najväčšiu demokratickú legitimitu. Opäť raz vidíme, ako sa EÚ usiluje prevziať na seba právomoci členských štátov, dokonca aj v záležitostiach polície. EÚ má veľmi čudnú predstavu o demokratickej legitimitate.

Jim Allister (NI). - Pani predsedajúca, bez ohľadu na vhodnosť boja proti terorizmu a organizovanému zločinu, ktorý je žiadúci, mi je jasné, že expanzia úlohy EUROPOL-u a zmena jeho právneho základu a názvu je niečím úplne odlišným. V skutočnosti sa tým EÚ poskytuje aparát štátnosti.

Je prirodzené a správne, že štáty majú policajné zložky. EÚ by teraz mala mať svoje vlastné právo, mať európskych policajných príslušníkov platených z rozpočtu EÚ, ktorých budú vyberať úradníci Únie. V skutočnosti budú policajtmi EÚ, ktorí budú plniť príkazy EÚ a potulovať sa po Európe, miešať sa do práce národných policajných zložiek, predovšetkým s ohľadom na rozšírenie ich právomoci začať a viesť vyšetrovania do oblastí prekračujúcich organizovaný zločin, teda do čoraz väčšej oblasti trestného práva.

Navyše, a to je pre mňa vrcholom absurdity, títo policajti EÚ by mali mať imunitu voči národným obmedzeniam a ich činnosť by nepodliehala súdnej kontrole. Z tohto dôvodu som odmietol uvedené návrhy. Nie sú ničím iným než tou najposlednejšou manifestáciou superštátnosti pre EÚ. Všetko v rámci Ústavy a nič bez súhlasu národov Európy. Dôvodom je sprisahanie čelných predstaviteľov EÚ a cieľ rozvrátiť demokraciu a odmietnuť referendum.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Vážený pán podpredseda Frattini, dámy a páni, v roku 1998 Európsky parlament zamietol všetky jemu predložené iniciatívy, keď s ním prebehli konzultácie o podrobných záležitostiach týkajúcich sa Europolu. Urobil tak zo zásadovosti, dovtedy, kým sa Europol v medzivládnych súvislostiach stále bude nachádzať mimo demokratickej a jurisdikčnej kontroly. Teraz táto iniciatíva prišla ako odpoveď na ustavičné

žiadosti tohto zhromaždenia s cieľom premeniť Europol na agentúru EÚ financovanú z rozpočtu Spoločenstva a posilniť našu úlohu v demokratickej kontrole.

Napriek tomu, že tento návrh je v Rade predmetom hlbokého sporu, sa domnievam, že by sme nemali prijať žiadny ďalší odklad. Povinnosťou Európskeho parlamentu je ukázať svoju podporu iniciatíve Komisie, aby sa Europol stal agentúrou EÚ. Medzinárodný dohovor, súčasný právny rámec Europolu, okrem toho bráni procesu aktualizácie alebo úpravy právomocí s oneskorením niekoľkých rokov. Nárast nových hrozieb v oblasti bezpečnosti, ako je terorizmus, ktorý predstavuje pre Europol nové výzvy, si rozhodne vyžaduje nový prístup.

Preto toto rozhodnutie, ktoré má Europolu zabezpečiť nielen rovnaké postavenie, aké má Eurojust a Európska policajná akadémia, ale aj zefektívňuje jeho fungovanie, rozširuje pôsobnosť Europolu na zločiny nesúvisiace výlučne len s organizovaným zločinom a zavádza v jeho mechanizmoch väčšiu pružnosť, je také dôležité. Súčasne musí byť zabezpečená vyššia transparentnosť a demokratická a jurisdikčná kontrola.

Preto vyslovujem podporu vynikajúcej správe pripravenej pánom Díazom de Mera a dôležitým pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom, ktoré predložil, predovšetkým pokiaľ ide o ochranu údajov. Rád by som pánovi Díazovi de Mera vzdal hold a vyjadril svoju podporu pre ním vypracovanú vynikajúcu správu a jeho osobu, najmä s ohľadom na to, že niektorí poslanci sa pokúsili nepoctivo znížiť hodnotu jeho práce a rozvíriť tak súboje na národnej úrovni, ktorí už okrem toho dostali úplnú odpoveď od španielskeho najvyššieho súdneho dvora.

Marek Aleksander Czarnecki (UEN) . – (PL) Hlavnou úlohou Európskeho policajného úradu je zvýšenie efektívnosti činnosti a spolupráce medzi orgánmi v členských štátoch, pokiaľ ide o predchádzanie medzinárodnému organizovanému zločinu a boj proti nemu. Poslaním agentúry je, aby bola prínosom vo sfére presadzovania práva v Európskej únii, pokiaľ ide o túto formu zločinu. S ohľadom na nové, neustále sa objavujúce formy zločinu a hrozbu terorizmu to získava na význame.

Život nás núti rozširovať právomoci Europolu a tiež prispôbovať zásady, na ktorých funguje, zavádzaním pružnejších mechanizmov. Spolu s agentúrou, ktorú navrhol spravodajca, však vyvstáva súrna potreba zaviesť jasné zásady pre demokratickú kontrolu Europolu a ochranu osobných údajov.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL). – (EL) Vážená pani predsedajúca, Komisia sa vo svojom návrhu na zriadenie európskeho policajného zboru snaží o transformáciu Europolu z orgánu založeného na dohode medzi štátmi na inštitucionálny orgán Európskej únie. To podľa mňa poukazuje na to, aké ďalekosiahle sú operácie Europolu v oblasti presadzovania práva a je to dôkazom celkového posilnenia rámca a mechanizmov na presadzovanie práva Európskou úniou.

Dve veci v Európskej únii rastú rýchlo: zisky spoločností a kapitálu a agresívne mechanizmy na presadzovanie práva. Všetky naše krajiny sme zaplnili policajnými zbormi a mechanizmami na presadzovanie práva a teraz sa to deje aj na úrovni EÚ.

Týmto vývojom sa tiež rozširuje pole pôsobnosti Europolu a zahŕňa všetky postihnutelné skutky v rámci sféry svojej pôsobnosti. Získava právo zasahovať dokonca v samotných členských štátoch v súvislosti s medzinárodnými udalosťami veľkého významu s dôsledkami na verejný poriadok, ako sú napríklad medzinárodné demonštrácie. Popri rozsiahlych monitorovacích systémoch SIS II a VIS a iných sa bude informačný systém Europolu

používať na ukladanie osobných údajov zamestnancov v celej Európskej únii, ako aj údajov súvisiacich s politickou, odborovou a spoločenskou činnosťou a osobným presvedčením. Tieto údaje sa nebudú vymieňať iba medzi bezpečnostnými a tajnými službami členských štátov EÚ, ale aj so súkromnými jednotlivcami, ako sú nezávislí profesionálni vrahovia operujúci v Iraku.

Tvrdenia, že transformácia Europolu je údajne demokratickým vývojom sú sebaklamom a prinajlepšom naivné. Prečo? Lebo neexistuje reálna možnosť kontroly neprístupnej citadely zvanej Europol alebo obmedzenia jej činností na presadzovanie práva. Veľa ľudí okrem toho vyslovilo kritiku imunity policajných úradníkov Europolu a neprimeranosť akejkoľvek kontroly na národnej úrovni. Z týchto dôvodov sme rozhodne proti tomuto návrhu.

Nils Lundgren (IND/DEM). – (SV) Vážená pani predsedajúca, vytvorili sme jednotný trh so slobodou pohybu tovarov, služieb, kapitálu a ľudí. Takmer každý súhlasil s účasťou v Schengenskom priestore. V praxi došlo k zrušeniu všetkých hraničných kontrol v rámci EÚ. Z pohľadu liberála ide o obrovský krok vpred. Už nemusíme stáť s čiapkou v ruke pred úradníkmi, keď chceme študovať, pracovať, cestovať alebo žiadať zdravotnú starostlivosť v inej krajine EÚ.

Avšak sloboda má aj svoje tienisté stránky. Keď zmizli hraničné kontroly, možnosti pre organizovaný zločin sa nesmierne zvýšili. Uľahčilo to obchod s drogami, výmenu odcudzených tovarov a nelegálne obchodovanie s ľuďmi. Niekedy sa táto expanzia organizovaného zločinu používa ako dôkaz potreby existencie EÚ. To je smiešne. Expanziu uľahčuje EÚ, čo je cena, ktorú musíme zaplatiť za viac slobody a väčší blahobyt. Ako je táto cena vysoká? Nuž, policajné zdroje sa musia zvýšiť snáď o 1 – 2 % z HDP na národnej úrovni s cieľom otočiť vývoj tohto javu. Takéto zvýšenie zdrojov na národnej úrovni je najdôležitejšie a azda jedinou možnosťou, ako obnoviť poctivú a slušnú Európu.

Spravodajca chce preniesť právomoc z polície na Brusel. Europol by sa mal stať orgánom EÚ financovaným z rozpočtu EÚ. Na ľahkú váhu berie otázku bezúhonnosti a demokratickej legitimitnosti. Preto musíme tejto správe povedať nie, zamerať sa na rozšírenie policajných zdrojov na národnej úrovni a Europol ponechať orgánom spolupráce podliehajúcim medzivládny postupom.

Fernand Le Rachinel (NI). – (FR) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, táto správa navrhuje, aby Európsky policajný úrad, Europol, dostal nový štatút úpravou svojho právneho základu. Nič viac a nič menej.

Skutočne je úmyslom nahradiť Dohovor o Europole uzavretom medzi členskými štátmi v roku 1995 rozhodnutím Rady, ktorým sa Europol zmení z medzivládneho orgánu na agentúru Európskej únie, ktorá bude financovaná z rozpočtu Spoločenstva a na ktorú sa bude vzťahovať služobný poriadok úradníkov Európskych spoločenstiev. Ako dôvody, na základe ktorých sa táto radikálna zmena štatútu udeje, sa uvádzajú: rozšírenie pôsobnosti aktivít Europolu presahujúcich organizovaný zločin a neschopnosť členských štátov plniť nové a veľmi rozsiahle ciele primeraným spôsobom. Podľa uisťovania Rady sa tieto ciele očividne ľahšie splnia na úrovni Európskej únie.

Toto všetko je však iba zahmlievanie. Skutočnosť je však taká, že už sme prevzali požiadavky Lisabonskej zmluvy a jej uplatňovanie, na základe ktorej sa takmer celá politika v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí presúva na kvalifikovanú väčšinu Rady ministrov. Doteraz bola pre oblasť súdnej a policajnej spolupráce vyžadovaná jednomyselnosť. Skutočnosť

je taká, že naši národní a európski predstavitelia sú uprostred procesu zavádzania inštitucionálnych reforiem, ktoré vo všetkom smerujú k prehĺbenému nadnárodnému a byrokratickému modelu.

Sú to tie isté reformy obsiahnuté v Lisabonskej zmluve, ktoré boli odmietnuté Francúzmi a Holanďanmi v referendách z mája a júna 2005. Ľudia boli podvedení, oklamaní a zaobchádzalo sa s nimi s pohrdaním. Európu nemožno budovať proti jej obyvateľom a proti národným realitám. Je najvyšší čas, aby si toto naša proeurópska politická elita uvedomila a konečne nechala Európu, aby sa vybuďovala sama na základe práva národov a obyvateľov na sebaurčenie, zvrchovanosť, slobodu a bezpečnosť.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, ako člen výboru pre rozpočet a poslanec, ktorý pochádza z regiónu ležiaceho na vonkajších hraniciach Európskej únie, by som chcel vysloviť tri poznámky:

Po prvé, premena Europolu na agentúru Spoločenstva si vyžaduje, aby sme tým získali viac než do toho vložíme. Chceme, aby Europol ako orgán Spoločenstva bol viac prítomný na miestach, kde je potrebný (na Balkáne, pri potláčaní organizovanej mafie) a nie v zborovniach a kanceláriách.

Po druhé, národné policajné zbory musia v rámci Europolu ako orgánu Spoločenstva postupne prekonať vzájomnú nedôveru. Policajné orgány členských štátov sa musia naučiť spolupracovať na medzinárodnej úrovni a preniesť sa ponad národné záujmy. Transformácia Europolu na agentúru Spoločenstva toto umožňuje.

Po tretie a najdôležitejšie, veľa času sme venovali inštitucionálnemu rozmeru tohto prípadu. Chcel by som vyjadriť svoju úplnú podporu spravodajcovi, pánovi Díazovi de Mera García Consuegrovi, ktorý si zvolil praktické a realistické riešenie. Nemôžeme celý proces do roku 2009 ochromiť, kým budeme čakať na dokonalé inštitucionálne riešenie, ani pokračovať v teologických diskusiách, keď nás tlačia problémy. Teraz je čas konať a teraz aj musíme konať. Preto v tejto súvislosti vyjadrujem svoju úplnú podporu prístupu, ktorý spravodajca rozplánoval, a dúfam, že táto diskusia bude prvou fázou pri vytváraní skutočnej policajnej služby Európskeho spoločenstva, ktorá bude schopná riešiť problémy.

Georgios Georgiou (IND/DEM). – (EL) Vážená pani predsedajúca, znova musíme pozdraviť vznik tohto veľkého policajného orgánu zvaného Europol. Robíme tak od roku 1992. Dosiahnuté výkony neboli zlé. Mám dojem, že nová forma, ktorú sa mu pokúšame dať, spôsobí problémy, keď si uvedomíme, že britská polícia bude viesť operácie v Paríži a grécki policajní dôstojníci v Berlíne. Uvidíme, ako z toho vyvážneme, ale medzi policajnými orgánmi vždy existuje problém nedôvery.

Skláňam sa nad veľmi dôkladnou prácou pána Díaza de Mera García Consuegru. Ak máme obmedziť činnosti Europolu na problémy terorizmu, potom sa musí usilovať rozpoznať skutočný terorizmus medzi ostatným zločinom a nie vyvíjať mechanizmus, ktorý by namiesto prenasledovania terorizmu visel ako slučka dusiaca ľudské a politické práva európskych občanov.

Hynek Fajmon (PPE-DE). – Vážená pani predsedníčka, dámy a páni, som presvedčený, že zmena právneho postavenia EUROPOLU, ktorá je tu práve prejednávaná, nie je krokom správnym smerom. EUROPOL v súčasnej dobe funguje dobre a nepotrebuje žiadnu zmenu svojho postavenia. Činnosť polície je doménou národných štátov. Hlavnú zodpovednosť za ňu preto majú logicky a správne národné vlády kontrolované národnými parlamentmi. Koniec koncov, tento prístup je zohľadnený aj v rámci schengenskej spolupráce, do ktorej

sa Česká republika naplno zapojila koncom minulého roka. Na úrovni Európskej únie je preto policajná spolupráca logicky predmetom medzivládneho prístupu. Od tohto správneho a logického prístupu chce teraz Komisia upustiť a vytvoriť z EUROPOLU de facto novú agentúru podriadenú európskym inštitúciám. Forma agentúry však pre EUROPOL nie je vhodná a neprinesie nič pozitívne. Kontrola EUROPOLU sa národným ministrom vnútra vzdiali. Boju so zločinom to neprinesie nič dobré. Myslím si, že najskôr by sa mala uskutočniť riadna a demokratická ratifikácia Lisabonskej zmluvy, ktorá tiež súvisí právnym základom EUROPOLU. Až potom sa môže začať rokovať o prípadnej zmene právneho základu EUROPOLU. Preto budem hlasovať proti tejto správe.

Alexander Stubb (PPE-DE). - Pani predsedajúca, aby som ukázal, že skupina ELS-ED je veľmi rôznorodá, vôbec nesúhlasím s predchádzajúcim rečníkom. Na začiatok by som však chcel spravodajcovi zaželať k vynikajúcej správe.

Domnievam sa, že správa je veľmi dobrá. Myslím si, že je dobrá z troch dôvodov. Prvým dôvodom je, že rozširuje právomoci EUROPOL-u. Dostáva sa do pôsobnosti rozpočtu Spoločenstva, zriaďuje sa agentúra, rozširuje sa jej pôsobnosť do oblastí prekračujúcich organizovaný zločin. Podľa môjho názoru ide o veľmi dôležitý krok vpred.

Druhý dôvod je dobrý preto, lebo vyžaduje viac pružnosti. Nemusíte byť detektív Sherlock Holmes, aby ste pochopili, že ak bola organizácia založená v roku 1995 a v rozmedzí rokov 2002 až 2003 došlo k trojnásobnej novelizácii jej stanov a zmeny vstúpili do platnosti až v roku 2007, táto organizácia nie je funkčná. A nie je ani dostatočne flexibilná. Potrebujeme viac pružnosti a domnievam sa, že táto správa to všetko predkladá. Na tomto svete nie je nič konzervatívnejšie ako ministerstvo vnútra alebo policajné zložky. Myslím si, že sme to videli aj v prípade EUROPOL-u.

Tretím dôvodom je, prečo ide o dobrú správu, je fakt, že posilňuje nadnárodné prvky a prvky Spoločenstva a oslabuje medzivládne zložky. Posilňuje súdnu kontrolu a demokraciu. Ak teda existuje jedna oblasť, v ktorej treba spolupracovať, tak je to táto. Čím viac je slobody pohybu, tým je viac Schengenu i medzinárodného zločinu. Preto potrebujeme väčšiu spoluprácu na európskej úrovni. Myslím si, že táto správa je krokom tým správnym smerom.

Javier Moreno Sánchez (PSE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, krátke vysvetlenie. Ako náš socialistický koordinátor uviedol, my socialisti sa stále domnievame, že tento spravodajca nie je najvhodnejšou osobou na vypracovanie správy o súdnej a policajnej spolupráci.

Je pravda, ako uviedol pán Coelho, že najvyšší súd tento prípad uzavrel, ale to je otázka etiky a politickej dôstojnosti.

Vysvetlím to: Mal by som objasniť, že spravodajca odmietol spolupracovať so španielskym právnym systémom a bola mu za to udelená pokuta. Nešlo o banálnu záležitosť: bol to súdny proces s teroristami obvinenými z najhoršieho útoku, aký bol spáchaný na území Európskej únie.

Preto si zo zásady myslíme, že osoba nemôže odmietnuť spoluprácu s právnym systémom v Španielsku a potom poučovať Európu o tom, ako by členské štáty mali navzájom spolupracovať v oblasti polície a súdov.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). - Pani predsedajúca, čo sme si v tejto diskusii vypočuli, je zámena pojmov spolupráca a integrácia. Veľmi podporujem rečníkov, ktorí vyjadrili

obavy, pokiaľ ide o snahu EÚ rozšíriť právomoci a pôsobnosť EUROPOL-u. Samozrejme, že potrebujeme kvalitnú spoluprácu medzi políciou a bezpečnostnými zložkami. Som náchylný veriť, že sme na operačnej úrovni takúto dobrú spoluprácu mali, aj keď ju možno vždy zlepšovať. V skutočnosti, podľa mojich skúseností v EUROPOL-e – a pravdepodobne patríam k tým málo členom tohto parlamentu, ktorí EUROPOL pri mnohých príležitostiach navštívili – väčšina jeho činností má dvojstranný charakter. Na základe toho vyznieva myšlienka, že EUROPOL má plniť určitú inú veľkú úlohu, ako lož.

Potreba spolupráce sa veľmi odlišuje od účasti inštitúcií Európskej únie, ktorá je iba časťou širšieho programu EÚ v oblasti politickej integrácie.

Charles Tannock (PPE-DE). - Pani predsedajúca, rád by som sa pridala k svojmu kolegovi Geoffreyovi Van Ordenovi a predchádzajúcemu rečníkovi, môjmu českému kolegovi z ODS. Nesúhlasím s pánom Stubbom. Aj mňa znervózňuje myšlienka premeny EUROPOL-u na typ nadnárodnej organizácie Európskej únie v štýle FBI. Nemyslím si, že by to našlo podporu u mnohých mojich voličov v Spojenom kráľovstve

Podobne ako všetci kolegovia som, samozrejme, za medzivládnu spoluprácu v policajných, spravodajských a bezpečnostných veciach, najmä ak čelíme rastúcim problémom vyplývajúcim z medzinárodného organizovaného zločinu, medzinárodného terorizmu atď. EUROPOL má už celkom širokú pôsobnosť v oblastiach, ku ktorým patrí aj nelegálne obchodovanie s ľuďmi. Nepotrebujeme ho rozširovať. Mal by sa stať agentúrou fungujúcou ako sprostredkovateľ pri výmene informácií. Mal by budovať väčšiu dôveru medzi národnými policajnými zložkami a našimi bezpečnostnými a spravodajskými službami. Medzi tradičnými orgánmi niektorých členských štátov na presadzovanie práva existuje veľká nedôvera. EUROPOL by mal plniť funkciu koordinátora a nie dostať osobitné práva. Predovšetkým som proti myšlienke, aby mohli policajti EÚ vstupovať do našich členských štátov s právomocou zatýkať.

Alexander Stubb (PPE-DE). - Pani predsedajúca, nemôžem odolať pokušeniu odpovedať svojim dvom kolegom, pánovi Van Ordenovi a pánovi Tannockovi. Nesnažíme sa o zriadenie nejakej organizácie na spôsob amerického FBI. Usilujeme sa o lepšie fungujúcu policajnú spoluprácu, ktorá je efektívnejšia, transparentnejšia, pružnejšia a jednoducho funguje. Taká spolupráca nám dnes stále chýba, a preto sa o ňu usilujeme.

Nemám v úmysle zapojiť sa do vnútornej diskusie a panikárenia Spojeného kráľovstva, že zriadujeme akýsi FBI s mimoriadnymi právomocami a s európskou políciou, ktorá vás príde zatknúť do vášho domu. O to sa neusilujeme. Snažíme sa, aby policajná spolupráca v rámci tretieho piliera fungovala lepšie. To je všetko.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda - (SL) Dovoľte mi uviesť jednu alebo dve poznámky k tejto nesmierne zaujímavej diskusii, ktorej mám tú česť sa zúčastniť.

Hoci tu teraz nemôžem zastupovať mienku Rady, moja prvá poznámka súvisí s postojom Rady k pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom, ktorých je mnoho. Ako bolo spomenuté v úvode, Rada stále toto rozhodnutie zvažuje a v tomto rámci bude po predložení pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov pokračovať v diskusii. Môžem však potvrdiť, že predsedníctvo sa bude snažiť o podrobnú a zmysluplnú diskusiu, pokiaľ ide o všetky schválené pozmeňujúce a doplňujúce návrhy. Taktiež sa budeme snažiť o to, aby sme čo možno najviac z nich začlenili do znenia rozhodnutia. Viac zaručiť nemôžem. Ako vieme, v tomto okamihu si schválenie rozhodnutia vyžaduje konsenzus všetkých členských štátov.

To ma privádza k nasledujúcej poznámke vzhľadom na opravnú doložku. Ani k tomuto neexistuje žiadne stanovisko Rady, myslím však, že môžem v mene Rady vysloviť určité pochybnosti o jej zapracovaní do znenia aktu, nakoľko by sa tento mechanizmus mal automaticky aktivovať v období po vstupe Lisabonskej zmluvy do platnosti. Lisabonská zmluva ešte do platnosti nevstúpila. Jej presadzovanie je v rukách národných parlamentov a aspoň v jednom prípade v rukách voličov.

Moje stanovisko je, že zapracovaním podobného mechanizmu do takýchto právnych predpisov by sme neuľahčili ich schválenie, ba čo viac, nenapomôžeme tým ratifikačný proces, ktorý v súčasnosti prebieha. Taktiež sa domnievam, že na túto otázku bola daná uspokojujúca odpoveď v deklarácii č. 50 pripojenej k Lisabonskej zmluve.

Alexander Alvaro (ALDE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, keďže mám pocit, že pán minister neporozumel, rád by som v krátkosti vyzdvihol skutočnosť, že opravná doložka v žiadnom prípade neohrozuje ani neovplyvňuje ratifikáciu Zmluvy, ale jednoducho zaručuje, že Parlament sa po ratifikácii bude správu o Europole znova zaoberať. Po porade s ostatnými stálymi zástupcami sa nezdá, že by sa táto hrozba vnímala vo všeobecnej rovine.

Franco Frattini, *podpredseda Komisie.* – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, ďakujem vám za vaše príspevky. Budem veľmi stručný.

Po prvé, vo všeobecnosti odpoviem všetkým tým, ktorí vyslovili pochybnosti o potrebe posilniť Europol a rozprávali o vôli ľudí a obavách občanov. Rád by som uviedol, že ak existuje jedna téma, pri ktorej veľká väčšina európskych občanov vyjadruje strach v súvislosti so slobodou pohybu zločincov a žiadajú viac bezpečnosti, tak je to práve téma policajnej spolupráce. Ak existuje jedna téma, o ktorej sa čím viac hovorí, ako poznamenal pán Stubb, tým viac sa liberalizuje pohyb osôb, a tým viac vystupuje do popredia potreba skoordinať sa na európskej úrovni a zakročiť proti nadnárodnému zločinu, a preto nie je koncepcia európskej agentúry s určitou koncepciou byrokratického orgánu, ale rýchleho a efektívne fungujúceho nástroja.

Preto som presvedčený, a nie je to iba preto, že tento návrh predkladám ja, o potrebe urýchlene prijať toto rozhodnutie v súlade so želaním slovinského predsedníctva. Pokiaľ ide o pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, už som spomenul návrh predložený pánom Alvarom. Dovoľte mi pripomenúť, že myšlienka pravidelnej kontroly bezproblémového fungovania súčasných iniciatív v rámci „tretieho piliera“ je niečo, čo dovoľuje deklarácia č. 50, ktorá tu bola teraz spomenutá. Čo to znamená? Znamená to, že Komisia po vstupe Zmluvy do platnosti Komisia v jednotlivých prípadoch, ak si to situácia vyžaduje, navrhne posúdenie nástrojov v súčasnosti spadajúcich pod tretí pilier s cieľom zmeniť ich na nástroje, o ktorých by mal Parlament v plnej miere spolurozhodovacie právomoci a v prípade ktorých Parlament, podľa mňa oprávnene, chce tieto postupy uplatňovať. Na tento účel už jestvuje nástroj.

Je to možno práve bremeno takto obmedzeného časového rámca na tento nástroj, čo mne osobne spôsobuje určité problémy, ale ma tiež zaujíma a nemám voči tomuto bodu žiadne predsudky: je rozumné plánovať preskúmanie nástroja, ako je rozhodnutie o Europole, ktoré ešte nevstúpilo do platnosti. Kladiem túto otázku, pretože viete, že ak by sme mali toto rozhodnutie prijať do konca slovinského predsedníctva v júni 2008, svoju účinnosť nadobudne v januári 2010. Môžeme teda plánovať, že preskúmate nástroj, keď začne fungovať v januári 2010?

Nebol by som proti argumentácii, že keď to bude fungovať a vyskytnú sa problémy súvisiace s nedostatočnou demokratickou kontrolou, bude to vynikajúci dôvod na to, aby Európska komisia uplatnila vyhlásenie č. 50 a zmenila nástroj z tretieho piliera do nového systému. Jedným z dôvodov, prečo som tento príklad uviedol je, že nemôžeme zatvoriť dvere pred potrebou Parlamentu demokraticky kontrolovať, ale čo nám spôsobuje problémy, je skôr spôsob a časové rámce tohto výslovne povinného posúdenia postupu.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra, *spravodajca*. – (ES) Vážená pani predsedajúca, predtým než začnete s odpočítavaním času, rád by som, aby ste zväžili toto. Prosím vás, dajte mi dve minúty, na ktoré mám právo, aby som zo zdvorilosti mohol odpovedať všetkým kolegom, Rade a Komisii, ale tiež, pani predsedajúca, vás naliehavo žiadam o pridelenie osobitného času, aby som mohol reagovať na veľmi vážne a neopodstatnené narážky na moju osobu. Môžem rátať s vašim pochopením, pani predsedajúca? Ďakujem vám veľmi pekne.

Veľmi ďakujem takmer všetkým kolegom, zdôrazňujem slovo „takmer“, za ich príspevky, ktoré osobitne zohľadním. Rád by som uviedol, že tu vyslovené obavy, nie sú iba obavami spravodajcu, ale že sú to tiež obavy Parlamentu. Veľmi ma potešilo počuť, že Rada je správe priaznivo naklonená, múdre slová pripúšťajúce dohodu a tiež vysvetlenie podpredsedu Frattiniho.

Preto by som sa chcel poďakovať kolegom poslancom, ktorí ma poctili svojou podporou, ako aj tým, ktorí ma poctili kritikou. Nemali by ste zabúdať, že som bol poslancom Parlamentu sedemnásť rokov a stále ním som, a dva roky som bol generálnym riaditeľom polície Španielskeho kráľovstva. Bol som. Preto som schopný vidieť obe strany mince.

Pán úradujúci predseda Rady, preto by som chcel znova podčiarknuť problémy, ktoré sa nás dotýkajú. Nemôžeme proti zločinu bojovať sami. Zločin je nadnárodný. Zločin prekračuje hranice a jednotlivé policajné sily, ktorá sú národného charakteru, potrebujú, aby bol Europol nástrojom, ktorý by ich podporoval a posilňoval. Nie nástrojom, ktorý by prekážal v ich práci alebo sa s ňou prekrýval, ale nástrojom, ktorý ich podporuje a posilňuje.

Záruky sú pre nás veľmi dôležité. Pre nás je veľmi dôležité podporiť a posilniť Europol, ale pri zohľadnení troch kritérií: dôvery, kontroly a záruk. Toto je, pravdaže, to, čo sme vysvetlili v správe a v príspevkoch kolegov poslancov.

Dôležitá je pre nás ochrana údajov prostredníctvom rámcového rozhodnutia v rámci tretieho piliera. Je pre nás nesmierne dôležité, aby mal Parlament kontrolu a je pre nás veľmi dôležité, aby sme rozhodným spôsobom spoločne bojovali proti organizovanému zločinu.

Vážená pani predsedajúca, teraz, s ohľadom na spomenuté narážky, by som rád odpovedal na druhú, menej príjemnú otázku. Pán Moreno nerešpektuje rozhodnutia súdov. Najvyšší súd Španielskeho kráľovstva a verejný žalobca najvyššieho súdu Španielskeho kráľovstva uviedli presne tieto slová v súvislosti s mojím prípadom. Nevie, či došlo k presnému prekladu, ale presne povedali toto: „vôbec žiaden trestný čin“.

Avšak niektorí ľudia, ako napríklad pán Moreno, nemali a nemajú intelektuálnu a morálnu integritu sa ospravedlniť za šírenie poloprávdy, čo je nevhodné. To, čo tu pán Moreno predviedol, má, ako zvyčajne, za cieľ otráviť Parlament otázkami, ktoré nesúvisia so správou, ani s jadrom veci.

Rozpráva o morálke a nedostatku dôstojnosti. Je nemorálne a nedôstojné, ak sa nerešpektujú rozhodnutia súdov a navyše sa vyhadzujú na oči v prítomnosti kolegu, ktorý má dôstojnosť aj morálku. Nechcem tým povedať, že pán Moreno je nedôstojný a nemorálny, ale chcem povedať, že sa správal nedôstojným a nemorálnym spôsobom.

Na jeho obranu chcem povedať, že by som sa rád domnieval, že to nie sú jeho vlastné myšlienky, ale že sa správal nie ako poslíček, ale že v tomto prípade mal tú drzosť konať ako taký poslíček. Prečo? S cieľom nepodloženým spôsobom diskreditovať a možno v márnom pokuse získať niekoľko stĺpčiekov v španielskej tlači.

Predsedajúca. – (FR) Rozprava je ukončená

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok, 17. januára 2008.

10. Situácia v Pakistane po zavraždení Bénazír Bhuttovej (rozprava)

Predsedajúca. – (FR) V ďalšom bode nasledujú vyhlásenia Rady a Komisie o situácii v Pakistane po zavraždení Bénazír Bhuttovej.

Janez Lenarčič, *úradujúci predseda* . – (SL) Zavraždenie bývalej predsedníčky vlády a hlavnej predstaviteľky opozície, Bénazír Bhuttovej, zhoršilo už aj tak zložitú predvolebnú situáciu v Pakistane. Okrem toho to malo v Pakistane negatívny vplyv na proces postupného prechodu na demokratickejší systém. Bénazír Bhuttová s určitosťou patrila k ľuďom, ktorí mohli prispieť k pokroku v oblasti hospodárskeho rozvoja, zníženia korupcie a väčšej mediálnej slobody.

Odvtedy, čo došlo k zavedeniu výnimočného stavu 3. novembra minulého roku, Európska únia a Európsky parlament zdôrazňovali potrebu stability a vyzývali na zmierenie a znovuzavedenie demokracie. Stabilita v Pakistane je rozhodne v našom strategickom záujme. Znamená to, že podporujeme boj umiernennej väčšiny Pakistancov proti násilnej menšine extrémistov.

Naše záujmy, záujmy Európskej únie v Pakistane, sú úzko zviazané s našimi prioritnými úlohami v Afganistane a širšom regióne. Súvisia s našim bojom proti terorizmu, proti šíreniu zbraní hromadného ničenia ⁽¹⁾ a s našim bojom za dodržiavanie ľudských práv, čo sme pakistanským úradom mnohokrát v našich správach zdôraznili.

Prezident Mušarráf pravdepodobne príde budúci týždeň do Bruselu. Bude to jedinečná príležitosť odovzdať mu naše posolstvo. Spolu s medzinárodnými partnermi sme nadviazali kontakty s ďalšími veľkými pakistanskými stranami.

Kľúčovým posolstvom Rady Európskej únie je, že dôležité, aby budúci mesiac v Pakistane prebehli slobodné a poctivé voľby, otvorené pre všetkých. Pakistanská vláda sa musí snažiť o zabezpečenie primeraných politických a bezpečnostných podmienok na uskutočnenie takýchto volieb. Okrem toho musia všetky strany prijať rozhodnutie volebnej komisie, že sa voľby 18. januára musia uskutočniť dôstojným a zdržanlivým spôsobom.

Pakistanské orgány tiež vyzývame, aby predĺžené obdobie do volieb využili na zlepšenie podmienok konania volieb v súlade s medzinárodnými štandardmi. V prvom rade musia úrady zaručiť, že urobia všetko, čo bude v ich silách, aby predišli volebným podvodom a zastrasovaniu, zabezpečili transparentnosť pokiaľ ide o slobodné fungovanie médií

(1)

a zaručili prepustenie politických väzňov na slobodu. Toto všetko by prispelo k demokratickému a transparentnému volebnému procesu v primeraných bezpečnostných podmienkach. Ako vieme, Európska únia vyšle plnohodnotnú volebnú pozorovateľskú misiu. Dúfame, že celé voľby budú sledované v medzinárodnom rozsahu.

Ministri zahraničných vecí na prvom stretnutí rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy koncom tohto mesiaca podrobne prediskutujú situáciu v Pakistane a prerokujú možnosti, ako môže EÚ pomôcť pri úspešnom pokračovaní a posilňovaní demokratického procesu v tejto krajine.

Benita Ferrero-Waldner, *členka Komisie*. – Pani predsedajúca, atentát na Benazír Bhuttovú nie je ničím iným než národnou tragédiou a všetkých nás šokoval. Domnievam sa, že pre nás všetkých bola pani Bhuttová symbolom umierneného a liberálneho Pakistanu. Tešila sa podpore ľudu a mala odvalu postaviť sa proti extrémizmu a terorizmu. Žiaľ, možno to práve bola jej odvaha, za ktorú nakoniec zaplatila svojím životom. Jej zavraždenie je stratou pre milióny Pakistancov, ktorí do nej vkladali nádeje, pokiaľ išlo o demokraciu a lepšiu budúcnosť. Jej smrť je tiež stratou pre Európu a svet.

Je poľutovaniahodné, že rušivé správy z Pakistanu sa stali bežnými takmer každý deň. Len ťažko prejde týždeň bez väčších teroristických útokov. Za posledných šesť mesiacov bolo samovražednými bombovými útočníkmi zabitých okolo 700 Pakistancov. Verím, že si zo smrti pani Bhuttovej a k výmene väčšiny vyšších súdnych úradníkov. Do dnešného dňa sa niekoľko sudcov a právnikov nachádza vo väzbe. Mali by byť bezodkladne prepustení.

Výlev hnevu po zavraždení pani Bhuttovej viedol k občianskym nepokojom a nakoniec k rozhodnutiu odložiť voľby z 8. januára na 18. februára. Tieto voľby by sa mali uskutočniť podľa plánu bez ďalšieho omeškania. Domnievam sa, že Pakistan sa pohol vpred. Cesta vpred znamená zorganizovať demokratické a transparentné voľby, ktorých výsledkom by bol široký a vierohodný mandát ľudu pre novú vládu na úrovni federácie ako aj provincií. Toto poslanstvo by sme mali spoločne odovzdať prezidentovi Mušarráfovi pri jeho budúcotýždňovej návšteve Európy.

Niektorí aktéri sa z atentátu na pani Bhuttovú snažia vytĺcť politický kapitál. Nesmieme zabudnúť, že sú to extrémistické sily, v záujme ktorých je destabilizovať Pakistan a ktoré sú zodpovedné za tento opovrhnutia hodný čin. Nesmieme im dovoliť, aby uspeli. Vierohodné vyšetrenie vraždy môže napomôcť utíšiť rozbúrenú hladinu, ale iba ak si všetci zachovajú rozvahu. Chcela by som dodať, že Scotland Yard odovzdáva kvalitnú prácu v úsilí poskytnúť pomoc v tejto záležitosti.

Prezident Mušarráf vo svojom prejave krajine 2. januára hovoril o potrebe celonárodného zmierenia. Myslím si, že zmierenie je skutočne tým, čo treba. Aby sa dala súčasná situácia zvládnuť, bude treba zapojiť opozíciu. Podstatné je, že sa všetky hlavné opozičné strany zúčastnia na nadchádzajúcich voľbách. Žiaľ, Pakistan má dejiny charakterizované nedostatkom dôvery vo volebné výsledky, čo by mohlo viesť k ďalšej politickej polarizácii. Prirodzene, šance na celonárodné zmierenie by sa výrazne zvýšili, ak by prezident Mušarráf a príslušné orgány vykonali všetko potrebné na zabezpečenie poctivého a transparentného uskutočnenia volieb.

Keďže tieto voľby sú tak veľmi dôležité nielen pre Pakistan, aj pre región, rozhodla som sa vyslať do krajiny volebnú pozorovateľskú misiu s cieľom prispieť k demokracii a stabilite v krajine. Ak by sa voľby boli naozaj uskutočnili 8. januára, ako sa pôvodne plánovalo, mohli sme do terénu vyslať iba počtom obmedzenú pozorovateľskú misiu. Avšak so

zreteľom na čas, ktorý máme teraz do volieb k dispozícii, som po konzultácii s hlavným pozorovateľom, pánom Michaelom Gahlerom, ktorý je členom tohto parlamentu, rozhodla o rozšírení misie na úroveň plnohodnotnej volebnej pozorovateľskej misie. Všetci sme si veľmi dobre vedomí dôležitej úlohy, ktorú bude táto misia pravdepodobne zohrávať v najbližších týždňoch.

Aj naďalej mám obavy, pokiaľ ide o podmienky, za ktorých sa voľby uskutočňujú a ich potenciál. Môže to mať za následok kritické vyhlásenie volebnej pozorovateľskej misie, ak sa nepodniknú kroky na odstránenie spomenutých obáv. Kľúčové problémy, vrátane nedostatku dôvery vo volebné orgány, nedostatku transparentnosti v procese získavania výsledkov a potreby efektívneho procesu podávania a vybavovania sťažností a odvolaní, ktorému by účastníci volieb dôverovali, v Pakistane všetky existujú.

Štát a volebné orgány by ešte stále mohli podniknúť konkrétne kroky s cieľom zlepšiť podmienky volieb. Chápe, že vedúci misie EÚ v Islamabade a volebná pozorovateľská misia na mieste už načrtli, ktoré kľúčové zlepšenia sú nevyhnutné. Domnievam sa, že by sme sa mali každým spôsobom usilovať, zdôrazniť tieto body pri rozhovoroch s pakistanskými orgánmi, vrátane prezidenta počas jeho blízkej návštevy Bruselu.

Tiež mám stále obavy pokiaľ ide o bezpečnostnú situáciu v Pakistane, najmä so zreteľom na atentát na Benazír Bhuttovú, ale aj vzhľadom na nedávne bombové útoky v Láhaure, Karáči a, samozrejme, v severozápadnej pohraničnej provincii. Vyzývame pakistanské orgány, aby urobili všetko potrebné, s cieľom poskytnúť bezpečné prostredie na konanie volieb. My potom starostlivo zhodnotíme bezpečnostnú situáciu so zreteľom na vyslanie pozorovateľov EÚ.

Tak ako sľúbil, prezident Mušarráf vyzliekol svoju uniformu. Dúfam, že to bude mať v Pakistane za následok pokrok smerom k silnejším civilným inštitúciám a udržateľnej demokracii. Dôležité ale tiež je, aby Pakistan pokračoval v dosahovaní pokroku v boji s chudobou. Komisia preto pre nadchádzajúce roky výrazne zvýšila financovanie svojej rozvojovej pomoci Pakistanu, vrátane pomoci v oblasti vzdelávania. Naďalej som viazaná týmto prístupom, ktorý tiež považujem za príspevok v boji proti extrémizmu. vezmeme ponaučenie. Ponaučenie, že Pakistan potrebuje funkčnú demokraciu, právny štát a silnú občiansku spoločnosť, aby mohol riešiť svoje hromadiace sa problémy.

Spomínate si, že v krajine bol 3. novembra vyhlásený výnimočný stav. S blížiacimi sa parlamentnými voľbami to samozrejme značne podkopalo dôveru v demokratický proces. Výnimočný stav bol odvolaný 15. decembra, ale iba potom, ako došlo k zavedeniu nových obmedzení pre médiá

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, *v mene skupiny PPE-DE.* – (ES) Vážená pani predsedajúca, po rozprave a vyhlásení, ktoré sme prijali v decembri, znova v Parlamente diskutujeme o situácii v Pakistane. Odvtedy sa udialo množstvo udalostí, ako nám pripomenula Komisia a Rada.

Najprv bol odvolaný výnimočný stav, potom bolo na slobodu prepustených niekoľko právnikov, úradníkov, sudcov, novinárov a zástupcov občianskej spoločnosti, hoci sa prepúšťanie nekonalo v plnom rozsahu, ako nám pripomenula pani komisárka. Potom bola zavraždená bývalá predsedajúca vlády Bénazír Bhuttová, čo do vážneho procesu rozkladu, v ktorom sa spoločnosť v Pakistane nachádza, vnieslo značnú nestabilitu, a následne boli odložené voľby na nadchádzajúci termín vo februári. Samozrejme nesmieme

zabudnúť na blížiacu sa návštevu pakistanského prezidenta a jeho pondelkové vystúpenie pred parlamentným Výborom pre zahraničné veci.

Prvú vec, ktorú by som v mene svojej skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov chcel urobiť, pani predsedajúca, je vysloviť naše najostrejšie odsúdenie tohto barbarského teroristického útoku, ktorý iba potvrdzuje slová predchádzajúceho spravodajcu, pána Díaza de Mera: terorizmus je javom, ktorý nás ovplyvňuje všetkých rovnako.

Vážená pani predsedajúca, predtým než prejdem k záveru, by som chcel Komisii a Rade položiť dve otázky.

Uznávam úsilie pani komisárky Ferrerovej-Waldnerovej pozitívne reagovať na požiadavku Parlamentu vyslať s ohľadom na túto situáciu volebnú pozorovateľskú misiu. Vyjadrila však svoje obavy, pokiaľ ide o podmienky, v ktorých sa voľby konajú. Pani komisárka, myslíte si, že vzhľadom na intenzitu násillia, strachu a nestability v tejto krajine, ktorá je kľúčom k stabilite Strednej Ázie, okrem iného aj preto, lebo je to jediná moslimská krajina s atómovými zbraňami, myslíte si, že na uskutočnenie tohto procesu sú splnené najlepšie možné podmienky?

Na záver, pani predsedajúca, pani komisárka spomínala dôveryhodné vyšetovanie. Rodina, vdovec aj syn, a tiež Pakistanská ľudová strana a sama pani Bhuttová predtým než zomrela, v komunikácii s ministrom zahraničných vecí Spojeného kráľovstva vyjadrila túžbu, aby toto vyšetovanie uskutočnila Organizácia spojených národov. Súhlasí Komisia a Rada s tým, že je potrebné nezávislé vyšetovanie, ktoré by raz a navždy objasnilo túto strašnú vraždu?

Robert Evans, v mene skupiny PSE . - Pani predsedajúca, ako vedúci delegácie pre vzťahy s krajinami južnej Ázie sa pripájam k Rade a Komisii v odsúdení vraždy Benazír Bhuttovej. Tento parlament vždy odsudzoval terorizmus, kdekoľvek sa vyskytol, a bude aj naďalej bojovať za právo politikov, vyjadriť svoj názor a viesť bezpečnú politickú kampaň.

Späť k Pakistanu. Benazír Bhuttová vedela o rizikách. Či to už budete považovať za statočnosť alebo bláznovstvo, musíte rešpektovať jej záväzok voči svojej strane a krajine. Na jej pamiatku a pamiatku ostatných, ktorí počas tohto predvolebného obdobia zahynuli, som presvedčený, že sme všetci povinní – Európania i Pakistanci smerom nadol od prezidenta Mušarráfa – urobiť všetko preto, aby sme Pakistanu pomohli.

Ako uviedol pán Lenarčíč, kľúčom k tomu musí byť pokračovanie v boji proti terorizmu. Videli sme, že terorizmus je v Pakistane rovnakou hrozbou ako v Európe alebo v USA. Komisárka Ferrerová-Waldnerová nám pripomenula, že počas prestreliek a bombových útokov boli v Pakistane zabití stovky nevinných civilistov. To znamená, že Európa musí pokračovať v poskytovaní plnej pomoci a podpory protiteroristických operácií v Pakistane.

Niektorí kolegovia tu môžu navrhovať, aby sme Pakistan nechali na pokoji a angažovali sa čo najmenej. Ja som však pevne presvedčený o opak. Ako 27 silných demokratických štátov musíme spoločne pracovať, s cieľom podporiť hospodársky, sociálny a politický rozvoj Pakistanu. Opäť súhlasím s Radou, že prepustenie všetkých zostávajúcich politických väzňov bude pre tento proces kľúčové. Podobne ako zabezpečenie slobodných, poctivých, transparentných a bezpečných volieb dňa 18. februára 2008 a bezpečné a pokojné obdobie pred týmto dátumom.

Na doplnenie k tomu, čo uviedla komisárka, sa domnievam, že voľby budú znamenať, aby 90 miliónov voličov získalo riadny prístup k spravodajstvu o všetkých stranách zapojených do diskusie. Znamená to vytvorenie bezpečnejšieho prostredia pre médiá. Pakistan sa stal najmenej bezpečnou ázijskou krajinou pre médiá. V roku 2007 došlo k zavraždeniu najmenej šiestich novinárov, okolo 30 ich bolo zranených, viac ako 100 uväznených a nespočetne veľa ďalších bolo obťažovaných. Potrebujeme skončiť s cenzúrou printových i elektronických médií a s obmedzeniami toho, o čom môžu hovoriť a robiť bez zasahovania zo strany vojenských alebo civilných orgánov. Treba odvolať zákaz novej televíznej stanice GEO News. Vládny televízny kanál PTV by mal byť vyrovnanejší vo svojom spravodajstve a informáciách, ktoré predkladá verejnosti.

Všetky úpravy hlasovania, sčítania hlasov a spravodajstva o výsledkoch musia byť otvorené a jasné každému, no najmä voličom v Pakistane. Znakom demokracie je tiež, či súčasná vládna garnitúra vie prijať porážku a či sa, v prípade výskytu, politický prechod od vlády jednej strany k druhej môže uskutočniť hladko. Všetky tieto činitele zohrajú kľúčovú úlohu v tom, či bude možno voľby považovať za verný záznam vôle ľudu a či bude Pakistan schopný vyjsť z tieňa, ktorý naň vrhla guľka atentátnika 27. decembra 2007.

Annemie Neyts-Uyttebroeck, v mene skupiny ALDE. – (NL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, pán úradujúci predseda Rady, tiež by som samozrejme chcela začať s vyjadrením veľkého zármutku nad tragickou smrťou Bénazír Bhuttovej. Bénazír Bhuttová bola laureátkou medzinárodnej ceny liberálov za mier, ktorú sme jej udelili, keď prvýkrát zastávala úrad predsedníčky vlády.

Je pravdou, že je, že bola iba človekom a ako taká nebola dokonalá. Neskôr sme v určitom okamihu mali pochybnosti, či sme vlastne urobili správnu vec. V tom čase som túto otázku položila Asme Jahangirovej, pakistanskej aktivistke za ľudské práva, ktorá je teraz poverená osobitnou misiou v mene generálneho tajomníka Organizácie spojených národov. Povedala mi, že sme urobili rozhodne dobrú vec, keďže Bénazír Bhuttová sa v Pakistane v mnohých ohľadoch stala príkladom, najmä pokiaľ ide o úlohu ženy v pakistanskej spoločnosti.

Je známou skutočnosťou, že Bénazír Bhuttovú zabili násilnícki teroristi, ale kto stál v pozadí zostáva nezodpovedanou otázkou. Neverím, že zmierenie je v Pakistane možné, kým sa táto záležitosť nevysvetlí nestranným vyšetrovaním. Nevieam, či to znamená pridať sa k požiadavke rodiny na vyšetrovanie OSN, ale v každom prípade musí byť zaručená nestrannosť, keďže prezident Mušarráf neprejavil veľký rešpekt voči súdnym orgánom, ani len voči najvyššiemu súdu v krajine.

Chcem aj povedať, že z Pakistanu dostávam správy o uskutočňovaných záťahoch, zatýkaní a obviňovaní tisícok militantných prívržencov Pakistanskej ľudovej strany (PPP). Toto sa tiež musí zastaviť, ak chceme, aby sa voľby konali v primeraných podmienkach.

Jean Lambert, v mene skupiny Verts/ALE . - Pani predsedajúca, rád by som svoje poďakovanie pripojil k poďakovaniam kolegov. Ďakujem Rade a skutočne najmä Komisii za to, že navrhli praktické kroky týkajúce sa podpory volebného administratívneho procesu a úsilia o zlepšenie kvality a, dúfajme, aj výsledku týchto volieb, ak sa uskutočnia.

Taktiež vítame záväzok ďalšieho financovania rozvoja, predovšetkým v oblasti vzdelávania. V tomto parlamente je nás mnoho takých, ktorí sme presvedčení, že uvedená investícia sa ukáže prinajmenšom taká efektívna, ak nie účinnejšia, ako investícia do zbraní, ktorá sa v prípade niektorých externých subjektov javí ako priorita v ich podpore Pakistanu počas

posledných niekoľko rokov. Dúfame, že medzinárodné spoločenstvo vo všeobecnosti podporí úsilie Európskej únie týmto smerom.

Podobne ako ostatní chceme tiež vyjadriť našu sústrasť rodine Benazír Bhuttovej aj všetkým pozostalým rodinám osôb zavraždených počas útokov a vojenských operácií v Pakistane. Zhodneme sa na tom, že potrebujeme stabilitu pre obyvateľov Pakistanu. A keďže ide o štát s atómovými zbraňami, aj pre medzinárodné spoločenstvo.

No, ako uviedli aj ostatní rečníci, nemyslím si, že sa stačí usilovať o zvýšenie dôvery ľudu vo volebný systém a v jeho výsledky. Súdnicstvo je ďalšou kľúčovou demokratickou inštitúciou. Je potrebné, aby bolo funkčné a nezávislé. Ľudia musia mať pocit, že sa im dostane spravodlivého súdneho procesu, že sa skončí s väzbami bez vznesenia obvinenia, že sa skončia tajné väzenia a že naozaj akákoľvek vláda, ktorá vznikne na základe volieb, bude naďalej plniť záväzok, vyšetriť zmiznutia, ktoré sa tiež stali v tejto krajine.

Taktiež sa zhodneme na tom, že sloboda tlače je životne dôležitá. Rád by som niektoré naše členské štáty požiadal, aby prestali uvažovať o vydávaní osôb Pakistanu dovtedy, kým nebudeme mať istotu, že je tam spravodlivé a nezávislé fungujúce súdnicstvo.

Philip Claeys (NI). – (NL) Vážená pani predsedajúca, zavraždenie Bénazír Bhuttovej je tragédiou pre Pakistan a poukazuje na obrovský rozmer problémov, ktorým krajina čelí. Hovoríme o krajine, ktorá má 165 miliónov obyvateľov, vlastní atómové zbrane a je zapojená do boja proti teroristickým organizáciám, ako je al-Káida a Taliban. Prirodzene, že čo najskoršie dosiahnutie politickej stability v Pakistane a hlavná úloha prezidenta Mušarráfa v tomto procese majú v tomto čase najvyššiu dôležitosť.

Napriek tomu nesmieme zatvárať oči pred mnohými nedostatkami v politike pána Mušarráfa. Napríklad prístup jeho vlády k problému terorizmu bol priveľmi nedbanlivý. Napríklad vo veľkých častiach regiónu na hraniciach s Afganistanom, má Taliban a al-Káida voľné pole pôsobnosti a iba veľmi málo sa proti tomu bojuje. Vyhlásením výnimočného stavu 3. novembra pán Mušarráf tiež odhalil svoj trochu vlašný postoj k demokracii.

Okrem toho je znepokojujúce, že už po prvom útoku na Bénazír Bhuttovú z 18. októbra sa na neho ukazovalo prstom z viacerých strán. To isté sa stalo po jej skutočnom zavraždení. Jeho možná úloha v tejto veci sa musí objasniť čo najskôr, pretože inak sa dôvera verejnosti vo vládu vyparí, čo len nahrá do karát islamským extrémistom.

Charles Tannock (PPE-DE). - Pani predsedajúca, *The Economist* nedávno napísal, že Pakistan je najnebezpečnejším štátom sveta s atómovými zbraňami. Žiaľ, podľa môjho názoru bol postoj prezidenta Mušarráfa, pokiaľ ide o záväzok úplne zlikvidovať islamistický teror, vždy prinajlepšom vlašný. Aj jeho kontrola nad ISI alebo spravodajskými službami, ktoré sú údajne zadobre s islamistami, je slabá. Ak k tomu pripočítame výbušnú situáciu v Kašmíre, separatizmus v Balúčistáne, aktivity Al Kájdy a Talibanu v severozápadnej pohraničnej provincii a na kmeňových územiach, ktoré spôsobujú jednotkám NATO v Afganistane škody, máme pred sebou krajinu na hranici rozpadu.

Tak ako návrat Benazír Bhuttovej do Pakistanu ponúkol záblesk nádeje, jej opovrhnutia hodné zavraždenie, vinníci ktorého musia byť vypátraní a potrestaní, vrátilo krajinu na pokraj katastrofy. Návrat k demokracii je zložitý ako vždy. EÚ a USA sa držia predpokladu, že prezident Mušarráf aj napriek svojim autokratickým sklonom predstavuje istejší vklad vo vojne proti terorizmu.

Skúsenosť Pakistanu s demokraciou je za posledných 60 rokov problematická. Snáď je teraz čas, vzdať sa nádeje, že v Pakistane, ktorému vždy vládla úzka elita, možno ukotviť demokraciu viacerých politických strán západného štýlu. Viac sa podobá na feudálnu dedičnú monarchiu. Túto skutočnosť podčiarkuje aj okamžité vyzdvihnutie 19-ročného syna Benazír Bhuttovej do vedenia Pakistanskej ľudovej strany, ktorá v nadchádzajúcich voľbách 18. februára nepochybne dosiahne dobrý výsledok.

Pre Západ predstavuje očividný výber medzi Pakistanom a Indiou tiež falošnú dichotómiu. Sú to „bolesti hlavy“ po studenej vojne. India ako strategický partner je najlepšou nádejou pokroku, prosperity, mieru a stability v južnej Ázii. Hodnoty Indie sa zhodujú s hodnotami EÚ – sekulárna demokracia, ľudské práva a právny štát. Začnime podporovať tých, ktorí s nami zdieľajú naše hodnoty, namiesto toho, aby sme presviedčali tých, ktorí tak nerobia

Marianne Mikko (PSE). – (ET) Dámy a páni, delegácia Európskeho parlamentu pre južnú Áziu už v novembri upozornila pakistanskú vládu na slabé miesta v bezpečnostných opatreniach pre Bénazír Bhuttovú. Je smutné, že naše obavy z teroristických útokov sa ukázali ako opodstatnené. Bénazír Bhuttová bude aj naďalej hrdinkou obyvateľov Pakistanu a medzinárodného spoločenstva. Jej neprítomnosť medzi kandidátmi vyvoláva pochybnosti pokiaľ ide o legitímnosť nadchádzajúcich volieb.

Kríza v Pakistane je tiež príležitosťou nasmerovať krajinu na cestu demokracie. Pakistanský ľud si generála Mušarráfa za prezidenta nezvolil. On však má teraz príležitosti si vybrať, či sa do histórie zapíše ako vojenský diktátor alebo demokratický prezident.

Ako štátnik pán Mušarráf určite chápe, že víťazom volieb musí byť demokracia, a to i napriek jeho veľkej osobnej strate moci. A my sa pána Mušarráfa chceme na toto budúci týždeň na stretnutí Výboru pre medzinárodné záležitosti v Bruseli opýtať.

My v Európskej únii musíme zotrvať v našom dialógu s Pakistanom. Ako správne výbor uviedol, presne preto musíme vyslať svojich vlastných pozorovateľov na voľby, ktoré sa budú konať 18. februára. Udalosti v Pakistane nesmú byť výlučnou záležitosťou USA.

Transparentné medzinárodné vyšetrowanie vraždy pani Bhuttovej, úplné obnovenie slobody tlače a slobodné a poctivé voľby v Pakistane sú tiež podstatnou otázkou pre Európsku úniu. Ak budeme hrať nezúčastnených divákov, naše ciele nedosiahneme. Nemáme inú možnosť, iba viesť aktívnu politiku vo vzťahoch s Pakistanom.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). - Pani predsedajúca, úplne sa stotožňujem so stanoviskami svojich kolegov, no chcela by som uviesť viac o jej osobe ako o situácii. Vo fínčine existuje príslovie, že vojna nezávisí od jedného človeka. Môže to byť pravda, ale vojna medzi demokraciou a extrémizmom môže do veľkej miery závisieť od jedinej ženy.

Mám na mysli bývalú a teraz zavraždenú predsedníčku pakistanskej vlády, pani Benazír Bhuttovú. Mala som to potešenie zoznámiť sa s ňou a pracovať s ňou. Jej ľudské teplo, inteligencia a statočnosť na mňa urobili hlboký dojem. Som hrdá, že môžem povedať, že bola pre mňa priateľom a politickým spojencom. Už sa o nej povedalo a napísalo tak veľa, že sa možno spýtať, čo sa dá ešte povedať viac. Myslím si, že sa môžem podeliť o niečo, o čom ste asi nevedeli. Jej posledným veľkým projektom v oblasti demokracie, ľudských práv a práv žien bolo vytvorenie organizácie s názvom Moslimské ženy za demokraciu a ľudské práva. Spolu s ostatnými odvážnymi ženami ako Asma Jehanagir z Pakistanu a dr. Shrin Ebadi z Iránu vytvorila organizáciu, ktorej cieľom je povzbudzovať moslimské ženy vystupovať za práva, ktoré podľa Benazír Bhuttovej ženám dáva Korán, ale ktoré boli po stáročia popierané.

V máji 2007 bola vedúcimi svetovými moslimskými aktivistkami za demokraciu zvolená za prvú predsedníčku novej organizácie.

Benazír Bhuttová chcela, aby organizácia poskytovala moslimským ženám povzbudenie, právne poradenstvo a praktickú pomoc a aby predovšetkým napomáhala pri vytváraní siete moslimských žien vo svete, s cieľom budovať svet v mieri. Aby rôzne náboženstvá mohli žiť v mieri a vo vzájomnom rešpekte. Uviedla, že, citujem, „chcem vybudovať taký Pakistan, kde Žid môže ísť do synagógy, kresťan do kostola a moslim do mešity, všetci bez akéhokoľvek strachu“. Jej snom bolo, aby táto nová organizácia mohla pomôcť uskutočniť tento sen na celom svete, na Západe, ako aj v moslimskom svete. Myslím si, že najlepším spôsobom, ako si uctiť pamiatku tejto statočnej bojovníčky za demokraciu je, že podporíme organizáciu, ktorú vytvorila na znamenie nádeje, , aj keď ona už nie je medzi nami.

PRESEDA: PÁN DOS SANTOS

podpredseda

Jo Leinen (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, že Bénazír Bhuttová vraj svojmu synovi povedala toto: zavedenie demokracie v Pakistane je našou pomstou za vládu armády. Dámy a páni, musíme zaistiť, aby dedičstvo Bénazír Bhuttovej nebolo rozkazom iba pre jej syna, ale pre nás všetkých a pre medzinárodné spoločenstvo, aby sa zaistilo, že sa v Pakistane zavedú demokratické podmienky a že im v tom pomôžeme.

Ako už viacerí rečníci uviedli, situácia tam nie je dobrá. Je skutočne znepokojujúce, akým spôsobom sa rieši vražda Bénazír Bhuttovej. Tiež žiadam, aby sme zabezpečili medzinárodné vyšetrovanie tohto atentátu. Scotland Yard už možno vykonáva určité prípravné práce, domnievam sa však, že by bolo dobré, ak by sa toto vyšetrovanie uskutočnilo na príkaz OSN.

Pani komisárka, pán úradujúci predseda Rady, spomenuli ste, že stabilita v Pakistane je v našom záujme. Dobré, ale my sa iba pozeráme, ako vždy, na menšinu teroristov. Keď budete v Pakistane, tak sa dopyčujete, že vojenský systém je zdrojom nestability a prezident Mušarráf značnou mierou prispieva k zhoršovaniu situácie.

Minulý rok bol tu, v Parlamente. Predostreli sme mu všetky naše kritické poznámky. Nič sa nezlepšilo a veľa vecí sa zhoršilo a preto skutočne nerozumiem, ako je možné, že budúci týždeň bude môcť opäť zavítať na pôdu Parlamentu. Občianska spoločnosť v Pakistane to chápe ako na skrytú spoluúčasť, a keď sa na to pozrieme z tohto uhla pohľadu, zistíme, že západ akceptuje aj vojenský systém, aj samotného Mušarráfa. Som presvedčený, že by sme to mali budúci týždeň vyjasniť.

Giulietto Chiesa (PSE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, Pakistan je teraz skutočne nesmierne nebezpečným miestom, ústredný, zapletený uzol, kde sú prepletené všetky nitky terorizmu. Súčasne je však krajina hlavným spojencom západu v boji proti terorizmu. Z tohto protirečenia niet úniku, tak ako nebude možno dospieť ku koncu vojny v Afganistane bez nájdenia jej riešenia.

Súčasná európska politika nie je v situácii, aby toho veľa vyriešila, aspoň dovtedy nie, kým koná ako podporovateľka politiky Spojených štátov. Môžeme a musíme požiadať prezidenta Mušarráfa, aby znova zaviedol ústavu a uskutočnil riadne voľby. Posolstvo prekvapujúceho a tragického atentátu na Bénazír Bhuttovú však spočíva v tom, že sme bezmocní a je to preto, lebo terorizmus sa v Pakistane nachádza za štruktúrami štátu a vlastne vychádza

z tajných služieb, ktoré, nezabúdajme na to, vybuodovali Taliban a dodnes ho podporujú a pomáhajú mu.

Teraz však musíme požiadať prezidenta Mušarráfa, aby ich vyčistil, a Spojené štáty, ktoré majú s týmito tajnými službami úzke kontakty, aby nám tieto vzťahy objasnili, pretože ak Usáma bin Ládín stále žije, je to práve vďaka týmto službám, ak však už nebol zabitý. Ba čo viac, chcel by som vám pripomenúť, že Bénazír Bhuttová o tom hovorila v rozhovore pre *al-Džazíru* 2. novembra 2007 a uviedla tiež meno bin Ládinovho vraha, Omara Šejcha, o ktorom prezident Mušarráf vo svojej poslednej knihe tvrdí, že bol agentom britskej MI6.

S ohľadom na toto všetko som presvedčený, že žiadosť o medzinárodnú vyšetrovaciu komisiu, pokiaľ ide o smrť Bénazír Bhuttovej, by zo strany Európy bola správnym rozhodnutím.

Neena Gill (PSE). - Pán predsedajúci, najprv by som chcela vyjadriť svoju úprimnú sústrasť rodine a priateľom Benazír Bhuttovej. Jej smrť nie je stratou len pre Pakistan, ale pre celý svet.

Som veľmi hrdá na to, že som ju poznala osobne. Pozvala ma, aby som sa k nej pridala pri jej návrate do Pakistanu. Bol to pre mňa veľmi bolestný okamih, keď som od nej dostala novoročný pozdrav iba niekoľko dní po jej zavraždení.

Benazír si pamätám ako veľmi silnú a charizmatickú ženu, ktorá vo veku 35 rokov uplatnila svoje právo vládnuť ako prvá zvolená ženská vedúca predstaviteľka moslimského štátu. Som presvedčená, že si ju budeme pamätať ako jednu z veľkých osobností nášho storočia – ako političku, ktorá nadchýnala ženy aj mužov ďaleko od južnej Ázie a predstavovala nádej Pakistanu na lepšiu budúcnosť.

Benazírčina smrť v jej krajine vyvolala otras. Som presvedčená, že jediná cesta, ako dosiahnuť stabilitu, bude zodpovedať otázky, ktoré sa kladú v súvislosti s jej zavraždením. Veľa ľudí, a nielen tí v Pakistane, ale aj tí z oblasti West Midlands, ktorých zastupujem, chcú vedieť, kto sú skutoční páchatelia. Preto Radu dôrazne žiadam, aby podporila výzvy k medzinárodnému vyšetreniu tejto vraždy Organizáciou spojených národov. Radu a Komisiu žiadam, aby v tejto veci Parlamentu oznámili svoje stanovisko.

Benazir Bhuttová bojovala za demokratický Pakistan a za pokojný prechod k civilnej vláde. Jej boj ju stál život. Nedopusťme, aby sa jej smrť stala zbytočnou! Musíme v tejto veci pokračovať! Víťam skutočnosť, že komisárka vysiela do Pakistanu početnú volebnú pozorovateľskú misiu. Ak má však táto pozorovateľská misia pôsobiť vierohodne, potrebuje pakistanským orgánom naznačiť meradlá, ktoré bude volebná používať pri hodnotení slobody a spravodlivosti nadchádzajúcich volieb. Zahŕňa to účasť všetkých strán na posúdení volebných pravidiel a postupov, nestranný systém vedenia volieb a absolútne transparentnú kontrolu volebných výsledkov. Avšak, predovšetkým by som chcela zdôrazniť potrebu odvolať všetky obmedzenia týkajúce sa tlače a slobody zhromažďovania na politických demonštráciách a kampaniam, čomu sa v posledných týždňoch bránilo.

Nickolay Mladenov (PPE-DE). - Pán predsedajúci, tragická smrť Benazír Bhuttovej nám zanechala dedičstvo. Dôležité dedičstvo veriť v to, v čo verila ona. Myslím tým vôľu pakistanského ľudu, byť spravovaný demokraticky.

V nedávnom prieskume verejnej mienky zo začiatku novembra minulého roka 70 % Pakistancov potvrdilo, že chcú, aby došlo k odvolaniu všetkých obmedzení politických

zhromaždení. Potvrdili, že sú proti zákazu politických podujatí a nesúhlasili s uväznením hlavného sudcu najvyššieho súdu.

Toto je tá mlčiaca väčšina Pakistancov, ktorí chcú žiť v mieri a demokracii. Ak sa usilujeme o dosiahnutie stability v takej nestabilnej krajine, môžeme ju dosiahnuť iba prostredníctvom procesu politického zmierenia a demokracie.

Vítam komisárkinu výzvu, vyslať na tieto voľby pozorovateľskú misiu. Na pani komisárku mám však aj dve otázky. Po prvé, počuli sme rôzne správy o ničení volebných zoznamov po celej krajine. Ako sa môžu v takomto prostredí uskutočniť voľby?

Po druhé, prezident Mušarráf zakázal nezávislé prieskumy výsledkov volieb v deň hlasovania. Nalieham na Komisiu, aby na pakistanské orgány vyvinula silný tlak, aby umožnili nezávislé potvrdenie výsledkov volieb.

Richard Howitt (PSE). - Pán predsedajúci, cieľom teroristov nebola iba Benazír Bhuttová, ale všetci tí, ktorí sú viazaní princípom demokracie. Mali by sme v Pakistane podporovať umiernenú väčšinu, ktorá sa usiluje o podporu demokracie. Pán Tannock nemá pravdu, keď hovorí, že všetci Pakistanci odmietajú európske hodnoty. O tom by vám mohlo rozprávať 800 000 britských občanov pakistanského pôvodu.

Vítam rozhodnutie komisárky Ferrerovej-Waldnerovej, posilniť volebnú pozorovateľskú misiu, a uznávam našu dôležitú úlohu v budovaní dôvery vo volebný proces. Prostredníctvom nej a tejto dnešnej diskusie vyzývam Pakistan, aby odvolal všetky obmedzenia vedenia politických kampaní, prepustil na slobodu zostávajúcich politických väzňov, v predstihu uverejnil polohu všetkých sčítacích miest a zaistil, aby boli všetky výsledky okamžite zverejnené.

Mali by sme privítať zrušenie výnimočného stavu, odchod prezidenta Mušarráfa z funkcie náčelníka generálneho štábu armády a ponuku mojej krajiny, Spojeného kráľovstva, pomôcť pri vyšetrowaní smrti pani Bhuttovej. Militantní extrémisti sú hrozbou nielen pre Pakistan, oni sú hrozbou pre nás všetkých.

Sajjad Karim (PPE-DE). - Pán predsedajúci, 14. novembra som v tomto parlamente uviedol, že najväčšou vnútornou hrozbou Pakistanu je terorizmus. Ak by bolo treba dôkazy, tak je odporne zavraždenie Benazir Bhuttovej jedným z nich.

Extrémisti v ten deň zasiahli, ale nesmieme im dovoliť, aby tento deň vyhrali. V ten deň sme prezidenta Mušarráfa vyzvali, aby ukončil výnimočný stav, obnovil ústavný poriadok, obnovil najvyšší súd a posunul sa smerom k slobodným a spravodlivým voľbám.

Všetko to vykonal, aj keď nie bezpodmienečne dokonalým spôsobom, a vzdal sa aj svojej úlohy v armáde. Musím pakistanských politikov vyzvať, aby sa zjednotili a prispeli k tomuto procesu. Pakistan bude čeliť nepokojnému obdobiu a musíme stáť pri ňom.

Ešte jedna vec. Mám vážne obavy, pokiaľ ide o spravodajstvo o tom, čo sa v tomto parlamente vlastne deje. Spravodajstvo je niektorými pakistanskými médiami skreslené, najmä v prípade spravodajskej televízie GEO. Tento parlament sa vždy zasadzoval za slobodné a poctivé médiá. Za tým si stojíme. Preto ich žiadam: prosím vás, nezneužívajte slobodu, ktorá je nám drahá.

Véronique De Keyser (PSE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, veľmi dobre chápem mnohými zdieľané obavy vrátane vás a pána Kouchnera, aby sa do Pakistanu vyslala volebná pozorovateľská misia.

Je to vlastne jediná možnosť, ktorá nám zostala, ako na pána Mušarráfa vyvíjať tlak, ale musíme si uvedomiť, že pozorovacia misia sa uskutoční vo veľmi osobitných podmienkach.

Zvyčajne skúmame a pozorujeme predtým, počas a potom. Pokiaľ ide o to, čo sa stalo predtým, už vieme, koľko vecí bolo zmanipulovaných. Bénazír Bhuttová a pán Latif Khosa zostavili stošesťdesiatstranovú správu o možnom zmanipulovaní týchto volieb, najmä pri používaní počítačov. Je to správa, ktorú sa chystala odovzdať dvom americkým kongresmanom večer toho dňa, keď zomrela.

Dokážeme prostredníctvom volebných pozorovateľských misií v súčasnosti kontrolovať manipulovanie pomocou počítačov? Ak nie, mali by sme potom rozhodnúť, že hoci to „predtým“ bolo viac než trochu pochybné, to „počas“ bolo regulárne, napriek tomu, že sa vyskytli podvody. V dôsledku toho by som chcela požiadať o vyslanie veľmi osobitnej pozorovateľskej misie a žiadam, aby sme tieto voľby v prípade, že to nebudeme môcť skontrolovať, nevyhlasovali za demokratické.

Sorin Frunzăverde (PPE-DE). – (RO) Bénazír Bhuttová zopakovala tragický osud svojej rodiny, ktorý začal jej otec, Zulfikar Ali Bhutto. Zavraždenie pani Bhuttovej malo za cieľ ukončiť demokratizáciu Pakistanu a podkopať stabilitu tejto krajiny, ktorá, na to by sme nemali zabúdať, je naším hlavným spojencom v boji proti terorizmu v Afganistane. Dovoľte mi, aby som vám pripomenul, že 25 členských štátov má v súčasnosti v Afganistane svojich civilných alebo vojenských predstaviteľov. Pakistanská armáda je zapojená do dôležitých operácií na udržanie vojenskej rovnováhy na afgánskej hranici, najmä v provinciách Zabol a Helmand, kde nás zastupujú najmä britské, litovské a rumunské jednotky.

V tejto súvislosti je veľmi dôležité viesť diskusiu o tom, kto je zodpovedný za zavraždenie pani Bhuttovej, je veľmi dôležité viesť diskusiu o demokratizačnom procese a jeho pokračovaní, ale rovnako je dôležité viesť diskusiu o otázke udržania vojenskej rovnováhy na afgánskej hranici a o tom, kto môže vystupovať ako záruka tejto rovnováhy, pretože, pán predsedajúci, každý neúspech v Afganistane s ohľadom na nestabilitu v Pakistane by bol nevďačným okamihom pre slobodný a demokratický svet, ktorý zastupujeme.

Charles Tannock (PPE-DE). - Pán predsedajúci, faktická poznámka. Rád by som reagoval na pána Howitta, pokiaľ ide o postup „pritiahnutia pozornosti“, keďže nemal pravdu v tom, čo uviedol. Ja som sa odvolával na indický štát a pakistanský štát a vlády oboch krajín, a nie obyvateľov týchto krajín, ani ľudí s pôvodom v týchto krajinách žijúcich v členských štátoch Európskej únie. Ja som sa odvolával na štáty a nie ich obyvateľov, takže by som bol rád, ak by pán Howitt svoje pripomienky odvolal.

Predsedajúci – Môžem vám dať tridsať sekúnd, aby ste ju dokončili.

Charles Tannock (PPE-DE). - To je od vás veľmi milé, myslím si však, že som už povedal všetko. Uviedol som to vo svojom príhovore. Odvolával som sa na skutočnosť, že India je sekulárnou demokraciou, ktorá rešpektuje ľudské práva, nezatvára médiá, dokonca neprenasleduje kresťanov alebo ahmádskych moslimov, umožňuje ľuďom slobodu vyjadrovania a praktizovania svojho náboženstva. Žiaľ, Pakistan počas posledných približne 50 rokov zažil nepokojné obdobia vojenských diktatúr a potláčania náboženských a etnických menšín. Toto súvisí so štátom a vládami, a nie s obyvateľmi jedného z týchto dvoch štátov. Taktiež vôbec nepochybujem o tom, že by ľudia pakistanského a indického pôvodu z Londýna, ktorých tu zastupujem, nezdieľali hodnoty EÚ.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda. – (SL) Budem stručný. Položili ste niekoľko otázok týkajúcich sa vyšetrovania, niekoľko výziev na nezávislé alebo medzinárodné vyšetrovanie

a niekoľko otázok Rade s ohľadom na jej stanovisko. Chcel by som zdôrazniť, že Rada o tejto otázke nediskutovala, takže nemôžem hovoriť o stanovisku Rady. Môžem však vyjadriť pevné presvedčenie predsedníctva, že vyšetrowanie sa uskutoční v súlade s medzinárodnými štandardmi. V tejto súvislosti nás potešilo, že aspoň jeden členský štát, Spojené kráľovstvo, už spolupracuje pri poskytovaní primeranej odbornej pomoci príslušným pakistanským orgánom.

V súvislosti s voľbami by som vám rád pripomenul vyhlásenie predsedníctva uverejnené 3. januára tohto roku, ktoré kladie osobitný dôraz na potrebu, aby sa teraz urobilo všetko na udržanie, posilnenie a pokračovanie procesu demokratizácie, demokracie a demokratického procesu v Pakistane.

Preto by som chcel opäť uvítať rozhodnutie Európskej komisie posilniť volebnú pozorovateľskú misiu v Pakistane a tiež by som chcel zopakovať našu výzvu pakistanským orgánom, aby zostávajúci čas do volieb využili na zlepšenie situácie a organizácie volieb.

Benita Ferrero-Waldner, *komisárka* – Pán predsedajúci, rada by som po tejto veľmi zaujímavej diskusii začala s niekoľkými všeobecnými poznámkami.

Viem, niektorí budú vždy tvrdiť, že stabilita a demokracia je niečo, čo s Pakistanom nejde dokopy. Dovoľte, aby som uviedla, že si myslím, že bez návratu demokratickej správy a konsolidácie plne zodpovedných civilných inštitúcií, nemožno v tejto krajine dosiahnuť trvalú stabilitu. V opačnom prípade by extrémisti profitovali najviac. Preto je veľmi dôležitá naša prítomnosť v krajine, aby sme ju sprevádzali na ceste k väčšiemu pokroku. Napriek tragickej smrti Benazír Bhuttovej a mnohým ďalším obetiam aj naďalej verím, že Pakistan má šancu dosiahnuť skutočný pokrok smerom k stabilite a širšej forme demokracie, a to zvolením novej vlády požívajúcej širokú ľudovú legitimitu.

Na to, aby sa to podarilo, treba demokratické a transparentné voľby. Teraz je pre Pakistan kľúčové obdobie, keď by mal prezident Mušarráf svojej krajine a svetu ukázať, že je zaviazaný zabezpečiť, aby sa voľby uskutočnili demokratickým a transparentným spôsobom, v súlade s medzinárodnými štandardmi.

Ktoré sú tie najlepšie podmienky na uskutočnenie volieb? Ako som už načrtla vo svojich úvodných poznámkach, medzi iné než politické a bezpečnostné podmienky budú patriť tieto kľúčové prvky potrebné na zabezpečenie pravého volebného prostredia.

Po prvé, volebná administratíva musí fungovať transparentne a konzultatívne, s cieľom posilniť dôveru medzi voličmi. Po druhé, musí dôjsť k zverejneniu všetkých výsledkov z hlasovacích miestností a všetkých úrovní konsolidácie výsledkov. Po tretie, proces spočítania a výstupov musí byť úplne otvorený kontrole; po štvrté, sloboda médií; po piate, nezávislý rámec pre podávanie sťažností a odvolaní.

Pokiaľ ide o zverejnenie hlasovacích miest, je všeobecne známe, že budú totožné s hlasovacími miestami z posledných volieb. To je jasné.

Pokiaľ ide o otázku, že niektoré volebné listiny boli zničené, vieme o niektorých konkrétnych prípadoch, ale našťastie, volebná komisia všetko uložila na CD nosiče a zničené zoznamy sa obnovia. Takže budú k dispozícii.

Pokiaľ ide o nezávislé prieskumy v deň hlasovania, nepatria k nevyhnutným prvkom volieb. Avšak v mnohých krajinách je to rozšírená prax a mala by byť prítomná aj v Pakistane.

Mám tu niektoré podrobné záležitosti:

Dovoľte, aby som sa vrátila k vyšetrovaniu. Ako som vo svojich úvodných poznámkach uviedla, v krajine prebieha vyšetrovanie, ktorému asistuje Scotland Yard. Mali by sme počkať na výsledok vyšetrovania a mali by sme mať dôveru, že so zreteľom na svoje skúsenosti bude Scotland Yard môcť pakistanským orgánom pomôcť. Samozrejme, bude nevyhnutné, aby dostal úplný prístup k dôkazom a podporu na vykonanie tejto úlohy.

Po voľbách možno vznikne priestor pre medzinárodnú skupinu odborníkov. Najprv však musíme počkať, čo prinesie vyšetrovanie. Domnievam sa, že je teraz ešte priskoro na prijatie rozhodnutia. V pracovnej skupine Rady sa uskutočnila iba krátka diskusia bez akýchkoľvek záverov.

Dovoľte mi, aby som ešte uviedla, že je nesmierne dôležité pomôcť Pakistanu v jeho boji proti terorizmu. Kľúčové budú aj všetky ostatné požiadavky, ktoré zazneli v tejto diskusii, ako napríklad prepustenie všetkých uväznených.

Tiež som jasne uviedla, že pre krajinu ako Pakistan je dôležité, aby sa viac zamerlal na vzdelávanie. Už nejaký čas to robíme a ešte to potrvá, ale my sme tam dlhodobo. Ak chceme demokraciu, čo je niečo, na čom nám naozaj musí záležať, tak by som bola rada, keby sme pokračovali v projektoch spolupráce, najmä v najviac problémových oblastiach, t. j. severozápadnej pohraničnej provincii, Balúčistane, Wazíristane atď.

Rada by som opäť uviedla, že si myslím, že v pánovi Gahlerovi, vašom kolegovi a hlavnom pozorovateľovi volieb, máme človeka, ktorý už počas týchto ťažkých dní v Pakistane ukázal, s akou zodpovednosťou sa vecami zaoberá. Spolu s 52 dlhodobými pozorovateľmi a 11 ľuďmi zo základného tímu, ktorí sledujú všetky podrobnosti súvisiace s volebnou pozorovateľskou misiou. Bude to pre vás mimoriadna a skvelá príležitosť, povedať prezidentovi Mušarráfovi, čo si myslíte. Preto je dobré, že sa s ním stretnete vo Výbore pre zahraničné veci.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – Pán predseda, dovoľte mi opýtať sa vás, ako má v rámci tohto prístupu „catch-the-eye“ na seba upozorniť slušná žena, keď sedí na okraji sály. A chcem vedieť, či som bola do zoznamu zaradená alebo ako to tu majú dámy robiť.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). – Pán predsedajúci, faktická poznámka, pravdepodobne som bol prvou osobou, ktorá sa prihlásila v rámci postupu „pritiahnutia pozornosti“. Neviem, prečo ste mi odopreli možnosť prehovoriť. No dali ste možnosť navyše jednému z mojich kolegov, ktorý sa už do diskusie zapojil. Dali ste mu teda viac času!

Nemal som odlišný názor na to, čo hovoril. Týka sa to iba postupu, ktorý ste zvolili. Myslím si, že nebolo vôbec správne, že ste mi odopreli možnosť prehovoriť.

Chcel som poznamenať, že v Pakistane potrebujeme stabilnú a spoľahlivú vládu.

Predseda. – Pán Van Orden, bolo mi oznámené, že ste už dnes podľa postupu „catch-the-eye“ vystúpili, a preto so zreteľom na pravidlá, vypracované na zaistenie čo možno najširšieho spektra poslaneckých prejavov, som prijal rozhodnutie, ktoré malo za následok vaše vynechanie. Rád by som vám však pripomenul, že budú iné príležitosti, keď budete mať možnosť prehovoriť. V každom prípade ste boli zapísaný do zoznamu a to sa určite dodrží. Musíme pokračovať, inak nebudeme mať dosť času na otázky. Je mi ľúto, ale nemôžeme v tomto rozhovore pokračovať. Preto sú ďalším bodom otázky Rade.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). - Pán predsedajúci, čo ste teraz povedali nebolo správne. Pri predchádzajúcej príležitosti „pritiahnúť pozornosť“ sa nehlásil nikto iný, kto chcel pritiahnúť pozornosť, takže sa to zdala byť príležitosť.

Osobitne som požiadal, aby som sa mohol do tejto diskusie o Pakistane zapojiť. Písomne som oznámil a počas diskusie som naznačil, že by som chcel prehovoriť. Neexistuje preto ospravedlnenie toho, že ste mi odobrali túto možnosť. Mal som dôležité pripomienky, ktoré som chcel predložiť.

Obávam sa, že som veľmi sklamaný zo spôsobu, akým ste toto zasadnutie viedli.

Predsedajúci. - Váš protest bol zaznamenaný, pán Van Orden.

11. Hodina otázok (otázky pre Radu)

Predsedajúci. - Ďalším bodom programu je hodina otázok (B6-0001/2008).

Nasledujúce otázky boli predložené Rade.

Otázka č. 1, ktorú predkladá **Marian Harkinová** (H-0961/07)

Vec: Pracovná skupina pre politiku mládeže

Ako mieni Rada realizovať svoje priority v súvislosti s mládežou, ktoré boli predložené na stretnutí pracovnej skupiny Rady pre politiku mládeže v decembri 2007, a najmä pokiaľ ide o úlohu dobrovoľníkov v tejto oblasti?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda . - (SL) S vašou pomocou v tom určite ľahšie dosiahneme úspech. Pokiaľ ide o odpoveď na otázku pani Harkinovej, rád by som najprv obrátil pozornosť na najnovšiu iniciatívu Rady, ktorá s ňou súvisí. Týka sa to vyhlásenia o dobrovoľných mládežníckych činnostiach, ktoré Rada prijala 16. novembra 2007.

Cieľom tejto najnovšej iniciatívy je potvrdiť a upevniť vhodnosť a platnosť spoločných cieľov, pokiaľ ide o dobrovoľné mládežnícke činnosti, ktoré boli vymedzené ešte v roku 2004. Okrem toho táto iniciatíva vyzdvihuje medzisektorový a priesečníkový charakter dobrovoľných činností a význam povzbudzovať firmy, aby takéto mládežnícke aktivity podporovali.

V zásade výsledok potvrdil usmernenia činnosti, ktoré by členské štáty mali dodržiavať pri povzbudzovaní uskutočňovania spoločných cieľov v oblasti dobrovoľných mládežníckych činností. Uznesenie obsahuje výzvu členským štátom, aby si do septembra tohto roku z uvedených usmernení činnosti vybrali tie, na ktoré sa chcú osobitne zamerať, a definovali národné stratégie a konkrétne opatrenia na realizáciu usmernení.

V dôsledku toho je predsedníctvo presvedčené, že otázka dobrovoľných mládežníckych činností zostane jednou z prioritných politických úloh Rady a Parlamentu. Spoliehame sa na členské štáty, že naplánované činnosti ukončia v súlade s týmto uznesením do stanoveného termínu, t. j. do septembra tohto roku.

Marian Harkin (ALDE). - Pán predsedajúci, ďakujem slovinskému predsedníctvu za odpoveď. Úradujúcemu predsedovi želim dobrý začiatok predsedníctva. Teším sa, že pokračujete po portugalskom predsedníctve smerom k francúzskemu predsedníctvu vo vašom dôraze na dobrovoľníctvo, najmä na dobrovoľníctvo mládeže.

Počúvam, čo hovoríte o členských štátoch, ktoré majú reagovať do septembra. Medzičasom som začal veriť, že počas nasledujúcich šiestich mesiacov vášho predsedníctva sa budete venovať takým otázkam, ako začlenenie a vzdelávanie mládeže s cieľom zlepšiť zamestnateľnosť mladých ľudí prostredníctvom dobrovoľníctva a že sa budete venovať medzikultúrnej výmene. Rád by som sa konkrétne spýtal, či máte vôbec nejaké plány s ďalším medzigeneračným dobrovoľníctvom. Starší ľudia majú omnoho viac času, žijeme dlhšie. Celý aspekt medzigeneračného dobrovoľníctva ponúka veľa kladných príležitostí. Máte v tejto veci pripravenú nejakú iniciatívu?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda . – (SL) Pani Harkinová, v tomto okamihu vám nemôžem ponúknuť konkrétnejšie a špecifickjšie iniciatívy. Sústredili sme sa na implementáciu prijatých vyhlásení. Môže byť vhodné členské štáty vo vhodnom čase vyzvať, t. j. pripomenúť im stanovený termín. Máte pravdu: rozsah činností v ostatných oblastiach v každom prípade ponúka príležitosť pre dodatočné témy a dodatočné začlenenie otázok súvisiacich s dobrovoľníckymi činnosťami v medzigeneračnom zmysle. Jednou z ciest pre tieto činnosti je určite medzikultúrny dialóg.

V každom prípade vašu poznámku zvážime, t. j. zoberieme do úvahy pri plánovaní našich aktivít počas nasledujúcich šiestich mesiacov.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Rada by som položila otázku pokiaľ ide o iné opatrenia na ochranu mladých ľudí pred závislosťami. V Parlamente sme prediskutovali stratégiu Európskej komisie na boj proti škodám súvisiacim s používaním alkoholu. Je to osobitne škodlivé pre mladých ľudí. Aké iné opatrenia okrem dobrovoľníckej činnosti by znížili tieto škody a mladých ľudí ochránili pred závislosťou. Mám v tom Slovinsko nejaké skúsenosti?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda . – (SL) Starostlivosť o mládež bude určite jednou z dôležitých tém slovinského predsedníctva, najmä v rámci lisabonskej stratégie, ktorá je stratégiou na zvýšenie rastu a zamestnanosti.

Slovinské predsedníctvo bude osobitnú pozornosť venovať otázkam mládeže, najmä v súvislosti so vzdelávaním a ich odbornou kvalifikáciou pokiaľ ide o efektívnejšie začlenenie na trhu práce. Toto sú všetky podrobnosti, o ktorých viem osobne pokiaľ ide o konkrétnejšie iniciatívy, ktoré slovinské predsedníctvo počas svojho funkčného obdobia plánuje.

Na druhej strane tu máme celý rad aktivít v oblasti zdravia a pokiaľ ide o problém boja proti alkoholizmu. Som presvedčený, že budeme v tomto rámci primeranú pozornosť venovať ochrane mládeže pred zneužívaním alkoholu.

Predsedajúci. – Otázka č. 2 od **Manuela Medina Ortega** (H-0963/07)

Téma: Multilateralizmus a dvojstranné dohody

Je Rada presvedčená, že rozširovanie dvojstranných dohôd podpísaných zo strany USA, EÚ a ďalších medzinárodných aktérov je v súlade so zásadami multilaterálnosti, na ktorých je postavená Svetová obchodná organizácia?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda . – (SL) Európska únia má záväzok voči multilateralizmu v mnohých podobách, vrátane Svetovej obchodnej organizácie, ktorá podľa nás predstavuje ukázkový príklad multilaterálnej organizácie. Európa mnoho desaťročí pred založením Svetovej obchodnej organizácie vyzývala na vytvorenie takejto organizácie v oblasti obchodu. Neskôr hrala Európska únia kľúčovú úlohu v založení Svetovej obchodnej

organizácie v rámci uruguajského kola rokovaní. Ak to tak môžem povedať, hrala vlastne kľúčovú úlohu v tomto poslednom kole rokovaní, preto nemožno pochybovať o podpore multilateralizmu v obchode zo strany Európskej únie.

Podobne EÚ zohrala kľúčovú úlohu pri prijatí programu rozvoja na 4. ministerskej konferencii Svetovej obchodnej organizácie v Dohe z roku 2001. Európska únia počas rokovaní, ktoré potom nasledovali, zámerne rozhodla všetky zdroje a politickú vôľu nasmerovať na ukončenie tohto kola rokovaní. Pred týmto kolom rokovaní alebo v čase vlastných rokovaní sa neuskutočnili žiadne súbežné rokovania pokiaľ ide o dvojstranné dohody.

Európska komisia v októbri 2006 Európskemu parlamentu a Rade predložila správu „Globálna Európa, súťaženie vo svete“. Správa sa zaoberá najnovšími zmenami v dôsledku procesu globalizácie. Ponúka návrhy, ako by Európska únia mala na tento proces reagovať na základe aktualizovanej lisabonskej stratégie so zreteľom na obchodnú politiku. Európsky parlament na základe tejto správy prijal vyhlásenie a Rada urobila rozhodnutia.

Rozhodnutia Rady jasne ukazujú, že všetky budúce dvojstranné dohody o voľnom obchode budú tvoriť základ budúcich viacstranných rokovaní a čo je možno dôležitejšie, budú tvoriť doplnok k platforme Svetovej obchodnej organizácie. Podľa smerníc o rokovacích podmienkach prijatých Radou na jar 2007 sa rokovania o voľnom obchode začali s členskými štátmi ASEAN-u a Indiou a Kórejskou republikou. Tieto rokovania pokračujú a každé jednotlivé rozhodnutie ⁽²⁾ sa dokončí v riadnom čase.

Manuel Medina Ortega (PSE). - (ES) Pán predsedajúci, domnievam sa, že slovinské predsedníctvom na moju otázku odpovedalo správne a s typickou zrozumiteľnosťou a ďakujem im za prejavenú dôkladnosť.

Mám ďalšiu otázku, ktorá súvisí s neúspechom lisabonského samitu afrických krajín. Zdá sa, že niektoré africké krajiny s návrhmi Európskej únie súhlasili, a niektoré nie.

Vychádzajúc z rozdielnych názorov, ktoré bolo možno v Lisabone pozorovať, myslí si predsedníctvo Rady, že bude nevyhnutné pokračovať v tejto politike rozlišovania? Inými slovami, chystáme sa trvať na multilateralizme, alebo ste presvedčení, že lisabonský samit nás bude nútiť pokračovať ísť cestou dvojstranných dohôd s jednotlivými krajinami, napríklad, na africkom kontinente?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda . - (SL) Pokračujeme v našom záväzku voči multilateralizmu. Rád by som zdôraznil dva body v prípade, že by došlo k uzatvoreniu nejakej dvostrannej dohody. Po prvé, predmetné dohody sú doplnkom viacstrannej platformy, a po druhé, predmetné dohody majú svojou povahou premostovací charakter, pokým sa nám nepodarí tieto otázky vyriešiť v multilaterálnom rámci, Svetovej obchodnej organizácii, čo je rámec, ktorý Európska únia na riešenie takýchto otázok uprednostňuje.

Paul Rübzig (PPE-DE). - (DE) Pán predsedajúci, moja otázka znie: aký budú mať rastúce ceny potravín a energie vplyv na rokovania WTO? Vieme, že doteraz boli najväčšou prekážkou dotácie a farmársky zákon v Spojených štátoch a že Európa samozrejme utrpela v dôsledku vyšších cien na svetových trhoch. Existujú nové možnosti na adekvátnu úpravu kvót a cieľ? Plánuje slovinské predsedníctvo nejakú iniciatívu smerom k ukončeniu rokovaní WTO?

(2)

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (ES) Pán predsedajúci, súhlasím s predsedníctvom, že by sme mali stanoviť priority alebo priznať viacstranným dohodám väčšiu dôležitosť ako dvojstranným dohodám, ale medzičasom je to už mnoho rokov od začiatku uruguajského kola a predtým rokovaní v Dohe, a Svetová obchodná organizácia nedosiahla vážne závery, ani sa toho ani veľmi neodriekla.

Medzitým napríklad Spojené štáty uzavreli dohody o voľnom obchode s rôznymi juhoamerickými krajinami. Rád by som sa spýtal: aké je stanovisko Rady pokiaľ ide o tak dlho očakávanú dohodu medzi Európskou úniou a zoskupením Mercosur?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda. – (SL) Neustále sa zvyšujúce náklady na energiu, najmä palivo a potraviny sú celosvetovým problémom a preto aj problémom Európskej únie.

S určitostou to ovplyvní vzťahy medzi účastníkmi rokovaní v rámci Svetovej obchodnej organizácie. V tom zmysle to môže mať vplyv na prispôbenie, t. j. úpravu určitých stanovísk. Z perspektívy slovinského predsedníctva je v tomto okamihu ťažké uvažovať o charaktere týchto efektov, ale ich výskyt je veľmi pravdepodobný a možno ich očakávať.

Slovinské predsedníctvo neplánuje žiadne vlastné iniciatívy, ale bude skúmať a podporovať adekvátne iniciatívy Komisie, ktorá je za operatívne riadenie tohto procesu samozrejme zodpovedná.

Pokiaľ ide nateraz o osud multilaterálnych rokovaní, slovinské predsedníctvo patrí k tým, čo ľutujú skutočnosť, že v rámci Svetovej obchodnej organizácie neexistuje viacstranná dohoda. Budeme sa aj naďalej snažiť o jej uskutočnenie. V tejto súvislosti tiež prediskutujeme obchodnú dohodu s krajinami Mercosuru, ktoré takisto predkladajú možnosť viesť rokovania na okraj samitu Európskej únie a krajín Latinskej Ameriky a Karibiku. Plánujeme uskutočniť osobitné stretnutie medzi trojkou Európskej únie a krajinami Mercosuru, ktoré sa uskutoční v máji na okraj samitu medzi EÚ a krajinami Latinskej Ameriky a Karibiku v peruánskej Lime.

Predsedajúci. – Otázka č. 3 od **Marie Panayotopoulos-Cassiotou** (H-0967/07).

Téma: Opatrenia na podporu prorodinných politík

Aké opatrenia Rada podnikne na podporu prorodinných politík a ako mieni podporiť Európsku alianciu pre rodiny, o ktorej Rada rozhodla v marci 2007?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda. – (SL) Európska únia by mala využiť rozhodujúci prínos európskej výmeny osvedčených postupov s ohľadom na to, že sú to členské štáty, ktoré sú zodpovedné za formovanie primeraných a udržateľných prorodinných politík. Tieto výmeny môžu posilniť sociálnu súdržnosť a tým, medzi iným, prispieť k uskutočneniu cieľov lisabonskej stratégie.

Preto predsedníctvo zastáva názor, že Aliancia pre rodiny je veľmi užitočným fórom na výmenu názorov a osvedčených postupov, ako už bolo spomenuté. Predsedníctvo je tiež presvedčené, že Aliancia pre rodiny odzrkadľuje povinnosť Európskej únie a jej členských štátov, vo svetle demografických zmien, diskutovať o otázkach súvisiacich s prorodinnými politikami.

Aliancia členským štátom umožňuje výmenu informácií a skúseností a tým každému navzájom pomáha pri hľadaní primeraných politických reakcií. Súčasne je predsedníctvo tohto názoru, že nie je potreba vytvárať nové štruktúry na európskej úrovni, ale sa bude snažiť o zužitkovanie existujúcich nástrojov a štruktúr.

Minulý máj Rada prijala rozsiahle rozhodnutia o praktickom fungovaní Aliancie pre rodiny. Rada pripravila tieto rozhodnutia spolu s členskými štátmi, čím v tejto oblasti rešpektovala ich dôležitú úlohu. Rada opätovne zdôraznila svoj záväzok voči Aliancii pre rodiny prostredníctvom rozhodnutí súvisiacich s vyváženými úlohami mužov a žien, ktoré nedávno prijala 5. decembra 2007.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Pán predsedajúci, rada by so sa slovinskému predsedníctvu poďakovala za odpoveď a dodatočne sa opýtala, aké konkrétne výmeny technologických skúseností doteraz objavilo a kto je zodpovedný za riadenie uvedených ustanovení technickej pomoci.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda. - (SL) Tieto zmeny neimplementuje predsedníctvo, ale Aliancia pre rodiny. Preto vám nemôžem poskytnúť podrobnosti, na ktoré sa pýtate. Môže sa však opýtať a neskôr vás informovať.

Brian Crowley (UEN). - Pán predseda, rád by som slovinskému predsedníctvu zaželel veľa šťastia na začiatku jeho predsedníctva a počas jeho prvej hodiny otázok. Pokiaľ ide o otázku prednesenú mojím kolegom, okamžite sa mi vybaví tri veci, pokiaľ ide o politiky podporujúce rodinu.

Po prvé, deti a práva detí sa často oddeľujú od toho, čo by mala predstavovať rodinná politika.

Po druhé, je to celý problém, ako vlastne vyvolať väčšiu účasť na rodinnom živote (všetci zdieľame myšlienku vyrovnanosti medzi prácou a rodinným životom).

Po tretie, to najdôležitejšie zo všetkého sa týka ľudí, ktorí sú donútení opustiť svoje domovy v dôsledku migrácie alebo ako utečenci, a problémom je aj opätovné zlúčenie rodín.

Chystajú sa v týchto veciach nejaké návrhy zo strany slovinského predsedníctva?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda. - (SL) Rád by som znova zdôraznil, že slovinské predsedníctvo kladie osobitný dôraz na zamestnanosť mládeže, najmä mladých rodičov. Toto je časť odpovede na vašu otázku.

Predseda bude venovať osobitnú pozornosť vytváraniu nových príležitostí na harmonizáciu práce a rodinného života: kratší pracovný čas, pružné formy zamestnania, uplatňovanie práv otcov a tak ďalej.

Ďalšou osobitnou oblasťou je podnecovanie medzigeneračnej solidarity. To je veľmi aktuálna myšlienka, najmä v tých regiónoch, kde staršia generácia už predstavuje väčšinu, čo je prípad skoro celej Európy. Samozrejme, že takýto podnet môže byť účinný iba vtedy, ak ho podporujú politiky zamerané na rôzne oblasti činností, ktoré podnecujú pozitívne aspekty spoločenského života.

Skrátka, existuje celý rad opatrení, ktoré sa pripravujú v rôznych oblastiach a ktoré sú dôležité na stimuláciu politik ústretových voči rodine. Bolo by ťažké, keby som mal všetky tieto aktivity vymenovať, ale možno ich nájsť v mnohých oblastiach činnosti, ktoré slovinské predsedníctvo plánuje. Zmienil som sa iba o niektorých dotknutých oblastiach.

Marian Harkin (ALDE). - Ďakujem vám za odpoveď. Skutočne ma teší, že sa slovinské predsedníctvo mimoriadne zaujíma o navrhnutie politik na podporu rodiny. Sami ste spomenuli demografické zmeny. Samozrejme, že v dôsledku toho, že žijeme dlhšie, to

bude znamenať zvýšenú potrebu opatrovateľov. Zdá sa, že väčšina opatrovateľov pochádza spomedzi rodinných príslušníkov.

Hovorili ste o výmene osvedčených postupov. My máme napríklad skúsenosti v oblasti zamestnanosti. Väčšina opatrovateľov nie je platená. Chystá slovinské predsedníctvo v tejto oblasti navrhnúť nejakú iniciatívu, pokiaľ ide o otázku opatrovateľov? A ako to vyzerá s politikami na podporu rodiny?

Janez Lenarčič, *úradujúci predseda* . – (SL) Nie, nemyslím si, že sa v tomto okamihu budeme zaoberať konkrétnym návrhom zameraným na ochranu záujmov kategórie ľudí, o ktorých hovoríte. Avšak vaša otázka vyvoláva potrebu zvážiť, či by to nemalo byť jednou z oblastí. Prirodzene, že ako predsedníctvo sme pripravení sa tým zaoberať.

Predsedajúci. – Otázka č. 4, ktorú predkladá **Georgios Papastamkos** (H-0969/07)

Vec: Iniciatívy slovinského predsedníctva pokiaľ ide o nový prístup k susedskej politike a energetike

Nový prístup k susedskej politike a energetike je jednou z iniciatív, ktoré slovinské predsedníctvo prijalo. S ohľadom na podstatnú previazanosť medzi týmito dvomi oblasťami politiky v kontexte stratégie EÚ pokiaľ ide o energetickú autonómiu a nezávislosť od susedných krajín, môže Rada naznačiť, ako mieni štruktúrovať predpokladané opatrenia? Konkrétnejšie, ako sa pozerá na budúce vzťahy v širšom balkánskom regióne v oblasti energetiky?

Janez Lenarčič, *úradujúci predseda* . – (SL) V odpovedi na vašu otázku sa sústredím na energetické aspekty, pretože takto túto otázku chápeme.

Európska rada v marci 2006 prijala energetickú politiku pre Európu. Tri ústredné politické ciele tejto politiky sú: po prvé, zvýšiť spoľahlivosť dodávok, po druhé, zabezpečiť konkurencieschopnosť európskych ekonomík a dostupnosť energie za prijateľné ceny, a po tretie, povzbudiť ekologickú udržateľnosť a snažiť sa o riešenie problému klimatických zmien. V rámci pôsobnosti vonkajšej energetickej politiky Rada v súlade s týmito tromi politickými cieľmi úzko spolupracuje s tretími krajinami na vykonávaní a ďalšom rozvoji svojho energetického programu.

Medzinárodná energetická politika je tiež jednou z prioritných oblastí politiky, ktorú Európska rada vymedzila vo svojich rozhodnutiach z marca 2007. Európska rada v tom čase zdôraznila, že treba v plnej miere využiť existujúce nástroje na posilnenie dvojstrannej spolupráce Európskej únie so všetkými dodávateľmi.

Pokiaľ ide o západný Balkán, hlavným existujúcim nástrojom v oblasti energetickej spolupráce je Zmluva o energetickom spoločenstve. Cieľom tejto zmluvy je rozšíriť energetický trh, ktorý už v rámci Európskeho spoločenstva existuje tak, aby sa do neho krajiny tohto regiónu, t. j. krajiny západného Balkánu, začlenili.

Okrem toho každá dohoda o stabilizácii a pridružení uzavretá medzi Európskou úniou a krajinami západného Balkánu predpokladá úzku spoluprácu v oblasti energetiky. Rada tiež plánuje v plnej miere využiť existujúce nástroje európskej susedskej politiky.

V krátkosti, v rámci vzťahov medzi Európskou úniou a tretími krajinami sa pri vypracúvaní nových iniciatív v oblasti energetiky v prípade krajín západného Balkánu snažíme v plnej miere využiť existujúce mechanizmy. Už som uviedol zmluvu o energetickom spoločenstve. Budeme tiež využívať existujúce mechanizmy v rámci európskej susedskej politiky.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pán úradujúci predseda Rady, dovoľte mi, aby som sa pridal k už mnohým vysloveným želaniam pre slovinské predsedníctvo, aby malo úspešné programové obdobie.

Dnes máme viesť rozpravu o Zakaukazsku a čiernomorskej oblasti. Rád by som sa predsedníctva spýtal, či mieni prisúdiť prioritu inštitucionalizácii medziregionálnej spolupráce medzi Európskou úniou a Organizáciou Čiernomorskej hospodárskej spolupráce (BSEC). Konkrétne by som sa chcel opýtať, či sa plánuje intenzívnejšia spolupráca v energetickom sektore, ktorý je pre južnú Európu životne dôležitý.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda . – (SL) Ďakujem vám za doplňujúcu otázku a za želania.

Po prvé, úplne súhlasíme s hodnotením, že čiernomorská panva je veľmi významným regiónom, pokiaľ ide o energetickú politiku Európskej únie a predovšetkým pokiaľ ide o vonkajšie rozmery tejto politiky. Po druhé, odpoveď na vašu otázku, či je možná inštitucionalizácia vzťahov v tomto regióne v budúcnosti, znie: „áno, je to možné“. Možno to pôjde dosiahnuť podobne, ako sa to urobilo s krajinami západného Balkánu, t. j. zmluvou o energetickom spoločenstve, a možno nejakou inak. Slovinské predsedníctvo v každom prípade považuje čiernomorskú panvu, čiernomorský región a čiernomorskú synergiu za jednu z významných priorít v rámci európskej susedskej politiky.

Alexander Stubb (PPE-DE). - Pán predseda, rád by som pri príležitosti začiatku slovinského predsedníctva úradujúcemu predsedovi zablahoževal a vyslovil kompliment kravatám slovinského predsedníctva, ktoré sú veľmi módne. Blahoželám! Moja otázka je obširnejšia. Týka sa energie. Po prvé, aké je stanovisko Slovinska k zvyšovaniu využitia atómovej energie v rámci Európskej únie? Po druhé, aké je stanovisko slovinského predsedníctva k vyššiemu využitiu atómovej energie u našich susedov?

Justas Vincas Paleckis (PSE). - Pán predseda, rád by som Slovinsku k tomuto dňu zablahoževal a položil otázku týkajúcu sa plynovodu North Stream. Ako viete, tento plynovod spojí Rusko s Nemeckom a s ostatnými európskymi štátmi. Je známe, že existujú určité problémy, pokiaľ ide o životné prostredie.

Ako predsedníctvo hodnotí tento projekt?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda . – (SL) Ďakujem vám za doplňujúce otázky. Pokiaľ ide o využitie atómovej energie predsedníctvo zastáva rozhodný názor, že rozhodnutie o zavedení, ďalšom využívaní a možnom zvyšovaní využívania atómovej energie je výlučne na členských štátoch. Predsedníctvo bude toto stanovisko zachovávať.

Druhá časť vašej otázky, pán Stubb, súvisí so Slovinskom. Je známe, že Slovinsko je jednou z krajín, ktorá využíva atómovú energiu. Existuje tu možnosť, ale nie rozhodnutie, že sa využívanie atómovej energie zvýši, t. j. že sa preň Slovinsko v budúcnosti tiež rozhodne.

Pokiaľ ide o projekt North Stream, nie je to projekt EÚ, ale projekt, do ktorého sú priamo zapojené jednotlivé krajiny. EÚ, Rada a predsedníctvo nezastávajú v tomto konkrétnom prípade žiadne stanovisko. EÚ však zastáva všeobecné stanovisko, pokiaľ ide o projekty, ktoré by sme chceli ako EÚ, aby sa uskutočnili. V tejto súvislosti by som chcel spomenúť najmä plynovod Nabucco.

Znamená to, že k tomuto projektu máme stanovisko, pretože je to projekt EÚ a naše stanovisko je pozitívne. Jeho obsahom je, že Európska únia, ktorá si želá rozvíjať svoju

energetickú politiku na európskej úrovni, musí v takýchto projektoch pokračovať a my ako predsedníctvo ich budeme podporovať.

Predsedajúci. – Keďže sa nasledujúce otázky týkajú jednej oblasti, položíme ich súčasne: Otázka č. 5, ktorú predkladá **Colm Burke** (H-0971/07)

Vec: Misia EÚ na udržanie mieru v Čade a Stredoafrickej republike – nedostatok helikoptér a lekárskeho vybavenia.

Môže sa Rada vyjadriť, či členské štáty EÚ poskytnú ďalšie vybavenie pre misiu EÚ na udržanie mieru v Čade a Stredoafrickej republike vrátane helikoptér a lekárskeho vybavenia, aby zabránili akémukoľvek oneskoreniu rozmiestnenia írskych jednotiek a jednotiek ďalších krajín EÚ v tomto regióne? Podľa generála Henriho Bentegeata, predsedu Vojenského výboru Európskej únie, súčasná misia stále potrebuje prepravu pre operácie vrátane helikoptér, lekárskeho vybavenia a logistických prostriedkov. Vystúpili po konferencii o „vytvorení ozbrojených síl“, ktorá sa uskutočnila v novembri v Bruseli, zúčastnené členské štáty a ostatné štáty s požiadavkou osobitného vybavenia a ďalších jednotiek?

Môže Rada podporiť ochotu členských štátov na zabezpečenie zvýšenia humanitárnej pomoci pre tento región na európskej úrovni? Čo robí Rada v súvislosti s nestabilitou v Čade vzhľadom na nedávne prestrelky na východe Čadu dňa 26. novembra, pri ktorých čadská armáda údajne zabila stovky povstalcov? Ako Rada zabezpečuje to, aby sa opäť uzavrelo prímerie, a aby bola znovu nastolená mierová dohoda medzi čadskými povstaleckými skupinami a vládou prezidenta Idrissa Debyho?

Otázka č. 6, ktorú predkladá **Liam Aylward** (H-1016/07)

Vec: Mierová misia EÚ v Čade

Môže Rada uviesť presný termín celkového rozmiestnenia mierových jednotiek EÚ v Čade a to, aké bude rozmiestnenie týchto jednotiek?

Janez Lenarčič, *úradujúci predseda*. – (SL) O podobe jednotiek sa rokovalo už na piatich konferenciách v Bruseli: 3. novembra minulého roku, 1. decembra minulého roku a na poslednej konferencii pred niekoľkými dňami, 11. januára tohto roku.

Ako pri každej operácii tohto druhu, opäť sa prejavili ťažkosti pri zostavovaní ozbrojených síl. S radosťou vám však môžem oznámiť, že piata, to znamená posledná konferencia o zostavení ozbrojených síl bola úspešná a Európska únia má teraz k dispozícii všetky potrebné jednotky a vybavenie.

Očakáva sa, že rozhodnutie o dátume začiatku misie bude prijaté na zasadaní Rady EÚ pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy koncom tohto mesiaca, dňa 28. januára 2008. Dosiahnutie počiatočnej operačnej schopnosti sa očakáva koncom januára alebo začiatkom februára. Počiatočná operačná schopnosť bude zahŕňať špeciálne jednotky, pechotné jednotky a výber technických, logistických a lekárskeho prostriedkov na prípravu podmienok pre rozmiestnenie hlavných síl.

Predpokladá sa, že hlavná fáza rozmiestnenia mierových síl nastane v máji, pred začiatkom obdobia dažďov. V tejto fáze by v Čade malo byť 4000 jednotiek misie EUFOR. Pokiaľ ide o posledný vojenský konflikt medzi povstalcami a čadskými vládnymi silami v západnej časti Čadu, Rada dôrazne odsudzuje útoky povstalcov, ktoré viedli k súčasným bojom.

V rozhodnutiach z 10. decembra Rada vyjadrila svoje hlboké znepokojenie a vyzvala čadskú vládu na spoluprácu so Sudánom a Líbyou pri vytváraní podmienok potrebných na dosiahnutie trvanlivého politického riešenia založeného na mierovej zmluve zo Syrty. Rada vyzvala čadskú a sudánsku vládu, aby splnili záväzky, ktoré prijali v rámci Tripoliskej dohody, a najmä aby zastavili pomoc ozbrojeným hnutiam, ktoré spôsobujú nestabilitu v tomto regióne.

Vzhľadom na skutočnosť, že povstalecké sily uskutočňujú svoje akcie aj z Dárfúru, Rada pripomína sudánskej vláde jej zodpovednosť zabraňovať ozbrojeným skupinám v prekračovaní hranice s Čadom. Rada si uvedomuje, že trvalé výsledky možno dosiahnuť iba politickým riešením, a preto zdôrazňuje dôležitosť politickej dohody o konsolidácii demokratického procesu v Čade, podpísanú 13. augusta minulý rok.

Colm Burke (PPE-DE). - Iba by som chcel Slovincom počas ich predsedníctva v nasledujúcich šiestich mesiacoch zaželať všetko dobré a poďakovať im za odpoveď.

V súvislosti s rozhodnutím prijatým Radou EÚ v polovici septembra o uvoľnení jednotky EÚ, mám trochu obavy z toho, či sa dodrží časový harmonogram. Zaujímalo by ma, či z toho pre nás vyplýva nejaké poučenie, vzhľadom na určité veci, ktoré sa odvtedy vyskytli. A to, že predtým, než sa k niečomu zaviazeme, máme mať operáciu pripravenú na spustenie,.

Druhá časť mojej otázky súvisela s humanitárnou pomocou. Čadu sme v roku 2007 poskytli humanitárnu pomoc. Keďže teraz do nej budeme zapojení počas nasledujúcich 12 mesiacov, chystáme sa zvýšiť úroveň pomoci na rok 2008?

Liam Aylward (UEN). - Pán predseda, rád by som slovinskému predsedníctvu zaželať počas jeho mandátu v nasledujúcich šiestich mesiacoch úspech vo všetkom. Jednotkám EÚ, ktoré odchádzajú do Čadu, želám bezpečnú a úspešnú mierovú misiu. Som veľmi hrdý na to, že môžem povedať, že tejto misii velí môj írsky krajan, generál-poručík Patrick Nash, ktorému tiež želám všetko dobré.

Súhlasí Rada s tým, že mierová misia EÚ musí aj naďalej plne spolupracovať s OSN a že vyslanie mierových jednotiek EÚ sa uskutoční, iba ak rezolúcia OSN takúto misiu podporí?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda. - (SL) Najprv otázka pána Burka. Je to určite ďalšie z mnohých poučení, z ktorých pre nás vyplýva najmä toto: je jednoduchšie prijať zásadné rozhodnutie, než zabezpečiť jeho vykonanie. Aj napriek tomu sme v tomto procese boli úspešní. Trvalo to istý čas, ale domnievam sa, že nielen dohoda, ale dohoda týkajúca sa samotného vykonania boli dosiahnuté v správnej chvíli.

Pokiaľ ide o druhú otázku, rád by som povedal, že je to zásadná otázka, ku ktorej by sme mali samozrejme pristupovať v súlade s medzinárodným právom a Chartou Spojených národov. Prirodzene, je správne, že operácie na nastolenie a zachovanie mieru spočívajú vo vzájomnej spolupráci pod ochranou Spojených národov. To však neznamená, že Európska únia nemôže sama prijímať rozhodnutia súvisiace s jej vlastnými misiami rôzneho zamerania.

Bogusław Sonik (PPE-DE). - (PL) Vážený pán predsedajúci, vyjadrím skôr svoj názor. Poľsko má desaťpercentné zastúpenie v rámci ozbrojených síl v Čade, čo predstavuje približne 400 vojakov. Rád by som teda vyzval slovinské predsedníctvo, aby vykonalo všetko pre úspešný koniec tejto misie. Musí to byť dobre pripravená misia vybavená na vysokej profesionálnej úrovni. Sme si vedomí, že jej iniciátorom bolo Francúzsko. Rád

by som preto požiadal Slovinsko, ako držiteľa predsedníctva, aby bolo prísne voči vedúcej krajine tejto misie, Francúzsku. Z hľadiska logistiky, musí to byť... alebo skôr, radšej by som znova zdôraznil, že Európa nesmie ustupovať.

Janez Lenarčič, *úradujúci predseda*. – (SL) Rád by som len vyjadril poďakovanie Poľsku a samozrejme ostatným krajinám, ktoré vysielajú jednotky v rámci tejto dôležitej operácie.

Predsedajúci. – Otázka č. 7, ktorú predkladá **Gay Mitchell** (H-0973/07)

Vec: Ochrana občanov EÚ v moslimských krajinách

V novembri minulého roka bola britská učiteľka obvinená z urážky Islamu, keď počas pôsobenia v Sudáne dovolila svojej triede sedemročných žiakov pomenovať plyšového medvedíka Mohamed. V prípade obvinenia mohla byť potrestaná 40 ranami bičom, vysokou pokutou alebo pobytom vo väzení.

Čo môže EÚ robiť, aby zabezpečila lepšiu ochranu nevinných občanov EÚ v moslimských krajinách, ktorí sa ocitnú v príšerných situáciách, ako je táto?

Janez Lenarčič, *úradujúci predseda*. – (SL) Prípád, ktorý vo svojej otázke spomenul pán Mitchell je prípad ženy s britským občianstvom, ktorá bola v tretej krajine a podliehala jurisdikcii tejto krajiny. Na základe jej občianstva bola uvedenej občianke zabezpečená konzulárna ochrana krajiny, ktorej je občiankou. Ako vieme, britská občianka bola medzitým prepustená a vrátila sa do Veľkej Británie.

Z toho vyplýva, že podobné prípady sa riešia v rámci bilaterálnych vzťahov medzi príslušným členským štátom a treťou krajinou. Samozrejme, že sa môžu vyskytnúť prípady, v ktorých sú vhodné dodatočné politické opatrenia, a v ktorých sa od predstaviteľov EÚ vyžaduje, aby sa zapojili do záležitostí tohto druhu a do riešenia podobných bilaterálnych problémov. V osobitných prípadoch to môže viesť k oficiálnym vyhláseniam a iniciatívam zo strany Európskej únie.

Rád by som znova zdôraznil, že tak, ako v tomto konkrétnom prípade, je to v zásade otázka, ktorá sa zvyčajne rieši na úrovni vzťahov medzi treťou krajinou a členským štátom EÚ, ktorého občanom je príslušná osoba.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Ďakujem úradujúcemu predsedovi za odpoveď a želám všetko dobré počas predsedníctva.

Úradujúci predseda si je bezpochyby vedomý toho, že každý občan členského štátu EÚ je tiež občanom Únie. Ja by som teda očakával, že ak by občan EÚ pri návšteve nejakého štátu prišiel o svoju ruku alebo nohu, tak by sa na to Únia pozerala s hrôzou. Pozoruje Únia túto hrôzu aj v prípade, ak s niekým takto zaobchádzajú, potenciálne ho odsúdia na 40 rán a možno tiež na trest odňatia slobody?

Podnikne úradujúci predseda nejaké kroky, aby sa zaistilo, že občania EÚ navštevujúci takéto regióny, si budú vedomí, že sa pri vstupe na toto územie mení kultúra? Vyvinie predsedníctvo úsilie aj smerom k štátom, s ktorými obchodujeme? Že od nich čakáme lepšie zaobchádzanie s našimi občanmi a očakávame, že určitým spôsobom sa s nimi zaobchádzať nebude?

Janez Lenarčič, *úradujúci predseda*. – (SL) Ďakujem, pán Mitchell, za vašu doplňujúcu otázku. Ide o otázku konzulárnej ochrany občanov. Táto ochrana je stále v pôsobnosti

členských štátov a je úlohou členských štátov upozorniť svojich občanov, ktorí cestujú do tretích krajín na nebezpečenstvá a hrozby, ktorých si musia byť vedomí.

Na druhej strane na základe zásady solidarity už máme zabezpečenú pomoc ostatných členských štátov, ktoré majú diplomatické, t. j. konzulárne zastúpenie v tretej krajine, a ktoré zabezpečujú konzulárnu ochranu občanov iných členských štátov Európskej únie, ktoré nemajú svoje vlastné veľvyslanectvo v príslušnej krajine. Myslím si, že je to dôležitá výhoda Únie.

Už som spomínal, že v prípade potreby je určite veľmi pravdepodobné, že Únia sa tiež zapojí do riešenia takýchto situácií. V uvedenom prípade to našťastie nebolo potrebné a situáciu vyriešili dve zainteresované krajiny, čo považujeme za uspokojivé.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Vážený pán úradujúci predseda Rady, správne ste poznamenali, že bilaterálne kontakty môžu pomôcť pri riešení podobných problémových prípadov. Rada však podpísala Chartu základných práv EÚ s predsedom Parlamentu a predsedom Komisie. V charte sa odvolávame na ľudskú dôstojnosť, zákaz ponižujúceho zaobchádzania a krutých trestov. Nemalo by preto byť povinnosťou Rady presadzovať túto požiadavku vo svete v mene Európskej únie?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda. – (SL) Opakujem, že je to stále povinnosť členských štátov, ktoré disponujú prostriedkami vo forme konzulárnej ochrany. Je však jasné, že Európska únia vytvára rámec, v ktorom si členské štáty, opäť spomeniem zásadu solidarity, navzájom pomáhajú v tejto oblasti na základe zásady solidarity.

V každom prípade, Rada, a som presvedčený, že aj ostatné inštitúcie, by v prípade potreby neváhali podniknúť všetky kroky na svojej úrovni. Inými slovami, nevyklučuje to skutočnosť, že v súčasnosti túto ochranu poskytujú členské štáty a nevyklučuje to ani ďalšie kroky zo strany jednotlivých inštitúcií Európskej únie.

Z prípadu, ktorý uviedol vo svojej otázke pán Mitchell vyplýva, že tento prípad vyriešili dve krajiny. Neznamená to však, že v prípade potreby by tento prípad nemohol byť riešený na vyššej, dokonca európskej úrovni.

Predseda júci. – Otázka č. 8, ktorú predkladá **Avril Doyle** (H-0975/07)

Vec: Biodiverzita a klimatické zmeny

V súlade so štvrtou hodnotiacou správou medzinárodného panela pre klimatické zmeny (IPCC), v tomto storočí „bude odolnosť mnohých ekosystémov pravdepodobne prekonaná nebývalým spojením zmeny klimatických podmienok a ostatných globálnych činiteľov“ (napríklad rozšírenie infekčných chorôb). Na základe odhadov IPCC sa v súčasnosti približne 60 % hodnotených ekosystémov nevyužíva udržateľným spôsobom a vykazuje zvýšené znaky degradácie. Je pravdepodobné, že tento stav spôsobí rozšírený pokles biodiverzity.

Na úrovni EÚ je v Zelenej knihe Komisie o prispôbení sa klimatickým zmenám uvedené toto: „približne 20 až 30 % rastlinných a živočíšnych druhov, ktoré boli doteraz v Európe posúdené, je pravdepodobne vystavených zvýšenému riziku vyhynutia v prípade, že nárast priemernej celosvetovej teploty prekročí 1,5 až 2,5°C“.

Aké konkrétne kroky podnikne slovinské predsedníctvo, aby uprednostnilo cieľ stanovený v Gothenburgu na zastavenie straty biodiverzity do roku 2010 na boj proti celosvetovej strate biodiverzity v dôsledku klimatických zmien a iných globálnych činiteľov?

Janez Lenarčič, *úradujúci predseda* . – (SL) Som presvedčený, že pani Doylová je oboznámená so zámerom Európskej únie prispieť k ambicióznemu výsledku 9. konferencie signatárov Dohovoru o biologickej diverzite. Uskutoční sa v nemeckom Bonne v máji 2008, t. j. počas slovinského predsedníctva.

Zachovanie biologickej diverzity je prvoradou úlohou na zozname priorít nášho predsedníctva. Rada už zdôraznila naliehavosť nepretržitého a odhodlaného úsilia na všetkých úrovniach s cieľom splniť cieľ výrazného spomalenia poklesu biodiverzity do roku 2010 a zároveň splniť cieľ, ktorý pani Doylová spomenula vo svojej otázke, a ktorý EÚ stanovila na zasadnutí Európskej rady v Göteborgu.

Okrem toho, členské štáty zavádzajú konkrétne opatrenia v rámci plnenia akčného plánu zameraného na zníženie poklesu biodiverzity do roku 2010 a v ďalších rokoch. V akčnom pláne sú ustanovené opatrenia súvisiace so zmenou biodiverzity a klimatickými zmenami na úrovni Európskej únie a na celosvetovej úrovni.

Vo svojom úsilí splniť cieľ spomalenia poklesu biodiverzity do roku 2010 predsedníctvo zdôrazňuje potrebu koordinácie politík a činností v oblastiach klimatických zmien a biodiverzity, predovšetkým pokiaľ ide o biodiverzitu sladkovodného a morského prostredia ako aj o biodiverzitu lesov.

Tieto ciele, spoločne s ostatnými cieľmi zachovania biodiverzity, boli stanovené vo vyhlásení nazvanom Countdown 2010. Zasadania pracovných skupín Rady budú organizované počas slovinského predsedníctva. Jedna bude pozostávať z odborníkov v oblasti lesného hospodárstva, klimatických zmien a biodiverzity, a ďalšia z odborníkov na medzinárodnú námornú politiku, rybné hospodárstvo a biodiverzitu.

Rovnako na neoficiálnom stretnutí ministrov životného prostredia v Slovinsku v apríli bude otázka biodiverzity lesov predložená ako výzva a príležitosť na prípravu opatrení s cieľom zmierniť klimatické zmeny a prispôsobiť ju európskej úrovni. Slovinské predsedníctvo sa tiež bude usilovať o zlepšenie spolupráce, ako aj o zdokonalenie vykonávania vhodných rozhodnutí v rámci rôznych dohôd týkajúcich sa životného prostredia na vnútroštátnej a regionálnej úrovni.

Európska komisia zmenila a doplnila svoje oznámenie „Zastavenie poklesu biodiverzity do roku 2010 – a v nasledujúcich rokoch“ o záväzok zapojiť do partnerstiev zameraných na zachovanie biodiverzity súkromný sektor. V novembri 2007 sa v Lisabone uskutočnila konferencia na vysokej úrovni, ktorej predmetom bola otázka hospodárstva a biodiverzity v tomto rámci. O výsledku tejto konferencie, ktorý zahŕňa správu o lisabonskej stratégii o hospodárstve a biodiverzite, sa bude rokovať na spomínanej 9. konferencii signatárskych krajín, ktorá sa uskutoční počas slovinského predsedníctva v Nemecku. O výsledku tejto konferencie sa bude rokovať aj na 5. svetovom kongrese medzinárodnej aliancie pre zachovanie prírody a prírodných zdrojov, ktorá sa uskutoční počas francúzskeho predsedníctva v Barcelone.

Avril Doyle (PPE-DE). - Ďakujem vám, pán úradujúci predseda, a prajem všetko najlepšie, aby ste mali veľmi úspešné predsedníctvo.

Čo vo mne vyvoláva obavy, je odpočítavanie času, ktorý ostáva do roku 2010. Veľa sa rozpráva, ale nič sa v tejto oblasti nepodniká. Je jedným z najväčších klamstiev, že do roku 2010 budeme môcť v teréne ukázať nejaké zmeny alebo vplyvy. Chcem povedať, že súhlasím so synergiou rôznych politík, ale ochrana biodiverzity môže napomôcť

k obmedzeniu koncentrácie skleníkových plynov v atmosfére. Dôvodom je, že lesy, rašeliniská a iné človekom vytvorené ekosystémy a lokality uskladňujú uhlík.

Myslíte si, že zmena monitorovania si vyžaduje tie najlepšie údaje, ktoré sú k dispozícii? Potrebujeme lepšie informácie o celkových účinkoch klimatických zmien na biodiverzitu Európy. Ak sa nám podarí dosiahnuť pokrok do roku 2010, musíme zlepšiť ukazovatele a merania, ktoré používame. Len tak zistíme, nakoľko je situácia vážna.

Janez Lenarčič, *úradujúci predseda*. – (SL) Vážená pani Doylová, ďakujem za vašu doplňujúcu poznámku. V plnej miere súhlasím s tým, že stav biodiverzity musíme posudzovať na základe najlepších možných ukazovateľov. Predsedníctvo vezme do úvahy vašu poznámku týkajúcu sa potreby premyslieť nevyhnutnosť zlepšenia týchto ukazovateľov a zohľadní ju.

Rok 2010 je naozaj blízko: ostáva nám menej ako dva roky. Súhlasím s vašim tvrdením, že v oblasti biodiverzity je zložitá predstaviť si, najmä po období, ktorého potenciál pravdepodobne nebol využitý v najvyššej možnej miere, že krátky čas, ktorý zostáva, bude stačiť na splnenie stanovených cieľov, predovšetkým na spomalenie poklesu biodiverzity.

Netvrším však, že to je nemožné. Urobíme, čo bude v našich silách. Slovinsko je jedna z krajín, v ktorých je biodiverzita nesmierne dôležitá, pretože jej úroveň je v našej krajine stále vysoká. O tom dobre vieme. Ak nie z iného dôvodu, tak pre vývoz našich medveďov do veľkej časti Európy.

V skratke, môžete sa spoľahnúť, že slovinské predsedníctvo urobí všetko preto, aby splnilo cieľ bez ohľadu na krátkosť času.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Chcela by som sa Rady opýtať na jej stanovisko k skutočnosti, že Komisia teraz prehodnocuje cieľové hodnoty pre biopalivá? Domnievali sme sa, že to môže byť dobré vo vzťahu ku klimatickým zmenám, a teraz to má neúmyselné dôsledky na globálnu potravinovú bezpečnosť a v skutočnosti aj na biodiverzitu.

Nie je to pre nás ľudí jedna z najväčších ťažkostí pri riešení problému klimatických zmien: že by sme sa mohli myliť?

Janez Lenarčič, *úradujúci predseda*. – (SL) Uvedené informácie sú dôkazom toho, že niektorým záležitostiam možno nebola v minulosti venovaná náležitá pozornosť. Je zrejmé, že nekontrolovaná a neobmedzená výroba biopalív musí mať prípadné negatívne následky na životné prostredie, biodiverzitu, ceny potravín, a tak ďalej.

Domnievam sa, že je vhodné venovať osobitnú pozornosť aj tejto stránke. Inými slovami, mali by sme zvýšiť výrobu a spotrebu biopalív s cieľom znižovať, nie zvyšovať zaťaženie životného prostredia. Myslím, že v tom by mal spočívať hlavný cieľ Únie a jej politiky zameranej na zvýšenie využívania biopalív.

Predsedajúci. – Otázka č. 9, ktorú predkladá **Jim Higgins** (H-0977/07)

Vec: Prekročenie HDP

Mohla by Rada naznačiť, ako plánuje spracovať návrh Komisie na prekročenie HDP ako ukazovateľa regionálnej súdržnosti, a mohla by uviesť, či prijala nejaké konečné opatrenia, ktoré majú byť v budúcnosti zahrnuté na zabezpečenie presnejšieho merania výkonnosti regiónu?

Za túto otázku, ktorú pôvodne položil Jim Higgins, zodpovedá pani McGuinnessová.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda. – (SL) Rád by som sa ospravedlnil pánovi Higginsovi a pani McGuinnessovej za svoju odpoveď, ktorá musí byť veľmi krátka, pretože Rada môže o týchto záležitostiach rokovať iba na základe návrhu Komisie.

Tento návrh, ani návrh iných zmien týkajúcich sa ukazovateľov regionálnej súdržnosti, nebol predložený. Preto, pokiaľ nebude takýto návrh predložený, Rada nemôže o ňom rokovať a prijať stanovisko k ďalším ukazovateľom regionálnej súdržnosti.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Pán predseda, chcela by som ospravedlniť pána Higginsa. Dnes večer sa necíti dobre a nemôže byť prítomný. Ďakujem vám za krátku odpoveď. Predpokladám, že sa bude tie týkať aj plánov na nové zadefinovanie znevýhodnených oblastí v členských štátoch. Chcela by som vás poprosiť, že ak máte nejaké informácie o ukazovateľoch, mohli by ste ich, prosím, dodať pánovi Higginsovi?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda. – (SL) Pokúsím sa, ďakujem. Znovu opakujem, že to závisí v prvom rade od Komisie a možno, možno, no naozaj iba možno sa vyskytne príležitosť, nie nevyhnutne, zvážiť ukazovatele, ako aj preskúmanie kohéznej politiky, ktorú v súčasnosti plánuje slovinské predsedníctvo. To závisí od Komisie, nie od Rady. Samozrejme, že by sme chceli poznať, aký bude prínos Komisie v rámci rokovaní o preskúmaní kohéznej politiky. Je to jedna z dôležitých úloh nášho predsedníctva.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dokonca aj Európsky parlament uznáva právo Komisie na iniciatívu, ako to práve teraz vyjadrila Rada. Preto však Komisiu vždy oboznámime s tým, čo považujeme za obzvlášť dôležité. Kritériá ako nezamestnanosť alebo vyššia migrácia by nepochybne boli témy, ktoré by mohli byť nastolené v rámci tohto rokovania. Vzhľadom na to, že v odpovedi na predchádzajúcu otázku ste spomínali slovinské hnedé medvede, ako Štajerčan by som rád poďakoval za vývoz týchto zvierat a dúfam, že otvorená schengenská hranica bude viesť k ešte vyššej imigrácii týchto zvierat.

Avril Doyle (PPE-DE). – Pokiaľ ide o presné meranie výkonnosti regiónu, treba si vážne položiť otázku, či je HDP tým pravým ukazovateľom výkonnosti. Zvážili ste alebo sa chystáte zvážiť (keďže ste vo funkcii iba týždeň) meranie HDP voči HNP voči HND? V súčasnosti je veľkou ťažkosťou, že neporovnávame podobné s podobným. Preto je veľmi ťažké, merať výkonnosť v rôznych regiónoch a naprieč rôznymi krajinami, lebo to nie sú iba regióny. Dôvodom je, že základy alebo ukazovatele nie sú v súčasnosti štandardizované.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda. – (SL) Bolo by pre mňa veľmi zložité vyjadriť sa v mene Komisie a nie je mojím cieľom poskytovať takéto vyjadrenia, pretože na to nie som vhodnou osobou. Zdá sa však, že aspoň doteraz Komisia ešte nenašla lepší ukazovateľ než HDP. Som presvedčený, že ak by Komisia našla lepší ukazovateľ, navrhla by ho. Rád by som zopakoval svoju predchádzajúcu poznámku, že preskúmanie kohéznej politiky vytvára príležitosť aj na zváženie vašej otázky. Bude dokonca viac príležitostí po prerokovaní celej reformy rozpočtu Európskej únie, ktorá, ako už vieme, bude vychádzať z celkovej analýzy, ktorú má uskutočniť Európska komisia v rokoch 2008 a 2009.

Predseda. – Otázka č. 10, ktorú predkladá **Mairead McGuinnessová** (H-0979/07)

Vec: Vyšetrovanie v detských domovoch v Bulharsku

Stanica BBC v súčasnosti vysielala dokumentárny program s názvom „Bulgaria's Abandoned Children“ (Zabudnuté deti Bulharska), ktorý zobrazil šokujúce životné podmienky detí v detskom domove v meste Mogilina, v Bulharsku. Producent programu verejne vyhlásil,

že tento domov nie je najhorší v Bulharsku. Zdá sa, že aj napriek zjavnej existencii tohto problému, ktorý súvisí s inštitucionálnou starostlivosťou o zdravotne postihnuté deti a mládež, nebola táto otázka účinne riešená.

Vzhľadom na dodržiavanie Charty základných práv EÚ zo strany EÚ a vzhľadom na skutočnosť, že nedávno skončil Európsky rok rovnakých príležitostí pre všetkých, môže sa Rada vyjadriť o tejto veľmi citlivej otázke?

Janez Lenarčič, *úradujúci predseda*. – (SL) Rada neprijala žiadne stanovisko k tomuto konkrétnemu prípadu, ktorý uviedla pani McGuinnessová. Môžem však s radosťou konštatovať, že Rada 5. decembra 2007 prijala rezolúciu s cieľom pokračovať v plnení programu európskeho roku rovnakých príležitostí pre všetkých. Takto bol nazvaný rok 2007, t. j. minulý rok, ktorého program na základe tohto rozhodnutia, t. j. tohto uznesenia, nebude trvať len jeden rok, ale bude pokračovať.

V spomínanom uznesení sa členské štáty a Európska komisia vyzývajú, aby posilnili svoje úsilie a predchádzali diskriminácii na základe postihnutia alebo z iného dôvodu, aby posilnili boj proti diskriminácii tohto druhu, aby zahrnuli otázku postihnutia v rámci všetkých príslušných politík a pokračovali v procese uzatvárania, podpisovania a ratifikácie Dohovoru Organizácie spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím. Týmto uznesením Rada tiež vyzýva členské štáty a Komisiu na spoluprácu na spoločných výzvach a na hľadanie riešenia v rámci realizovania uvedeného dohovoru, t. j. dohovoru OSN.

Dovoľte mi upozorniť, že Rada a Európsky parlament nedávno prijali správu Komisie o stave postihnutých osôb v Európskej únii. Táto správa obsahovala akčný plán na roky 2008 a 2009. Slovinské predsedníctvo je toho názoru, že tento dokument by mal poskytnúť hodnotné usmernenia pre ďalšie snahy pri presadzovaní práv postihnutých osôb, najmä postihnutých detí. Rada stále skúma tento návrh Komisie.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Pán úradujúci predseda, ďakujem za vašu diplomáciu. Dúfam, že pochopíte, ak nebudem diplomatická. Nemyslím si, že si nevedomujete rozsah hnevu a rozčúlenia najmä v Spojenom kráľovstve a Írsku, keď došlo k uvedeniu tohto dokumentárneho filmu.

Myslím si, a je mi ľúto, že to musím povedať, že ak by to bola otázka dobrého zaobchádzania so zvieratami, Rada by k tomu zaujala stanovisko. Rozprávame tu o deťoch, ktoré nemôžu vyjadriť svoj názor. Som presvedčená, že skutočnosť, že pomaly konáme v takých prípadoch, ako je tento, zhoršuje obraz EÚ v očiach jej členských štátov a občanov.

Toto je príbeh, ktorý sa neodpúšťa. Zábery hovorili samé za seba. Domnievam sa, že by bolo oveľa lepšie, ak by sme konali rýchlejšie. Určite by sa nám dostalo aj pozitívnej reakcie od našich občanov.

Janez Lenarčič, *úradujúci predseda*. – (SL) Nemôžem a nerád by som sa podrobnejšie venoval tejto záležitosti, na ktorú máte, pravdepodobne úplne oprávnené, nezlomný názor. Rád by som však zdôraznil, že podľa názoru Rady je dôležité dodržiavať a zohľadňovať rozdelenie právomocí medzi Úniou a členské štáty. V tejto súvislosti sa môžem vyjadriť iba ako zástupca Rady, nie je to diplomatický postoj, ale vystupujem v rámci svojich právomocí a právomocí Rady a samozrejme z úcty k postupom v rámci týchto právomocí.

Jim Allister (NI). – Pán úradujúci predseda, môžem sa pripojiť k vyjadreniu sklamanía z neprimeranosti vašej odpovede?

Keď sa zvažovalo pristúpenie Bulharska, zo zaobchádzania s ľuďmi v inštitúciách sa stal aktuálny problém. Chyba sa stala, keď sme v decembri 2006 prišli stanoviť kritériá. Späťne sme sa pozerali na to, ako Bulharsko plnilo svoje predsavzatia a záhadným spôsobom pri tom došlo k vynechaniu uvedenej položky spomedzi meradiel.

Ako k tomu došlo? Je možné, vrátiť sa k pôvodnému stavu? Ak nie, aké iné kroky môžete reálne podniknúť, aby Rada a Komisia mohli riadne posúdiť očividné porušenia sužujúce tento sektor?

Elizabeth Lynne (ALDE). - Rečník má úplnú pravdu! Myslela som si, že odpoveď Rady nebola dostačujúca. Pred pristúpením sme všetky štáty, ktoré sa chceli stať členmi Európskej únie, vyzvali, aby sa riadili pravidlami EÚ. Viem, že Bulharsko podpísalo Dohovor OSN o právach postihnutých ľudí, ale neratifikovalo ho. Môžete na krajiny, ktoré ešte tento dohovor neratifikovali, vyvíjať tlak, aby tak urobili? Viem, že bulharské orgány sa snažia tento problém riešiť, ale musíme pokračovať vo vyvíjaní nátlaku.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda. - (SL) Znovu dôrazne opakujem, že nie je v pôsobnosti Rady, ba nie je ani obvyklé, aby Rada zaujímala stanovisko k jednotlivým televíznym programom alebo ich obsahu. Tento prístup v žiadnom prípade neznižuje závažnosť uvedeného problému.

Riešenie však vidím v ratifikácii Dohovoru Organizácie spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý ste uviedli vo svojej otázke. Presne z uvedeného dôvodu som vo svojej pôvodnej odpovedi spomínal uznesenie prijaté Radou v decembri 2007, ktorou sa členské štáty vyzývajú na ratifikáciu dohovoru.

Predseda. - Otázka č. 11, ktorú predkladá **Bernd Posselt** (H-0982/07)

Vec: Termín začiatku rokovaní s Macedónskom

Očakáva Rada, že dátum začatia prístupových rokovaní s Macedónskom by mohol byť stanovený tento rok, t. j. počas slovinského alebo francúzskeho predsedníctva Rady?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda. - (SL) Stále to nie je isté. Niekedy je táto možnosť reálna, inokedy nie. Ospravedlňujem sa za túto nepravdivosť.

Rada, samozrejme, nechce a nemôže vylúčiť možnosť, ktorú vo svojej otázke uviedol pán Posselt.

Ako vieme, Európska rada rozhodla v decembri 2005 o udelení štatútu kandidátskej krajiny Bývalej juhoslovenskej republiky Macedónsko. V súlade s rozhodnutiami Rady z 12. decembra 2005, t. j. niekoľko dní pred zasadnutím Európskej rady, krajina musela zaviesť Dohodu o stabilizácii a pridružení v plnom rozsahu. Na tomto základe Komisia pripravuje správy o pokroku. Správy z roku 2006 a 2007 neobsahujú odporúčania na začatie prístupových rokovaní z toho dôvodu, že ešte neboli vykonané vhodné opatrenia.

Predsedníctvo v roku 2008 očakáva, že vedúci predstavitelia celého politického spektra Bývalej juhoslovenskej republiky Macedónsko spoja sily a zvýšia úsilie na dosiahnutie výsledkov vo všetkých možných oblastiach, v ktorých je pokrok potrebný. Vzhľadom na udalosti v krajine, najmä vzhľadom na pokrok dosiahnutý za posledný mesiac, predpokladám, že by bolo možné pristúpiť tento rok bližšie k rozhodnutiu o dátume začatia prístupových rokovaní.

Slovinské predsedníctvo sa veľmi zaujíma o túto otázku, o tento pokrok, ale stanovenie termínu závisí od krajiny samotnej a jej úspechu pri uplatňovaní opatrení, ako aj od pokroku reforiem.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Ďakujem za túto vyčerpávajúcu odpoveď. Výnimočne mi dovoľte vystúpiť s predbežnou poznámkou osobného charakteru. V roku 1991, keď Slovinsko získalo nezávislosť, som sa zúčastnil na oslavách nezávislosti v Ľubláne – predpokladám ako jediný občan EÚ. Tiež som súhlasil s dohodou o pridružení počas vojny v Ľubláne, ktorá, našťastie, trvala krátko. Neskôr som podporoval tieto snahy ako spravodajca Parlamentu.

Jednoducho by som rád povedal, že dnes je historický deň. Som veľmi šťastný. Ospravedlňte, prosím, túto predbežnú poznámkou osobného charakteru.

A teraz ešte kratšia otázka: domnievate sa, že spor o názov medzi Macedónskom a Gréckom je bilaterálna záležitosť? A môže bilaterálna záležitosť ovplyvniť prístupové rokovania?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda. – (SL) Rád by som poďakoval pánovi Posseltovi za jeho podporu od obdobia našej nezávislosti. Ako sa dnes ráno vyjadril predseda Európskej rady, Slovinsko v skutočnosti prešlo dlhú cestu.

Pokiaľ ide o vašu otázku, je to v podstate bilaterálna záležitosť týkajúca sa názvu. Všetci však vieme, že na vyriešenie tejto, v zásade bilaterálnej otázky existuje mechanizmus pod patronátom Organizácie spojených národov a v spolupráci s osobitným vyslancom, pánom Nimitzom, ktorý plní sprostredkovateľskú úlohu medzi obidvomi stranami s cieľom dospieť k riešeniu.

Slovinsko, t. j. slovinské predsedníctvo podporuje tieto snahy a očakáva, že obidve strany budú v tomto procese spolupracovať konštruktívnym spôsobom, kým nenájdu vhodné riešenie. Sme toho názoru, že uvedená otázka by zatiaľ nemala ovplyvniť, a už vôbec nie znemožniť, začleňovanie Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko do medzinárodných organizácií.

Avril Doyle (PPE-DE). – Mám pre slovinské predsedníctvo otázku. Viem, že zastáva názor, že ako prioritu potrebujeme dlhodobý mier a stabilitu v juhovýchodnej Európe a na Balkáne a hospodársky rozvoj je ich neoddeliteľnou súčasťou. Ale pokiaľ ide o Macedónsko a dosiahnutie otvorenia rokovaní o pristúpení – oddelene od otázky jeho názvu (hoci je to dôležitá otázka) – ako slovinské predsedníctvo odhaduje postavenie Macedónska v porovnaní s ostatnými krajinami tohto regiónu, pokiaľ ide o dosiahnutie prístupovej cieľovej pásy? Chceme, aby všetci vstúpili, ale niektorí budú pripravení lepšie než ostatní. Nakoľko odhadujete šance Macedónska pokiaľ ide o prednostné pristúpenie?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda. – (SL) Ďakujem, pani Doylová, za vašu doplňujúcu otázku. Slovinské predsedníctvo posudzuje krajiny západného Balkánu podľa stupňa vývoja, ktorý dosiahli. V tomto prípade je najrozvinutejšou krajinou v regióne Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko, pretože je jedinou krajinou, ktorej bol udelený štatút kandidátskej krajiny. Chorvátsko do tejto skupiny nepatrí. Malo by byť v inej kategórii, konkrétne kategórii krajín pred vstupom, keďže už rokuje o členstve.

Znovu zdôrazňujem, že počas nášho predsedníctva chceme, aby každá krajina, vrátane spomínanej, dosiahla pokrok na svojej ceste smerom k členstvu v Európskej únii, ku ktorému nedôjde tak skoro, t. j. o rok alebo dva. Cesta k členstvu bude vyžadovať viac

času a väčšie úsilie. Slovinské predsedníctvo zaradilo túto otázku medzi svoje najvyššie priority.

Pre tieto krajiny je však dôležité udržať európsku perspektívu ako aj mieru ich pokroku smerom k uvedenému cieľu. Opakujem, že z hľadiska predsedníctva by sme boli veľmi radi, keby pokrok počas nášho predsedníctva pokračoval. Chcem znovu povedať, že tento pokrok závisí tiež vo veľkej miere od krajín v regióne.

Nikolaos Vakalis (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, rád by som zablagoželel úradujúcemu predsedovi Rady k jeho veľmi presnej odpovedi a ako grécky poslanec Parlamentu chcem dodať, že máme osobitný záujem, aby sa všetky štáty západného Balkánu stali členmi Európskej únie čo najskôr. Je však potrebné problém vyriešiť. Rád by som tiež poznamenal, že Grécko jasne vyjadrilo svoje dobré úmysly a pokračuje v tom každý deň v rámci diskusií o kompromisnom názve. V tejto súvislosti by chcel poznamenať, že je potrebné zohľadňovať stanovisko členského štátu, ktorý v tejto súvislosti prejavuje značnú ochotu.

Janez Lenarčič, úradujúci predseda. – (SL) Ďakujem za vašu poznámku. Predseda Rady dnes ráno spomenul dôležitý úspech gréckeho predsedníctva v roku 2003, kedy bola prijatá Solúnska agenda pre západný Balkán. Solúnska agenda zostáva základom úsilia slovinského predsedníctva v jeho snahe o integráciu krajín západného Balkánu. Preto sa spoliehame najmä na podporu Grécka v tomto úsilí, ktoré sa týka krajín západného Balkánu.

Predsedajúci. – Otázka č. 12 bola stiahnutá. Otázka č. 13, ktorú predkladá **Nikolaos Vakalis** (H-0990/07).

Vec: Zníženie sadzby DPH pre ekologické technológie a výroby

Súhlasí Rada s tým, aby boli právne predpisy Spoločenstva týkajúce sa dane z pridanej hodnoty (DPH) prispôsobené tak, aby znížená sadzba DPH mohla byť uplatňovaná aj na technológie a spôsoby použitia zahŕňajúce obnoviteľné zdroje energie a efektívnosť energetickej účinnosti, ktoré dopĺňajú platné ustanovenia týkajúce sa spotreby elektrickej energie a zemného plynu? Existuje časový plán pre prijatie náležitých rozhodnutí? Aký postup a kedy môžeme v tomto smere od Rady očakávať?

Janez Lenarčič, úradujúci predseda. – (SL) Ako vieme, na zasadaní dňa 4. decembra 2007 Rada prijala rozhodnutie s cieľom pripraviť diskusiu o hospodárskom dopade znížených sadzieb a o tom, či znížené sadzby dane z pridanej hodnoty sú vhodným nástrojom na dosiahnutie cieľov sektorových politík. Bolo odsúhlasené, že táto otázka bude zaradená do rozpravy niekedy počas roku 2008, nie nevyhnutne v prvej polovici roka.

V súčasnosti slovinské predsedníctvo dôsledne hľadá najúčinnjší prístup, aby sa pokračovalo v diskusii o nejednotných sadzbách dane z pridanej hodnoty. Na základe správy Komisie vieme, že táto diskusia začala počas portugalského predsedníctva. V tomto období reflexie, ktoré dúfam bude čo najkratšie, nemôžeme presnejšie odpovedať na otázku pána Vakalisa. Rád by som však zdôraznil, že je to dôležitá otázka, ktorej bude predsedníctvo venovať náležitú pozornosť.

Nikolaos Vakalis (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, odpoveď považujem za uspokojivú a okrem toho by som rád využil túto príležitosť a zablagoželel slovinskému predsedníctvu k úspešnému začiatku. Želám všetko dobré po celé obdobie jeho predsedníctva.

Predseda. – Otázky, ktoré neboli zodpovedané pre nedostatok času, budú zodpovedané písomne (pozri prílohu).

Týmto končím hodinu otázok.

(Rokovanie bolo prerušené o 19.30 hod. a pokračovalo o 21.00 hod.)

PRESEDÁ: PÁN COCILOVO

podpredseda

12. Preskúmanie osvedčení o zvolení za poslanca: pozri zápisnicu

13. Zloženie výborov a delegácií: pozri zápisnicu

14. Európska rómska stratégia (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom je rozprava o:

– otázka na ústne zodpovedanie, ktorú predkladajú Jan Marinus Wiersma, Hannes Swoboda, Katalin Lévai, Adrian Severin a Jan Andersson v mene skupiny PSE pre Komisiu: Európska rómska stratégia (O-0081/2007/rev. 1 - B6-0389/2007)

– otázka na ústne zodpovedanie, ktorú predkladá Viktória Mohácsi v mene skupiny ALDE pre Komisiu: Európska rómska stratégia (O-0002/2008 - B6-0003/2008)

– otázka na ústne zodpovedanie, ktorú predkladá Lívia Járóka v mene skupiny PPE-DE pre Komisiu: Akčný plán Európskeho spoločenstva týkajúci sa Rómov (O-0003/2008 - B6-0004/2008)

– otázka na ústne zodpovedanie, ktorú predkladá Roberta Angelilli v mene skupiny UEN pre Komisiu: Európska rómska stratégia (O-0004/2008 - B6-0005/2008)

Lívia Járóka, autorka. – (HU) Ďakujem, pán predseda. Dámy a páni, pán úradujúci predseda, očividne bolo vypracovaných mnoho dokumentov vrátane rozhodnutia Európskeho parlamentu o Rómoch z roku 2005, štúdie Európskej komisie z roku 2004, správy Výboru Európskeho parlamentu pre práva žien a rodovú rovnosť o rómskych ženách a akčného plánu EUROSTATU z roku 2003 s cieľom vyriešiť neobhájiteľnú situáciu európskych Rómov.

Členské štáty ani európske inštitúcie však nepristúpili k podpore začlenenia Rómov do spoločnosti aj napriek tomu, že úspešná integrácia najpočetnejšej a najrýchlejšie rastúcej menšiny v Európe je v záujme európskeho pracovného trhu a európskych spoločenstiev.

Správa, ktorú v decembri minulého roku predložila poradná skupina na vysokej úrovni založená pánom komisárom Špidlom, odporučila vytvoriť akčný plán Spoločenstva. Uvedený akčný plán musí byť vytvorený, na to je však potrebné výraznejšie a zanietenejšie úsilie zo strany Komisie s cieľom prijať účinné a okamžité opatrenia. Týka sa to aj Európskeho parlamentu a občianskej spoločnosti, ktoré v mnohých oblastiach ovplyvňujú postavenie Rómov.

Európska komisia a členské štáty musia vytvárať podnety, financovať, monitorovať a uskutočňovať pomoc priamo zo zdrojov Únie pre najviac znevýhodnené skupiny. Ak sú využívané finančné prostriedky Európskej únie, vplyv danej investície na rovnaké príležitosti sa musí prejavovať ako dôležité a záväzné kritérium, to znamená, ak je rozvoj

financovaný zo zdrojov Únie, malo by byť pre investorov povinné vykonať alebo zaviesť analýzu rovnakých príležitostí a plán opatrení.

Ak sa plán opatrení stane povinnou súčasťou súťaže v rozličných sektoroch rozvoja a v niektorých regiónoch, významne to prispeje k zabezpečeniu a podpore rovnakých príležitostí pre znevýhodnené sociálne skupiny a zaostávajúce skupiny.

Je tiež nevyhnutné zostaviť celoeurópsku mapu krízových oblastí, na základe ktorej môžu byť posudzované oblasti s vysokou úrovňou chudoby a sociálneho vylúčenia najväčšie postihujúcich rómske a nerómske spoločnosti, a pomocou ktorej Európska komisia a podporujúce členské štáty môžu začať pracovať na odstránení segregácie, ktorú vlády desaťročia presúvajú z dôvodu rozličných politických záväzkov.

Je dôležité, aby komisári, ktorí sú priamo alebo nepriamo zodpovední za integráciu a začlenenie menších, riadili svoje činnosti prostredníctvom súboru opatrení pre oblasti vzdelávania, zamestnávania, rovnakých príležitostí, regionálnej politiky a rozvoja a po premene na technickú pracovnú skupinu vypracovali v spolupráci s Parlamentom a občianskou spoločnosťou akčný plán na rok 2008 týkajúci sa záležitostí Rómov. A tento plán musia začať realizovať čo najskôr.

Okrem toho, že sme v roku 2005 prijali uznesenie, ktoré, ako v súčasnosti vidíme, malo v skutočnosti len zanedbateľný účinok, považujem za rovnako dôležité, aby zúčastnené strany začali rozhovor čo najskôr, spolu s Komisiou a zástupcami občianskej spoločnosti.

V každom prípade sa domnievam, že v roku 2008 by sme mali byť svedkami opatrení a rozhovorov, ktoré sa týkajú Rómov, a ktoré zabezpečia a zorganizujú všetky zúčastnené strany. Túto otázku považujem za dôležitú a v mene Ľudovej strany sa zaväzujem iniciovať toto úsilie v roku 2008. Ďakujem.

Roberta Angelilli, *autorka*. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, dnes ráno bola prijatá správa o stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa. Jednou z jej priorít je boj proti chudobe a diskriminácii. V tejto súvislosti sme sa rozhodli venovať osobitnú časť rómskym deťom, ktoré sú často vylúčené z poskytovania zdravotnej a sociálnej starostlivosti a zo školského vzdelávania.

Je všeobecne známe, že veľmi vysoké percento rómskych detí nechodí do školy, alebo navštevuje školu iba príležitostne. Mnoho rómskych detí je v skutočnosti nútených navštevovať osobitné školy alebo dokonca inštitúcie pre zdravotne postihnuté osoby. Z dostupných údajov vyplýva, že v niektorých členských štátoch predčasné ukončenie školskej dochádzky rómskych detí prekračuje úroveň 60 %. Je zrejmé, že deti, ktoré nechodia do školy, deti, ktoré sú negramotné, alebo z akéhokoľvek dôvodu majú nedostatočnú úroveň vzdelania alebo odborného výcviku, nemajú budúcnosť. Sú nútené žobrať alebo pracovať na čiernom trhu. V každom prípade bol ich osud spečatený. V najlepšom prípade budú odsúdené na chudobu a sociálne vylúčenie, v najhoršom prípade sa stanú obeťami organizovaného zločinu.

Je treba mať na pamäti, že okrem iného je rómske obyvateľstvo veľmi mladé, približne 45 % je mladších než 16 rokov. Hlavne z tohto dôvodu by bolo nesmierne užitočné a dôležité, keby Komisia stanovila osobitné, konkrétne opatrenia pre rómske deti, najmä pokiaľ ide o zabránenie predčasnému ukončeniu školskej dochádzky a podporu vhodného školského vzdelávania vysokej kvality. Bez práva na vzdelanie neexistuje záruka rovnakého zaobchádzania a predovšetkým ani právo na budúcnosť.

Jan Marinus Wiersma, *autor*. – (NL) Vážení pán predsedajúci, tiež musíme Komisii položiť otázky a očakávam, že ich pán komisár zodpovie. Dnes večer rokujeme hlavne o úsilí Európskej únie, Európskej komisie, vyriešiť problém Rómov, ktorých veľká skupina sa stala občanmi EÚ pred niekoľkými rokmi a ďalšia minulý rok. Títo občania žijú v podmienkach, ktoré sú vo väčšine prípadov neprijateľné. S radosťou si dnes v tejto snemovni vypočujeme odpoveď Európskej komisie.

Sme tiež radi, že Európska rada venovala pozornosť situácii Rómov na samite v Bruseli a požiadala Komisiu o predloženie konkrétnejších návrhov týkajúcich sa úsilia, ktoré môže Európska únia sama vykonať s cieľom dopĺňať politiku členských štátov v súvislosti s početnými rómskymi spoločenstvami, úsilia, ktoré môžeme vykonať v rámci koordinácie a výmeny osvedčených postupov a úsilia zameraného na dokonalejšie rozmiestnenie dostupných zdrojov EÚ v týchto krajinách prostredníctvom fondov s cieľom zlepšiť nejakým spôsobom postavenie Rómov.

Uvádzam to najmä preto, lebo pri príležitosti pristúpenia niekoľkých krajín (minulý rok a tiež v roku 2004) sme povedali: „V poriadku, vstúpte. Jedna z vecí, ktorú musíme spolu vykonať je vyriešiť problémy Rómov.“ Sám som pracoval ako spravodajca pre Slovensko a pamätám si ako slovenská vláda dávala rôzne sľuby. Pochybujem však o efektívnosti ich plnenia. Uvedená skutočnosť je aj naďalej dôležitá.

Tiež by sme povedali, že Rómovia nemôžu byť považovaní za typickú národnostnú menšinu, ako napríklad Maďari na Slovensku alebo Rusi v pobaltských štátoch. Sú typickou európskou menšinou, pre ktorú by mohla byť vypracovaná osobitná európska politika spolu s príslušnými členskými štátmi a osobitnou zodpovednosťou na strane Európskej únie, ako to nakoniec bolo uznané vo vyjadreniach bruselskej Európskej rady.

Komisiu by sme požiadali najmä o to, aby zabezpečila lepšiu koordináciu v rámci Komisie samotnej. Ako môžeme zlepšiť spoluprácu? Ako môžeme zveriť niekomu, napríklad zo skupiny komisárov, hlavnú zodpovednosť za politiku Rómov? Možno by sme mali preskúmať aj možnosť uznať Rómov za európsku menšinu s cieľom vyhnúť sa do istej miery zásade subsidiarity, ktorá je v súčasnosti uplatňovaná v rámci politiky menšín v členských štátoch.

Na záver verím, že všetci máme čestné úmysly, potrebujeme však lepšiu koordináciu a viac opatrení.

Viktória Mohácsi, *autorka*. – (HU) Ďakujem veľmi pekne. Vážení pán predsedajúci, dámy a páni, rada by som vám pripomenula, že tento Parlament sústredil pozornosť na nedostatočnú integráciu Rómov v roku 1983. Požiadal aj Komisiu, Radu a vlády členských štátov v rezolúcii z roku 1994, aby uskutočnili všetko v záujme sociálnej, hospodárskej a politickej integrácie Rómov.

Ako si spomeniete, v rezolúcii prijatej Parlamentom v apríli 2005 sme požiadali Komisiu, aby prijala akčný plán so zreteľne stanovenými odporúčaniami pre členské štáty a kandidátske krajiny v súvislosti s hospodárskou, sociálnou a politickou integráciou Rómov.

Na základe môjho odporúčania bola v novembri 2007 záležitosť sociálnej integrácie Rómov opäť zaradené do znenia uznesenia Parlamentu o slobode pohybu ako rómska stratégia na európskej úrovni. Opäť sme požiadali Komisiu, aby okamžite pripravila európsku stratégiu sociálneho začlenenia Rómov s využitím integračného fondu a štrukturálnych fondov.

Okrem toho s určitou vieme, že rómske deti sú stále nútené učiť sa v segregovaných triedach a segregovaných inštitúciách v najmenej desiatich členských štátoch Únie a my, Rómovia, sme neodôvodnene zatriedení medzi postihnutých občanov, zaradení na vopred stanovené pracovné miesta a navždy označení.

Nanešťastie je všeobecne známe vo všetkých členských štátoch, v akých chudobných obydliach a hrozných podmienkach Rómovia žijú. S lútosťou uvádzam, že veľmi dobre poznáme priemernú dĺžku života Rómov, ktorá je v každom členskom štáte o 15 rokov nižšia než dĺžka života občanov Únie. Mali by sme zopakovať, že Rómovia sú nadmerne zastúpení medzi nezamestnanými v každom členskom štáte.

Okrem toho, nanešťastie neuplynie ani jeden mesiac bez rasovo motivovaného útoku na Rómov v každom členskom štáte. Vieme zo správ, alebo sme možno nepočuli konkrétne o tejto udalosti, že v noci 4. januára 2008 bolo podpálené chudobné obydlie vo štvrti Marconi v Ríme, v ktorom žilo približne 250 Rómov a o tri dni neskôr, tiež v Taliansku, boli do miestnej rómskej osady v Aprílii hodené Molotovove koktaily, ktoré priamo ohrozili životy niekoľkých stoviek ľudí. V oboch prípadoch boli útoky rasovo motivované.

Neexistuje priestor na pochybnosti, výzva na riešenie je oprávnená, musí byť predložený návrh rezolúcie, musí byť vypracovaná stratégia na európskej úrovni a každý členský štát musí pripraviť akčný plán na integráciu Rómov. Na nikoho sa nevzťahuje výnimka, nikto nemôže predstierať, že v jeho krajine Rómovia nežijú, bez ohľadu na to, či ich vníma alebo nevníma. Inak by uvedené tvrdenia neboli pravdivé o žiadnom z členských štátov Únie bez výnimky. Ďakujem.

Benita Ferrero-Waldner, členka Komisie. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, najprv by som rada poďakovala pani Járókaovej, pani Angelillovej, pánovi Wiersmovi a pani Mohácsiovej za nastolenie uvedených otázok, ktorými sa zaoberám v mene svojho kolegu, pána Vladimíra Špidlu, pretože je v súčasnosti v Číne. Vďaka nim máme príležitosť rokovať o otázkach tejto mimoriadne dôležitej problematiky.

Minulý rok naozaj ukázal, že inštitúcie Európskej únie a orgány členských štátov zintenzívňujú svoje úsilie o trvalé zlepšenie situácie Rómov v Európskej únii. Počuli sme, aké je toto úsilie potrebné a ja súhlasím. V tejto súvislosti už bolo uskutočnených niekoľko dôležitých opatrení. Spomínané opatrenia zahŕňajú rozhodnutie Európskeho parlamentu z roku 2005 o zavedení Európskeho roku rovnakých príležitostí pre všetkých, činnosť skupiny odborníkov na vysokej úrovni pre integráciu etnických menšín, Európsky hospodársky a sociálny výbor, ako aj závery prijaté nedávno na decembrovej Európskej rade. O nich sme sa už v rámci rozpravy zmienili.

Mala by som uviesť, že sa naozaj nemôžeme postaviť chrbtom k zložitej otázke diskriminácie, s ktorou majú príslušníci rómskej menšiny skúsenosti, a k ich vylúčeniu zo spoločnosti a trhu práce. Preto sme prijali pevné rozhodnutie využiť každý dostupný nástroj, ako napríklad právne predpisy, štrukturálne fondy, informačné a osvetové kampane s cieľom zlepšiť spomínanú situáciu. Je zrejmé, že programy a opatrenia zamestnanosti a sociálnej politiky nie sú primerane využívané s cieľom podporovať integráciu Rómov. Preto potrebujeme sústrediť všetko naše úsilie najmä na zlepšenie prístupu k týmto opatreniam prostredníctvom cieleného plánu. Je zrejmé, že takýto plán musí byť založený na rozhodnom a dlhodobom záväzku členských štátov a účinnom využívaní nástrojov a politik Spoločenstva.

Dovoľte mi preto, aby som krátko a vecne zodpovedala vaše otázky a načrtla naše návrhy na rok 2008. Komisia prijme usmernenia o revidovanej stratégii boja proti diskriminácii v lete tohto roku ako opatrenia nadväzujúce na Európsky rok rovnakých príležitostí pre všetkých. Podľa záverov Európskej rady z decembra 2007 sa tieto usmernenia budú z väčšej časti týkať problému Rómov a odporúčaní skupiny odborníkov na vysokej úrovni v oblasti integrácie etnických menšín. Uvedené usmernenia budú doplnené o pracovný dokument útvarov Komisie, ktorý obsahuje rozbor pokroku a účinnosti týchto opatrení dosiahnutých v prospech Rómov na politickej aj legislatívnej úrovni, a tiež pri plánovaní programov pre štrukturálne fondy.

Zároveň poskytujeme možnosť zorganizovať rómske fórum na vysokej úrovni zamerané na stretnutie predstaviteľov národných vlád a parlamentov, Európskeho parlamentu, Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru a Výboru regiónov, ako aj vedúcich osobností rómskej občianskej spoločnosti a iných dôležitých subjektov. Sme presvedčení, že práva Rómov môžu byť posilnené pomocou otvorenej diskusie na vysokej úrovni, a že cielenejšie využitie zdrojov možno použiť v ich prospech.

Spolupracovníci môjho kolegu pána Vladimíra Špidlu, pripraví spomenuté iniciatívy a potom sa zamerajú na rómsku problematiku v oblastiach nediskriminácie, Európskeho sociálneho fondu, zamestnanosti a sociálnej integrácie. Keďže situácia Rómov súvisí s niektorými oblasťami činnosti Komisie, ako napríklad s regionálnou politikou, vzdelávaním, verejným zdravím a spravodlivosťou, výmenu informácií bude zabezpečovať špeciálna medziagentúrna skupina pre otázky Rómov založená v roku 2004. Na záver, Komisia pred niekoľkými týždňami uzavrela rámcovú dohodu o partnerskej spolupráci s Európskym rómskym informačným úradom (ERIO). Toto partnerstvo bude základom pre priamy kontakt medzi európskymi orgánmi a rómskou občianskou spoločnosťou.

Okrem toho by sa nemalo zabúdať na niekoľko iniciatív v súčasnosti realizovaných na národnej aj európskej úrovni v rámci Európskeho roku medzikultúrneho dialógu, ktorý práve začal. Uvedené iniciatívy sú zamerané na zvýraznenie dôležitosti dialógu medzi kultúrami, čím si ľudia jeho prínos ešte viac uvedomia. Okrem toho je ich cieľom zvýraznenie dôležitosti výhod, ktoré kultúrna rôznorodosť našej spoločnosti prináša.

Komisia zverejní na jar 2008 zelenú knihu zameranú na otázky vzdelania v súvislosti so žiakmi, ktorí pochádzajú z prisťahovaleckého prostredia, alebo patria k znevýhodnenej menšine. Bude sa zaoberať aj hlavnými aspektmi, ktoré ovplyvňujú život Rómov, ako napríklad segregáciou vo vzdelávaní. Uvedená zelená kniha by mala vyvolať rozsiahlu rozpravu o tejto otázke a možno viesť k plánu opatrení na európskej úrovni.

Tiež by som mala spomenúť, v priamej odpovedi na otázku pani Mohácsiovej, že Komisia má v úmysle predložiť v roku 2008 návrh smernice týkajúcej sa uplatňovania zásady rovnosti zaobchádzania mimo zamestnania, t. j. horizontálnu smernicu, ako sme to oznámili vo svojom pracovnom programe.

Toto sú v súčasnosti zásadné opatrenia, ktoré pripravujeme a teraz so záujmom očakávam rozpravu, na konci ktorej bude možno potrebné uviesť niekoľko poznámok.

Roberta Alma Anastase, v mene skupiny PPE-DE. – (RO) Domnievam sa, že zaradenie tejto rozpravy do programu plenárneho zasadania je mimoriadne dôležité, keďže je potrebné vypracovať súhrnné hodnotenie európskych opatrení týkajúcich sa rómskeho obyvateľstva a vykonať analýzu metód zvýšenia ich účinnosti.

Niekoľko nedávnych udalostí nám dokázalo, že na úrovni európskej politiky v tejto oblasti stále existujú výrazné medzery a jej aktualizácia a prepracovanie sú potrebné na naplnenie súčasných výziev.

Vzájomná tolerancia a multietnická integrácia sú nevyhnutnými zásadami Európskej únie a Rómovia sú dôležitým spoločenstvom na európskej úrovni, pričom majú výrazný vplyv na spoločenský, politický ako aj hospodársky život v niekoľkých členských štátoch Európskej únie. Je preto záväzná rozvinúť súvislú víziu na európskej úrovni, ktorá sa týka Rómov, a ktorá je zameraná na ich integráciu a poskytnutie spoločného základu práv a povinností.

V novembri som položila Európskej komisii otázku súvisiacu s uvedenou problematikou. Dostala som odpoveď, že budú predložené nové návrhy zamerané na integráciu Rómov. Týmto žiadam Komisiu, aby objasnila tieto zámery. Po prvé by ma zaujímal spôsob, akým by Komisia pristupovala k tejto problematike z inštitucionálneho hľadiska, aby zabezpečila účinnú koordináciu a monitorovanie európskych opatrení na ochranu a integráciu Rómov.

Úloha vzdelávania, či skôr výchovy k tolerancii, nie je menej dôležitá, ako to aj zdôraznili moji kolegovia. Z tohto vzdelávania by mali prospech všetci občania EÚ. Bolo by to vzdelávanie k tolerancii ako motivačný prvok integrácie Rómov, interakcie a spoločenských vzťahov v Európskej únii. Rozvoj Rómov by zjednodušil ich spoločenskú integráciu a na druhej strane by obmedzil ich stigmatizovanie a diskrimináciu. Z toho dôvodu žiadam Komisiu, aby nás informovala o existencii týchto programov a ich realizácii, ale najmä o tom, či Komisia má v úmysle vziať do úvahy túto problematiku pri zostavovaní európskych politík týkajúcich sa Rómov.

Ďakujem a dúfam, že táto rozprava vyústi do pevných a konkrétnych rozhodnutí s cieľom zlepšiť európsku politiku voči Rómom.

Hannes Swoboda, *v mene skupiny PSE.* – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, ďakujem za vašu odpoveď, ktorá aspoň v niektorých bodoch čiastočne splnila naše očakávania. Musíte pochopiť našu netrpezlivosť v súvislosti s týmito otázkami, pretože posledné udalosti opäť ukázali naliehavosť tohto problému.

Po prvé, pokiaľ ide o rómske fórum: schvaľujeme ho. Domnievam sa, že je to dobrý nápad, najmä ak budú zaangažovaní samotní Rómovia. Je však dôležité konať rýchlo, pretože sa obávam, že teraz, po predložení návrhu, sa o ňom jednoducho bude rokovať donekonečna a s mnohými pochybnosťami. Som presvedčený, že rómske fórum by malo byť zriadené čo najskôr, do konca tohto roka. Parlament určite poskytne pomoc.

Po druhé, je samozrejme rovnako dôležité zapojiť miestne samosprávy, pretože vlády majú často dobré úmysly a dávajú sľuby, ale potom sa riešenie zastaví na úrovni primátora alebo niekde inde na úrovni regiónu a v skutočnosti sa ním nikto nezaobrá.

Po tretie, ďakujem za váš prísľub týkajúci sa návrhov na rovnaké zaobchádzanie mimo pracoviska. Je to vo všeobecnosti dôležitá téma, ktorú moja skupina veľmi podporuje.

Ale aj napriek tomu, pani komisárka, rád by som v mene svojej skupiny uviedol, že tieto interdisciplinárne skupiny, ktoré všetci poznáme v rámci našich vlastných správnych orgánov, pracujú vytrvalo a pomáhajú nám. Podľa nášho názoru by bolo dôležité vymenovať jedného komisára zodpovedného za koordináciu predmetnej oblasti, alebo jedného splnomocneného zástupcu medzi komisármi, ktorého úlohou by bolo presadiť ju.

Stále neviem, prečo rumunský komisár vykonáva prácu, ktorú vykonáva. Pomohlo by, keby aspoň sa tejto oblasti mohol venovať. Nevieam.

Radi by sme videli prednostné riešenie uvedených záležitostí. Veci sa uberajú správnym smerom. Ďakujem, pani komisárka, za vašu správu. Trochu viac úsilia a energie by však záujmom Rómov veľmi prospelo.

Alfonso Andria, v mene skupiny ALDE. – (IT) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, aj napriek tomu, že táto rozprava vyplynula z otázok na ústne zodpovedanie pre Komisiu, je v podstate prirodzeným pokračovaním iniciatívy, ku ktorej sa Parlament pred časom zaviazal, a ktorú v súčasnosti presadzuje. Je zrejme, že potrebujeme akčný plán s cieľom zlepšiť situáciu Rómov vzhľadom na nízky stupeň integrácie tejto menšiny do sociálneho a občianskeho rámca krajín Európskej únie.

Nadnárodný charakter rómskeho obyvateľstva, ktorý je jednou z jeho osobitných charakteristík, vyvoláva požiadavku, ktorú podporujem, a ktorá sa týka prípravy európskej stratégie zameranej na to, aby Rómovia mali možnosť vyhnúť sa znepokojivým a ponížujúcim podmienkam, v ktorých žijú. Tieto podmienky sú v mnohých prípadoch takmer neľudské, čo nepochybne vyplýva zo sociálneho vylúčenia a spôsobuje následné nepriaznivé dôsledky rôzneho druhu: od odcudzenia sa domovskej krajine až po uviaznutie v bludnom kruhu násilia, buď v úlohe páchatel'a alebo obeť.

Okrem usmernení, ktoré môžu pomôcť regionálnym a štátnym orgánom zastaviť počet členov menšín členského štátu, ktorí sa dostávajú do sociálnych ťažkostí, je nevyhnutné mať primerané zdroje na podporu opatrení, ktoré je potrebné prijať. Tento problém však nespočíva len vo financovaní. Skutočným cieľom je dosiahnuť rovnaký prístup k práci, vzdelávaniu, bývaniu, zdravotnej starostlivosti, sociálnym službám a vytvorenie prostredia potrebného na dodržiavanie občianskych práv, pričom je potrebné začať s rozhodovacími procesmi. Toto úsilie zahŕňa integrovaný prístup k zlučovaniu opatrení so zámerom dosiahnuť uvedené ciele. Preto som proti tomu, aby bola zodpovednosť za problematiku Rómov zverená jednému európskemu komisárovi.

Dva roky od začiatku Dekády začleňovania rómskej populácie (2005-2015) je stále veľmi veľa záväzkov, ktoré vlády podporovali, ale ešte stále ich nezačali plniť. Aké iniciatívy Komisia zamýšľa prijať v rámci tejto problematiky? Dúfam, že začnú čo najskôr, hneď po skončení Európskeho roku rovnakých príležitostí pre všetkých, ešte v tomto Európskom roku medzikultúrneho dialógu.

Elly de Groen-Kouwenhoven, v mene skupiny Verts/ALE. - Pán predseda, súčasná situácia Rómov ma núti začať s kritikou. Kritikou toho, že Európska únia bola pomalá a lenivá pri riešení problému Rómov v Európe.

Stačí sa pozrieť na Radu Európy a OBSE, ktoré mali počas posledných dvoch desaťročí úrady, ktoré sa plne venovali problémom Rómov. Rada Európy vypracovala veľa konkrétnych odporúčaní pokiaľ ide o Rómov. OBSE vypracovala akčný plán zlepšenia situácie Rómov v krajinách, ktoré patria do OBSE. Zaujímalo by ma, koľko pozornosti Komisia a členské štáty EÚ venovali týmto dokumentom? Či zobrali vážne spoločné vyhlásenie EP o Rómoch alebo akčné plány Desaťročie inklúzie Rómov?

Avšak obyčajná kritika nie je mojím politickým štýlom a pani Ferrerová-Waldnerová mi dala dôvod na optimizmus. Rada by som teda pani komisárku požiadala, aby toto posolstvo láskavo odovzdala predsedovi Barrosovi a kolégiu komisárov pri ďalšom stretnutí.

Po prvé, mala by sa čo najskôr vypracovať európska stratégia riešenia rómskej otázky, ktorá by sa mala v prvom rade zamerať na zlepšenie životných podmienok Rómov v Európe, na vytváranie pracovných príležitostí pre takmer 90 % Rómov bez práce. Mala by bojovať proti protirómskym postojom, podporovať vzdelávanie Rómov, uviesť zdravotné návyky do rómskych domácností a propagovať politické začlenenie Rómov.

Po druhé, Komisia potrebuje na uľahčenie spomenutej stratégie stálu rómsku jednotku, ktorá by zamestnávala Rómov, pracujúcich pre tento orgán. Úprimne dúfam, že Komisia zamestná Rómov na základe ich zručností a nie na základe farby ich pleti, tak, ako to niektoré členské štáty robili v minulosti.

Po tretie, osobitný európsky fond pre rómske projekty by mal byť pre Európsku komisiu prioritou. Európsky parlament by mal tiež prispieť k spoločnému európskemu úsiliu na zlepšenie situácie Rómov. V tejto súvislosti by som rada opäť podala návrh zriadiť funkciu stáleho spravodajcu EP pre rómske otázky, ktorý by poskytoval prehľad a predkladal odporúčania tomuto parlamentu, ostatným inštitúciám EÚ, ako aj členským štátom.

Okrem toho by som rada v tomto parlamente počula hlas Rómov silnejšie. Ich záujmy by mali zastupovať ich poslanci EP.

Na záver by som chcela zdôrazniť, že európska stratégia riešenia rómskej otázky by mala vyjadrovať spoločné politické hodnoty, pokiaľ ide o budúci proces rozšírenia a boj proti ultranacionalizmu a krajnej pravici v Európe.

Vittorio Agnoletto, v mene skupiny GUE/NGL. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, rád by som poďakoval pani komisárke za jej slová a za prijaté záväzky, ktoré sú v súlade so stanoviskami Európskeho parlamentu predloženými pri mnohých príležitostiach v rámci jeho rezolúcií. Tieto sľuby o tom, že začne konať však samy osebe nestačia.

Rád by som sa spýtal, aké nástroje Komisia používa a ako môže povedať o využívaní finančných prostriedkov, ktoré boli doteraz v rámci rôznych výdavkových položiek sprístupnené členským štátom na začleňovanie Rómov. Po druhé, aké kontroly vykonáva v súvislosti s konkrétnym zavádzaním prijatých smerníc na národnej úrovni? Po tretie, pripájam sa k poslancom požadujúcim, aby sa z Komisie vybrala jedna osoba, ktorá by sa venovala všetkým otázkam súvisiacim s Rómami.

Späť k mojej krajine, musím zdôrazniť, že čelíme veľmi silnej vlne rasizmu a stigmatizácie, najmä odkedy Taliansko neprebralo v plnej miere smernicu 43/2000/ES proti etnickej diskriminácii. Aké opatrenia má Komisia v úmysle prijať v tejto súvislosti? V rámci talianskeho práva nebol prebratý pojem rasového obťažovania, problematika zdieľania dôkazného bremena alebo ochrany pred zneužitím v dôsledku rasovej diskriminácie.

Ďalej sa Komisie pýtam, či vie, že v jednej väčšej talianskej provincii, konkrétne v Miláne, deti prisťahovalcov, ktoré sú v tomto prípade prevažne rómskeho pôvodu a ktorých rodičia nie sú v štandardnom pomere k zákonu a nemajú povolenie na pobyt, nemôžu navštevovať štátne školy. Domnievam sa, že tento stav je v rozpore so všetkými dokumentmi EÚ, odporuje Charte základných práv Európskej únie a tiež rezolúcií o právach dieťaťa prijatej dnes ráno.

Záverom by som rád zdôraznil, že talianska vláda rokuje o neviemkoľkom nariadení o otázke, ktorá v skutočnosti naozaj súvisí s Rómami a spočíva v tom, či je možné uviesť odkaz na hospodárske úmysly medzi dôvody, ktorými možno ospravedlniť vyhostenie občana iného členského štátu z krajiny, v tomto prípade z Talianska. V rámci všeobecnej

problematiky prisťahovalectva je toto nariadenie zamerané v podstate na Rómov. Rád by som poznal vaše stanovisko.

Desislav Chukolov (NI). – (BG) Vážení kolegovia, tiež sa vyjadrím, aby aj v tejto snemovni odznelo, ako sa veci skutočne majú, a aby sa aspoň na chvíľu prestalo s pokryteckými vyhláseniami.

Čo zatiaľ vyplynulo z diskusie? Vieme, že máte obavy o rómske obyvateľstvo v Európe vrátane mojej vlasti, Bulharska. Ani si netrúfam predstaviť, že práve teraz sa znepokojujete nad mimoriadne nízkymi dôchodkami v Bulharsku alebo si robíte starosť o poctivých a ťažko pracujúcich Bulharov, ktorí sa každodenne stávajú obeťami rómskej kriminality.

Vážení poslanci, vyjadrite znepokojenie nad skutočnosťou, že Bulharská socialistická strana pravidelne kupuje rómske hlasy počas volieb v Bulharsku. Nebuďte ľahostajní voči tomu, že koalíčný partner bulharských socialistov, Hnutie za práva a slobody, ktorý je tu zastúpený v skupine ALDE, kupuje všetky zostávajúce hlasy, aj rómske. Nebuďte ľahostajní voči tomu, že predseda Hnutia za práva a slobody, Ahmed Doghan, považuje kupovanie rómskych hlasov za „bežnú európsku prax.“

Vyjadrite znepokojenie nad skutočnosťou, že rómske obyvateľstvo v Bulharsku predstavuje 3 – 4 %, zatiaľ čo ňou spáchané trestné činy dosahujú úroveň 30 – 40 % všetkých trestných činov. A nie sú to len trestné činy z chudoby, spáchané v dôsledku chudoby. Sú to mimoriadne nehanebné a brutálne zločiny. Pretože znásilnenie a vražda 79 ročnej ženy nie je trestný čin z chudoby. Súhlasíte, však?

Pridelené obrovské sumy peňazí sa očividne mňajú účinku. Takéto financovanie nemá význam, lebo peniaze sa strácajú v pochybných nadáciách a mimovládnych organizáciách. Podľa nášho názoru, názoru vlastencov z Ataky, spočíva riešenie tohto problému v dodržiavaní všetkých zákonov v každej jednej krajine. Dodržiavanie zákonov bez výnimiek pre špecifické menšiny prinesie úspech. Pretože trestné činy spáchané Rómami v Bulharsku nie sú podrobne vyšetrované. Tak to je. Tak to je a môžete sa o tom sami presvedčiť.

Vražda mladých sestier Belneyských nebola vyšetrovaná. Ututlali ju. Tieto otázky by nás mali znepokojovať. Pretože tolerovanie špecifickej menšiny na úkor väčšiny neprinesie žiadny úspech, práve naopak. Ďakujem za vašu pozornosť.

Katalin Lévai (PSE). – (HU) Vážení pán predsedajúci, dámy a páni, s potešením som počúvala slová pani komisárky Ferrerovej-Waldnerovej a teším sa z iniciatív, ktoré môžeme očakávať v budúcnosti. Verím, že táto iniciatíva skutočne v značnej miere pomôže situácii Rómov, ale musím súhlasiť s mojou holandskou kolegyňou, ktorá vyjadrila netrpezlivosť. Tiež som netrpezlivá, spolu s ostatnými, pretože táto situácia sa skutočne mení veľmi pomaly.

V Európe žije 7 – 9 miliónov Rómov, väčšina z nich v biednych sociálnych podmienkach a zápasia s rovnakými problémami ako v minulosti: problémy vylúčenia a začlenenia, nedostatok pracovných miest, otázka segregácie v školách a viacnásobnej diskriminácie voči Rómskym ženám.

Väčšina členských štátov nepovažuje Rómov za menšinu vo svojej krajine. Nechcú nijako významne meniť ich situáciu a skúsenosti z posledných rokov vlastne ukázali, že namiesto toho sa posilňuje radikalizmus a protirómske nálady v nových aj starých členských štátoch.

Preto sa domnievam, že nemôžeme ďalej strácať čas, musíme uskutočniť skutočné zmeny a prijať harmonizovanú európsku rómsku politiku. Bez európskej rómskej stratégie, neexistuje národná rómska stratégia, musíme to pochopiť a zaujať k tomu postoj. Bolo by dobré, keby sme podnikli kroky k uznaniu nadnárodného menšinového postavenia Rómov, pretože je to skutočne osobitné postavenie.

Európsky parlament a v rámci neho socialistická skupina už začali uskutočňovať akčný plán. V marci budeme cestovať po Európe a organizovať konferencie, semináre a návštevy v spolupráci s miestnymi Rómami, mimovládnyimi organizáciami a vládami, aby sme poukázali na prípady diskriminácie. Upriamime pozornosť európskej verejnej mienky na nešťastnú situáciu Rómov a pokúsime sa ju napraviť. Ďakujem vám veľmi pekne.

Adrian Severin (PSE). - Pán predseda, Rómovia nie sú ani následníci starovekého Rímskeho impéria, ani súčasní obyvatelia Ríma. Nie sú ani národom bez štátu, ani národnostnou menšinou. Sú etnicko-kultúrnym spoločenstvom, ktoré si stále uchováva svoje kmeňové tradície. Sú zároveň aj paneurópskym spoločenstvom, ktoré bolo v predmodernej a ranomodernnej Európe držané v otroctve, ktoré fašistické režimy posielali do vyhladzovacích táborov, a ktoré žilo v štátoch, ktoré sa vďaka komunistickým diktatúram stali väzňami. Slobodnými európskymi občanmi sa stali iba po skončení studenej vojny a po prvom rozšírení Európskej únie po skončení studenej vojny.

Po storočiach marginalizácie a vylúčenia zo spoločnosti sa rómske spoločenstvo ocitlo vylúčené z európskeho bohatstva. Pokúšalo sa chrániť tým, že odmietalo európsky poriadok. Po tom, ako sa Európa zmierila sama so sebou, nemala by sa teraz zmieriť s rómskym obyvateľstvom? Alebo by mala Rómov, ktorí budú sústredení v niektorých členských štátoch transformovaných na rómske getá, vyhlásiť za druhoradých občanov a takým spôsobom s nimi zaobchádzať? Na tieto otázky existuje jediná odpoveď: rómska otázka je otázkou európskou. Nie je to jednoduchý problém. Práve naopak, je to obrovská výzva, spoločná výzva, ktorú musíme zvládnuť spolu. Inak nebudeme schopní začleniť rómske spoločenstvo do európskej spoločnosti a uviesť ho do európskeho poriadku.

Ide o kultúrnu a sociálnu záležitosť. Európska únia by mala zmobilizovať finančné prostriedky, vypracovať programy a zorganizovať osobitné inštitucionálne štruktúry s cieľom pomôcť národným orgánom štátov tam, kde sa Rómovia rozhodnú usadiť. Aby sa tomuto spoločenstvu poskytol slušný život po hmotnej stránke, primerané vzdelanie, rovnosť šancí bez akejkoľvek diskriminácie a aj súdržný zmysel ich existencie v rámci európskej civilizácie. Očakávame, že Európska komisia v tomto smere podnikne správne kroky a bude Európsky parlament informovať o dosiahnutom pokroku.

Jan Andersson (PSE). - (SV) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, keď vo Výbore pre zamestnanosť a sociálne veci diskutujeme o lisabonskej stratégii, hovoríme o vysokom raste, vysokej úrovni zamestnanosti, dobrých sociálnych podmienkach, dobrej zdravotnej starostlivosti a jedným z našich tvrdení je, že vzdelávací systém a rozvoj zručností musia byť hnacou silou pri dosahovaní týchto cieľov. Keď prenesieme všetky tieto ciele do problematiky rómskej menšiny v Európe, zistíme prekvapujúco vysokú nezamestnanosť. Zistíme, že sociálne podmienky nie sú veľmi dobré, zdravotná starostlivosť nedosahuje práve dobrú úroveň, podmienky bývania bývajú biedne, nájdeme segregovanú spoločnosť a dokonca segregovaný vzdelávací systém. Existujú osobitné vzdelávacie podmienky pre Rómov, ktoré im nedávajú právo na primerané vzdelávanie. Pritom lisabonská stratégia je tu pre všetkých.

Mali ste množstvo dobrých návrhov. Podporujeme ich, ale je dôležité, aby po stratégii nasledoval akčný plán. Je dôležité, aby sme mali hlavné smerovanie, ale zároveň musí byť koordinácia v rámci Komisie. Je dôležité, aby sme prehodnotili naše finančné prostriedky tak, aby sme zohľadnili rómsku menšinu. Je dôležité, aby sme pri zostavovaní stratégií v oblasti zamestnanosti a vzdelávania a v iných oblastiach vždy brali do úvahy situáciu Rómov tak, aby boli zahrnutí v rôznych stratégiách.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Vážený pán predsedajúci, Európska únia nemá menšinovú politiku pre Rómov, ani pre tradičné národnostné menšiny, ani pre menšiny prisťahovalcov. Rómov počítam medzi tradičné národnostné menšiny, ale zároveň, vzhľadom na ich špecifickú sociálne znevýhodnenú situáciu ich musíme pokladať za osobitnú kategóriu.

Som rád, že medzi inými aj dve maďarské poslankyne rómskeho pôvodu, pani Járóková a pani Mohácsiová, ako žijúce svedomie Európskeho parlamentu nastolili túto otázku, nakoľko právom odsudzujeme udalosti, ktoré sa udiali v novembri v Taliansku. Je správne, ak sa k tejto otázke neustále vraciame.

Čo je povinnosťou Európskej únie? Mám radosť z toho, čo povedala pani komisárka Ferrerová-Waldnerová. Európska únia má tiež povinnosť, ale musí rozlišovať medzi tým, čo je v pôsobnosti členského štátu a čo v pôsobnosti Európskej únie. V plnej miere súhlasím aj s pánom Swobodom, ktorý tu už nie je a nie z dôvodu rakúsko-uhorskej monarchie, ale preto, že má pravdu konkrétne v tom, že o tom, či niečo bude alebo nebude úspešné, sa rozhoduje na miestnej úrovni. Konkrétne, členský štát musí mať národný akčný program. Som hrdý, že moja vláda pripravila prvý európsky strednodobý rómsky program. Finančné prostriedky musia byť poskytnuté členským štátom, ale všetko musí byť rozhodnuté na miestnej úrovni.

Čo môže urobiť Európska únia? Mala by monitorovať činnosť členských štátov a poskytnúť metódu „osvedčeného postupu“ pre najlepšie riešenie. Nie je to len otázka peňazí, ale tiež toho, či existujú kvalifikovaní odborníci vo väčšinovej skupine a v rómskej spoločnosti, ktorí chcú v tejto oblasti dosiahnuť pokrok. Budúcnosť Európy závisí od menších.

Paul Rübzig (PPE-DE). - (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, najprv by som chcel odmietnuť kritiku, že komisár Špidla je príliš lenivý, aby sa venoval tomuto problému. Nemyslím si, že toto je správny spôsob, ako viesť diskusie v Parlamente.

Je dôležité, aby sme sa sústredili na zlepšenie podmienok vzdelávania pre mladých Rómov. Všetci dobre poznáme systém povinného vzdelávania a verím, že jazyk, gramotnosť a znalosť matematiky – jednoducho zručnosti potrebné pre kvalitný život – by mali byť povinné.

Na druhej strane samozrejme chápem, že nie každý chce byť začlenený. Musíme ponúknuť možnosti pre všetkých tých, ktorí sa nechcú včleniť do našej spoločnosti. Verím, že koncepcia otvoreného postoja k týmto problémom je hlavným riešením pre budúcnosť.

Christopher Beazley (PPE-DE). - Pán predseda, táto diskusia zvýraznila niekoľko problémov, ktorých predmet počas našej diskusie získava na dôležitosť. Pani komisárka, zdá sa mi, že namiesto toho, aby sme vymýšľali stratégiu a hovorili druhým, čo robiť, by bolo rozumné opýtať sa zástupcov rómskeho spoločenstva na ich názory.

V súčasnosti máme dvoch rómskych poslancov EP. Pamätám si, že v tomto parlamente bol jeden veľmi známy španielsky socialistický poslanec, zvolený v roku 1989, ktorý sa

mimoriadne angažoval a informoval o otázke rómskej kultúry. Táto kultúra je súčasťou našej kultúry a európskej civilizácie. Odzrkadľuje, akými sme ľuďmi.

Bolo by múdre, pozrieť sa na dejiny Rómov, rozprávať sa so zástupcami rómskej kultúry a spýtať sa ich, ako možno čo najlepšie zlepšiť ich vyhliadky, než im hovoriť, ako sa môžu začleniť do našej spoločnosti a ako môžeme najlepšie uspokojiť ich sociálne potreby.

Benita Ferrero-Waldner, *členka Komisie – (DE)* Vážený pán predsedajúci, smiem ešte raz urobiť zhrnutie? Bola to nesmierne zaujímavá rozprava a všetci jasne vidíme potrebu reagovať. Samozrejme chápem, že všetci očakávate najrýchlejšiu možnú odpoveď.

Chcela by som vám povedať, že existuje aj smernica, smernica č. 2000/43/ES, ktorá zaručuje uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod v zamestnaní, sociálnom a vzdelávacom sektore, a v rámci prístupu k tovarom a službám a ich poskytovaní, ktorá sa tiež vzťahuje na Rómov. Verím, že je to dôležité. Táto smernica tiež umožňuje zavádzanie pozitívnych opatrení v členských štátoch. Je však pravda, že členské štáty nie sú povinné zapracovať tieto opatrenia do vnútroštátnych právnych predpisov.

Európske právne úpravy však musia platiť a musím povedať, že v Komisii sme prijali pevné rozhodnutie, aby sme zabezpečili uplatňovanie týchto právnych úprav. Komisia v skutočnosti v minulom roku začala konania o porušení predpisov proti 22 členským štátom, ktoré nesprávne uplatňovali európske právne úpravy vrátane Talianska, pán Agnoletto.

Čo sa týka začleňovania ľudí v rámci pracovného trhu, Európsky sociálny fond je tiež našim najdôležitejším nástrojom. Podstatný podiel opatrení zameraných na zlepšenie zamestnateľnosti Rómov môže byť spolufinancovaný z Európskeho sociálneho fondu. Napríklad v období rokov 2000 až 2006 bolo vyčlenených približne 275 miliónov EUR na projekty zamerané osobitne na začlenenie Rómov.

Skupina odborníkov na vysokej úrovni pre integráciu etnických menšín poukázala na to, že určité projekty podporené z Európskeho sociálneho fondu, ako napríklad program *Acceder* v Španielsku, sú výborné modely aktívnej integrácie Rómov. Rada by som preto obnovila naliehavú výzvu pre jednotlivé štáty, aby využili túto možnosť. Súhlasím s pánom Swobodom, že samozrejme nielen orgány národných štátov zohrávajú dôležitú úlohu, ale často aj regionálne organizácie.

Ako všetci vieme, sociálne vylúčenie Rómov je zložitý jav, a preto je potrebný jednotný prístup, ktorý zahŕňa všetky dôležité aspekty ich života vrátane vzdelávania, zamestnania, zdravia, bývania a infraštruktúry. Tento prístup vyžaduje účinnú koordináciu na úrovni európskych inštitúcií. Som presvedčená, že skutočný pokrok bude dosiahnutý pomocou týchto opatrení v priebehu ďalšieho roku.

Samozrejme, počula som, že mnohí z vás, nie všetci, by boli radi, keby sa nejaký komisár zaoberal touto otázkou a určite to oznámim svojmu kolegovi, pánovi Špidlovi. Zahŕňa to širokú škálu rôznych otázok, a preto najdôležitejšia vec je účinná koordinácia. Môžete samozrejme znova prediskutovať s pánom Špidlom tú druhú záležitosť.

Chcela by som veľmi stručne zdôrazniť niekoľko bodov, ktoré boli konkrétne vznesené počas rozpravy. Týkajú sa otázky pokračovania dialógu s občianskou spoločnosťou a tiež so samotnými Rómami. Verím, že takýto dialóg (hlavne počas uskutočňovania opatrení pre Rómov a ich deti) je veľmi dôležitý, aby bolo zabezpečené dodržiavanie zásady

nediskriminácie na jednej strane a na druhej strane, aby bol zachovaný boj proti nezamestnanosti a podpora sociálneho rozvoja regiónov, v ktorých žijú Rómovia. Tento dialóg rovnako zabezpečí rúcanie bariér, ktoré pretrvávajú vo vedomí väčšiny, aby Rómovia mohli byť uznaní ako prirodzená súčasť európskej kultúry.

V tomto súhlasím s tými, ktorí nastolili túto otázku.

Ja sama som vždy obhajovala výchovu v oblasti ľudských práv a všetci tí, čo ma poznajú, vedia, že je to istý druh mojej záľuby mimo politiky. Je to výchova k tolerancii. Práve preto by som určite chcela zahrnúť do týchto usmernení otázku výchovy v oblasti ľudských práv, ktorú považujem za veľmi dôležitú.

Pani de Groenová-Kouwenhovenová, musím povedať, že Komisia je možno pomalá, ale určite nie lenivá. Keď uvidíte, že Európska rada a najmä OBSE pripravili množstvo programov hlavne s podporou Európskej komisie, uvedomíte si, že ku všetkým zámerom a cieľom existuje veľmi pozitívny prístup.

Moja posledná poznámka sa týka otázky nadnárodných menšín. Rada by som jednoducho poznamenala, že by sme mali vziať do úvahy skutočnosť, že Európska únia nemá právomoc definovať menšiny v samotných členských štátoch. Tiež viete, že by sme v tejto súvislosti nemali zabúdať, že opatrenia sociálnej politiky nie sú zamerané na etnický pôvod, ale vždy na individuálne potreby. Ako však viete, najmä členské štáty majú veľmi rozdielnu predstavu o tom, čo je menšina a ako je definovaná. Preto túto problematiku nemožno riešiť unáhlene. Pokiaľ ide o ostatné vaše pripomienky, rada ich odovzdám ďalej. Čoskoro k nim určite dostanete usmernenia.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok, 31. januára 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

David Martin (PSE), písomne. - Je jasné, že Rómovia sú v Európskej únii zanedbávanou menšinou. Nemôžeme si dovoliť, aby to takto išlo ďalej. Vyjadrujem plnú podporu svojim kolegom, aby od Komisie požadovali intenzívnejšie konanie. Máme tu situáciu, dôsledkom ktorej je existencia skupiny považovanej za najväčšiu etnickú menšinovú skupinu v EÚ. Táto skupina žije v podmienkach, ktoré sú hlboko pod štandardom. Máme ťažkosti pri jej ochrane a poskytovaní pomoci. Zúfalo potrebujeme konkrétne a rýchle kroky Komisie s cieľom napomôcť začleneniu rómskeho spoločenstva do spoločnosti po všetkých stránkach, či už je po ekonomickej, sociálnej alebo politickej. EÚ musí v riešení tohto problému prevziať vedenie.

15. Účinnejšia politika EÚ pre Južný Kaukaz – Nová regionálna koncepcia pre čiernomorskú oblasť (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je spoločná rozprava o nasledujúcich správach:

- správa Lydie Polferovej v mene Výboru pre zahraničné veci o účinnejšej politike EÚ pre Južný Kaukaz: od sľubov k činom (2007/2076(INI)) (A6-0516/2007), a
- správa Roberty Alma Anastaseovej v mene Výboru pre zahraničné veci o regionálnej koncepcii pre čiernomorskú oblasť (2007/2101(INI)) (A6-0510/2007).

Lydie Polfer, *spravodajkyňa – (FR)* Vážený pán predsedajúci, rada by som poďakovala členom Výboru pre medzinárodný obchod a predovšetkým mojim kolegom vo Výbore pre zahraničné veci, ktorí aktívne prispeli pri tvorbe tejto správy, ktorú sme chceli mať vyváženú, a ktorá bola nakoniec jednomyselne prijatá.

Áno, je veľký záujem o tri krajiny na Kaukaze. Arménsko, Azerbajdžan a Gruzínsko, ktoré vznikli po rozpade Sovietskeho zväzu, stále trpia dedičstvom tohto obdobia, najmä pre nevyriešené konflikty v Náhornom Karabachu, Abcházsku a Osetsku, ktoré kazia atmosféru medzi nimi a ich susedmi a spôsobili ničivú súťaž v zbrojení. Avšak tieto tri krajiny sa rozhodli prijať európske hodnoty v 90. rokoch tým, že sa stali členmi Rady Európy a neskôr podpísali dohodu o partnerstve a spolupráci s Európskou úniou.

Ich geografická blízkosť a pozícia tranzitnej oblasti medzi Iránom, Tureckom, Ruskom, Kaspickým morom a Čiernym morom znamenajú, že máme záujem pomôcť týmto krajinám posilniť demokraciu a princípy právneho štátu v regióne a vytvoriť fungujúci rámec pre regionálnu spoluprácu a rozvoj, ktorý umožní dosiahnuť politickú stabilitu. Je to dôležité najmä preto, lebo napriek silnému rastu je chudoba a nezamestnanosť v týchto krajinách stále na vysokej úrovni.

Zhodnotili sme možnosti riešení v rôznych sekciách, ktoré stručne zhrniem. Po prvé, v rámci Európskej susedskej politiky sme trvali na rozdielnom prístupe založenom na individuálnych snahách, pričom hlavným cieľom je regionálna spolupráca. Žiadame Komisiu, aby rozšírila kontakty s občianskou spoločnosťou a podporujeme najmä iniciatívu zameranú na vypracovanie štúdie o realizovateľnosti dohody o voľnom obchode s Gruzínskom a Arménskom a na podporu Azerbajdžanu v procese vstupu do Svetovej obchodnej organizácie.

Demokracia, ľudské práva a princípy právneho štátu sú samozrejme základnou súčasťou tejto iniciatívy. Schvaľujeme snahy Arménska súvisiace s ústavnou reformou, ale odporúčame, aby pokračovalo vo vytváraní nezávislého súdnictva a verejnej služby. Čo sa týka Azerbajdžanu, hoci sa obávame zhoršovania stavu ľudských práv a slobody médií, schvaľujeme prezidentskú amnestiu, ktorá umožnila prepustenie niekoľkých novinárov z väzenia a žiadame vyšetriť obvinenia z policajného násillia. Vo vzťahu ku Gruzínsku, ktoré od roku 2003 uskutočnilo rozsiahle zmeny a zažilo výkyvy, o ktorých vieme, sme potešení, že prezidentské voľby prebehli pokojne. Avšak veľmi napätá situácia a obvinenia z porušovania ľudských práv nás nútia požiadať úrady, aby začali bezodkladne skúmať podané sťažnosti. Tiež žiadame opozičné sily, aby sa správali zodpovedne a rešpektovali voľby. Aby som to zhrnula, žiadame tieto tri krajiny, aby zaručili slobodu prejavu, slobodu zhromažďovania a slobodu médií, ako aj spravodlivý a vyvážený prístup do médií pre opozíciu. Žiadame ich, aby zlepšili boj proti korupcii a vytvorili priaznivé prostredie pre investície. Čo sa týka rokovaní súvisiacich s udeľovaním víz Gruzínsku, môžeme len odporučiť Komisii a Rade, aby ich vzhľadom na udalosti v Abcházsku a Osetsku začali.

Pokiaľ ide o pokojné riešenie konfliktov, je to samozrejme nevyhnutná podmienka pre trvalú stabilitu v regióne. Verím, že sme sa tým zaoberali vyvážene. Nebudem sa tomu znova venovať podrobne, jednoducho spomeniem, ako sme poznamenali, že rozpor medzi princípom sebaurčenia a územnej integrity doteraz prispel k trvaniu konfliktov v regióne a že tento problém môže byť vyriešený len prostredníctvom rokovaní na základe Charty OSN a Helsinského záverečného aktu. Dúfajme, že najnovšie návrhy skupiny z Minska pomôžu nájsť riešenie týchto problémov. Bol by to najlepší darček pre tisíce utečencov a vysídlených osôb, ktorí sú touto situáciou vážne postihnutí.

Nakoniec, čo sa týka spolupráce v oblasti energetiky a dopravy, napriek tomu, že je jasné, že nové iniciatívy zvyšujú možnosti pre otvorený prístup, je stále viac zrejmé, že izolácia Arménska sa len zhoršuje.

Na záver by som rada pripomenula, že hlavný cieľ tejto správy je ukázať náš úprimný záujem o región Južného Kaukazu, o jeho obyvateľov, ich históriu, ciele a nádeje a že ich chceme lepšie spoznať, aby sme im mohli lepšie pomôcť pri dosahovaní cieľov.

PRESEDÁ: PANI KRATSA-TSAGAROPOULOU

podpredsedníčka

Roberta Alma Anastase, *spravodajkyňa*. – (RO) Pred rokom, v januári 2007, sme presne v tejto snemovni oslavovali vstup Rumunska a Bulharska do EÚ. Reagovali sme vtedy na nové príležitosti dostupné rovnako pre nové členské štáty ako aj pre Európsku úniu ako celok. Aktívne a dôsledné angažovanie sa v čiernomorskom regióne, spolu s rozvojom skutočnej politiky regionálnej spolupráce podobnej stredomorskej a severnej dimenzii boli potrebné a samozrejme požiadavky.

Teraz, v januári 2008, mám ako spravodajkyňa pre spoluprácu v čiernomorskom regióne výhradné oprávnenie otvoriť túto plenárnu rozpravu, aby sme diskutovali o odporúčaní Parlamentu pre rozvojovú synergiu v čiernomorskej oblasti, ktorú Európska komisia navrhovala v apríli. Tieto odporúčania sú výsledkom rozsiahleho procesu úvah a konzultácií so všetkými zainteresovanými kolegami, ako aj nezávislými odborníkmi a štátnymi zamestnancami.

Správa zdôrazňuje strategický význam Čierneho mora pre Európsku úniu, pričom mimoriadne jasne vymedzuje cieľ politiky spolupráce v tejto oblasti: vytvorenie spoločného priestoru pre bezpečnosť, demokraciu a prosperitu. Správa zdôrazňuje dôležitosť regionálnej spolupráce pri mobilizácii desiatich susediacich krajín smerom k dialógu a spoločnej činnosti spájaním ich rozmanitosti a obrovského potenciálu, ktorý nemôžeme prehliadať. Následne, prvoradou zodpovednosťou Európskej únie je viesť podporu aktívnej regionálnej spolupráce v oblasti Čierneho mora.

Hlavná otázka, ktorú sa snaží táto správa zodpovedať je znie takto: Ako môžeme posilniť a účinne uplatňovať európsku politiku regionálnej spolupráce v oblasti Čierneho mora tak, aby sme dosiahli cieľ, ktorým je vytvorenie spoločného priestoru pre bezpečnosť, demokraciu a prosperitu?

V prvom rade potrebujeme, aby Európska únia vyvinula prísnu, zrozumiteľnú a na výsledok orientovanú činnosť. V tejto súvislosti táto správa určuje tri základné otázky: uvoľnenie všetkých príslušných finančných nástrojov, prehĺbenú spoluprácu s inými inštitúciami a orgánmi v tejto oblasti a v neposlednom rade kontrola činností s cieľom zabezpečiť ich pokračovanie a účinnosť, a vypracovanie akčného plánu.

Správa tiež odporúča, aby sa Európska únia zameriavala na päť prioritných oblastí. Oblasť Čierneho mora má preukázateľne strategický význam pre bezpečnosť a diverzifikáciu dodávok energie v Európskej únii a vyžaduje si komplexný prístup, v ktorom je zohľadnená táto skutočnosť. Je však nevyhnutné, aby sa Európska únia neobmedzila na hospodársku spoluprácu, ale aby radšej vytvorila región, v ktorom prevažuje stabilita, demokracia a dobrá verejná správa. Politika EÚ týkajúca sa Čierneho mora bude úplná iba vtedy, ak sa Európska únia zaviazne vyriešiť súčasné konflikty. Na dosiahnutie tohto cieľa je nevyhnutný rozvoj občianskej spoločnosti, osobný kontakt a dobré vzťahy medzi susedmi.

Keďže diskutujeme o správe pani Polferovej o Južnom Kaukaze a krajiny v tomto regióne sú súčasťou širšej oblasti Čierneho mora, vítam návrh tejto správy. Je dôležité, aby sa tieto dve správy zhodovali v hlavných myšlienkach a pri zdôrazňovaní dôležitosti spolupráce a dialógu medzi všetkými štátmi ako predpokladu rozvoja a prosperity, rovnako ako aj pri zdôrazňovaní potreby dôslednej účasti zo strany Európskej únie.

Na záver by som rada poďakovala všetkým prispievateľom do správy o Čiernomorskej synergii. Oceňujem spoluprácu a jednomyselnú podporu mojich kolegov zo všetkých skupín. Dúfam, že rovnaký duch bude sprevádzať Európsku úniu a krajiny Čiernomorského regiónu pri ich spoločnom úsilí rozvinúť regionálnu spoluprácu v tejto oblasti.

Benita Ferrero-Waldner, *členka Komisie*. – Pani predsedajúca, budem hovoriť trochu dlhšie, lebo odpoviem na dve správy. Máme dve vynikajúce správy, ktoré do nášho aktuálneho programu prinášajú komplexnú oblasť susedskej politiky na jednej strane a otázku čiernomorského regiónu na strane druhej. Po prečítaní týchto správ som sa utvrdila v presvedčení, že zatiaľ, čo dvojstranne diferencované vzťahy zostávajú základom Európskej susedskej politiky (ESP), mnoho výziev a príležitostí, ktoré sú pred nami, si, ako sme už uviedli, podľa môjho názoru vyžaduje reakciu na subregionálnej a regionálnej úrovni.

Dovoľte mi, aby som najprv hovorila o zakaukazskom regióne. Súhlasím s väčšinou názorov, ktoré sú obsiahnuté v kvalitnej správe o tejto oblasti. Začlenenie Arménska, Azerbajdžanu a Gruzínska do našej susedskej politiky priblíži tieto tri krajiny na základe zdieľaných európskych hodnôt k Európskej únii.

Na jar Komisia uverejní svoje správy o dosiahnutom pokroku pri realizácii troch akčných plánov ESP a poskytne aktualizáciu súčasného stavu v našich spoločne podniknutých veciach.

Vieme, že toho treba ešte veľa urobiť. Dodržiavanie demokracie, ľudských práv a zásad právneho štátu je stále krehké a vyžaduje si zlepšenia. Dnes som si napríklad vymenila názory na tieto tri krajiny s pánom Hammarbergom, komisárom Rady Európy pre ľudské práva. Stále sme znepokojení situáciou v oblasti ľudských práv a slobody médií v Azerbajdžane. Nedávne politické udalosti v Gruzínsku poukazujú na to, že sloboda vyjadrovania politických názorov prostredníctvom médií je nevyhnutná pre stabilitu. A aj napriek dosiahnutému pokroku v Arménsku treba vyvinúť viac úsilia, pokiaľ ide o boj proti korupcii a úplné dodržiavanie noriem týkajúcich sa ľudských práv. Napriek rýchlemu hospodárskemu rastu je chudoba v regióne stále rozšírená. Pokračujeme v podpore hospodárskych reforiem, krokov na zlepšenie podnikateľského prostredia a posilnenie právneho štátu. Taktiež súhlasím s potrebou, ktorú vo svojej správe zdôraznila pani Polferová. Že treba uskutočniť viac aktivít v oblasti regionálnej spolupráce, najmä v oblasti energetiky, dopravy a životného prostredia. Dúfame, že Európska únia bude schopná zaujať odvážnejší a aktívnejší postoj ohľadne v vyriešenia konfliktov v tomto regióne.

Ako sa uvádza v nedávnom oznámení ESP, Európska únia by mohla poskytnúť väčšiu pomoc pri riešení konfliktných otázok tým, že by riešila príslušné príčiny a skutočne by budovala dôveru na oboch stranách demarkačnej línie.

Ako správa zdôrazňuje, konkrétne kroky podniknuté Komisiou s cieľom rozširovať pomoc a informácie, môžu slúžiť aspoň na tento účel. Hlavnou prioritou mojej komisie v nasledujúcich mesiacoch zostáva riešenie problémov, ktoré som stručne opísala.

Aby sme to mohli uskutočniť, budeme aj naďalej využívať príslušné programy finančnej pomoci EÚ. Posilnenie našej delegácie v Arménsku a otvorenie delegácie v Azerbajdžane na začiatku roka 2008 nám umožní zvýšiť našu viditeľnosť a efektívnejšie viesť operácie.

Dovoľte mi osobitnú poznámku k aktuálnym prezidentským voľbám v Gruzínsku. Ako viete, medzinárodná volebná pozorovateľská misia, ku ktorej prispel aj Európsky parlament, potvrdila, že voľby boli vo všeobecnosti v súlade so štandardmi OBSE a Rady Európy. Medzinárodná volebná pozorovateľská misia však zistila niekoľko nezrovnalostí a nedostatkov. Najdôležitejšou úlohou je teraz vyriešiť nasledovné problémy: vyšetriť všetky volebné sťažnosti a vybudovať riadne podmienky pre nasledujúce voľby do zákonodarných orgánov. Sme pripravení pokračovať v podpore Gruzínska pri rýchlom a dôkladnom uskutočňovaní týchto povinností.

Pokiaľ ide o Čierne more, súhlasím s väčšinou obsahu správy o prístupe v regionálnej politike v čiernomorskej oblasti. Pre naše aprílové oznámenie o Čiernomorskej synergii to predstavuje hodnotný politický impulz. Domnievam sa, že je príznačné, že po záveroch Rady z mája minulého roka a po aktuálnej diskusii v Európskom parlamente, potvrdia všetky kľúčové inštitúcie EÚ potrebu realizovať regionálny a komplexný prístup k našim politikám uplatňovaným v čiernomorskej oblasti.

Načasovanie správy Parlamentu je viac ako vhodné. Ako výsledok našej iniciatívy sa v Kyjeve o menej ako mesiac stretnú na schôdzke Čiernomorskej synergie ministri zahraničných vecí členských štátov EÚ so svojimi partnermi z čiernomorského regiónu. Samozrejme, že sa tohto stretnutia zúčastním osobne. Zúčastnia sa ho tiež medzinárodné organizácie a regionálne organizácie z oblasti Čierneho mora. Tešíme sa na diskusie, ktoré uvítajú a potvrdia väčšiu podporu EÚ pre regionálnu spoluprácu v čiernomorskej oblasti a určia prioritné oblasti pre koordinované činnosti.

Dovoľte mi uviesť aspoň niektoré z nich. Komisia podporuje čiernomorský dialóg o energetickej bezpečnosti využívajúc pritom štruktúru INOGATE. Aj naďalej povzbudzujeme právnu a regulačnú harmonizáciu prostredníctvom procesu z Baku. Naším zámerom je pokračovať s našimi partnermi v úzkej spolupráci pri budovaní novej energetickej infraštruktúry budovaním energetického koridoru naprieč Čiernym morom. Spolupráca v čiernomorskej oblasti zlepší koordináciu medzi programom TRACECA, paneurópskym programom dopravnej dostupnosti, a medzi dopravnými programami našich partnerov. Taktiež sa chystáme iniciovať regionálny dialóg o námorných politikách v Čiernom mori a o vytvorení regionálnej koordinácie v oblasti rybolovu.

Komisia pracuje na posilnení spojenia Čierne more – Dunaj. Mienime sa stať členom Čiernomorskej komisie, ktorá sa zaoberá úlohami životného prostredia.

Komisia pracovala aj na príprave niektorých návrhov regionálnych režimov na boj proti klimatickým zmenám. Tiež sme začali s uplatňovaním programu cezhraničnej spolupráce v oblasti Čierneho mora so zameraním na občiansku spoločnosť a miestne orgány.

S našimi partnermi z čiernomorského regiónu diskutujeme o rade návrhov v oblasti boja proti organizovanému zločinu, obchodu a kultúry. Rovnako sme vybudovali kontakty s regionálnymi čiernomorskými organizáciami, predovšetkým s Organizáciou čiernomorskej hospodárskej spolupráce.

Pokiaľ ide o financovanie iniciatívy Čiernomorská synergia, hlavným pravidlom bude spolufinancovanie. Nástroj európskeho susedstva a partnerstva bude určite hlavným

finančným príspevkom EÚ, ale využijú sa aj ostatné nástroje EÚ, vrátane tematických nástrojov a v prípade Turecka aj nástroj predvstupovej pomoci.

Ministerské stretnutie v Kyjeve bude miestom na prediskutovanie, predloženie a koordináciu iniciatív EÚ a nových myšlienok našich partnerov. Dúfame, že čiernomorský regionálny kontext otvorí nový priestor na spoluprácu, ktorá bude vychádzať z rovného partnerstva so všetkými východnými krajinami v rámci ESP, ako aj sa dôležitými partnermi, akými sú Rusko a Turecko.

Z nášho angažovania sa v čiernomorskom regióne sa môže vyvinúť dlhodobá snaha s jasným potenciálom smerujúcim k zvýšeniu stability, k pokroku a prosperite v celom regióne. Na dosiahnutie tohto úspechu je nesmierne dôležitá podpora Parlamentu.

Marusya Ivanova Lyubcheva, *spravodajkyňa pre stanovisko Výboru pre medzinárodný obchod (INTA)*. – (BG) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, kolegovia, Výbor pre medzinárodný obchod blahoželá Európskej komisii a spravodajkyňi k správne načasovaniu a k vyváženému prístupu k Čiernemu moru a jeho regiónu.

Čierne more je hranicou Európskej únie, geostrategická križovatka a tranzitný región, oblasť obchodnej spolupráce, rybolovu, turizmu, lodnej dopravy, strategická oblasť v európskej energetickej politike.

Výbor pre medzinárodný obchod vyzýva na lepšiu koordináciu spolupráce prostredníctvom osobitnej čiernomorskej stratégie a upozorňuje na účasť Únie na projektoch, ktoré sú zamerané na infraštruktúru a súvisia s prepravou energetických zdrojov.

Je dôležité, aby sme podporovali investície do ochrany životného prostredia, prevencie rizika, obnovy po katastrofách a záchranných operácií v prípade nehôd ako boli havária v Kerčskom prielive a stroskotanie bulharskej lode Vanessa.

S cieľom zabezpečiť otvorené postupy a vysoké nároky v regióne musí Európsky parlament zapísať do zoznamu ropovod Bourgas – Alexandroupolis spolu so zvyšnými prepravnými sieťami pre plyn a ropu, keďže tento ropovod sa týka členských štátov Európskej únie. Blahoželáme Európskej únii k zodpovednému prístupu k čiernomorskej výzve a k ľuďom, ktorí žijú v tomto regióne.

Eugenijus Maldeikis, *spravodajca Výboru pre medzinárodný obchod požiadaneho o stanovisko*. – (LT) Najprv by som rád poďakoval spravodajkyňi, pani Polferovej, za veľmi presnú analýzu problémov takého citlivého regiónu, akým je Južný Kaukaz, rovnako aj za predložené návrhy a opatrenia, ktoré dnes zvažujeme. Tradične, politika EÚ v regióne Južného Kaukazu oceňuje hlavne energetické a dopravné aspekty z hospodárskeho hľadiska. Rád by som viac upriamil vašu pozornosť na význam účinnej obchodnej politiky EÚ v tomto regióne, pretože umožňuje rýchlejšiu reštrukturalizáciu hospodárstva, rast obchodu a zníženie chudoby, kým krajiny nie vždy považujú energetické projekty za užitočné. Keď hovoríme o účinných koncepciách EÚ, čo je veľmi dôležité pre región Južného Kaukazu, rád by som zdôraznil dva body. Predovšetkým stále očakávame od Komisie štúdiu uskutočniteľnosti, v ktorej budú zhodnotené čo najširšie dohody o voľnom obchode s Arménskom a Gruzínskom. Taktiež podporujeme Komisiu a Radu, aby zaviedli opatrenia, ktoré by pomohli krajinám Južného Kaukazu ťažiť čo najviac zo všeobecného systému výhod.

Silvia-Adriana Țicău, *spravodajkyňa pre stanovisko Výboru pre priemysel, výskum a energetiku*. – (RO) Prostredníctvom prístupu Rumunska a Bulharska sa Únia stala hlavným aktérom

v oblasti Čierneho mora. Tento región má geostrategický význam pre bezpečnosť Únie a diverzifikáciu dodávok energie, keďže je blízko Kaspického mora, Stredného východu a Strednej Ázie.

Princípy Únie nemôžu byť podporované výlučne na základe politických hodnôt. Je potrebné podporovať otvorené, transparentné trhy v regióne.

Výbor pre priemysel, výskum a energetiku (ITRE) zdôrazňuje dôležitosť projektu Nabucco na diverzifikáciu zásobovania a vyzýva členské štáty, aby zabezpečili jeho realizáciu spolu so svojimi partnermi. Víťame vymenovanie koordinátora pre tento prioritný projekt európskeho záujmu.

Aby sa zabezpečil medzinárodný obchod a preprava ropy a plynu v tejto oblasti, je nevyhnutné rozvinúť infraštruktúru prístavov na pobreží Čierneho mora a Dunaja. Výbor ITRE vyjadruje ľútosť nad nedostatkom koordinácie investícií do projektov energetiky, dopravy a turizmu v oblasti a upozorňuje na riziká znečistenia v Čiernom mori.

Výbor ITRE uznáva dôležitosť čiernomorského fóra a Organizácie pre hospodársku spoluprácu v oblasti Čierneho mora a odporúča, aby bola zavedená európska dimenzia pre Čierne more na základe modelu Severnej dimenzie.

Bernd Posselt, *v mene skupiny PPE-DE. – (DE)* Vážená pani predsedajúca, nemôžeme diskutovať o Južnom Kaukaze bez toho, aby sme spomenuli našu bývalú kolegyňu Ursulu Schleicherovú, ktorá sa mimoriadne zaujímalala o tento región, a ktorej vďačíme za skutočnosť, že kolonialistické pomenovanie „Zakaukazsko“ bolo zmenené na pomenovanie „Južný Kaukaz.“ Tento región pozostáva z troch veľmi rozdielnych krajín so starovekými kultúrami, ktoré trpeli v nedávnej minulosti počas kolonializmu a neokolonializmu. Preto musíme pristupovať k tomuto regiónu veľmi citlivo.

Arméni v západnom Arménsku boli obeťami genocídy, čo znamená, že aj dnes Turecko uvažuje o súčasnom Arménsku, t. j. východnom Arménsku v súvislosti s neprijateľnou blokádou. Gruzínsko bolo kolóniou Ruska a zvlášť Sovietskeho zväzu, čo znamená, že ešte stále sú využívané súčasné separatistické sily v Gruzínsku a sú zneužívané Moskvou s cieľom destabilizovať túto krajinu. Azerbajdžan je v podobnej situácii.

Z týchto dôvodov musíme zohrať my v Európskej únii silnú úlohu v tomto regióne, nakoľko to je región, kde sme to neboli výnimočne my Európania, ale iní, kto presadzoval pomýlený rozvoj. Preto máme výnimočnú príležitosť robiť sprostredkovateľa, zavádzať demokraciu a stabilizovať a musíme zosúladiť protichodné zásady a záujmy. Prirodzene, týka sa to stabilných hraníc, ale takisto práva národov na sebaurčenie.

Musíme podporiť práva menšín v čo najväčšej možnej miere, ale zároveň musíme zabrániť ničivému separatizmu. Musíme ochrániť hospodárske a geopolitické záujmy, ale zároveň musíme chápať, že tieto krajiny nie sú kolónie, ale partneri so svojimi vlastnými záujmami a vlastnou dôstojnosťou a zaslúžia si, aby ich dôstojnosť bola v konečnom dôsledku uznaná.

Preto sa správa pani Polferovej význačným spôsobom venuje tejto zložitej otázke a ďakujem aj pani komisárke za obrovské úsilie, ktoré vynakladá v mene tohto regiónu.

Adrian Severin, *v mene skupiny PSE . -* Pani predsedajúca, Zakaukazsko je regiónom najväčšej dôležitosti nielen pre Európsku úniu, ale aj pre väčšinu globálnych hráčov. Som presvedčený, že Európska únia by mala v tomto regióne definovať svoje záujmy. V podstate sa tieto záujmy skladajú z pokojného a stabilného južného Kaukazu, z dostatočne veľkého

slobodného a integrovaného trhu, z otvorenej oblasti pre bezpečný tranzit strategických tovarov a z inštitúcií a zákonov, ktoré sú súčinné s inštitúciami a zákonmi Európskej únie.

S cieľom podporovať svoje záujmy by Európska únia mala vybudovať primerane rozdielne a konkrétne dvojstranné vzťahy so štátmi spomenutého regiónu. Podstata dvojstranných vzťahov by mala byť výsledkom nášho strategického regionálneho prístupu a nie naopak.

Keďže krajinám z oblasti Zakaukazska nemôžeme ponúknuť členstvo v Európskej únii, musíme im ponúknuť model Európskej únie a výraznou mierou im pomáhať, aby ho pozdvihli na vyššiu úroveň. Európska únia by sa nemala rozpakovať, využiť na dosiahnutie svojich regionálnych cieľov na južnom Kaukaze všetky prostriedky. Súčasne musíme uznať, že aj iní medzinárodní hráči majú v tomto regióne svoje záujmy. Musíme uznať, že Európska únia pravdepodobne nemôže sledovať svoje priority bez spolupráce s ostatnými globálnymi aktérmi.

Niektoré z nevyriešených konfliktov v oblasti sú v skutočnosti súčasťou širšieho spojitého problému, ktorý súvisí s postsovietskym postavením Ruska. Európska únia by preto mala tento problém odvážne riešiť. Mala by sa usilovať o nájdenie riešenia rokovaniami, pokiaľ ide o spôsob, akým musia Rusko, Európska únia a ostatní globálni hráči zdieľať zodpovednosť za garantovanie udržateľnej regionálnej a globálnej stability a bezpečnosti.

Na druhej strane musíme pripustiť, že v Zakaukazsku na seba narážajú zásady územnej integrity a sebaurčenia. Podľa môjho názoru by sa táto kolízia zásad dala prekonať kombináciou regionálnej integrácie podľa komunitárneho vzoru Európskej únie, s primeraným využitím vnútorného sebaurčenia, postúpenia právomocí a autonómie. Vyžadovalo by si to rokovania v dobrej viere, politickú vôľu, pragmatického ducha a dodržiavanie ustanovení medzinárodného práva. Pre Európsku úniu je to príhodný čas, prejsť v zakaukazskej oblasti od sľubov k činom. Dúfam, že sa to naozaj stane.

Janusz Onyszkiewicz, *v mene skupiny ALDE.* – (PL) Vážená pani predsedajúca, rád by som sa odvolal na záverečné slová predchádzajúceho rečníka. Ide vybudovanie prepravných ciest pre plyn a ropu cez Čierne more.

Všetci v Európskej únii hovoríme, že sú to strategické projekty, a že projekt Nabucco je strategický projekt. Hovoríme to už roky, ale nič sme pre to nikdy neurobili. Otázka je: Ak je to také zložité, prečo nemôžeme využiť nejaké finančné zdroje, ako to bolo v prípade projektu Galileo, aby bol tento projekt zrealizovaný? Ak v tejto záležitosti neurobíme praktické a viditeľné kroky, postavia čoskoro Rusi svoj vlastný ropovod cez Čierne more a výsledok bude, že celý náš rozsiahly program diverzifikácie prepravných ciest zlyhá.

Je to tiež o niečom inom. Je to o tom, že Európa získa zásoby z celého regiónu Kaspického mora. Samotný Azerbajdžan môže zásobovať Európu po dobu päť rokov tretinou plynu, ktorý v súčasnosti Európa odoberá z Ruska, ale je tu ešte aj Kazachstan a Turkménsko. Aby sme však prevádzkovali ropovody, ktoré neprechádzajú Ruskom z týchto oblastí, musíme vyriešiť problém postavenia Kaspického mora; inými slovami budeme musieť urobiť konečné rozhodnutie o tom, či je to jazero alebo more. Najrozumnejšie a najužitočnejšie riešenie by bolo všeobecne uznať, že Kaspické more je more, pretože by to uľahčilo vybudovanie plynovodov alebo iných potrubí cez jeho vody, či už z Turkménska alebo z Kazachstanu.

Môžem potom v tejto súvislosti naliehať na orgány Európskej únie, aby prestali neustále opakovať stanovisko, že problém Nabucco a problém s ropovodom Odesa-Brody-Gdańsk

predstavujú pre Európsku úniu dôležité problémy? Musíme začať konať, lebo inak sa tam dostanú pred nami iní.

Adam Bielan, *v mene skupiny UEN.* – (PL) Vážená pani predsedajúca, tiež by som rád zablahoželel pani Polferovej k vypracovaniu tejto výbornej správy.

Naša dnešná rozprava sa týka o región, ktorý má pre celú Európsku úniu osobitný význam, región, ktorý je neobyčajne významný pre energetickú bezpečnosť EÚ. Názov správy Účinnejšia politika EÚ pre Južný Kaukaz: od sľubov k činom, svedčí o tom, že Európska únia je v posledných rokoch neobyčajne pasívna, čo sa týka tohto regiónu. Južný Kaukaz je však región, o ktorý bojujú všetky najdôležitejšie medzinárodné subjekty, nielen Európska únia, ale aj Rusko, Spojené štáty a Čína. Je to región s neobvykle rýchlym hospodárskym rastom. Stačí povedať, že hospodársky rast v Azerbajdžane prekročil v roku 2006 úroveň 35 %.

Tento rok však môže byť prelomový; rok 2008 môže byť krízový. Nerobme si ilúzie: Príklad Kosova môže byť použitý gruzínskym severným susedom ako zámienka pre porušenie územnej celistvosti tejto krajiny. Dúfam preto, že Európska únia nedovolí Rusku podporovať separatistické snahy v Abcházsku a v Južnom Osetsku.

Marie Anne Isler Béguin, *v mene skupiny Verts/ALE.* – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, v prvom rade gratulujem našim dvom spravodajcom. Správa pani Polferovej prichádza vo vhodnej chvíli, pretože na príklade udalostí v Gruzínsku môžeme priamo vidieť ťažkosti budovania demokracie.

Táto správa je vyvážená a stanovuje hlavné geostrategické výzvy Južného Kaukazu. Je dôležité pamätať si, že susedské politiky nás zaväzujú k tomu, aby sme podporovali a sprevádzali tieto krajiny. Máme voči nim politickú a morálnu zodpovednosť, ale aj oni majú zodpovednosť voči nám, konkrétne zodpovednosť týkajúcu sa ľudských práv a slobody prejavu, ako ste zdôraznili, pani komisárka.

V týchto troch krajinách by sa naša podpora mala týkať aj riešenia konfliktov. V súčasnosti EÚ len riadi tieto konflikty. Bez politickej dohody medzi Arménskom a Azerbajdžanom o Náhornom Karabachu, bez mierového plánu medzi Gruzínskom na jednej strane a Južným Osetskom a Abcházskom na strane druhej, tieto krajiny nebudú schopné obnoviť vzťahy vybudované na dôvere alebo vybudovať trvalú stabilitu medzi sebou ani s ich väčšími susedmi.

Čo sa týka podpory demokracie, robíme to každý deň. Žiaľ, udalosti, ktoré otriasli Gruzínskom ho posunuli do politickej krízy, keď opozícia vyšla do ulíc protestovať proti výsledkom prvého kola prezidentských volieb a táto kríza doteraz pretrváva.

Samozrejme v reakcii na výzvu na odstúpenie, prezident Saakašvili narýchlo vyhlásil voľby, čím zastihol opozíciu nepripravenú a dal im veľmi málo času na prípravu na voľby. Volebná kampaň nebola spravodlivá, pretože dvaja kandidáti boli schopní použiť podstatne väčšie finančné prostriedky ako ostatní. Pochopiteľne kampaň bola znehodnotená obvineniami a odhalením prípravy povolebného štátneho prevratu opozičným kandidátom, ale napriek tomu musíme poznamenať, že vo volebný deň, a my sme tam ako pozorovatelia boli, naši pozorovatelia nehlásili žiadne väčšie incidenty, a pritom doteraz nebolo toľko volebných pozorovateľov v takej malej krajine.

Spolu s medzinárodnou komunitou a národnými a medzinárodnými mimovládnyimi organizáciami sme boli svedkami všeobecnej slobody prejavu občanov, hoci sme spozorovali mnohé nezrovnalosti, ale nič systematické.

V našej správe sme zdôraznili povinnosť pokračovať v súdnych konaniach, vziať do úvahy všetky sťažnosti a nepovažovať výsledky za konečné, pokiaľ nebudú prešetrené všetky spory. Mnohé výsledky z volebných miestností boli preto zrušené.

Do dnešného dňa však situácia nie je vôbec vyriešená a musíme naďalej vyzývať vodcov Gruzínska vo všetkých politických stranách, aby obnovili dialóg a pokračovali v ňom. Musíme vyzývať úrady, aby si vypočuli sťažnosti opozície a musíme vyzývať opozíciu, ktorá získala vierohodnosť počas týchto volieb, aby prijala svoj podiel zodpovednosti za navrhnutie zmieru, pretože Gruzínsko sa skutočne musí dostať naspäť tam, kde bolo predtým, na miesto, ktoré zaujímalo po ružovej revolúcii, čiže na miesto krajiny, ktorá skoncovala s násilím a nestabilitou. Toto žiadajú ľudia v Gruzínsku a toto dnes žiadajú aj od Európskej únie a my musíme stáť pri nich.

Athanasios Pafilis, *v mene skupiny GUE/NGL.* – (EL) Vážená pani predsedajúca, chcel by som vyjadriť znepokojenie nad vývojom v tomto regióne obývanom miliónmi pracovníkov mnohých rôznych národností. Tento vývoj ich značne ohrozuje vzhľadom na zosilňovanie imperialistických zrážok medzi Spojenými štátmi, Ruskom a Európskou úniou v súvislosti s energetickými zdrojmi a kontrolou trhu a prepravnými trasami pre energiu. Zvyšok je rétorika.

Žiaľ, rozšírenie NATO s cieľom zahrnúť krajiny v regióne, a blížiac sa pričlenenie Ukrajiny a Gruzínska, sú ešte ďalšie okolnosti, ktoré prispievajú k destabilizácii v regióne. K nestabilite prispievajú aj zahraničné základne a vojská umiestnené v citlivých lokalitách križovatiek, akoby sa pripravovali na nový závažný vojnový konflikt.

Nedávne správy o tom, že 3 000 amerických vojakov má byť umiestnených v regióne Burgasu v Bulharsku, kde začína nový ropovod Burgas-Alexandroupolis, potvrdzujú všetko, o čom hovoríme a sú dôvodom na veľké znepokojenie.

Podobne znepokojujúca je informácia o pripravách na trvalú prítomnosť zahraničných námorných síl v Čiernom mori a Kaspickom mori z krajín nepatriacich do regiónu, ako sú Spojené štáty.

Pani komisárka, blížiac sa nezávislosť Kosova podporovaná Spojenými štátmi a Európskou úniou otvorí Pandorinu skrinku pre celý rad podobných otázok v regióne, o ktorom diskutujeme. Abcházsko, Južné Osetsko, Krym, Podnestersko, Náhorný Karabach a ďalšie problémy týkajúce sa menších, či už existujúce alebo ohlasované spormi.

Politika dvojitého nozi, ktorú prijímate zruinuje región a bude viesť k ďalšiemu krviprelievaniu. Len predtievate, že sa zaujímate o územnú celistvosť Gruzínska a Azerbajdžanu. Nakoľko Európska únia sa zaujíma len o nájdenie spôsobov ako preniknúť do regiónu, navrhuje zorganizovať „tri-plus-tri“ konferenciu o bezpečnosti a spolupráci v Južnom Kaukaze vrátane účasti šiestich štátov: tri štáty Južného Kaukazu na jednej strane a Európska únia, Spojené štáty a Rusko na strane druhej. Je to skutočne návrh na uzákonenie prítomnosti Spojených štátov.

Veríme, že nemáte právo zatiahnuť národy Európy do oportunistických plánov slúžiacich záujmom nadnárodných spoločností, ktoré bohatnú, len aby ste zhrabli zisk z ťažby ropy.

Bastiaan Belder, v mene skupiny IND/DEM. – (NL) Vážená pani predsedajúca, dôležitosť Južného Kaukazu ako energetického koridoru pre Európsku úniu nemožno podceňovať. Čo sa inak stane s našim cieľom diverzifikácie energie? Preto úplne súhlasíme so správou pani Polferovej.

Analytik Vladimír Socor vysvetlil funkciu koridoru na Južnom Kaukaze výstižne. Železnica Azerbajdžan-Gruzínsko-Turecko by narušila monopol Ruska v oblasti železničnej dopravy z Kazachstanu a iných štátov Strednej Ázie rovnakým spôsobom, ako ropovody cez Južný Kaukaz znižujú monopol Ruska v preprave ropy a plynu zo Strednej Ázie. K tomu môžeme pridať azerbajdžanské dodávky energie potrebné na realizáciu projektu Nabucco.

Ak chce Európska únia získať čo najviac z Južného Kaukazu ako energetického koridoru, je predovšetkým nevyhnutné, aby v Gruzínsku, Arménsku a Azerbajdžane prevládla vnútorná politická stabilita. Žiaľ, v týchto krajinách neexistuje v tejto záležitosti spoločenská zhoda. Predstavuje to konkrétnu úlohu pre EÚ. Politická stabilita je nevyhnutná aj na regionálnej úrovni. Brusel je oprávnený a povinný zapojiť do tejto otázky kandidátsku krajinu Turecko, keďže vypuknutie vojenského sporu v konflikte o Náhorný Karabach je veľmi reálna možnosť z dlhodobého hľadiska vzhľadom na štvornásobné zvýšenie azerbajdžanskej vojenskej kapacity a zvýšenie vonkajšej pomoci, ktorú v tejto súvislosti Baku v súčasnosti dostáva.

Sylwester Chruszcz (NI). – (PL) Vážená pani predsedajúca, sledujeme situáciu na Kaukaze s veľkým znepokojením a záujmom. Arménsko a Gruzínsko sú krajiny nielen geograficky, ale aj civilizačne veľmi blízke Európe.

Rád by som vyjadril podporu všetkým demokratickým silám v týchto krajinách a iniciatívam zameraným na podporu demokracie a hospodárskeho rozvoja pre kaukazské národy. Stabilizácia v tomto regióne je v záujme všetkých krajín v regióne, ale aj ich partnerov a susedov vrátane krajín Európskej únie. Je v našom záujme podporiť všetky národy regiónu, hlavne v oblastiach ľudských práv a slobody médií. Dúfam, že arménske, azerbajdžanské a gruzínske úrady zabezpečia slobodu prejavu a slobodu médií v období pred voľbami, ktoré región očakáva v roku 2008.

Nedávno mali občania Gruzínska možnosť vyjadriť svoju demokratickú vôľu v prezidentských voľbách. Hoci prezident Saakašvili vyšiel z tohto ľudového hlasovania víťazne, znepokojujú ma rozsiahle protesty opozície, ktoré sa snažia spochybniť výsledky volieb. Tiež ma znepokojujú nedávne udalosti v tejto krajine, ktoré skončili brutálnym potlačením pokojných demonštrácií, zatvorením nezávislých médií a vyhlásením výnimočného stavu.

Rád by som tiež vyjadril moje pochybnosti týkajúce sa zhoršovania situácie ľudských práv a slobody médií v Azerbajdžane. Nezabúdajme na malé a historické národy Kaukazu, ľudí z Abcházska a Osetska, ktorých právo na sebaurčenie by malo byť zohľadnené v rámci mnohostranného dialógu s gruzínskymi úradmi. Vzájomné porozumenie a dialóg sa tiež vyžadujú v súvislosti so situáciou v Náhornom Karabachu, kde by sa mali zohľadniť snahy arménskej časti spoločnosti o nezávislosť a zmierlivo vyriešené vzhľadom na očakávania azerbajdžanskej populácie a národnosti.

Všetky strany by si mali uvedomiť, že ich budúcnosť a prosperita závisí od toho, či dospejú k porozumeniu a vybudujú vzájomné vzťahy založené na mieri a vzájomnej dôvere.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). – (HU) Ďakujem veľmi pekne, vážená pani predsedajúca. Pravidelne sa venujeme situácii a vývoju v regióne Južného Kaukazu. Postupná

realizácia dokumentu o medziparlamentnej spolupráci a posilnení Európskej susedskej politiky a realizácia akčných plánov vyústia do pozitívneho vývoja.

Rád by som prejavil uznanie pani Polferovej, ktorá presne a rozhodne zhodnotila a formulovala tieto komplikované problémy. Správa, ktorú vypracovala, jasne stanovuje ciele: okrem budovania demokracie, právneho štátu, blahobytu a bezpečnosti aj budovať trhové hospodárstvo, účelne podporovať hospodársky rozvoj a vytvoriť energetickú bezpečnosť.

Ekonomický rast je z roka na rok vyšší, ale je pravda, že účinok, ktorý by to malo mať na hospodárske a sociálne podmienky obyvateľstva, nie je viditeľný. Potrebujeme účinnú politiku EÚ na posilnenie krehkej demokracie a zabezpečenie skutočnej slobody združovania, médií a prejavu.

Príklad Gruzínska dokazuje, akú dôležitú úlohu zohráva pravidelný dialóg medzi úradmi a občianskou spoločnosťou, alebo dialóg s protivníkom. Základný problém je dosiahnutie politickej stability v regióne, ktorý postihli tri konflikty. Zatiaľ musíme čeliť skutočnosti, ktorá znamená stálu neistotu, hlavne podvrtné snahy supervelmocenskej politiky Ruska. Som presvedčený, že EÚ musí v tejto záležitosti vystupovať rozhodnejšie proti Rusku.

Problém Náhorného Karabachu je zvlášť znepokojujúci. Napriek tomu, že minská skupina pracuje dôsledne, nepohli sme sa z miesta. Proces vyjednávania musí byť dodržaný, a preto považujem obidve základné zásady za dôležité: rovnaké zaobchádzanie s regionálnou celistvosťou a právom na sebaurčenie. Prvým krokom však je nevyhnutne oslobodenie obsadených oblastí okolo Náhorného Karabachu, návrat utečencov a stabilizácia regiónu. Len týmto spôsobom možno rozhodnúť o budúcom postavení Náhorného Karabachu. Ďakujem vám za pozornosť.

Alexandra Dobolyi (PSE). - Pani predsedajúca, najprv by som sa chcela poďakovať pani Polferovej za vynikajúcu prácu a príkladnú spoluprácu. Európsky parlament touto správou vysielala hlasné a jasné posolstvo. Posolstvo, že by sa EÚ mala v Zakaukazsku výraznejšie angažovať. Posolstvo, že EÚ môže v regióne zohrávať rozhodujúcu úlohu a posolstvo, že EÚ by mala zvýšiť svoju finančnú a technickú pomoc Gruzínsku, Arménsku a Azerbajdžanu, aby im pomohla uskutočniť reformu verejnej správy a vybudovať ich demokratické inštitúcie, povzbudiť občiansku spoločnosť, vzájomne spolupracovať a posilniť záväzok týchto štátov, pokiaľ ide o európske hodnoty dodržiavania ľudských práv, základných slobôd a právneho štátu.

Toto sú základné princípy EÚ, ale ako som už v tomto parlamente opakovane uviedla, musíme akceptovať, že zlepšenia v tých oblastiach sú postupným procesom, ktorý potrvá nejaký čas. Podľa môjho názoru sa všetky tri krajiny uberajú správnym smerom, pomaly a niekedy neúspešne, ale držím sa skutočnosti, že situácia sa oproti tej spred pár rokov zlepšila.

Pokiaľ ide o gruzínske voľby, k tomu, čo už povedali moji kolegovia, nemám čo dodať. Ako som už uviedla, situácia je krokom vpred, ale ešte stále sa toho musí veľa urobiť. Pokiaľ ide o otázky tzv. zmrazených konfliktov, každý bude súhlasiť s tým, že nájdenie mierového riešenia je kľúčom k dosiahnutiu politickej stability. Najmä, pokiaľ ide o konflikt v Náhornom Karabachu, patrím k tým, ktorí podporujú riešenie založené na zásadách územnej celistvosti a práva na sebaurčenie. Taktiež patrí k tým, ktorí sú presvedčení, že nové bezpečnostné dohody sú potrebné na vybudovanie dôvery medzi odlišnými stranami a na skončenie pomalého, ale pretrvávajúceho procesu súperenia pri demilitarizácii regiónu.

Ako som už uviedla, potrebné je intenzívnejšie angažovanie sa zo strany EÚ a medzinárodného spoločenstva. Situácia označovaná ako „ani vojna, ani mier“ je zdrojom nestability a predovšetkým EÚ môže a mala by poskytnúť regiónu svoje skúsenosti a výsledky v budovaní mieru, hospodárskej prosperity a demokracie.

Samuli Pohjamo (ALDE). – (FI) Vážená pani predsedajúca, v prvom rade by som chcel zablahoželať spravodajkyni pani Polferovej k výbornej správe, ktorá predstavuje dôkladný prehľad situácie v Južnom Kaukaze a príležitostí, ktoré ponúka európska susedská politika v regióne.

Rozšírenie európskej susedskej politiky na Arménsko, Azerbajdžan a Gruzínsko predstavuje dôležitý krok vpred v angažovanosti Únie v tomto regióne. Avšak len názov správy „od sľubov k činom“ postačuje na to, aby povzbudil Úniu k aktívnejšiemu zapojeniu v regióne. Európska susedská politika bude zároveň príležitosťou pre krajiny Južného Kaukazu na užšiu spoluprácu s Úniou.

Veľa výziev regiónu však vyžaduje efektívnejšie konanie na strane Únie a navyše zo strany krajín Južného Kaukazu väčšiu zodpovednosť a oddanosť tomuto partnerstvu. Jedným z hlavných cieľov je mierumilovné vyriešenie mnohých miestnych konfliktov. To prinesie stabilitu do regiónu a zlepší jeho šance na samostatný rozvoj.

Chcem zdôrazniť dôležitosť podpory občianskej spoločnosti a rozvoja kontaktov medzi ľuďmi pri budovaní demokracie a vlády zákona. Napríklad cezhraničné projekty podporované EÚ sú nástrojmi na obnovenie dialógu a zvýšenie dôvery medzi stranami. Ale na dosiahnutie týchto cieľov je potrebné, aby príslušné krajiny súhlasili, že nebudú brániť programom a projektom vytvoreným na tento účel.

Okrem toho možno užšie vzťahy skutočne dosiahnuť len znížením obmedzení v pohraničnom styku, výmennými študentskými a žiackymi programami a zjednodušením pohybu výskumných pracovníkov, vyšetrovateľov, umelcov, podnikateľov a novinárov.

Podľa Výboru pre medzinárodný obchod by vývoj vízového režimu medzi krajinami južného Kaukazu a EÚ tiež zlepšil obchodnú a hospodársku spoluprácu.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Vážené dámy, vážení páni, v Južnom Kaukaze v situácii, kde sú konfliktné záujmy niekoľkých vplyvných geopolitických účastníkov, je dôležité rozpoznať ich skutočný vplyv. Správa sa vo veľkej miere vyhýba uznaniu skutočnej úlohy Ruska v tomto regióne. Naša skúsenosť v pobaltských štátoch nám ukazuje, že príčinou mnohých problémov je neo-imperialistická zahraničná politika Ruska a jeho túžba získať vplyv v oblastiach, kde ho stratilo. Nemôžem súhlasiť s názorom vyjadreným v správe, že členstvo v NATO môže podporiť obnovenie konfliktu v Abcházsku a Južnom Osetsku. Mali by sme poznamenať, že viac ako 70 % obyvateľstva Gruzínska v skutočnosti volilo členstvo v NATO, ale pravdupovediac Rusko skomplikovalo situáciu podporou zmien v etnickom zložení a zložení obyvateľstva. Nemôžeme prehliadať vôľu ľudí priblížiť sa k západnej demokracii. Dôkazom demokratického pokroku v Gruzínsku sú aj prezidentské voľby, ktoré sa uskutočnili 5. januára a prebehli viac-menej v súlade s medzinárodnými štandardami. Je možné, že sme boli príliš kritickí, čo sa týka Azerbajdžanu, nakoľko ukázali túžbu dodržiavať ľudské práva. V decembri bolo prepustených 119 väzňov vrátane novinárov na základe prezidentského dekrétu. Európska únia sa musí aktívnejšie zapojiť do riešenia zdĺhavých konfliktov, čo je predpokladom pre stabilitu a rozvoj. Prvým krokom by mohlo byť povzbudenie výmeny ruských vojenských síl za medzinárodné mierové

jednotky. Musíme hovoriť s Ruskom zrozumiteľným jazykom. Rozprávať v bájkach nie je spôsob ako sa posunúť od sľubov k činom. Ďakujem vám.

Jiří Maštálka (GUE/NGL). – Pani predsedníčka, po prvé by som sa chcel veľmi poďakovať pani komisárke, že odpovedala na moju otázku, ktorá sa týkala trestnej zodpovednosti osôb v Gruzínsku. Ide o veľmi citlivú otázku, ktorá sa riešila aj v predvolebnej diskusii v Gruzínsku. Chcel by som povedať, že rečníčka predtým mnou uviedla, že Rusko má imperiálne úmysly. Áno, je to možné. Ale musím povedať, že Kaukaz nie sú ani Alpy, ani Pyreneje. Kaukaz je len Kaukaz. A je potrebné, aby sme to chápali v tomto geografickom zmysle. Mal som pripravené dlhšie vystúpenie, ale zhrniem svoju pozorovateľskú misiu volieb v Gruzínsku do siedmich bodov.

Po prvé, rovnako ako prevažná väčšina obyvateľov regiónu Kaukazu si aj my v západnej, strednej a východnej Európe želáme, aby v tomto regióne vládla stabilita. Je možné, že stabilita sa dosiahne s podporou Spojených štátov alebo Európskej únie. Po druhé, našou povinnosťou ako poslancov Európskeho parlamentu je pýtať sa, akým spôsobom boli použité finančné prostriedky, ktoré poskytla Európska únia na príslušné programy, nie na voľby pre pána prezidenta Sakašviliho. Po tretie, je veľmi sympatické, že staronový prezident vyzýva k dialógu s Ruskom. Platí však pravidlo, že rovnako ako pri oficiálnych tancoch, ak vyzvete dámu do tanca, neznamená to, že budete tancovať podľa toho, ako chce ona. Chcem tým povedať, že ak prezident Sakašvili vyzýva k dialógu s Ruskom, je nevyhnutné, aby aj druhá strana chápala, že je to úprimné vyzvanie do tanca. Po štvrté, všetky štáty vrátane Spojených štátov amerických a Európskej únie majú záujem o Kaukaz. Európska únia je však na Kaukaze veľmi málo viditeľná., Priznám sa, pani komisárka, že záujmy Európskej únie v tomto regióne nie sú zreteľné, vrátane chudoby. V tomto zmysle zrejme bude treba našu spoločnú európsku politiku lepšie formulovať nielen slovne, ale aj činmi a finančne.

Derek Roland Clark (IND/DEM). - Pani predsedajúca, nemôžem podporiť čiernomorskú politiku. Pohltí obrovské množstvo peňazí. Moja krajina je druhým najväčším financovateľom EÚ a naša vláda sa iba teraz rozhodla znížiť náš rabat EÚ o 1 miliardu GBP ročne.

Najprv bude jedným z hlavných bodov tejto politiky uľahčenie dodávky plynu a ropy na Západ. Pred dvoma rokmi sme videli, ako okolo Vianoc zastavilo Rusko dodávku plynu Ukrajine. Doteraz Rusko iba napínalo svaly, ale keď raz získa väčší podiel na energetických dodávkach Západu, kto sa odváži povedať, že to neurobí opäť – nám všetkým? Európa sa v energetike musí stať sebestačnejšou. Nie prostredníctvom zbytočnej veternej energie, ani prostredníctvom biopalív. Ak vo svete existuje nedostatok obilia, je šialenstvom, nahradiť nedostatok palív nedostatkom potravín. Takmer až keď bolo po termíne, ohlásila moja vláda program budovania atómových elektrární novej generácie, dúfajúc, že doženie Francúzsko, t. j. že 70 % elektriny bude pochádzať z atómovej energie. Mali by sme a musíme robiť viac, využívať prístup k výrobe vodíka a vyvinúť technológiu na jeho využitie namiesto ropy.

Ak EÚ skutočne záleží na tom, aby sme znížili našu závislosť na nestabilných režimoch a priveľmi dlhých dodávacích zariadeniach, mala by financovať budovanie atómových elektrární na celom kontinente. Potom, a iba potom, budeme mať k dispozícii peniaze na poskytovanie pomoci chudobnejším regiónom v okolí Čierneho mora. Pumpovanie peňazí do tohto regiónu iba viac oddiali sľúbené financovanie 10 nových východných členských štátov. Je to sľub, ktorý treba dodržať. Keď spomínam sľuby – v Británii nám sľúbili

referendum o európskej ústave, o Lisabonskej zmluve, nazvite to, ako len chcete. Ja teraz v tomto parlamente požadujem, aby EÚ o zmluve uskutočnila referendum vo všetkých členských štátoch, vrátane Spojeného kráľovstva. Spýtajte sa ľudí.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, Organizácia pre hospodársku spoluprácu v oblasti Čierneho mora je veľmi vyspelý regionálny orgán zapojený do neustálej, intenzívnej a rozsiahlej spolupráce. Okrem toho vytvára fórum pre kontakt medzi Európou a Áziou. Je to fórum pre tvorivé vyjadrenie, rôzne kultúry, rôzne etnické skupiny a náboženstvá.

Organizácia pre hospodársku spoluprácu v oblasti Čierneho mora je vyzvaná, aby zohrávala dôležitú úlohu v zabezpečovaní mieru, stability a prosperity v regiónoch, ktoré čelia veľkým výzvam, ako sú Balkán a Kaukaz, rovnako aj v budovaní eurázijského hospodárskeho priestoru.

Geostrategický a hospodársky význam rýchlo sa rozvíjajúceho regiónu Čierneho mora je nepopierateľný. Obzvlášť dôležitý je rozvoj námorného spojenia, cestnej dopravy a koridorov, ako aj spolupráca v energetickej oblasti spolu s podporou trvalo udržateľného rozvoja.

Vzťahy medzi EÚ a čiernomorským regiónom získali novú dynamiku vďaka oznámeniu Komisie o spolupráci s čiernomorským regiónom. Oznámenie nesie pečať pani komisárky Ferrerovej-Waldnerovej. Myslím si však, že je potrebný široký, súdržný, strategický prístup k tejto oblasti. Tiež podporujem inštitucionalizáciu medziparlamentnej spolupráce medzi Európskym parlamentom a parlamentným zhromaždením Organizácie pre hospodársku spoluprácu v oblasti Čierneho mora.

Na záver mi dovoľte zdôrazniť mimoriadne konštruktívnu úlohu, ktorú zohráva moja krajina, Grécko so svojou dvojitou totožnosťou ako členskej krajiny EÚ a BSEC, pri posilňovaní spolupráce v rámci BSEC a na medziregionálnej úrovni v rámci EÚ.

Rád by som skončil blahoželaním dvom spravodajcom, hlavne pani Anastaseovej, rovnako aj pani komisárke za jej produktívny príspevok pri predstavení spoločných priorít týchto dvoch štruktúr. Pani komisárka, stále si myslím, že by sme mali byť ešte odvážnejší a mali by sme začať inštitucionalizovanú medziregionálnu spoluprácu medzi EÚ a čiernomorským regiónom.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, rád by som v prvom rade poďakoval obidvom spravodajcom za ich výbornú spoluprácu. Rád by som poďakoval aj pani komisárke, pretože viem, že je oprávnená veľmi oddaná tejto oblasti a pretože verím, že chce urobiť ešte viac, ako by si možno mnohé členské štáty želali. Ponúkame jej v tom našu maximálnu podporu. Rád by som tiež využil túto príležitosť a úprimne poďakoval pánovi Semnebymu, ktorý zastupuje Radu a je tiež veľmi aktívny v tomto regióne.

Verím, že musíme dosiahnuť niečo, čo aspoň vo svojom prístupe zodpovedá tomu, čo ja a moji kolegovia neustále spomíname ako čiernomorský región EÚ. Pán Sarkozy to použil iným spôsobom na stredozemný región, konkrétne v súvislosti s rozdelením vo vnútri Európskej únie. Celá Európska únia a tento región v okolí Čierneho mora a Južného Kaukazu musí pracovať spolu v zmysle partnerstva, ako sa už vyjadrili ostatní, v záujme vyriešenia spoločných existujúcich problémov: politické problémy, napríklad z hľadiska stability, prisťahovalectva a samozrejme aj hospodárskych problémov a tu jednoducho myslím na prepravu energie.

Napríklad hociktorá krajina, ktorá by chcela byť len trocha menej závislá od Ruska, musí zabezpečiť iné kanály, ktoré vedú cez tento región, najmä Turecko. Čokoľvek si myslíte o členstve (viem, že existujú odlišné názory), Turecko zostáva dôležitým partnerom pre Európsku úniu v tomto regióne a preto samozrejme musíme zahrnúť Turecko do tejto záležitosti. Súhlasím s pánom kolegom Severinom, ktorý hovorí, že sa musíme pokúsiť vyriešiť túto záležitosť spolu s Ruskom.

To by však nemalo znamenať, že by sme mali zabudnúť na nezávislosť, samostatnosť a silu spontánneho liečenia krajín v regióne, a hovoriť, že môžeme vyriešiť záležitosti len s Ruskom. Rusko musí tiež vedieť, že podporujeme tieto krajiny v ich snahách o nezávislosť a i pri riešení konfliktov. Európa v tomto úsilí musí byť partner, jasne stojaci po boku týchto krajín. Znamená to, že čiernomorský región je veľmi dôležitý pre Európsku úniu. Nemali by sme si nechať ujsť príležitosť spoločne rozvíjať túto oblasť. Len keď čelíme Rusku spolu, budeme schopní spoločne presadzovať naše záujmy.

Henrik Lax (ALDE). – (SV) Vážená pani predsedajúca, chcem vyjadriť veľkú vďaku pani spravodajkyni Polferovej za výbornú správu. Je načase skončiť s prázdnyimi sľubmi a namiesto toho konať, aby sme zabezpečili lepšie zblížovanie Južného Kaukazu a Európskej únie. Ako parlamentný spravodajca pre vízové pravidlá by som rád upriamil pozornosť na slobodu pohybu a dôrazne naliehal na Komisiu a členské štáty, aby to umožnili.

Obyvatelia susedných krajín EÚ a krajín na Kaukaze musia byť schopní plynulo sa prispôbiť EÚ pri budovaní demokratických spoločností na základe princípov právneho štátu a fungujúcich trhových hospodárstiev, aby využili naše skúsenosti v tejto oblasti. V súčasnosti to tak nie je. Je všeobecne známe, že konzulárne služby členských štátov EÚ sú žalostne nedostačujúce v mnohých krajinách Južného Kaukazu. Sú nedostačujúce s pohľadu decentralizácie, ako aj účinnosti. Preto vyzývam členské štáty, aby začali viac spolupracovať. Vidím dve možnosti. Jedna je spomenutá v správe, o ktorej práve diskutujeme, a to je výzva na vytvorenie spoločných centier na podávanie žiadostí o víza EÚ. Žiaľ, cesta k tomuto cieľu je dlhá. Preto tiež navrhujem náhradné riešenie, konkrétne, aby štátni občania príslušných krajín v Južnom Kaukaze mali právo, bez ohľadu na cieľ ich cesty, žiadať o víza na najdostupnejšom konzuláte štátu EÚ alebo Schengenu.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, táto rozprava, rovnako ako správa pani Polferovej, je veľmi dôležitá. Snahou tohto hlasu z Európskeho parlamentu je dohnať 10 až 20-ročné oneskorenie. Únia počas uvedeného obdobia nemala prakticky žiadnu skutočnú politiku pre krajiny Južného Kaukazu.

Až teraz sme konečne pochopili, že Azerbajdžan, Arménsko a Gruzínsko nie sú oblasťou, v ktorej by mali byť hospodárske a politické vplyvy Ruska prirodzeným javom. Konštatujem to presne 11 dní po voľbách v Gruzínsku. Zúčastnil som sa na nich ako jeden zo šiestich pozorovateľov Európskeho parlamentu. Opäť ich vyhral prozápadne orientovaný zástupca, zástanca úplného zblížovania s Úniou a vstupu do NATO. Svoje slová by som rád zasadil aj do kontextu politického konfliktu, ktorý hrozí nám všetkým, celej Európe. Je možné, že sa rozvinie až do vojenského konfliktu medzi Gruzínskom a Ruskom v súvislosti s Južným Osetskom a Abcházskom. Jerevan, Baku a Tbilisi sú však pre energetickú politiku Únie a pre diverzifikáciu energetických zdrojov rovnako dôležité. Poďme teda, v súlade s názvom správy, od slov k činom, prejdime od prázdnych slov ku konkrétnej činnosti.

Nickolay Mladenov (PPE-DE). – (BG) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dovoľte, aby som sa vrátil k slovám, ktoré pred chvíľou odzneli z úst môjho kolegu zo Spojeného kráľovstva. Keby bolo možné vyriešiť problémy týkajúce sa obchodovania

s ľuďmi, energetickej nezávislosti a bezpečnosti v oblasti Čierneho mora na úkor úľav Spojeného kráľovstva, myslím, že by sme nenašli jediný členský štát, ktorý by nebol ochotný obetovať na riešenie týchto problémov 1 miliardu EUR zo svojej štátnej pokladne.

Vážení kolegovia, hlavnou myšlienkou správy pani Anastaseovej je to, že Európa potrebuje čiernomorskú politiku rovnako ako severskú dimenziu a stredomorskú politiku. Európska komisia vydala v roku 2007 k tejto problematike oznámenie a v súčasnosti už máme k dispozícii aj správu Európskeho parlamentu. Rád by som cteným kolegom pripomenul, že koncom minulého roka sme vyzvali Európsku komisiu, aby v rámci svojho programu na rok 2008 predložila konkrétne návrhy projektov a programov s cieľom zavedenia týchto politík. Nech je preto rok 2008 rokom činov týkajúcich sa čiernomorskej oblasti.

V súvislosti s diskusiou o európskych energetických otázkach by som rád poznamenal, že v správe odznela jedna veľmi dôležitá myšlienka: Oblasť Čierneho mora je pre Európu zo strategického hľadiska dôležitá, pretože môže poslúžiť zvýšením jej závislosti od jedného zdroja energie rovnako, ako môže poslúžiť pri diverzifikácii zdrojov...

zdrojov a energetickej nezávislosti. Naša správa žiada práve o to druhé. Naliehavo vás všetkých žiadam: nepripustíme, aby Európa a isté krajiny v Európskej únii zvyšovali svoju závislosť od jediného zdroja energie.

Správa prináša našim susedom veľmi dôležité posolstvo a ja si dovoľm citovať ho. Vzťahy s krajinami čiernomorského regiónu by mali byť založené na „základe vzájomnej úcty, územnej celistvosti, vzájomného nezasahovania do vnútorných záležitostí a na základe zákazu použitia sily alebo hrozieb jej použitia.“

Dúfam, že Európska komisia a predsedníctvo tento odkaz postúpia našim partnerom na opačnej strane Čierneho mora ako základ politiky, ktorú budeme v regióne presadzovať, a ako výzvu, aby aj oni sami presadzovali rovnaký druh politiky vo vzťahu ku krajinám na pobreží Čierneho mora, ktorým sa podarilo získať nezávislosť. Ďakujem.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). - Pani predsedajúca, po viac ako 150 rokoch zanedbávania je čiernomorská oblasť opäť na vrchole medzinárodnej ekonomiky a politiky.

Potom, čo bola táto oblasť po dlhé roky počas studenej vojny považovaná za uzavreté jazero, sa v súčasnosti po vstupe nových aktérov, vrátane EÚ, snaží o dosiahnutie novej rovnováhy.

Po oznámení Komisie pod názvom Čiernomorská synergia: nová iniciatíva regionálnej spolupráce je aktuálna prvá správa Parlamentu ďalším krokom správnym smerom.

Avšak žiaľ, ani jeden dokument nestačí. Chýbajúca identita samotnej oblasti a tradičná citlivosť niektorých krajín voči Rusku v rovine politickej (napríklad Ukrajina, Moldavsko, južný Kaukaz a zmrazené konflikty) a hospodárskej (zvýšená závislosť Európy na ruskom plyne a chúlостivé postavenie rokovaní medzi EÚ a Tureckom), patria pravdepodobne k dôvodom, prečo sa EÚ sama obmedzila na synergiu namiesto stratégie.

Zatiaľ, čo stratégia znamená jasné ciele, konkrétne prostriedky na ich dosiahnutie a prípadne podrobný časový rozvrh, všetko upravené podľa výhodnosti pre samotný región, synergia jednoducho navrhuje pripojenie susediacich oblastí nášho záujmu k EÚ.

Stratégiu možno dosiahnuť konkrétnymi opatreniami týkajúcimi sa toho, ako EÚ rokuje s množstvom miestnych organizácií; týkajúcimi sa fyzického prepojenia tejto oblasti so zvyškom kontinentu, v čom zohráva kľúčovú úlohu rieka Dunaj, ako aj posilnenia nástroja

susedskej politiky voči čiernomorskej oblasti tak, ako to navrhujem v pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhoch svojej strany.

Záverom pár slov o Moldavsku, ktoré je poslednou jazykovou oblasťou s latinskými koreňmi mimo hraníc EÚ. Hoci Moldavsko malo rovnakú poľutovania hodnú skúsenosť zo začiatku druhej svetovej vojny ako tri pobaltské štáty, po skončení studenej vojny nezdieľalo ich pozitívny osud.

Som presvedčený, že povinnosťou Európy je túto situáciu napraviť, pokračovať v podpore úsilia Moldavska o vstup do Únie a reagovať naň. Dúfam, že sa jeho prípad konečne posúdi podľa jeho zásluhy a že krajina nezostane de facto zajatcom iných vzťahov EÚ bez ohľadu na to, nakoľko môžu byť tieto vzťahy strategické.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Vážená pani predsedajúca, dovoľte mi poďakovať spravodajkyňi za vynikajúcu správu o regióne, ktorý si zasluhuje našu pozornosť. Strategickosť polohy Južného Kaukazu stále rastie ako z politického, tak aj z hospodárskeho hľadiska. Všetci, nielen členovia tohto zhromaždenia, zaznamenávajú zvýšený záujem o tento región.

Je tu však bohužiaľ aj veľké množstvo možných ohnísk napätia a značné zasahovanie zo strany Ruska. Rusko má v úmysle zvýšiť svoj vplyv a dáva najavo svoj záujem o ovládanie a kontrolu procesov, akými sú dodávky ropy a plynu do Európy. Je potrebné, aby EÚ vnímala nebezpečenstvo v súvislosti s počínaním Ruska, a aby z uvedeného dôvodu posilnila svoje väzby s Južným Kaukazom. Týmto spôsobom by sme mohli získať aj užitočný a potrebný doplnkový zdroj k ruským zdrojom ropy a plynu s distribučnými trasami v severnej Európe. EÚ môže zo svojej zvýšenej zaangažovanosti iba získať.

Som členom jednej švédskej organizácie, vlastne jedným z jej zakladajúcich členov, ktorej snahou je vybudovať pevnejšie kontakty medzi Švédskom a Azerbajdžanom. Moje slová sú teda slovami človeka, ktorého postoj je priateľský. Konflikt v Náhornom Karabachu v rokoch 1991 – 1994 prinútil milión ľudí opustiť krajinu, a pritom stále nie je vyriešený. Podľa Amnesty International žije v súčasnosti v Azerbajdžane v hrozných podmienkach vyše 600 000 vnútroštátnych utečencov. Pred niekoľkými rokmi som navštívil utečenecký tábor v Azerbajdžane v blízkosti hranice s Iránom. Nikdy predtým som nevidel podobnú chudobu. Je úplne neprijateľné, aby po všetkých tých rokoch státisíce ľudí naďalej žili v takýchto ponížujúcich podmienkach. V tomto smere si vedúci predstavitelia Azerbajdžanu na čele s prezidentom Alijevom zaslúžia tvrdú kritiku. EÚ a Komisia musia v tejto oblasti urobiť viac. Na utečencov sa nesmie zabudnúť.

Dôležité je aj to, aby sme energicky zakročili aj v súvislosti so zaručením dodržiavania takého základného práva, akým je sloboda prejavu. Opoziční politici a novinári nesmú byť vystavení hrozbám a zastrášaniam a rovnako nesmú byť väznení. Ak chce byť Azerbajdžan národom, ktorý Európa rešpektuje, musí dodržiavať základné princípy demokratického a právneho štátu.

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN) . – (PL) Vážená pani predsedajúca, ako už niektorí predo mnou spomenuli, problémy, o ktorých dnes diskutujeme, sú neobyčajne dôležité. Vymedzujú oblasť činnosti Spoločenstva, ktorá bola a stále je značne zanedbávaná.

Ak si má Európska únia udržať svoju európskosť, musí sa prirodzene rozširovať a zvyšovať svoj vplyv smerom na východ. K optimizmu však neprispievajú nekonečné diskusie, napríklad o vyhliadkach niektorých krajín tohto regiónu na členstvo. Nie je potrebná ani analýza ani podrobné študovanie dokumentov, aby sme si mohli dovoliť tvrdiť, že k tejto

oblasti pristupujeme, napríklad v porovnaní s Afrikou, ako k vzdialenej provincii nášho svetadielu.

Dôležité sú všetky mechanizmy spolupráce, napríklad v rámci európskej susedskej politiky. Pre tento región však nie sú cieľovou vyhlídkou, pretože nepočítajú so skutočným partnerstvom vo vzájomných vzťahoch. Pre Úniu je vážna angažovanosť v regióne spojená s vniknutím do sféry vplyvu Ruska. Znamená to, že v regióne sa budú opatrenia aj naďalej uplatňovať len v polovičnej miere. Musíme si však uvedomiť, že z dlhodobého hľadiska takáto politika neprispieje k stabilizácii oblasti. Práve naopak, je možné, že sa objavia nové napätia, pričom tých existujúcich máme už aj tak dosť.

Urszula Gacek (PPE-DE). - Pani predsedajúca, spravodajca o čiernomorskej regionálnej politike nám pripomína, že Európska únia podporuje novú energetickú infraštruktúru a životaschopné dopravné koridory pri diverzifikácii dodávateľov, ako aj trás. Hlavným príkladom takéhoto podnikania je plynovod Nabucco, ktorý bol už uznaný za prioritný projekt európskeho záujmu. Je preto poľutovania hodné, že dochádza k podkopaniu tohto projektu alternatívnym rusko-talianskym plynovodom pod názvom South Stream.

Rovnako ako poslankyňa z Poľska, vidím mnohé paralely medzi plynovodom South Stream a baltickým plynovodom North Stream. Oba sú o mnoho nákladnejšie ako suchozemské trasy. Naozaj sa môže ukázať, že South Stream bude o 4 miliardy USD drahší ako Nabucco. Oba môžu narušiť krehkú ekologickú rovnováhu citlivých morských prostredí. Okrem toho v oboch prípadoch možno plynovody vnímať ako politickú zbraň v rukách Ruska.

North Stream izoluje Poľsko, pobaltské štáty a Ukrajinu. South Stream zohráva rovnakú úlohu v prípade Turecka, južného Kaukazu a možno Rumunska, ktoré bude teraz možno obídené v prospech Srbska. South Stream smeruje proti zásade energetickej bezpečnosti Európy, ktorá vychádza z rôznych zdrojov a trás. Ak sa teda bude v plynovode South Stream pokračovať, nemal by v žiadnej fáze dostať žiadne finančné prostriedky z EÚ.

Ak bude Rusko pretláčať ekonomicky neživotaschopné a environmentálne otázky projekty, pretože slúžia cieľom jeho zahraničnej politiky, potom by to nemalo byť na náš účet.

Jan Marinus Wiersma (PSE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, vítam skutočnosť, že dnes večer diskutujeme v širších súvislostiach o situácii na Južnom Kaukaze a o ambíciách Európskej únie a Parlamentu v súvislosti s čiernomorskou oblasťou. Koniec koncov, hovoríme o oblastiach, ktoré majú regionálne problémy, o oblastiach, v ktorých je potrebné nájsť regionálne riešenia pre krajiny, ktoré tvoria ich súčasť.

Hovoríme o bezpečnosti, energetike, o obchode, doprave, alebo všeobecnejšie povedané, o stabilite a rozvoji regiónov, ktoré hraničia s EÚ, regiónov, ktoré sú predmetom našich prvoradých záujmov. Sú to záujmy, ktoré sa podľa mňa musia odraziť v aktívnejšej politike EÚ a Európskej komisie. Sme pani komisárke zaviazaní za to, že vyvinula iniciatívy zastrešené čiernomorskou synergiou.

Spolu s ostatnými poslancami by som rád zdôraznil skutočnosť, že v tomto druhu spolupráce zohrávajú úlohu aj Turecko a Rusko. Uvedené krajiny sa už svojej úlohy ujali a je obzvlášť dôležité, aby sa EÚ uistila v tom, že ju budú plniť.

Koniec koncov, s Tureckom máme dobré vzťahy, veď v súčasnosti spolu vedieme rokovania o jeho členstve. Okrem tradičnej úlohy však v rámci regiónu zohráva rozsiahlejšiu rolu.

Rusko je pre daný región dôležité, vzťahy s touto krajinou sú však zložitejšie. Verím, že ak EÚ v rámci tejto spolupráce zaujme skôr pozíciu partnera ako hybnej sily, Moskva vycíti,

že za región sú rovnocenne zodpovedné obe strany, a že môžeme spolupracovať na partnerskej úrovni.

Synergia je dobrá myšlienka, predstavuje veľmi dobrý súhrn balíka politických aktivít EÚ, a najmä Komisie. Pán Swoboda a ja sme však odporučili dať jej prepracovanejšiu štruktúru a doplniť ju o parlamentný rozmer po konzultáciách s ministrami na úrovni Čiernomorskej oblasti. Privítali by sme prepracovanejšiu štruktúru. Hovorili sme dokonca aj o spoločenstve EÚ a Čierneho mora, hoci možno po iniciatívach pána Sarkozyho sme pri používaní podobných termínov skromnejší.

Je dôležité zdôrazniť skutočnosť, že aj keď naše odporúčania a vaša vízia nemôžu nahradit' dvojstranné vzťahy so všetkými uvedenými krajinami, nepochybne by mohli povzbudiť našich východných susedov k intenzívnejšej regionálnej spolupráci. Som presvedčený, že aj tento krok je pre EÚ nesmierne dôležitý.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Vážená pani komisárka, pani predsedajúca, dámy a páni.

Záujmom a cieľom Európskej únie v oblasti Južného Kaukazu je podporiť a podnietiť prebiehajúci rozvoj troch krajín regiónu smerom k mieru a stabilite. Susedská politika síce funguje, je však potrebné vypracovať aj regionálnu politiku, ktorá by fungovala spoločne s ňou. Aby boli naše politiky účinné, musíme sa zaujímať aj o charakteristické rysy týchto troch krajín.

Ešte raz by som mal zdôrazniť skutočnosť, že krajiny Južného Kaukazu, Arménsko, Azerbajdžan a Gruzínsko, sú z hľadiska kultúry, zvykov, náboženstva a geopolitickej situácie rozdielne. Majú však spoločné pozadie – všetky sa vymanili spod vplyvu sovietskej ideológie, ktorý pretrvával takmer 100 rokov. Ešte sa však úplne nezbavili vojenskej prítomnosti Ruska – nasledovníka Sovietskeho zväzu.

Tieto krajiny a ich ľudia potrebujú a chcú demokratické reformy. Potrebujú skutočnú cieleňú pomoc Európskej únie. Očakávame a potrebujeme, aby delegácie Komisie v Jerevane a v Baku začali bezodkladne vykonávať svoju činnosť.

Rovnako nie je dostačujúca súčasná činnosť osobitného zástupcu Európskej únie pre Južný Kaukaz. Nedostalo sa nám vysvetlenia, z akých dôvodov neboli po obdobie niekoľkých rokov Európskemu parlamentu poskytnuté správy osobitného zástupcu. Uvedenú situáciu je potrebné zmeniť. Všetci pracujeme na rovnakom ciele.

Nesmieme zabúdať na to, že demokracia nie je vec. Je to spôsob myslenia a nemožno ju jednoducho jedného dňa odstrániť alebo presunúť z jednej krajiny do druhej. Úplná demokracia sa neobjaví z ničoho nič.

Nie sme spokojní so všetkým, čo sa v Arménsku, Azerbajdžane alebo Gruzínsku odohráva, či už v súvislosti s potláčaním korupcie, súdnictvom alebo v súvislosti so situáciou médií v tomto regióne. Ani samotné krajiny nie sú spokojné so situáciou v uvedených oblastiach. Sme schopní poskytnúť aktívnu podporu ich inštitúciám, ako aj podporu v podobe odbornej a finančnej pomoci. Región v súčasnom období privíta každú skutočnú pomoc.

Vyzývam preto Komisiu a Európsky parlament na lepšie využitie know-how súčasných členských štátov Európskej únie, ktoré boli v nedávnej minulosti v rovnakej situácii ako krajiny Južného Kaukazu. Vieme, čo znamenajú miestne podmienky a problémy a naše skúsenosti s budovaním štátov založených na princípoch právneho štátu a trhového hospodárstva by pre nich mohli poslúžiť ako praktická pomoc.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, vo svojom vystúpení v rozprave o krajinách Južného Kaukazu a regionálnej politike v čiernomorskej oblasti by som rád upriamil pozornosť na nasledujúce otázky.

Začnem tým, že z hľadiska výroby a prepravy energie je to rozsiahla oblasť, ktorá je výnimočne dôležitá pre diverzifikáciu a bezpečnosť dodávok energetických surovín do Únie. Je však potrebné podporiť projekty, ktoré sa zaoberajú dopravou energetických surovín z tejto oblasti. Mám na mysli nielen dopravu do južnej Európy, ako to bolo doposiaľ, ale aj dopravu do severnejších častí, na Ukrajinu a do Poľska, a odtiaľ ďalej na západ.

Po druhé, zárukou rýchleho hospodárskeho rozvoja a skutočného zníženia obrovskej nezamestnanosti a chudoby v týchto krajinách je jedine podpora EÚ s cieľom dosiahnuť politickú stabilitu v regióne a uskutočniť proces jeho demokratizácie, ako aj podpora mierového riešenia konfliktov medzi susediacimi krajinami.

Po tretie, vysoký hospodársky rast v regióne predstavujúci v niektorých krajinách viac ako 30 % HDP ročne, je založený výlučne a výhradne na výrobe a vývoze surovej ropy a zemného plynu. V tejto oblasti je z uvedeného dôvodu potrebné podporiť alternatívne zdroje príjmov, a to najmä formou rozvoja cestovného ruchu a súvisiacej infraštruktúry.

Christopher Beazley (PPE-DE). – Pani predsedajúca, Jánosovi Hermanovi, autorovi oznámenia Komisie o Čiernomorskej synergii, treba zablahoželať k vynikajúcej práci. Pani Anastaseová, spravodajkyňa Parlamentu, tiež vypracovala veľmi dôležitú správu.

Pani komisárka, na začiatku tejto diskusie ste uviedli, že súhlasíte s väčšinou správy pani Anastaseovej. Mohli by ste sa vo vašej odpovedi na záver tejto diskusie vyjadriť k odsekom 29 a 36 tejto správy? Odsek 29 vás vyzýva podporovať medzikultúrny dialóg v čiernomorskej oblasti a odsek 36 zriaďuje platformu MVO na výmeny v rámci občianskej spoločnosti. Mohli by ste Parlament uistiť, že uskutočnite obe tieto odporúčania?

Libor Rouček (PSE). – Dámy a páni, pani komisárka, dovoľte, aby som sa vo svojom krátkom príspevku zameral len na jeden aspekt dnešnej témy, a tým je regionálna spolupráca. Ak sa pozrieme do oboch oblastí, na južný Kaukaz a do čiernomorskej oblasti, vidíme, že tunajšie štáty majú zvyčajne slabo vyvinuté vzájomné dvojstranné a mnohostranné vzťahy. Spravidla chýba silnejší politický dialóg. Úroveň vzájomného obchodu je veľmi nízka, takmer všade je nedostatočná a neefektívna dopravná či energetická infraštruktúra. Víтам preto výzvy oboch spravodajkýň, posilniť okrem dvojstranných vzťahov s Európskou úniou práve tento aspekt, t.j. vzájomnú regionálnu spoluprácu. Posilniť regionálnu spoluprácu v oblasti ľudských a občianskych práv, budovania demokracie a školstva. Posilniť regionálnu spoluprácu v oblasti dopravy, energetiky a životného prostredia. Posilniť regionálnu spoluprácu v oblasti obchodu, turizmu a investícií. Inými slovami, vytvoríť postupne, krok za krokom, pevnú sieť medziľudských, kultúrnych, hospodárskych a politických vzťahov medzi národmi južnokaukazského a čiernomorského priestoru. A ak sa toto podarí, som presvedčený, že aj v tomto geografickom priestore dôjde k postupnému vyriešeniu pretrvávajúcich konfliktov a vytvoreniu zóny stability, demokracie a prosperity.

Anna Ibrisagic (PPE-DE). – (SV) Vážená pani predsedajúca, čiernomorská oblasť je vďaka svojej nepochybne výhodnej geostrategickej polohe dôležitá pre EÚ i pre krajiny širšej oblasti nielen z bezpečnostno-politických dôvodov, ale aj pre svoju kultúrnu rozmanitosť a kultúrne bohatstvo. Avšak v oblastiach, v ktorých sa pretína mnoho

rozličných trás, a ktoré sú predmetom veľkého počtu politických a iných záujmov, často nastáva riziko rôznych konfliktov.

Ja sama som sa narodila na Balkáne a viem, čo môžu znamenať dlhotrvajúce a nevyriešené konflikty nielen z hľadiska bezpečnosti celej oblasti, ale aj z hľadiska ekonomického potenciálu a normalizácie životných podmienok pre ľudí, ktorí v nej žijú. Viem aj to, že EÚ v tejto veci zohráva dôležitú úlohu. EÚ spolu s obyvateľmi krajín čiernomorskej oblasti si môžu a musia vytýčiť za cieľ vytvorenie stabilnej a bezpečnej oblasti, kde budú vládnuť demokratické zásady a princípy právneho štátu. Dôležitým prvkom tohto procesu je aj zintenzívnenie spolupráce v oblasti energetiky. Investovaním do novej infraštruktúry a rozšírením počtu dodávateľov prispejeme k hospodárskemu a obchodnému rozvoju, ktorý následne zvýši možnosti stability a bezpečnosti.

Posilnenie väzieb medzi EÚ a čiernomorskou oblasťou je z uvedených dôvodov nielen správne, ale aj potrebné. Je teda zrejmé, že čiernomorská oblasť potrebuje novú a jednoznačnejšiu regionálnu politiku. Musím zdôrazniť skutočnosť, že regionálna politika by sa pre krajiny, ktoré majú právo na členstvo v EÚ, *nemala* stať jeho náhradou. Touto politikou rovnako nemožno ospravedlňovať oddiaľovanie procesu začlenenia oblasti do Európy.

Nakoniec chcem poďakovať obom spravodajkyniam za vynikajúcu prácu a obzvlášť poďakovať pani Ferrerovej-Waldnerovej za jej osobný záujem a preukázanú osobnú angažovanosť v záležitostiach týkajúcich sa čiernomorskej oblasti.

Kristian Vigenin (PSE). – (BG) Vážená pani predsedajúca, vážená pani komisárka, vážení kolegovia, rád by som vyjadril svoju spokojnosť so skutočnosťou, že obe správy o koncepcii čiernomorskej regionálnej politiky a o účinnejšej politike pre Južný Kaukaz, boli pripravené a prediskutované vo Výbore pre zahraničné veci v atmosfére vzájomnej zhody, a že boli prijaté takmer jednomyselne.

Táto skutočnosť je sľubným znakom toho, že sme si vedomí, aké dôležité je vybudovať jasnejšiu, systematickejšiu, štruktúrovanejšiu a jednotnú politiku vo vzťahu k čiernomorskej oblasti a príslušným krajinám. Nie je to jednoduchá úloha. Čiernomorská oblasť pozostáva z krajín s rozličnými tradíciami, kultúrami, rozličnou politickou praxou, rôznou rozlohou a veľkosťou populácie.

Líšia sa aj čo sa týka štádií spolupráce s Európskou úniou. Niektoré z nich sú členskými štátmi alebo kandidátskymi krajinami, iné sú partnerskými krajinami v rámci európskej susedskej politiky. A, samozrejme, je tu Rusko, ktorého konštruktívny prístup by bol pre úspech tejto iniciatívy kľúčový. Táto rozličnosť však poskytuje viacero možností sklbenia rôznych politík, vďaka ktorým by bolo možné dosiahnuť oveľa väčší celkový účinok.

Rád by som sa vyjadril o troch bodoch. Po prvé, región má pre Európsku úniu veľký strategický význam z hľadiska bezpečnosti, dodávok energie, dopravy a obchodu, životného prostredia atď. Z uvedeného dôvodu vysoko oceňujeme iniciatívu Komisie v súvislosti s čiernomorskou synergiou. Radi by sme však uvítali aj ambicióznejší projekt založený na výsledkoch v rámci severskej dimenzie alebo partnerstva EÚ s krajinami stredomorskej oblasti. V období presadzovania vzniku Stredomorskej únie nie je nič prirodzenejšie ako zvoliť ešte ambicióznejší model pre čiernomorskú oblasť.

Po druhé, infraštruktúra dopravy a prepravy energie je v celej oblasti nedostatočne rozvinutá. Z uvedeného dôvodu považujem za vhodné podporovať všetky nadnárodné projekty plánované v súvislosti s touto problematikou, pretože sa navzájom nevyklučujú, ale naopak,

dopĺňajú. Ich prínosom bude väčšia bezpečnosť, jednoduchšia hospodárska výmena a prepojenie krajín regiónu s Európskou úniou. Pôjde nielen o diverzifikáciu zdrojov, ale aj trás na dopravu ropy a zemného plynu do Európskej únie.

Po tretie, väčšina krajín regiónu má vážne problémy v sociálnej oblasti. Radi by sme sa preto uistili o tom, že sa sociálne otázky nedostanú do úzadia. Dlhodobé vyhliadky krajín oblastí Čierneho mora a Južného Kaukazu sú spojené s rozvojom ľudského potenciálu, investíciami do oblasti vzdelávania, zabezpečením primeraných zdravotníckych služieb a starostlivosti o deti. Ďakujem.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Pani predsedajúca, chcel by som komisárku informovať, že som podobne ako niekoľko mojich kolegov presvedčený, že EÚ musí ukázať väčšiu angažovanosť Zakaukazsku. Nakoniec, všetky štáty tohto regiónu sú už členmi Rady Európy a ako také súčasťou Európy.

Rozšírené politiky susedstva budú cenným nástrojom na uplatňovanie spomenutého angažovania sa reálnym spôsobom. Našou výzvou a príležitosťou je zohrávať úlohu spoľahlivého stabilizátora, ale aj nezávislého sprostredkovateľa a podporovateľa demokratického procesu. Preto sa musíme zbaviť rozpakov a nejednoznačnosti. Je najvyšší čas, aby sme politiky EÚ v tejto oblasti profilovali jasnejšie.

Peter Semneby, zástupca EÚ, odviedol vynikajúcu prácu. Pani komisárka, som potešený, že ste rozprávali o posilnení a rozšírení našich zastúpení v regióne. Dlhodobé a aktívne angažovanie sa EU určite tiež prispeje k nájdeniu riešenia zmrazených konfliktov, ktoré sa výbor pre zahraničné veci rozhodol nazvať realistickejšie ako „nevyliešené postsovietske konflikty“.

Preto je dôležité, že správa odmieta pokusy ktorejkoľvek cudzej veľmoci o vytvorenie výlučných záujmových zón v regióne a vyzýva Rusko, aby sa nestavalo proti angažovaniu sa EÚ v úsilí o zvládnutie konfliktov a v mierových operáciách.

Avšak, rovnako dôležitá bude aj úloha EÚ pri prehĺbovaní kultúry demokratického dialógu v regióne. Európsky parlament v tom bude zohrávať dôležitú úlohu. Členovia Parlamentu môžu medzi znepriatelenými stranami sprostredkovať a povzbudzovať normálny politický dialóg.

Nakoniec je dôležité, že správa Komisiu povzbudzuje, aby sa priklonila k uzavretiu možných dohôd o voľnom obchode s Arménskom a Gruzínskom a uskutočnila prípravy na uzatvorenie partnerskej dohody o mobilite medzi EÚ a Gruzínskom.

Takže južný Kaukaz sa pre nás stal omnoho bližším a dôležitým. Tento región si zaslúži náš stály záväzok.

Justas Vincas Paleckis (PSE). - Pani predsedajúca, EÚ je schopná a má vôľu pomôcť pri posilnení stability a demokracie a zlepšiť životnú úroveň v čiernomorskom a zakaukazskom regióne. Dôležité je zapojenie veľkých štátov, ako Turecko, Ukrajina a Rusko, aj keď, pokiaľ ide o ich vzťahy s EÚ, každý z nich má odlišné postavenie.

Keďže má Poľsko spoločnú históriu s pobaltskými štátmi, regiónu ponúka svoj potenciál a skúsenosti, hoci že s ním nie je v priamom spojení. Avšak v čase, keď s našimi susedmi ako soľ potrebujeme viesť intenzívnejší dialóg a spoluprácu, spustila EÚ cez niektoré aspekty rozšírenej schengenskej oblasti ďalšiu oponu.

Pre mnohých Východoeurópanov so sebou 1. január 2008 priniesol štvornásobné zvýšenie cien za víza umožňujúce im cestovať do susedných krajín, čím sa v Európe spustila finančná opona. Nesúhlasím s vyhláseniami úradníkov Komisie o tom, že by sa z tohto pohľadu malo s našimi južnými a východnými susedmi zaobchádzať rovnako. Naši východní susedia sa nachádzajú na rovnakom kontinente a nie je tomu tak dávno, čo niektorí z nás s nimi žili v jednej krajine, bez hraníc.

Usilujem sa získať u svojich kolegov podporu pre zmenu a doplnenie 10 k správe o čiernomorskej stratégii z dielne skupiny PSE. Radu a Komisiu vyzývame, aby znížili poplatky za víza na úroveň prijateľnejšiu pre obyčajných občanov štátov, ktoré sa zúčastňujú susedskej politiky EÚ alebo majú sú strategickými partnermi EÚ.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) V prvom rade mi dovoľte zablahoželať spravodajkyni, pani Anastaseovej, a svojim kolegom z jednotlivých výborov, ktoré poskytli svoje stanoviská k prerokovanej správe. Správa je rovnako závažná ako problémy súvisiace so zavedením čiernomorskej regionálnej politiky. Rada by som sa poďakovala aj svojim kolegom z Výboru pre regionálny rozvoj, ktorého som členkou, za podporu pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov, ktoré boli predložené výboru na posúdenie. Mám na mysli zahrnutie mojej požiadavky týkajúcej sa posilňovania misie pohraničnej pomoci EÚ pre Moldavsko a Ukrajinu, ako aj zahrnutie potreby lepšieho riadenia nelegálnej migrácie a prisťahovalectva v oblasti do konečného návrhu správy o koncepcii čiernomorskej regionálnej politiky.

Verím, že na to, aby sa čiernomorská oblasť stala skutočne demokratickou a stabilnou, potrebujeme podporu Komisie vo forme prijatia opatrení pre túto oblasť na úrovni jednotlivých krajín a regiónu. Väčšia angažovanosť Európy by z hľadiska zmrazených konfliktov a napätých vzťahov medzi niektorými krajinami v regióne predstavovala pre túto oblasť s obrovským a nedostatočne využitým potenciálom skutočnú príležitosť.

Z inštitucionálneho hľadiska som zástankyňou myšlienky, aby vedúcu úlohu prevzali členské štáty v regióne (Rumunsko, Bulharsko a Grécko). Myslím si, že Únia a krajiny v oblasti by mali posilniť a zosúladiť činnosti a mechanizmy v rámci regionálnej spolupráce. Len takto bude mať zdvojnásobenie finančných zdrojov, ktoré sú k dispozícii v rámci nástroja európskeho susedstva a zásad upravujúcich využívanie štrukturálnych fondov ako partnerstvo, udržateľnosť, účinnosť, nediskriminácia a decentralizácia, prospešné účinky, ktoré všetci očakávame.

Zdzisław Kazimierz Chmielewski (PPE-DE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, spravodajkyne nemôžu ukryť svoju spokojnosť so skutočnosťou, že predstavili Európskemu parlamentu iniciatívu s cieľom posilniť čiernomorskú synergiu, návrh predložený nemeckým predsedom a doplnený Európskou komisiou.

Túto myšlienku podporili aj krajiny južnej a východnej časti Baltického mora, ktoré nedávno pristúpili k Európskej únii. Ich postoj je rovnako dôkazom presvedčenia, že je potrebné pevné prepojenie čiernomorskej synergie a iniciatívy, ktorá je známa pod názvom Východná dimenzia EÚ. V tomto zmysle nadobúda miestna spolupráca všeobecnejší význam a realizačný potenciál, ktorý je v súlade so základným poslanstvom Spoločenstva.

Inými slovami, čiernomorská synergia by mala vychádzať z identifikácie a syntézy viacstranných iniciatív, ktoré sú v súlade so záujmami čiernomorského regiónu a celej východnej časti integrovanej Európy.

Jedným z významných činiteľov, ktorý zvyšuje dôležitosť úlohy Čierneho mora, je osobitná geografická, historická a hospodársko-politická situácia tejto vodnej plochy. Tisíce rokov

sa tu krížia vplyvy Európy a Ázie. Angažovanie Európskej únie v čiernomorskej oblasti preto musí byť zbavené zbytočnej inštitucionalizácie a politických vplyvov, ako aj obmedzení, ktoré by mohli spôsobiť zhoršenie podmienok rozumnej spolupráce alebo dokonca destabilizáciu regiónu v oblastiach bezpečnosti, fungovania komunikačnej siete, ochrany životného prostredia, či v iných oblastiach. Mala by tiež zlepšiť podmienky na zapojenie čiernomorskej oblasti do procesu diverzifikácie spôsobov dodávok energie. Možnosťou je využitie nových zdrojov, najmä jedného, známeho pod názvom kaspický smer. Je známe, že o tieto nové zdroje prejavil záujem veľký počet krajín EÚ.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Podstatou európskej susedskej politiky je spolupráca založená na súbore spoločných hodnôt a záujmov Európskej únie a krajín zapojených do tejto politiky.

Je potrebné posilňovať stabilitu v susedskej oblasti, ktorá by mala pozitívny vplyv na vnútornú bezpečnosť Únie, a ktorá by bola predpokladom hospodárskej prosperity a rozvoja príslušných krajín.

Krajiny Južného Kaukazu majú isté znaky, ktoré podmieňujú úspech európskych projektov v kľúčových oblastiach, ako energetika a doprava. Dôležitosť týchto krajín z geopolitického hľadiska súvisí s ich strategickou polohou vo vzťahu k energetickým zdrojom v Strednej Ázii. Južný Kaukaz je dôležitá tranzitná oblasť, jeden z mála koridorov, ktorý môže byť Únii nápomocný v diverzifikácii prístupu k zdrojom energie z oblasti Kaspického mora. Možné alternatívy tranzitných ciest prostredníctvom plynovodov z kaspickej oblasti a plynovodných projektov naprieč Čiernym morom do veľkej miery závisia od stability na Južnom Kaukaze.

Európska únia nie je jediným subjektom, ktorý má v tejto oblasti strategické záujmy. V regióne vyvíjajú silné iniciatívy a uskutočňujú dlhodobé stratégie dva ďalšie hlavné subjekty na medzinárodnej scéne. Spojené štáty majú akčný plán pre oblasť energetickej bezpečnosti, súčasťou ktorého je otvorenie a rozvoj alternatívnych trás prepravy ropy a plynu. Rusko financuje vlastné projekty a posilňuje svoju pozíciu na stredoázijskom trhu.

V súčasnom kontexte, vzhľadom na zjavnú dôležitosť otázok energetiky a závislosti od Ruska, môže mať nízka miera zaangažovanosti Európskej únie v regióne negatívne následky pre všetky členské štáty. Európska únia musí čo najskôr vytvoriť jednotnú politiku v oblasti energetickej bezpečnosti, v rámci ktorej sa členské štáty vzdajú svojich individuálnych záujmov a ktorá sa bude nevyhnutne týkať krajín Južného Kaukazu.

Rumiana Jeleva (PPE-DE). – (BG) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, blahoželám Európskej komisii, ktorá prostredníctvom svojho oznámenia dala podnet k tejto rozprave o posilnení spolupráce s čiernomorskou oblasťou s cieľom doplniť jestvujúce dvojstranné politiky o novú regionálnu koncepciu.

Rada by som poďakovala aj spravodajkyni, pani Anastaseovej, za veľmi vyváženú a progresívnu správu. Úplne chápem skutočnosť, že so vstupom Bulharska a Rumunska do Európskej únie nadobudlo Čierne more nový strategický význam, a to nielen pre krajiny danej oblasti, ale pre všetky členské štáty a pre uplatňovanie politík a zásad Únie.

Naliehavo žiadam Komisiu a trvám na tom, aby v prípadoch realizácie rozsiahlych projektov v oblasti rozvoja infraštruktúry, energetiky a životného prostredia, ktoré by mohli ovplyvniť živobytie, zdravie a kvalitu života občanov v osadách a obciach, v ktorých majú byť projekty realizované, Komisia vyzvala národné vlády povinne poskytovať miestnym spoločenstvám

informácie o technických parametroch takýchto projektov v súlade s najvyššími svetovými štandardmi prijatými pre tento druh projektov.

Zdieľam hlboké znepokojenie nad stavom životného prostredia v čiernomorskej oblasti a najmä stavom Čierneho mora, ktoré bolo vyjadrené v správe. Ovplyvňuje ho nekontrolované znečisťovanie a zhoršujú mnohé ekologické havárie. Trvám na tom, aby sa vypracovali nezávislé hodnotenia vplyvu výstavby novej tranzitnej infraštruktúry na životné prostredie a sociálny život občanov. Rovnako trvám na tom, aby národné vlády vypracovali správy o možných škodách, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s realizáciou podobných projektov, a aby ich predložili verejnosti na verejnú diskusiu a rozhodnutie v referende. Typickým príkladom je projekt výstavby ropovodu Burgas – Alexandroupolis v Bulharsku.

V súlade so zásadami zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja a odstránenia následkov ekologických katastrof, ktoré uvádza správa, a v súvislosti s dvoma nedávnymi tragickými nehodami v Kerčskom prielive z minulého novembra a prvého týždňa tohto roka, je potrebné zriadiť mechanizmus, ktorý by zohľadňoval záujmy miestnych komunít v pobrežných oblastiach, v ktorých hrozí znečistenie vôd Čierneho mora ako aj zhoršenie živobytia a kvality života občanov tamojších miest a dedín. Ďakujem za pozornosť.

Alessandro Battilocchio (PSE). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, rád by som poďakoval spravodajkyniam za podrobné a dobre štruktúrované správy a v krátkosti by som sa vyjadril o jednej otázke.

V Gruzínsku sa uskutočnili voľby, v ktorých bol opäť zvolený doterajší prezident Saakašvili. OBSE ich označila za regulárne, Rusko však ich výsledok spochybnilo. Saakašvili sa aj napriek mnohým ťažkostiam pokúsil zaviesť v krajine demokraciu odstránením starej postsovietskej diplomacie a otvorením krajiny smerom na západ, k NATO a EÚ. Práve uvedené aktivity vyvolali odvetu Putinovho Ruska, ktoré, okrem iného, vždy podporovalo hnutia za nezávislosť v Južnom Osetsku a Abcházsku.

Popri geopolitickej situácii sú však ďalšou objektívnou príčinou nezhôd s Ruskom ropovody a plynovody na území Gruzínska, ktorými sa má prepravovať ropa a plyn z Azerbajdžanu smerom na západ. Verím, že v kaukazskom regióne, ktorý je, a to by sme mali mať na pamäti, zasiahnutý zákernou vojnou medzi Arménskom a Azerbajdžanom, čečenskou otázkou, konfliktom medzi Tureckom a Arménskom a mnohými ďalšími problémami, je demokratická krajina, ktorá je naším spojencom, a ktorá predovšetkým ponúka zdroje energie alternatívne k moskovským zdrojom, zo strategického hľadiska dôležitá. Mali by sme preto podniknúť reálne kroky k posilneniu tejto synergie.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Členské štáty a Komisia by mali intenzívnejšie pristupovať k realizácii prioritných projektov v oblasti transeurópskej dopravnej siete na osiach 7, 18, 22 a 21 a k ich postupnej integrácii v rámci koridoru TRACECA a 5 osí stanovených v oznámení Komisie 32/2007 o rozšírení hlavných transeurópskych dopravných osí do susedných krajín.

Dimenzia EÚ – Čierne more by mala byť rovnaká ako Severná dimenzia. Mala by sa zakladať na rovnocenných partnerstvách s primeranou infraštruktúrou pre rozvoj prioritných projektov v oblasti jadrovej energie, výskumu a bezpečnosti, dopravy, cestovného ruchu a boja proti klimatickým zmenám.

Dámy a páni, verím, že hospodársky rozvoj čiernomorských krajín si vyžaduje vysokorychlostné diaľničné a železničné spojenia medzi západnými časťami Európskej únie a jej pobrežím Čierneho mora.

Európska únia by mala v čiernomorskej oblasti podporovať jednotnú námornú politiku. Zabezpečí tak jednotný prístup k ochrane životného prostredia, rozvoju pobrežných oblastí, morskému výskumu a cestovnému ruchu.

Christopher Beazley (PPE-DE). - Pani predsedajúca, chcem pani komisárke položiť dve otázky. A keď zodpovie otázky týkajúce sa realizácie odseku 29 o podpore medzikultúrneho dialógu a odseku 36 o zriadení platformy MVO pre výmeny v rámci občianskej spoločnosti, mohla by zobrať do úvahy precedens, ktorý máme na Balkáne v podobe organizácie CLIO. Nie je závislá na vláдах a jej členmi sú učitelia histórie zo všetkých balkánskych krajín, ktorí sa stretávajú, aby prediskutovali spoločné historické a kultúrne pozadie minulosti s cieľom vypracovať knihy a dokumenty o histórii svojho regiónu, ktoré by boli zbavené nacionálnych konfliktov.

Možno si v čiernomorskom regióne z toho môžu zobrať ponaučenie: historici a bádatelia zo všetkých krajín čiernomorského regiónu by sa stretávali nezávisle od vládnych tlakov, aby propagovali spoločné chápanie histórie čiernomorského regiónu zbavenej nacionálnych konfliktov.

Benita Ferrero-Waldner, *komisárka* . – Pani predsedajúca, musím v tomto pokročilom čase dnešného dňa uviesť, že toto bola jedna z najlepších diskusií, akú som zažila.

Týkala sa európskej susedskej politiky, ktorú tu už máme. Mnohí z vás povedali, že Európska únia toho musí veľa vykonať, ale Európska únia už toho veľa vykonala, ako uviedli iní rečníci. Chcela by som poďakovať obom spravodajcom, pani Anastaseovej a pani Polferovej, pretože si myslím, že ste rozprúdili veľmi zaujímavú diskusiu.

Avšak ktorý je to nový prvok Čiernomorskej synergie? Ako to uviedli niektorí poslanci, ktorí tu už, žiaľ, nie sú, je to regionálny prvok. K vzniku myšlienky, aby došlo k otvoreniu regionálnej dimenzie, došlo počas nemeckého predsedníctva, za čo by som mu chcela vziať hold. V súčasnosti to predstavuje regionálny rozmer dvojstrannej časti susedskej politiky smerom na východ. Znamená to, že v záujme dosiahnutia synergie sa usilujeme nielen o to, aby sme spojili nielen krajiny zapojené do susedskej politiky, ale aj dvoch iných veľmi dôležitých hráčov, Turecko a Rusko.

Preto to nie je stratégia ale synergia, pretože tu máme rôzne stratégie. Máme susedskú politiku, máme osobitnú stratégiu voči Rusku a samozrejme, máme aj kandidátsku krajinu – Turecko. Ale stále sa domnievame, že politika spolupráce je veľmi dôležitá.

V rámci trojky sa spolu so svojimi kolegami veľmi skoro chystám navštíviť tento región, myslím, že už o dva týždne. Určite si so sebou odnesiem veľa z toho, čo tu odznelo.

Pristúpim teraz k niekoľkým bodom, pretože je toho toľko, čo by som chcela povedať, že by som mohla rozprávať ďalšiu polhodinu. To však nechcem, pretože si myslím, že sme tu mali veľmi zaujímavú diskusiu a bude toho treba ešte veľa prediskutovať v budúcnosti.

Obchod je jednou z významných súčastí. Hovorili ste o energetike, doprave, klimatických zmenách, podobne ako ja. Existujú iné aspekty, ale obchod je veľmi dôležitým prvkom. V súčasnosti sa pripravuje štúdia uskutočniteľnosti týkajúca sa obchodu. Máme tu iniciatívu Komisie. Čo je jej cieľom? Cieľom je zhodnotiť perspektívu ďalšieho otvorenia obchodnej

výmeny napríklad v prípade Gruzínska. V prípade Arménska, samozrejme, však musíme vyčkať, ako sa veci budú vyvíjať. To je jedna vec.

Po druhé, mojím zámerom pri predložení susedskej politiky v jednom z mojich posledných oznámení – nie v tom úplne poslednom, ale v tom predchádzajúcom – bolo uviesť, že potrebujeme susedský región v hospodárskom zmysle, hospodársky priestor, a to je tiež to, čo tu niektorí poslanci spomenuli. Takže je tu myšlienka vytvoriť v budúcnosti zónu voľného obchodu. Samozrejme, že sa k tomu musíme dopracovať postupne.

V budúcnosti sem bude tiež patriť oblasť spravodlivosti, slobody a výsad, ale to je tiež prístup založený na postupnosti. Mnohí tu rozprávali o vízovej politike. Môžem vám povedať, že my ako Komisia sme boli v tejto otázke otvorení. Ale veľmi dobre viete, že táto oblasť je v pôsobnosti členských štátov, takže keď hovoríte o vízových poplatkoch, viete, že v zásade existuje možnosť, aby členské štáty povolili bezvízový styk a existuje tiež možnosť, aby členské štáty vyhlásili, že by radi pokračovali v zjednodušení udeľovania víz. Zjavne to ale nie je v pôsobnosti Komisie. Chcela som iba podotknúť, že vzhľadom na to, že sa v týchto veciach vždy obraciate na Komisiu, Komisia sa pokúsila dosiahnuť pokrok, ale vzhľadom na realitu nebola úspešná.

Teraz prejdem k energetike. Z energetického hľadiska ide o veľmi významný región. V prípade diaľkových plynovodov potrebujeme prijímať koordinované rozhodnutia s mnohými účastníkmi – štátom aj súkromnými aktérmi. Viete o tom, že Komisia využíva zakaukazskú a čiernomorskú regionálnu spoluprácu na uľahčenie prijímania rozhodnutí a diverzifikáciu zdrojov a trás dodávok. Týka sa to tiež kontaktov, ako napríklad v prípade transkaspického plynovodu Nabucco. Viete, že teraz na to máme koordinátora, ale opäť chcem podotknúť, že sa to netýka iba Komisie. Je to záležitosťou Komisie a členských štátov. Niektoré členské štáty opäť prišli s určitými rozdielnymi nápadmi, ktoré sa vždy nekryjú s naším jednotným postupom.

Myslím si, že ďalším veľmi dôležitým aspektom je budovanie prístavov. V rámci nášho programu Morské diaľnice ide o dôležitý bod v našej agende. Tiež sa to odrazí v nasledujúcej etape projektu TRACECA.

Dovoľte mi teraz odpovedať pánovi Beazleyovi. Po tejto stránke sa skutočne zohľadňuje úloha medzikultúrneho dialógu. Ale napríklad včera som bola v Madride, kde došlo k založeniu Spojenectva civilizácií, ktoré je projektom celosvetového rozmeru v rámci Organizácie spojených národov. Tento aspekt bude zaiste jedným z miestnych a regionálnych aspektov, ale domnievam sa, že by sme ho mali vsadiť do nového globálneho rámca.

Potom ste na druhej strane uviedli výmenu MVO. K tomuto vám môžem povedať, že program cezhraničnej spolupráce v čiernomorskom regióne už podporuje vytváranie kontaktov medzi MVO. Komisia tento rok plánuje uskutočniť podujatia na úrovni MVO, pokiaľ ide o hospodársku spoluprácu a slobodu tlače. V tejto oblasti úzko spolupracujeme s Čiernomorským fórom, ktoré je iniciatívou Rumunska.

Na záver sa domnievam, že to, čo pán Beazley spomenul v súvislosti s historickými knihami, určite patrí k tým zaujímavým informáciám. Mimochodom, je zrejmé, že mnohé spomenuté projekty si vyžadujú finančné prostriedky z nástrojov. Preto sme v rámci susedskej politiky vytvorili Susedský investičný fond, ktorý sa v zásade zameriava na juh a východ. Existuje však tiež možnosť predkladať projekty v rámci regionálnej spolupráce.

Myslím si, že toto sú hlavné body, ktorých som sa v tejto fáze chcela dotknúť. Som si istá, že sa k tejto téme môžeme vrátiť, možno už po uskutočnení spomenutých stretnutí. Ako viete, usilujeme sa, teda, aspoň Komisia sa snaží, o urýchlenie riešenia otázok, pokiaľ ide o zmrazené konflikty. Toto je veľmi náročná oblasť, lebo každý konflikt je iný. Ale našimi projektmi sa aspoň snažíme pomôcť a vytvoriť vhodné prostredie na uľahčenie dosiahnutia dohôd. Dúfame, že spolu s členskými štátmi a Radou dosiahneme dobré riešenie.

Lydie Polfer, *spravodajkyňa* – (FR) Vážená pani predsedajúca, budem stručná. Rada by som sa poďakovala všetkým kolegom poslancom, ktorí vystúpili, aj tým, ktorí so mnou spolupracovali. S veľkou radosťou som zaznamenala rozsiahle zblížovanie názorov na potrebu prehĺbiť naše vzťahy s krajinami Južného Kaukazu, potrebu podeliť sa s nimi o naše skúsenosti a podporiť ich v politických a hospodárskych reformách. Obzvlášť by som chcela poďakovať pani komisárke za to, že dnes večer prišla a zdieľala s nami informácie a sledovala vývoj ohľadne týchto dokumentov. Môžem ju uistiť, že získala náš záujem, pozornosť a priazeň.

Roberta Alma Anastase, *spravodajkyňa*. – (RO) Aj ja by som sa rada poďakovala všetkým rečníkom za ich zmysluplné príspevky týkajúce sa hlavných otázok spolupráce s čiernomorskou oblasťou. Úplne súhlasím s názorom, že pre čiernomorský región by sa mala vypracovať samostatná politika, možno dokonca stratégia. Znova by som rada zdôraznila jej dôležitosť.

Vítam usporiadanie medziministerskej konferencie o čiernomorskej politike a dúfam, že jedným z jej výsledkov budú konkrétne a jednoznačné opatrenia týkajúce sa všetkých oblastí spolupráce medzi čiernomorskými krajinami navzájom, ako aj spolupráce medzi uvedenými krajinami a Európskou úniou.

Nerada by som sa teraz podrobne venovala ďalším otázkam. Diskusia je nesporne veľmi zaujímavá, zopakujem však jednu veľmi dôležitú myšlienku: synergia a politika spolupráce v čiernomorskej oblasti by nemali klásť prekážky vyhlídkam na vstup.

Dialóg s inštitucionalizovanou občianskou spoločnosťou je veľmi dôležitý, pretože budovanie inštitúcií možno skutočne dosiahnuť len v tom prípade, ak majú zainteresovaní záujem dosiahnuť skutočné zmeny.

Predsedajúca. – Rozprava je ukončená

Hlasovanie sa uskutoční zajtra, vo štvrtok o 12.00 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

András Gyürk (PPE-DE), *písomne*. – (HU) Správa o čiernomorskej synergii vhodným spôsobom ozrejmuje oblasti, v ktorých by mohlo byť posilnenie dialógu vzájomne prospešné pre EÚ a pre štáty daného regiónu. Nepochybne dôležitú úlohu bude medzi nimi hrať energetická politika.

Prehľbovanie spolupráce medzi Úniou a čiernomorskými krajinami by mohlo viesť k cennému pokroku v oblasti bezpečnosti dodávok energie pre Spoločenstvo. Výstavba plynovodov, ktoré by výrazne znížili závislosť Európy od dodávok energie, je bez aktívnej spolupráce so štátmi oblasti nemysliteľná. Vypracovanie transparentného, nediskriminačného rámcového programu pre dopravu je rozhodujúce nielen pre členské štáty Únie, ale aj pre blahobyť viacerých štátov regiónu.

Je potrebné v čo najväčšej miere vyzdvihnúť dôležitosť plynovodu Nabucco, ktorý by pre Európu znamenal alternatívu nielen z hľadiska zdrojov a partnerov, ale aj z hľadiska prepravných trás.

V tejto súvislosti je mimoriadne dôležité, aby príslušné krajiny odolali lákavým pokusom deliť sa o krátkodobé výhody.

Nabucco sa môže stať nielen symbolom spoločnej energetickej politiky, ktorá sa práve vytvára, ale aj symbolom spolupráce s čiernomorskou oblasťou.

V rámci rokovania o tejto téme by bolo vhodné zamerať sa na zvýšenú aktivitu Ruska v oblasti. Je potrebné, aby Európska únia dala jasne najavo skutočnosť, že monopolné snahy o zdroje energie, ktoré možno v tomto prípade pozorovať, považuje za neprijateľné. Výbor pre priemysel, výskum a energetiku vo svojom stanovisku k správe uvádza, že prístup k zdrojom považuje za legitímny záujem Spoločenstva. Pri tvorbe politiky Únie v tejto otázke sa musia uplatniť zásady slobodnej hospodárskej súťaže.

Katrin Saks (PSE), písomne . – (ET) Správa sa zaoberá oblasťou na regionálnej úrovni. Hoci má takýto prístup isté výhody, neumožňuje v dostatočnej miere poukázať na rozdiely medzi krajinami južného Kaukazu. Naliehavo žiadam, aby sa týmto rozdielom venovalo viac pozornosti, inak sa môže stať, že ku krajinám Južného Kaukazu budeme pristupovať spôsobom, ktorý by sme neradi videli ani v prístupe k nám.

Po druhé, správa môže pôsobiť dojmom, že Gruzínsko predstavuje najproblematickejšiu krajinu regiónu. Uvedenú skutočnosť som si všimla aj počas rozpráv viacerých parlamentných výborov a skupín, kde sa v podobnom zmysle vyjadrili aj samotní veľvyslanci. S ohľadom na nedávne udalosti však môžeme konštatovať, že uvedená skutočnosť sa nezakladá na pravde a veľmi dobre vieme, že je to tak. Násilné demonštrácie v Tbilisi pritiahli oveľa viac celosvetovej pozornosti ako každodenné prípady porušovania ľudských práv, napríklad v Azerbajdžane. Často o nich nevieme práve pre rozsiahle zdroje energie, ktorými krajina disponuje.

Po zvážení situácie v oblasti hospodárstva, ľudských práv, pokroku demokratických inštitúcií a slobody médií je zrejmé, že počínanie Gruzínska je počínaním krajiny, ktorá si jednoznačne vybrala cestu demokracie a napreduje úspešnejšie ako ostatné krajiny v regióne. A aj vďaka tomu si zasluhuje našu zvýšenú podporu.

Toomas Savi (ALDE), písomne . - Ako člena Európskeho parlamentu z Estónska ma teší, že vás môžem informovať, že päťna poslancov estónskeho parlamentu sa zúčastnila volebnej pozorovateľskej misie v Gruzínsku.

Podľa medzinárodnej volebnej pozorovateľskej misie sa voľby 5. januára konali „v podstate v súlade s väčšinou medzinárodných štandardov demokratických volieb, avšak došlo k odhaleniu vážnych problémov, ktoré sa musia bezodkladne riešiť“.

Hoci došlo k odkrytiu a upozorneniu na niektoré nezrovnalosti, je úplne nezodpovedné, uvoľniť v Gruzínsku priestor väčším konfliktom. Najmä ohrozením legitímnosti volieb v očiach gruzínskeho obyvateľstva, vytváraním pochybností o tom, že v zásade sa voľby neuskutočnili slobodne a poctivo.

Som presvedčený, že politici v susedných krajinách a dokonca aj v EÚ, ktorí si zvolili zostať skeptickí a vo zvýšenej miere sa hlásia o slovo, nekonali v najlepšom záujme úsilia o pokračovanie udržateľného rozvoja a konsolidácie demokracie v Gruzínsku, ktoré sú dôležitými prvkami, a aj táto správa to jasne zdôrazňuje.

16. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

17. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 23.50 hod.)